

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Baptistae Mantuani ... Parthenicum libri

Baptista <Mantuanus>

Argentinae, 28. 8. 1501

VD16 -S7317

[Prima Parthenice]

[urn:nbn:de:bsz:31-321582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321582)

PARTHENICES .I. LI. .I. FOL. .I.

Fratriſ Baptiſtæ Mantuani Carmelite
Theologi ad Ludouicū Fuſcarariū
& Ioannē Baptiſtam Refrigeriū Ci-
ues Bononiēſes / Parthenices Pri-
mæ Liber Primus foeliciter incipit.

Anctā Paeſtinæ repetēs
exordia Nymphæ :
Difficiles ortus : & for-
midata profundo
Incrementa Ioui : mores :
Hymeneaq; feſta
Virginis : & ſacri referā
miracula partus :

Actaq; : & acceptos mundi melioris honores :

IN PRIMAM PARTHENICEN BAP-
TISTE MANTVANI SEBAS-
TIANI MVRRHONIS IN-
TERPRAETATIO FOE-
LICITER EXOR-
DITVR.

Syriæ partes a Cilicia & Amano incipientes ponimus Coma Syria
genā : & eam quæ Seleucis Syriæ appellatur : poſtea Cœloſyri-
am & Phœniciā in ora ultimā : in mediterranea ponimus Iude-
am. Strabo auctor. Ptholemeus Iudeam Paeſtinā dicit vo-
cari. Appellat ergo Poeta noſter Paeſtinā Nympham Parthe-
nicen Mariā : expulerunt . n . Paeſtinos Iudei ex his ſedibus
ut litteræ ſacræ docent Moſe auctore. Syllius Iudeam Paeſti-
nam dicit. Hic fera gentis Bella Paeſtine primo delebit in quo
Primo Poeta proponit de qua re cantaturus eſt : ortum ſcz
intemeratę virginis Marię : quā Parthenicen appellat ob eius
excellenciā *ωσρρηρικη* . enī virgo dicitur : tū incrementa :
mores : nuptias quoq; Virginis & partiū : tum acta : & hono-
rem mundo allatū per Filiū Virginis . Hymeneus Bacchi Hymene
& Veneris filius dictus nuptiarū Deus : & ponitur pro ipſis
nuptijs in hoc loco , ut apud Virgiliū in iij . Aeneid . Ledeam
A . ij .

Strabo
Ptholeme-
us
Moſes
Syllius

Hymene-
us

PARTHENICES

PRIMAE

Hermionen Lacedemoniosq; Hymeneos. & in vij. Turniq;
Hymeneis. Catullus ex Vrania Musa genitū dicit: cūq; Heli-
conis Musas; soli cultorem fingit. Collis o Heliconij cultor:
Vrania genus: Qui rapis tenerā ad virg; yginē o Himenee.
Sed neq; Pierij fontis neq; Phocidis undae

Catullus

Inuocacio

Nūc vada sunt tentanda mihi: maiore camena
Et maioris opus nunc est ope Numinis. Ergo
Tu mihi Diua faue cœlum cui militat omne:

Pieria
Olympus
Pimpla.
Libethrus

Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrum quondā loca fu-
ere Thraciē: & mōtes quos nūc Macedones possident Quicq;
Musis Heliconā consecrarūt: Thraces fuerūt: Pieres autē vo-
cabantur: tenuerūt enī Boeciā: unde eisdem nominibus loca
consecrarunt. Quadere p fontē Pieriū Musas intelligit: p un-
das Phocidis fontes Musis consecratos. Strabo autōr. Vt se-
cundū fabulas. Pierus nouē Filiarū pater: quæ cū Musis cer-
tantes cantu victæ in picas mutarē sunt: Musæ nomen earū ad-
optarunt: unde & Pierides dicuntur. Fabula est apud Ouidiū
in quinto Methamor. Phocis regio Achaia oraculo Apol-
linis Delphici clarissima. Delphi .n. ciuitas Phocidis: Strabo
aut. Apollinis templū habet a Poetis cantatissimū. Poeta nos-
ter posteaq; proposuit Carminis materiem: procedit ad inuo-
cacionē. Solent autē Poetæ vel Apollinē vel Musas inuocare:
noster autem beatissimā Dei genitricem Mariam inuocat.

Ouidius

Strabo

Phocis
Delphi

Quam trepidant Erebi sedes: cui terra fretūq;
Vota precesq; ferunt: nostro tu sola labori
Sis præsens: operiq; tuo largita futuro
Præsidium: nostræ veniens illabere menti.
Tu licet a nostro spacijs ingentibus orbe
Disiungere: suos quantū polus eleuat ignes:
Non tamen humanos casus oblita: tuumq;
Nil pertesa genus: vigili mortalia cura
Suscipis: & lachrimæ tangūt tua pectora nræ:
Tu placidum terris sydus / quod liberat omnis
A pelagi feruore rates: quod luce benigna

Erebus

Erebus pars est inferorū: & sine aspiracione scribitur apud
Græcos Ἔρεβος: Dimensio totius spheræ cū ex utriq; p.

tibus eius ad extremā circūductionē virgulę deducitur: quę dimēſio Axis appellatur: huius autē cacumina qbus maxime ſphera nititur: Poli appellantur: quorū alter ad Aqlonē ſpectans Boreus: alter oppoſitus Notus eſt dictus. Hyginus. Notus.

Hyginus

Saturni Martiſq; graues eliminat iras.

Tu nobis Elice: nobis Cynofura: per altum

Te duce vela damus portus habitura ſecūdos.

Tu mare / tu ventos / tu ſydera cuncta / Deūq;

Conciliaſ: tu tuta ſalus: tu pacis origo.

Tu cōmune bonū: generis tu gloria noſtri:

Huc ades: & ceptos preſenti Numine curſus

Dirige: & infirmā rege p vada cerula puppim.

Saturnus Planeta frigidus eſt & ſiccus: vitę cōtrarius: natura inimicus: in motu ſuo tardus. Mars calidus & ſiccus

Saturnus

maliuolus motu ſuo mediocriſ. Helicen & Cynofuram aliq

Mais

Nymphas dicunt Iouis nutrices fuiſſe: & ob hoc beneficium

Helice

in cœlo collocatas & utraſq; Arctos eſſe nūcuparas: quas lati

Cynofura

ni Septentriones dixerunt. autor Hyginus. Ponitur autem

Helice pro maiore Vrſa: qm Calisto Licaonis filia a Ioue cō

preſſa in urſam mutata fuit. Cynofura, p minore ponitur: eſt

autē una de Iouis nutricibus quę & inter Curetas fuit qui Iouis fuerūt adminiſtri. Hygin. Lucanus in .ix. Teſignis Cy

Idem

Lucanus

noſura ſubit: tu ſicca profundo Mergi plauſtra putas.

Nna diu vanos ſecum plorauerat uſus

Narracio.

Connubij: ſterileq; thonū triftēq; Hymeneū:

Propterea duplicēſq; manus frontēq; ſupinam

Attollens: humili Superos ita voce precata eſt.

Numina / quę regitis cęlos quę voluitis aſtra:

Vos penes eſt genus omne boni: vos oīa rerę

Semina ſeruatis: gremiū telluris inane eſt

Et ſine fruge ſolum / niſi ſumat ab æthere vires

Siue per aſtroſq; curſus: radioſq; calentes:

Siue Dei ſolo qui temperat omnia nutu.

Venimus ad canos frigefcentemq; ſenectam:

A iij.

PARTHENICES PRIMAE

Et nostræ sine prole dies abiere iuventæ :

Longa infœlicis thalami conforcia sine

Claudimus infausto : vir pluribus exulat annis

☞ Conspectus hoim fugiens : domus orba mgro

Fluctuat / amisso ceu nauis in æquore clauo .

Currimus in fatum : tacitisq; recedimus annis :

Mortuacq; ætatis pars est iam maxima nostræ :

pallida præteriti spacium mors occupat æui .

☞ Quod superest expectat hians : iã plena meor; ^{ap. meor; est}

Terra cadaueribus : consanguineosq; sepulchra

Vix capiunt : soli steriles seruamur in omne

Dedecus : & certe breuis est fœlicior cui

Conditio . primo Deus indulgisse Parenti

Creditur : & fragili bene consuluisse senectæ

Cum vetuit primos iterum decerpere fructus :

Et fruges gustare quibus produceret annos .

Nam qd longa dies homini : nisi longa dolorũ

Colluuiis : longi paciencia carceris ætas

Anna diu vanos . Narracione aggreditur incipiens a sterilitate Annæ : que sterilitas in lege opprobrio dabatur . Orat ergo Deum oim res conditorẽ propagatorẽq; ut semen fecundet in senili ætate : ne vir exul tanto tẽpore lugeat sterilitatem . Dicit aut oĩ femini vires preberi siue p astro; varios cursus si ue solo nutu diuino : p hoc possibilitatẽ petitiõis ostẽdens . Moutum comiseraciõem ab exilio viri : a senectã : a morte consanguineos : a defectu heredum : tum a vicinitate mortis variã affectus seu perturbaciones quas Græci vocant πρῶσ mouens . Deinde a facilitate concludit id sæpius prestitũ alijs nã ita genitus est Isaac Ioseph : Samson : tum Annæq; filius Samuel qui Saulẽ primũ Israelitar; Regẽ inunxit . Gen . iij ,

Longior : est cursus vitæ labyrinthus : in ipsum

Ex utero ingredimur : p limina mortis abimus .

Iam capulo instamus : nec est q lumina claudat

Ossa ve componat tumulo : tepidisq; sepulchræ
 Fletibus irroret : nobiscum it tota sub umbras
 Progenies : nec erit nostris qui marmora signet
 Nominibus : deserta domus tabescet : & istas
 Longeui sudoris opes quas legimus ambo
 Pluribus obsequiis / heres ignotus habebit .
 Nobiscūq; cadent nostri monumenta laboris .
 Cernite cōmunes amborū Numina curas
 Et seruate genus : cernant se in stirpe Parentes :
 Et sua Natorum videant in vultibus ora .
 Sint qui nos facie referant gestuq; Nepotes .
 Progeniemq; suam nostro de nomine dicant .

Plinius

Labyrinthus structura p magna scripte subterranea viarū am
 bagibus adeo inflexa ut nō q intrasset idē exire possit. Pli. autor
 est quatuor p̄cipuos fuisse: primus i Aegypto secūdus i Creta:
 Ouidius. tercius in Lēno isula: quātus i Clusio Italię oppido. Creticus
 famosior est apud Poetas a Dedalo factus. Ouid. viij Met. Qu
 uis Pli. dicat vix c. Aegiptij porcionē Dedalū fuisse assecutū.

Labyrinthus

Ouidius.

Sint q nos Proavos numerent : & stēmata lōgo
 Limite deducant : iterataq; nomina ponant .
 Pignora longeuæ concedite Numina Matri
 Quæ celebres ad vestra ferant altaria cultus .
 Pinguibus & priscum donis imitētur Abelem .
 Sæpius a vobis hoc exorasse precando /
 Antiquas est fama Nurus : & supplice voto /
 Collapsum genus atq; domos seruasse cadētes .
 Sic alacer Samson / sic & formosus Ioseph /
 Sic puer Isacus fatus est : & filius Annæ
 Qui primum liquido Regem perfudit oliuo .
 Talibus orabat Sterilis : gemituq; sonoro
 Crebra dabat longos inter suspiria planctus .

Stemma . Corona ornāmētum / stirps græce dicitur . Latini
 idem v̄bum accepere pro statu Maiorū q coronā aliqñ merui

Stēma

A iij.

PARTHENICES

PRIMAE

iffent/ in atrijs expressi cera vultus Auorꝝ singulis dispone-
bantur armarijs : & in Gentiliũ funeribus ducebatur . Eorꝝ au-
tẽ qui in bello coronã meruissent : hec sole lineis designaban-
tur : ut quasi pictæ viderẽtur ad aliorꝝ differenciã . Plinius Stẽ Plinius
mara lincis discurrebant ad imagines pictas .

Audiit Omnipotens : animũq; in vota precesq;
Flexit : & infuso caluerunt viscera foetu
Cepit & humanos paulatim sumere vultus
Semen : & in nostram sensim transire figuram
Vt cum vere nouo tepesacta rosaria multæ
Vestit frondis honor : primũ durefcit in orbem
Folliculus : barbæq; comã producit acutæ
Mox inflare sinus tunicalq; implere virentes
Incipit : & concreta diu sub cortice proles
Turget agens rimas tenues : & vertice summo
Purpureas ostendit opes : rubicundaq; labra
Postremo cum pulchra suos Aurora colores
Explicat & vitreũ glomerãt noua gramina florẽ
Panditur omne decus : valuisq; emissus aptis /
Flos hiat : & leto arridet venientibus ore .

Audiit omnipotens . Dicit semen coalescere in utero mater
no instar rosæ : imitaturq; Pliniũ dicentem . Rosa nascitur spi- Idem
na verius q; frutice . & subdit . germinat omnis primo inclu-
sa granato cortice : quo mox intumescente & in virides alaba-
stros fastigiato paulatim rubescens dehiscit : ac sese pandit in ca-
licis mediæ sui stantis complexa luteos apices .

Sic noua progenies utero congesta Parentis
Emersit : non tota simul sed singula certo
Discernit formans opifex Deus ordine mēbra :
Cor prius : ex illo quoniã descendit in artus
Vitalis calor : a pleno ceu flumina fonte :
Illic prima domus vitæ : postrema per illud
Discedens terris animus vestigia ponit .
Tum Superꝝ Pater illius procul ire caducas ,

Iussit ab hospicio curas : habitacula dixit
Spiritus dulcemq; mihi seruate recessum.

Sic noua progenies . Applicatio cōparatiōis p ordinē mē-
broꝝ hominis quoꝝ singula suo ordine generātur . Cor pri-
mū . Plinius . Cor animalibus ceteris in medio pectore est : ho-
minstantū ifra leuā papillā turbīnato mucrone in priora emi-
nens . Piscibus solis ad os spectat . Hoc primū nascentibus for-
mari in utero tradunt . Deinde cerebꝝ sicut tardissime oculos
Sed hos primū moueri cor nouissime . Hinc præcipuus calor
palpitatur certe & quasi alterꝝ p̄cipue mouetur . Inter animalia
p̄mollī firmoq; aptum membranę inuolucro munitū costarū
& pectoris muro ut pariat præcipuū vitę causam & originē Pri-
ma domicilia intra se animo præbet : & sanguini sinuoso spe-
ciꝝ : & in magnis animalibus triplici in nullo non gemino ibi
mens habitat . Plinius libro undecimo .

Mox cerebri cōcreta domus / que plena pudicis
Creuit imaginibus : castoq; imbuta pudore
Os roseum sine labe dedit : frontiq; decorem
Sidereū : & lectos formæ cœlestis honores .
Ambrosiaq; comas tinxit : mox ubere pectus
Protulit : in teretes humeri fluxere lacertos :
Ramosasq; manus : quas hac Pater imbuit arte /
Ut solos fierent habiles pietatis ad usus .

Cerebrum omnia habent animalia quæ sanguinem : homo
porcione maximā & humidissimam . Plinius libro . xi .

Plato tres animi partes dicit : Racionabilem id est mētis op-
timam porcionem . Hanc ait capitis arcē tenere . Irascenciā v̄o
procul a racione / ad domiciliū cordis deductā esse : obsequi eā
atq; respondere loco sapienciæ . Cupidinē atq; appetitus post
remā porcionem infernas abdominis sedes obtinere : ut popi-
nas quasdā & latinas latebras diuersoria nequitię atq; luxu-
rię . Dicunt insuper Platonici tunc annumeranti sanitatem ad
esse vires & pulchritudinē / cū Racio totū regit parentq; inferio-
res duæ ptes : concordescq; inter se Iracundiā & Voluptas ni-
hil appetūt / nihil mouent quod inutile esse dixerit Racio : eius
modi ad æqualitatē p̄tibus animę temperatis / corpus nulla p̄-
turbacione frangitur . Alioquin iuchit egritudinē iualencięq;
A iij :

Plinius

Plato

Tres ani-
mipres

PARTHENICES

PRIMAE

& feditatē / cum incōposite & inæquales inter se erūt : cū irascenciā & consiliū subegerit sibiq; subiecerit cupiditas ipsa : aut cū dominā illā regināq; Racionē / licet obsequētē & placata cupidine / ira flagrantior vicerit . L. Apuleius autor in libro de dogmate Platonis . Elegāntissimus Poeta n̄r has pres cū corporis tū animi in beatissima Virgine or dinatas diuino munere & gracia ostendit .

Apuleius

Hęc sunt membra quibus diuinę mentis imago
Cernitur humanis animis impressa : quibusq;
Omne opus æthereo dignū tentamus Olympo
Inferiora magis pecudum seruare videntur
Naturā moresq; feros : tamen omnia semper
Officijs habuit sanctis accomoda Virgo.
Non tam multiplici Diuorū munere / non tot
Delictijs : non tam grato Pandora decore
Claruit Ascrei cantu celebrata Poetæ .

Hęc sunt membra . Cerebrę & cor qbus animus p̄sident quę ex Deo suscepimus : ille regit dicitis aīos & pectora mulcet Virg

Virgilis.

Theſbie.
Hesiodus
Ascreus .

in iij. Theſbie oppidū Boecię Heliconi p̄ximū . In Theſbi is itē est Ascrea iuxta Heliconis ptē . Hęc Hesiod i Poetæ Patria est unde Ascreus dicitur . Virg . Hos tibi dant calamos en accipe Musę Ascreo q̄s ante seni qbus ille solebit Cantādo rigidos deducere mōtib; ornos . Hic scribit pudorē & iusticiā i cœlū fugisse etate gnea . Iuue . Paulatī deīde ad Supos Ascrea recessit Hac comite / atq; duę piter ad cœlū fugere sorores . Pandora ab Hesiodo describitur a vulcano facta : cui oēs Dij sua munera p̄stiterūt : unde ei nomē . nā π̄σ̄σ̄ omne σ̄σ̄σ̄σ̄ donū dicitur Facta autē fuit mādato Iouis in odiū Promethei humaniq; generis . Hesio . Quādoquidē dederat sua mūera q̄sq; Deorū Mercurius merito Pandorā noīe dixit . Eius meminit & Hyg . Reſp̄ Pandorā libido / q̄ venustati plerūq; cōiūcta est designat Sic ope cœlesti : q̄uis humana negabat

Idem

Iuuenalis

Hesiodus
Hygini.

Materni soboles iniūt tentoria ventris .
13 Omne quod excellens opus & sublime futurū /
Difficiles ortus habet incrementaq; tarda .

Sic ope cœlesti . Soboles iniūt tentoria materni ventris diuina ope non humana : qua negabatur proles .

Siciunco nemus Alcyde / sic tardior exit
 Populeis abies ramis : sic abiete pinus
 Segnior / & pruno longe viuacior ilex :

Diodor.

Alcydes Hercules ab Alceo auro Amphitritonis patre. Dio. Alcydes.
 dicit Herculi nato Iunonē duos imisisse Dracones ad p̄cendū
 puer: quos ille utraq; manu apprehensos strangulauit vñ illū
 Argiui qm̄ Iunonis opa gl̄iam esset adeptus cū antea Alceus
 vocaretur Heracleū dixere ἥρα enī Iuno dicitur. Nemus Al

Plinius

cyde .i. populeū : populus enī arbor est Hercul. Plinius li.
 xvi. dicit in Europa esse genera sex cognatas arbor: q̄ resinā
 ferunt Pinus : Pinaster : Picea : Abies : Larix : sextū genus Te
 da pprie dicta. Omnia ꝑo ꝑpetuo virent : nec facile discernū
 tur in fronde ecīa a peritis : tanta nataliū mixtura est . Oīa autē
 hęc genera accensa fuligine imodica carbonē repente expuunt
 cū erupcionis crepitu / eiaculanturq; longe : excepta Larice : q̄
 nec ardet nec carbonē efficit nec alio modo ignis vi cōsumitur
 q̄ lapidis . Ilex arbor glandifera : & sunt eius duo genera Ilex
 Ex hijs in Italia foliō nō multū ab oleis distāt : Milaces a q̄bul
 dam Græcis dictæ in prouincijs Aq̄foliæ . Ilcis glans utrius
 q; breuior & gracilior . Quā Homerus Aculon appellat : eoq;
 nomine aglande distinguitur Plinius autor .

Idem

Et robusta larix igne impenetrabile lignum .
 Nam magis opprimitur partu natura potenti
 Plusq; operē ipendit : grandi ceu pondere ꝑssa
 Plaustra gemūt magis : & magno sub vomere ;
 Sudat : & obluētās vires labor haurit onustas .
 Sic opus in lōgū differt finiq; resistit . taurus
 Ast ubi naturæ Diuum superaddita virtus
 Adiuuat / ut remis leuibus fugit actus & aura
 Sic leuis ad metā prono patet orbita cursu .

Plinius

Prunorū genera xv . libro Plinius undecim describit . Di
 cit ergo Poeta noster naturā opprimi : potenciora forcioraq; genera
 pariendo / plus operis impendendo robustis arboribus q̄ fra
 gilibus . veluti taurus pressus graui pondere plaustrī magis su
 dat reluctaturq; : & labor vires onustas exhaurit . Sic natura
 opus in longū differt & tum resistit fini id est corrupciōi . Ast
 Sed virtus diuina supaddita naturæ ; adiuuat veluti remus lē

PARTHENICVS

PRIMAE

Meta

bo id est nauiculæ / cū aura . i. vento agitur lembus & remo : & lenis orbita patet prono cursu ad metam . i. ad finem . Meta proprie locus in fine Cīrci ubi aurigæ currus flectere solebant Papinius . Flectere si posset circum cōpendia metæ . Virg . in quinto . Hic viridē Aeneas frondentē ex ilice metam Constitu it signū nautis Pater : unde reuertī Scīrent : & longos ubi cū cum flectere cursus . & ponitur trās latiue p omni termino .

Papinius.
Virgilius

Sed quia longeuam fecit discordia litem /
Assimilemque iugis loribus / quæ Gordius olim
Nexuit : atque Iouis Phrygiæ suspendit ad aram .

Sed quia . Poeta noster volens ostendere beatissimā virgīnem Mariā nequaquam subiectā ullo tēpore originali culpæ . dicit se solutus discordiā quæ inter Theologiæ p̄fessores super ea re vitur : & primo ostendit ortū originalis culpæ . p̄p̄t Protoplastorū trāsgressum hūano generi irrep̄sisse : ut mortē ipsam & reliqua mala . Profitetur autē ab inicio huius discordiæ opiniones similes fore Gordio nodo & Cretensi Labyrintho quæ Dedalus fabricauit . Gordius Mide pater Phrygiæ Rex / plaustrū ex corni libro in exū Ioui suspendit : de quo ex barbaris passim creditus sermo manarat : quicquid eius nexū soluisset illi orbis terrarū iperitū fata portendere . Erant autē nexū cęca capita obliquis spiris inter se obuoluta . Alexāder magnus domita Phrygiā Gordiū venit : & cū nodū soluere nequirit : gladio cecidit . Quo ita cęso / inuita apparere nodi capita . Aristobolus autē facillime ipsos soluisset nodos ait : depro siquidem clauo quod temoni iugū annectitur mox iugū subduxisse . Dicit igitur Baptista ne quia discordia fecit longeuā litē similem loribus iugis quæ Gordius nexuit in plaustro : quod suspendit ad aram Phrygiæ Iouis . Autor Plutarchus . Prope Sangariū olim fuerūt antiqua Phrygiū domicilia : ut Mide & prius Gordij : & aliorū quorundā quæ nunc urbiū vestigia non seruant sed in vicos redacta sunt paulo maiores alijs sicut Gordiū & Gorbeus . Strabo .

Gordius.
Midas.

Plutarchus

Strabo

Dedaleæque domus errori Pasiphaeo .
Conceptus ne sacer fuerit : vel forse paterna
Illitus : antiqui referam certaminis orsum :
Et sobolis nostræ infelix repetetur origo .
Cū Pater humētes redigens in corpora glebas /

Vitalem humanos auram spiraret in artus :
 Ut noua Progenies pugnā tuta iret in omnem:
 Ultra animi claras dotes / & corporis arma
 Iusticiam coeleste decus superaddidit : unde
 Et fati rigidas leges : & funera posset
 Vincere : & ambrosia vesci : summoq; potiri
 Aetheris hospicio : Superūq; assuescere mensis.
 Sed postq; veritas fruges & noxia mala
 Vipereis decepta dolis admouit ad ora

Dedaletq; domus . Labyrinthi error Pasiphaeus a Pasiphae
 quarnor syllabarū absq; diphthongo scribi debet : Græci enim
 πασίφαια dicūt : uxor Minois / quæ ut fabulæ dicūt Jex thau
 ro peperit Minothaurū : qui Labyrintho inclusus Atheniēn .
 liberos q; tributū Minoi dabatur ob occisū / ab Atheniēn . An
 droea filiū dæuorabat . tandē a Theseo Egei filio interceptus
 auxilio Ariadnes Minois pasiphae q; filia . Diodorus autor .

Diodor.

Conceptus ne facer fuerit . i. sine originali vel cū labe eiusdē
 repetā originis orsum . Quom Pater &c. Deus hominem
 innocentē creauit traditis sibi animi dotibus & arma corporis .
 nū supaddidit iusticiā quam Theologi originalē dicunt : quā
 Protoplasti perdididerunt per esum pomi vetici . Quare Astrea
 id est iusticia originalis debita / ptesa terras redijt ad celos : trā
 fultumq; est virus in genus humanū . Vnde dicit Poeta noster
 Iusticia nudi discant ludare famēq; . Est enim originale pecca
 tum carencia iusticiæ originalis debitæ .

Pasiphae

Minothas
urusOriginale
peccatū.

Mox Astrea domos hominū pertesa : rediuit
 In regnum sublime Patris . miratus Olympi
 Tam celerem reditū Dñs : quare inqt ad arces
 Sidereas mi Nata volas terramq; relinquis ?
 Illa . Pater fallax hominem delu sit imago
 Dixit & a rectis ægressa rebellibus adsum .

Aratus
Hesiodus
Hygini.

Astrea Astrei Titani filij filia ex Aurora : quam ob equitaitē Astrea.
 tem summam Iusticiam appellatam Aratus dicit . Hesiodus dicit illam Iouis & Themidos filiam . Nonnulli Icarij filia dix
 erunt . Erigonem fuisse autem perhibetur ætate aurea . ut Hy
 ginus testatur .

Astrea.
Astreus

PARTHENICVS

PRIMAE

Mox Astrea .i. iusticia ptesa domos hoim .i. terras rediuit
in regnū sublime patris : miratus Olympi .i. celi Dominus tā
celerē reditū &c. illa : Pater fallax imago delusit hominem .

Tū Genitor meditans refecare piacula tantæ
Fraudis / ait . Careant posthac custodibus istis .
Blanda Patris segnes facit indulgencia Natos .
Iusticia nudi discant sudare : famemq;
Et diuturna pati ieiunia : frigus & imbres :
Seruicium : & fati fortē experiantur amaram .

Tum Genitor . Dicit propter huiusce inobediencia Deum
imisse labores / famē / ieiunia / frigora & imbres : tum reliqua
mala pro piaculo tanti delicti transgressionisq; .

Vexati sapient iocunda : & amabilis æstas
Post brumã & Ianos steriles gelidosq; decēbres
Dulcior est : que sint tranquillæ comoda pacis
Ferre bella docent . Homini labor utile semper
Calcar erit : segni pigros rubigine sensus
Ocia corrodunt : sopitaq; pectora torpor
Noxius obliquat : ferrum si transit in usus
Assiduos splendore micat : vultuq; nitenti
Audet ad argenti decus aspirare superbum :
At si longa quies ierit fuscatur : & atram
Vertitur in scabiem : celeriq; absumitur usu .

Vexati sapient iocunda . Nam post mala iucundiora sunt q̄
nobis eueniūt bona . Labor utile calcar erit . Ocia corrodūt
pigros segni rubigine sensus . & noxius torpor id est pigricies
seu legnicies . obliquat : curua facit : sopita / somnolenta pec
tora . Ut ferrum rubigine inficitur si quieuerit : quod si in us
um transferit accedere videtur ad argenti nitorem . Scabies
asperitas & prurigo cutis : sic ferri vel alterius rei est veluti sca
bies prurigo . Est etiam rubigo morbus segetum : Vnde fel
ta rubigalia descendunt . Autor Varro .

Scabies.

Rubigo

Varro.

Inter multa hominum fata infelicia / damno
Non erit hoc minimo : tristem sperata / superbum

Iam præfens / amiffa facit fortuna dolentem .

Inter multa infortunia fata etiam magno damno est homini :
 quæ sperata fortuna : id est dum speramus : facit tristem : id est spe-
 rantem quia sperat se eo quo caret fructus : quod dum præfens
 adeptus scilicet facit superbum id est elatum gaudentemque : amif-
 sum vero dolore afficit . Ideo amiffa fortuna facit dolentem .

§ Murrho Sebastianus Murrho autor .

Hæc Pater : & mortem mox implacabile monstrum
 Hactenus obuincta / textis adamante cathenis
 Carcere disclusit : cæcoque emisit ab antro .

Hæc Pater : & mortem &c . Disclusit / referauit cathenas quibus
 mors uincta fuit : textis adamante . Adamas gemma est duris-
 sima : cuius duricies solo hircino sanguine superatur . autore
 Plinio Solinoque . Vnde fortiora vincula Poetæ ex adamante
 constare dicunt .

Plinius
 Solinus

Cui terris regna ampla dedit : pelagique per undas
 Atque per aërios tractus rarosque per ignes

Syllius

Cui terris regna . Mors omnia ad inferos agit . Syllius Huc
 quicquid terræ quicquid freta : & igneus æther Nutriuit primo
 mundi genitalibus ab quo Mars communis agit descendunt cum
 ta capiteque Campus iners quantum interijt : restatque futurum .

Quos Phœbi germana sinu complectitur amplo
 Et quedam Scythicis calybum durata caminis
 Tela dedit : quedam Lerno infecta veneno .

Quos Phœbi germana . id est Luna soror Phœbi . hoc est
 quicquid infra globum Lunæ continetur morti obnoxium est :
 quæ autem supra Lunam immortalia sunt . Platonis sententia est .

Plato

Et quedam Scythicis . Dedit insuper tela calybum morti dura-
 ta Scythicis caminis alia infecta Lerno veneno Hydræ . Ler-
 na & Argiui & Mycenæ lacus est in qua Hydræ constituisse scrip-
 tores tradunt . Strabo . In hac palude Hercules Hydræ interfe-
 cit : ex cuius corpore centum prodibant serpentium capite cerui-
 ces : quas singulis celsis duæ renascebantur : ob eamque rem mi-
 nime uinci videbatur posse : cum pars amputata validior red-
 deretur . Hanc difficultatem arte superans : Iolaum monuit ut euesti-
 gio id est statim incisam ceruicem face lignea / ne efflueret sanguis /
 inureret . Hoc pacto superata belua sagittas suas eius sanguine
 tinxit : quo illatum vulnus mortiferum redderetur . Diodorus au-

Strabo

Lerna

Diodorus

PARTHENICVS

PRIMAE

Mox Astrea .i. iusticia ptesa domos hoim .i. terras rediuit
in regnū sublimē patris : miratus Olympi .i. celi Dominus tā
celerē reditū &c. illa : Pater fallax imago delusit hominem .

Tū Genitor meditans refecare piacula tantæ
Fraudis / ait . Careant posthac custodibus istis .
Blanda Patræ segnes facit indulgentia Natos .
Iusticia nudi discant sudare : famemq;
Et diuturna pati ieiunia : frigus & imbres :
Seruicium : & fati sortē experiantur amaram .

Tum Genitor . Dicit propter huiusce inobedienciā Deum
imississe labores / famē / ieiunia / frigora & imbres : tum reliqua
mala pro piaculo tanti delicti transgressionisq; .

Vexati sapient iocunda : & amabilis æstas
Post brumā & lanos steriles gelidosq; decēbres
Dulcior est : quæ sint tranquillæ comoda pacis
Ferre bella docent . Homini labor utile semper
Calcar erit : segni pigros rubigine sensus
Ocia corrodunt : sopitaq; pectora torpor
Noxius obliquat : ferrum si transit in usus
Assiduos splendore micat : vultuq; nitenti
Audet ad argenti decus aspirare superbum :
At si longa quies ierit fuscatur : & atram
Vertitur in scabiem : celeriq; absumitur usu .

Vexati sapient iocunda . Nam post mala iucundiora sunt q̄
nobis eueniūt bona . Labor utile calcar erit . Ocia corrodūt
pigros segni rubigine sensus . & noxius torpor id est pigricies
seu legnicies . obliquat : curua facit : sopita / somnolenta pec-
tora . Vt ferrum rubigine inficitur si quieuerit : quod si in uf-
um transferit accedere videtur ad argenti nitorem . Scabies
asperitas & prurigo cutis : sic ferri vel alterius rei est veluti sca-
bia rubigalia descendunt . Autor Varro .

Scabies.

Rubigo

Varro.

Inter multa hominum fata infelicia / damno
Non erit hoc minimo : tristē sperata / supbum

lam præsens / amissa facit fortuna dolentem.

Inter multa infortunata fata etiam magno damno est homini :
 quæ sperata fortuna : id est dum speramus : facit tristem : id est spe
 rantem quia sperat se eo quo caret fructus : quod dum præsens
 adeptum scilicet facit superbum id est elatum gaudent enim : amif
 sum vero dolore afficit. Ideo amissa fortuna facit dolentem.

§ Murrho Sebastianus Murrho autor.

Hæc Pater : & mortem mox implacabile monstrum
 Hactenus obuinctam / textis adamante cathenis
 Carcere disclusit : cæcoque emisit ab antro.

Hæc Pater : & mortem &c. Disclusit / referauit cathenas quibus
 mors uincta fuit : textis adamante. Adamas gemma est duris
 sima : cuius durities solo hircino sanguine superatur. Adamas
 Plinius Solinus Cuius durities solo hircino sanguine superatur. autore
 Plinio Solinoque. Vnde fortiora vincula Poetæ ex adamante
 constare dicunt.

Plinius
 Solinus

Cui terris regna ampla dedit : pelagicæque per undas
 Atque per aërios tractus rarosque per ignes

Syllius

Cui terris regna. Mors omnia ad inferos agit. Syllius Huc
 quicquid terræ quicquid freta : & igneus æther Nutriuit primo
 mundi genitalibus ab quo Mars communis agit descendunt cū
 ta capiteque Campus iners quantum interit : restatque futurum.

Quos Phœbi germana sinu complectitur amplo
 Et quædam Scythicis calybum durata caminis
 Tela dedit : quædam Lerno infecta veneno.

Quos Phœbi germana. id est Luna soror Phœbi. hoc est
 quicquid infra globum Lunæ continetur morti obnoxium est :
 quæ autem supra Lunam immortalia sunt. Platonis sententia est.

Plato

Et quædam Scythicis. Dedit insuper tela calybum morti dura
 ta Scythicis caminis alia infecta Lerno veneno Hydræ. Ler
 na & Argiui & Mycenæ lacus est in qua Hydræ constituisse scrip
 tores tradunt. Strabo. In hac palude Hercules Hydræ interse
 cit : ex cuius corpore centum prodibant serpentum capite cerui
 ces : quæ singulis cæcis duæ renascebantur : ob eam rem mi
 nime uinci videbatur posse : cum pars amputata validior red
 deretur. Hanc difficultatem arte superans : Iolaum monuit ut euesti
 gio id est statim incisam ceruicem face lignea / ne efflueret sanguis /
 inureret. Hoc pacto superata belua sagittas suas eius sanguine
 tinxit : quo illatum vulnus mortiferum redderetur. Diodorus au

Strabo

Lerna

Diodorus

PARTHENICVS

PRIMAE

tor. Scythę populi sunt Europę vicini Sarmatis Bastarnif
q; . Sunt & alij in Asia . autor Ptholomeus .

Nec satis hæc ; aliud telum letalius addit :
Nam gladij rostrum : caudam trigonis aquosi
Qua quondam magno fatū intentauit Vlyssi
Telegonus : Circes ufus fatalibus armis :
Præfixit iaculis : Stygiaq; extinxit in unda .

Ptholomeus

Nec satis hæc . tela . aliud letalius addit id est magis morti
ferū : nā rostrum gladij id est caudā scz Trigonis aquosi : id ē
fluuiatilis præfixit iaculis : Stygiaq; extinxit in unda id est in
fernali aqua Stygis : qua cauda Telegonus Circes filius inten
tauit fatum / mortē / magno Vlyssi / patri suo ufus scilicet Te
legonus fatalibus armis .

Trigon

Plinius

Telegonus

Trigon piscis est : quā nostri Pasti
nacam dicunt . Inter venenata marina nihil execrabilius q̄ ra
dius super caudam eminens Trigonis . arboris radici infixus
necat : arma ut telum pforata & ferri & veneni malo . Tele
gonus Vlisses filius ex Circe Solis filia : is Patrem interfecit
habens spinam Trigonis p̄fixā telo . Homerus de morte Vlif
sis nihil dicit : sed eum solum ad Patriā reducit . De morte ni
hil certi habetur / quāq; nostri tradant eum a filio interemptū
ut diximus . q̄uis alij a Telemacho eū occisum dicant cū turpi
tudine domestica offensus ad Circeam rediisset . de Telo Ouid .
in Ibin . Ossibus inq; tuis teli genus hereat illud Traditur Ica
riquo cecidisse Gener . Circe nostri Solis filiā dicunt . Di
odorus autē dicit Solē duos p̄creasse pueros Aetā & Perse
Aetas in Colcha regnauit / in Taurica Perse : crudeles ambo
efferiq; . E Perse Hecate orta est / supans audacia imanitateq; pa
trem : hoīes pro feris sagittis appetens : sumō studio ad vene
na consicienda impensō . Primū patrē veneno sustulit : deinde
regno assumpto tēplū statuit Diane : cui nauigantes hospites
sacrificabat . Post hæc nupsit Aetæ genuitq; liberos tres Cir
cen Medeā & Aegialeū . Circe ad oīs generis venenoz curā
sa / multaz herbarū radīcūq; varias vires mirabileq; repperit .
Hęc Sarmataz Regi (quos qdam Scythas dicūt) cū nupsisset
primū veneno viz abstulit : deinde regno capto mltā vī subdi
tos vexauit : ob q̄s res regno expullā / migravit ī Italiā . ī q̄ eo
p̄montorio qd nūc Circeū appellatur defecit . Qui eam Ocea
ni insulā habitasse dicūt decipiūtur Homeri Carmine : q̄ Tyr
e . i . i . mare Oceanum appellat . Strabo Circeum copiolis ra

Ouidius

Diodorus

Circe

Aetes.

Strabo

dicibus abundare dicit. Styx palus inferni: Phlegethon fluuius aquas ignitas habet: Cocytus fluuius ex styge palude nascitur. Acheron pariter fluuius infernalis. Syllius in xiiij singulos describit. Vrit ripas Seuus aquas Phlegeton: pte alia torrens Cocytos sanguinis atri porticibus furit: At magnis semper Diuis/Regiq; Deor; Iurari dignata palus picis horrida riuo/Fumiferæ voluit Styx inter sulphura limū. Tristior his Acheron/sanie crassq; veneno Actuar. Styx item aqua petre Nonacrine Arcadie: venenosa adeo ut sola mulæ ungula cōtineri possit. Hoc veneno Alexandr; sublatū ferūt Aristoteleq; phm necis cōsciū fuisse: scribit Plutar. Pli. Pausoniasq;.

Syllius

Plinius
Plurarch
Pausonias

Plinius

Mox iecur exemit monstro: præcordia bile
Cerulea infecit: celeresq; innexuit alas.

Mox iecur exemit monstro. id est morti. Iecur Plinio aut. Iecur tore caput est extor;. Vnde cū iecur non apparebat/portendebat vñ Ducis vñ exercitus mortē. Alludit Poeta nosfer ad hoc ut nullū boni signū in morte ostēdat: sed omnia crudelia portentosaq;. Bilis latine/græce colera dicitur: & est rubea & nigra. Præcordia bile infecit. Cerulea. i. ferruginea. celeresq; innexuit alas. Velox etenim mors est.

Hęc fuga iusticiæ nostris mala cuncta diebus
Intulit: hæc abiens nobis monimenta reliquit:
Quæ Patres ab Auis & Nati a Patribus omnes
In seriem mittunt per sæcula longa Nepotū.
Hoc viciū prima veniens ab origine/sumpsit
Fomitis & duri nomen crudele Tyranni.
Nam scelere accendit flāmas: & colla superbis
Imperijs humana premit: Cocytidas undas
Lethæosq; amnes spargit: Stygiumq; venenū.
Hos Superæ facit immeros: curasq; nocentes
Ingerit: his animos audacibus incitat ausis:
His Phlegethontes iras inspirat: olentem
Cyprigenam fraudū matrē: cui cuncta veneni
Nota ministeria & Phœbeæ carmina Circes
Semp habet comitē: primę hæc discrimina culpe

PARTHENICES PRIMAE

Propterea magnū dixere Promethea : Vates
 Dum studet æthereis furari e nubibus ignem /
 In nostras traxisse domos morbumq; necemq; .

Hæc fuga mortem intulit & cuncta mala : quæ Patres ab
 Auis & Nati filij a Patribus mittunt in seriẽ Nepotum . Hoc vi
 cium fomitis duri : & nom en crudele Tyranni sumpsit veniẽs
 a prima origine . Superbia Tyrannor; ab hoc fomite venit p
 mens superbis imperijs hominũ colla . Hinc contemptus Su
 peror; . incitatq; animũ audacibus ausis . tũ iras / tum Venerẽ
 idest Luxuriam quæ Tyrannos comitatur . Venus ex spu
 ma maris & Coeli pudendis abscis a Saturno pcreata / primo i
 concha ad litrus Cypri insule delata : præcipue in ea insula cul
 ta fuit q̄aris & i Eryce Siciliẽ & i Cythera & Syria frequẽsho
 nores habuerit . Cic . scribit quatuor Veneres ex quibus illa se
 cūda ẽ . Dicit Poeta Venerẽ fraudũ matrẽ & veneficã cui nota
 cuncta venena : & carmina Phœbeq; Circes idest Solis filiẽ .
 Prometheus Iapeti filius / ignẽ furto sublatũ hoibus tradidit
 unde Dij irati (secundum fabulas) morbos febresq; homini
 bus imiserunt . ut canit Hesiodus per Pandoram .

Venus

Eryx
 Cythera

Prometh
 eu;

Hesiodus

His igitur ne membra malis obnoxia sanctæ
 Parthenices essent / ista Pater obstitit arte.
 Ante tener sacra foetus q̄ viueret aluo
 Conceptus ne prima nouos exordia pullis
 Induerent maculis : mens ne sincera nitensq;
 Cõmunem imbiberet labem : ne pigra liquore
 pectora Lethæo fierent : quæ lactea magno
 Pabula & amplexus fuerant latura Tonanti :
 Semine confusas sordes & virus inustum
 Diffecuit : felici anima mox imbuit artus .

His igitur . Pater anteq; foetus viueret in aluo materno / ne
 mens cõmunem imbiberet labem : ne pectora fierent nigra . i .
 polluta . quæ erant prebitura pabula verbo diuino : ipse disse
 cuit sordes & virus inustum id est venenũ originalis culpæ q̄
 dissecto statim infundit animã felicibus mēbris culpa vacatibus
 Sunt tamen audentes contra sentire : nec illos
 Incusamus ; habent quo se tueantur ; & olim

Ista hominū cōmunis erat sententiā : verum
 iam senio exanguis frigans sua robora sensim
 perdit : et amissa iam maiestate recedit
 Sponte sua : ceditq; nouo Latonia Phœbo .
 At quomiam sacrę legis de fontibus hausta
 Creditur : ex omni nondū est explosa theatro :
 Iudicio nec dum sancti damnata senatus
 Qui vaticani Romana palacia saxi /
 Et piscosa regunt sulcantem cerula puppim /

Sunt tamē audentes . Tangit mltos ex Christianis Docto
 ribus cōtraria sentire & olim sensisse : sed sensim .i. paulatī vi
 res pdidit : & iam cedit Latonia .i. Luna Phœbo .i. Soli . Attū
 quia ex fontibus legis testimonia habet / nōdū est explosa iu
 dicio sancti senatus : q; regit vaticani palacia saxi .i. ædis S. Pe
 tri quę i vaticano est . Vaticanus collis appellatus est : q; eo
 potitus sit pp̄s Romanus Vatū rīso expulsis Ethruscis . Fcst.

Vaticāus

Sed prior ut nobis æquum sentire videtur
 Dignior est : et grata magis Nato atq; Parenti :
 Nam legi assurgens Marię decus addit : opusq;
 Materna dignum attribuit pietate Tonanti .
 Addeq; et multis fert adiumenta : fidemq;
 Roborat infirmam : nam nec venisse sub aluū
 Sorde laborantem tali sublimia cęli
 Numina non nulli ingenio prestante putarūt .
 Relligio maior : pietas animosior istam
 Consumata fides legumq; pericia fecit .
 Altera verborum textum et fastigia tantum
 Summa videns / abstrusa Dei misteria nescit .
 Quod si siderei tanto splendoris honore
 Fulget : ut æterno qui temperat ordine mundū
 Gestarit gremio : lactauerit ubere : dulci
 Strixerit amplexu : sūmoq; vocauerit olympto
 Bi.

PARTHENICES

PRIMAE

Quare illā in nostras opus est detrudere sordes :
 Et turpi incestare luto : mortalibus equas
 Cui Pater ethereas mentes subiecit et astra :
 Scrutandum potius si quæ præconia iungas
 Eius ad inuentas per plurima sæcula laudes .
 Nulli adeo viuax animi solercia nulli
 Tam felix aderit florentis gloria lingue /
 Vt Mariæ possit Laudes equare loquendo .
 Quæ data sunt illi / nuncq̃ mortalibus ullis
 Antea concessit : nec post concedet Olympus
 Quāuis Creta Ioui Corybancia cymbala pulset
 Festaq̃ Tyrsifero celebrarit Græcia Patri .

Sed prior ut Primā sententiā digniorē ostendit / dignitati
 beatissimæ Virginis plus conuenientē : Patri cum Filio magis
 gratā : multisq̃ argumentis probat : tū cōcludit nemini adeo
 viuacē solercia adesse ut digne Mariā laudare possit . Quāuis
 Creta Ioui Choribancia cymbala pulset . Hunc sanctum diuæ
 Parthenices Cōceptū Iacobus Vuipfelingus Sletstatinus Ele-
 giaco carmine / cui de triplici Mariæ candore nomē titulūq̃ de-
 dit typis scholasticis Theologorūq̃ p̃claris sententijs ac tribus
 miracul nō minus pulchre q̃ luculēt p̃ ceteris explicuit . Satur-
 nus frater Atlantis p̃cipua impietate auariciæq̃ p̃ditus / uxore
 cepit Rheā sororē : ex qua ortus Iupiter / Olympus postea vo-
 catus . Fuit alter Iupiter Cœli frater q̃ in Creta insula regnavit
 multo gl̃ia inferior posteriori : hic . n̄ ipauit orbi : superior Cre-
 tē tū . Solent Poetæ uni attribuere q̃d singuli gesserunt . Satur-
 nus filius mox Genitos deuorare solitus : Rheā Ioue genito la-
 pidē Saturno deuorandū tradidit : Iouē ablegauit : ad quā rē
 adiutores Curetas assūpsit : illi cū tympanis taliq̃ strepitu armiso
 nātiq̃ chorea tumultuātes deā curiose circūstetere sūt saturnus
 attonitus auullū ignoraret Infantē . Sūt autē & hij Corybātes
 q̃ in matris Deorū sacrificijs saltantes casti & pueri sunt assūpti
 Ideo autē Corybantes appellari : quia in saltādū capita iactent
 q̃d coribin dicitur . Hinc q̃ capita saltādo iactāt & Numine as-
 pirantur & furij agitātur . Corybantiare dicimus Κορυβαν-
 τισμός est insanio : caput iacto . Tympana & cymbala sunt
 Corybantiū tubæ , Tympanū maius maiore sonum cymbalo

Saturnus
 Atlas

Rhea

Chorybā
 tes
 Chorybā
 tiare

Timpanū
 Cymbalū

Iacobus
 Vuimfeli

Diador .

Catullus. facit Catullus. Vbi Cymbalum sonat nox ubi Tympana re-
 strabo boant. superiora Strabo. Bacchus qui & Dionysius in cho-
 reis & mulier; thialis summa in voluptate & ludo enutritus sce-
 minar; exercitu quas Thyrsis armauit orbē circuit. Eos qui
 pie iusteq; viuerēt sacra misteriaq; docens. Festos p̄terea ubiq;
 dies publice choros agi & musicā exerceri artē instituit. Diod-
 orus autor. Ideo Tyrsiferū Patrē dixit. Est autē Thyrsus hasta
 pampinis seu hederis iuoluta mucrone tecto: unde tanquam
 imbelles spernebantur Bacchide.

Bacchus.
 Dionysius

Diodor.!

Quot miseros pelagi nautas subtraxit ab undis?
 Cum iam precipites fluctus Aquilonis et Austri
 Viribus aduersis cęlo equarentur: et ipsa
 Transra per effusi certissima fata tulissent,
 Quot traiecta graui seruauit pectora telo?
 Pectora: Pconias que non valere per artes
 Restitui: nec opis nostrę poscencia quicq;
 Quotq; eciam tetro squalentes carcere fractis
 Ocius obijcibus manicisq; resoluit ahenis?
 Quot famis exhaustos macie vix egra trahentes
 Membra: datis celo dapibus: miserata reduxit.
 Robur in antiquū, viresq; refudit in artus?
 Nec minus ingenti viciorum mole sepultos
 Infixosq; luto / et toto tellure iacentes /
 Corpore diuini lustrauit Numinis aura.
 Propterea totum surgencia templa per orbem /
 Illius immensam laudem: regniq; perennis
 Perpetuos falces: et sine carencia iura
 In nostūq; genus summum testantur amorem.
 Ipsa est aduersis commune in rebus Asylum:
 Ante preces eciam nec dum obsecrata fauorem
 Donat: et ad miseros maternas explicat ulnas.

Quot miseros pelagi. Ostendit auxilia pręstata hominibus
 p̄ beatissimā gloriosissimāq; v̄ginē Mariā nauigantibus / vult
 neratis vincularis tum fame cōsumptis peccatisq; oppressis.

Bij.

PARTHENICES

PRIMAE

Peon

Peon Phoebus pater Aesculapij; ab eo Peonia herba Plin. teste dicitur. Vnde peonias artes .i. medicas. Virgil. Peonijs reuocatū herbis & amore Dianę. Manicę sunt vincula manuū uti

Manicę
Falces

pedicę pedum. Falces insignia magistratuum. Virgilius Idem falcesq; videre receptas Consulis imperium.

Quid niuis estiuę pluuias? quid moenia dicam
Littore Piceno impensis communibus orbis
Condita: et Adriaco transuecta cubicula pōto?

Picenum:

Quid niuis. Templū Marię de Niue dicit quā ad presepe dicunt vulgo maiorē in urbe Romana ob niuē Augusto mense insolitā; quā in Vrbe cecidisse dicunt. Oñdit loca in quibus p̄cipue in Italia beatissima Virgo colitur. Qu. d. moenia dicant id est Mariā de Loreto dicunt in littore Piceno iuxta mare Adriaticū. Picenū igitur post Vmbrię ciuitates q̄ inter Ariminū Anconęq; iacet extenditur. Profecti sunt autē Picenia Sabinorum terra: qui cum ductu & auspicio Pici iter ineuntibus auctoribus proficiscerentur/nomē deinde nacti fuere. Auē. n. istā Marti dicaram vetus opinio est. Strabo Pliniusq; auctores

Adria

Adria colonia Etruscoꝝ mari Adriatico nomen dedit. Auctor Plinius. Cubiculū diuę genitricis Marię per mare Adriaticum aduectū templum habet preciosum in Piceno littore.

Quidue fluentinas cedes delubraq; donis
Aucta peregrinis referam? Siculisq; sedentem
Littoribus Drepani molē? qua maximus olim
Celicolum & legis custos Albertus auitos
Æquauit patres: patriamq; accepit Olympo:
Et custoditæ æternum pietatis honorem.

Drepanū.

Quidue fluentinas. Intellego templū Marię qd Reparatae vocant in urbe Florentina Thufcię. Plinius enumerās Thufcos dicit Clusini noui. Clusini veteres Fluentini p̄fluente Arno appositi: Fesulę Ferentinū: Fescennia Hortanū: Herbanū Nepe: Arnus Florentiæ moenia alluit. Drepanū Sicilię oppidū est Ptholemeo auctore haud lōge ab Eryce mōte transmontoriū Lilybeū: v̄pa curuitate littoris in quo sita est: siue a falce. Dicit eam falcē qua Saturnus Cælo pudibunda abscidit / in mare proiectā ad eum locū venisse. Ciuitas Catana eo loco sita est: in qua diuus Albertus Carmelitar: Antistes: eiusdem religionis fundamēta i Europa posuit: quę Poeta hic celebrat.

Catana
Albertus.

Strabo Plinius Idem

Plinius
Virgil.

Idem

Strabo
Plinius
Idem

Pthlomo
us

Perpetuos igitur merito soluemus honores:
 Conceptusq; die venient ad templa quotannis
 Orgia: et eterno Marię primordia ritu
 Annuus ardentis cultus reuocabit ad aras
 Cum pius hibernum Chiron Titana premebat:
 Cui comes in lucem nitidis argenteus alis
 Ibat olor: pheboq; suos c edebat honores.
 Quom fecunda sibi concepto semine mater
 Diuinum illabi coepit sentire fauorem.

Perpetuos igitur. Orgia pprie festa dicuntur græce ὄργια. **Orgia:**
 Celebratē concepcōis Marię annuo celebrandā designat: eo
 tempore quo Chiron Centaurus p̄mit Titana Hibernū. i. At
 lantē Sole Sagittarij signū tenente a tū. n. Hyginio testē exo
 ritur Chiron. Chiron Saturni & Phyliræ filius: qnon solū **Chiron**
 Centauros sed ceteros quoq; hoīes iusticia supasse dicitur. Es
 culapium & Achillē nutrisse existimatur. Apud hūc cū Hercu
 les duertetur & simul cum Chirone sedens sagittas conside
 raret: fertur una earū sup sedem cecidisse Chironis: & ita eum
 interfocisse. Hyginus autor. Virgilis. Phyllirides Chiron
 Amithaoniūq; Melampus. Nauigauit cū Argonautis: unde
 Orpheus iustissimū Centauroꝝ appellat. Herbam Centaureā
 comperit. Plinio teste libro xxv. naturalis historię: q̄a vul
 nere cōtracto curatū dicit Plinius. Ouidius ex vulnere mor
 tuū dicit. Ipse etiā lectas Pegaseis collibus herbas Temperat
 & vana vulnera mulcet ope: Tū nona dies aderat cum tu iustif
 sime Chiron Bis septem stellis corpore cinctus eras. Oritur cū
 Sagittario & Scorpione. Olor græce cygnus Iouem in for
 ma cygni cum Leda concubuisse/ quæ duo oua peperit ex quo
 rnm uno Castor & Pollux / ex altero Helena & Clytemnestra **Olor**
Cygnus
 Hyginus Iouem Nemesis amasse dicit: a qua cum asperna
 retur se in cygnum mutauit. Venus autē aquilam simulans /
 enim in sinum fugauit Nemesis: quam dormientē compressit
 ipse autem auolauit: tum e factō cygnum volantem & aquilā
 consequentem collocauit in mundo. Nemesis onum procrea
 uit: quod Mercurius auferens detulit Spastam: & Ledæ sedē
 ti proiecit in gremiū: ex quo nascitur Helena ceteris corporis
 speie præstans. Exoritur autem ut supra dictum est. Phebo
 q; suor c edebat honores cum Capricorno.

Hygini
suIdem
VirgiliusPlinius
Ouidius.

Hyginus

PARTHENICES PRIMAE

Et iam signiferum nouies Iustrauerat orbem
 Lucida maturos soluens Latonia partus:
 Conuenere nurus: circumfusęq; iacenti
 Mite puerperium Matri: dextroq; rogabant
 Sidere vitales fetum prodire sub auras

Zodiacus Et iam signifer. i. Zodiacum circulum. Latonia. i. Diana a matre Latona Cei filia ex qua Iupiter Apollinē & Dianā genuit. Virgilius. Astros decus & nemoꝝ Latonia custos.

Vigilis

Ceteris animantibus statutu & partendi & partus ægerendi tempus est: Homo toto anno & incerto gignitur spacio: alius septimo mense/alius octauo & usq; ad inicia decimi undecimę: ante septimū haud unq; vitalis est. Plinius.

Plinius

Læcior Eoos proles Hyperionis ardens /
 Alipedes iungebat equos: postremaq; sanctę
 Erigones iam regna legens: vicina Coronę
 Sidera et Alcidem geminos q; interiacet angues
 Ad Superos nigro secum reuocabat ab Orco
 Portitor Helleus nitido cum Gorgonis ore
 Stellatę dux noctis erat: cum Pistrice: longo
 Eridanus tractu claris lucebat in astris /

Celus
 Titea

Læcior Eoos. Sole in extrema parte Virginis cōstituto nata est beatissima Parthenice. Celus ex pluribus uxoribus suscepit filios quinq; & quadraginta: hos decē & septem ex Titea ortos proprio nomine singulos/ cōmuni autē oēs a Matre appellauit Titanas. Genuit quoq; filias: quas duę Regina & Rhea (quā Pandoram dixere) superiores ætate ceteris quæserunt clariore. Regina Fratres omnes educauit. Hęc post obitum Patris regnū cepit virgo nupsit postea Hyperioni Fratri ex quo duos peperit liberos Solem & Lunam. Ergo Sol ples Hyperionis læcior ardens. i. flagrans iungebat alipedes. i. ueloces equos Eoos. i. orientales postremaq; sanctę Erigones. i. Virginis ultimis in ptibus constitutus hoc est in mense Septembri quo festum colimus beatissimę Parthenices.

Diodor.

Rhea
 Pandora.
 Regina

Erigone

Erigone filia Icari: quę a pastoribus Atheniesibus occisum scribit Hyginus: cum uinum eis tradidisset bibendū: & aliq;

LIBER .I. FOL XII.

ex eis somno sopiti: alij vero haud ut decebat loquerentur: ob
nimitiū potum: reliqui credentes venenum eis tradidisse Icarus
interfecerunt: quem Filia auxilio canis (cui Mera fuit nomē)
tandē post longas lachrimas inueniens sepultū sub arbore / in
eadem se suspendit: cui canis mortuæ suo spiritu parentauit.
Quorum casum Iupiter miseratus in astris corpora eorū de-
formauit: Itaq; multi Icarum Bootem / Erigonem Virginē
nominauerunt. Canem autem sua appellacione & specie cani-
culam dixerunt: quæ a Græcis / quæ ante maiorem Canem exo-
ritur Procyon appellatur: græce Πρόκυον.

Coronam humero sinistro prope contingere arctophylax
videtur: quæ ante Engonasin dextrī pedis calce coniungit:
hæc Cancro & Leone exoriente / occidere: cum Scorpione ex-
oriri perspiciunt. Habet autem stellas nouem in rotundo dispo-
sitas: sed ex hijs tres clarius ceteris lucentes. Hęc existimatur
Ariadne fuisse Minois filia: quam a Venere dono accepit cum
Libero in Dya insula nuberet. Hyginus.

Alcydes id est Hercules. Hunc Eratosthenes dicit supra dra-
conem collocatum. eumq; paratum ad decerrandum: sinistra
manu pellē leonis dextera clauā tenentē: conaturq; interficere
Draconem Hesperidum custodem. Horum pugnā Iupiter ad-
miratus / inter astra constituit. Draco inter duas arctos col-
locatus videtur: sinu factō Arcton minorem ita concludere /
ut penepedes eius tangere videatur: cauda autem flexa caput
maioris attingere: suo capite tanq; reducto circulum articum
attingens. Dicit Baptista noster. & Alcydem id est Herculem
geminos qui interiacet angues id est inter Draconem & Hyd-
ram: quæ trium signorū longitudinem occupat: Cancrī Leo-
nis & Virginis. Hęc ex Hyginio. Dicit Poeta noster. Iā Sol
in Virgines postremis partibus reuocabat a nigro orco id est
ab inferiori hemispherio sidera vicina Coronæ: & Alcyden qui
interiacet geminos angues serpentem id est inter & Hydram.
Exoriuntur autem Sole in Virgine: Hydra sine Crateris / &
Canis totus & nauis Argo sine tocuis veli. Portitor Hel-
leus id est Aries nitido cū Gorgonis ore erat dux stellatę noc-
tis. Zodiaci dispositio sic se habet: ut semper sex signa sint
supra nostrum aspectum: sex vero infra Orizonta. Vnde So-
le existente in fine Virginis / Solis in occasu incipit Aries ori-
ri pro quota porcionis: qua Sol est in Virgine moraturus:
videturq; in parte horoscopante: tum reliqua signa Taurus
Gemini Cancer Leo & descriptæ per Solem partes Virginis.

Hygini
su

Coronæ

Alcydes

PARTHENICES PRIMAE

Achamas.
Phryxus
Helle
Perseus
Danae.
Pisatrix.
Eridanus
Orion.
Natiuitas
Parthenices

Aries Phryxū & Hellen Athamantis trātulisse dicitur : sed Helle in pontū decidit : unde Helleponto nomen : cōp̄samēq; ab Nepruno Peona procreasse : nōnulli Edoñū dixerunt : Præterea Phryxū incolumē ad Aetam puenisse & arietē Ioui imolasse : pellē in templo fixisse : & arietis effigiem inter sidera cōstitutam. Hyginus Strabo meminerunt. Perseus Iouis & Danaes filius : auxilio Palladis cuius scuto crystallino usus tū Mercurij falcato ense Medusam Gorgona interfecit. Iupiter eū cum capite Gorgonis in coelū transtulit. Exoritur autē cū ariete Persei caput usq; ad umbilicū. Pisatrix a media cauda dicitur ab hiemali circulo spectans ad exortus prope arietis pedem iungens : huius priorē ptē corporis q̄ spectat ad exortus prope alluere flumen Eridani videtur : exoritur cū Geminis. Cetus hica Nepruno missus fuit ut Andromedā interficeret : sed a Perseo interfectus / ppter imanitatē corporis & illius virtutem inter sidera collocatus. Hyginus autor. Ideo dicit Poeta cū Pistice longo. Virgilius. immani corpore Pisatrix.

Eridanus a sinistro pede profectus Orionis & pueniens usq; ad Pistricem : rursus diffunditur usq; ad leporis pedes & protenus ad antarcticum tendit circulum. Exoritur cum Geminis & Cancro totus apparet. Hyginus autor.

Strabo

Hygini
Virgil

Hygin.

Quom noua progenies felicibus edita fati s
Pnebeam pri mum lucem mortaliacq; ora
Vidit : et humane transmissio limine vite
Decidit in patriam luctus regnumq; laborum .
Quo noua . Situs astroz sic se habuit in natali beatissima
Parthenices cum ipsa decidit in patriam luctus id est terras reg
num q; laborum ide est vallem ærumnarz.
Candida nascentem mox ut videre puellam /
Omnia iucundo fulserunt sidera celo :
Arrifere poli : summoq; auditus ab axe
Concentus : proliq; noue Paena canorum /
Argutumq; melos Diui cecinere : paternas
Velarunt aulea domos : pendebat in illis
Longa Patrum series : primiq; parentis origo :
Et colubri delusa dolis stringebat eburna
Poma manu virgo : gladio parani phus & igne

Exilio damnabat auos, Adolebat ad aras
 Pinguia sacra puer flamma stridente: supinos
 Tollebat vultus & Numina sancta colebat.
 Annosiq; senes stabant cum prole. Columnas
 Vnam perpetui de marmore roboris / unam
 Fictilibus muris Plastes formabat: aquarū
 Flammarūq; minas contra: quia nouerat olim

Papinius,

Candida nascentē. Pæan genus Catiline. Papinius Peanes
 dixit in viij. Theb. ubiq; resonant Peanes. Describit ornatū
 domus paternæ ob faustum partū virginis Marię. Aulęa ve-
 lamina picturis intexta, eo q; primo Romani ea iuenerē in au-
 la Regis Pergami qui po Ro scripsit heredem. Virgilius. Pur-
 puraq; intexti tollant aulęa Britanni. His intextus Adam cū
 Coniuge: ipseq; Abelus quem sacrificantē Parentibus iunctū
 simulq; stantes inducit Poeta. Duę columnę in quibus artis
 Musicę monumenta insculpta erant: una fictilis contra incen-
 dia / altera marmorea contra aquas: quoniā his duobus ele-
 mentis mundus periturus erat. Iosepus autor. Is fuit Iubal
 pater canencium in Cythara & Organo.

Pæan.

Aulęum
Aulęa.

Virgil.

Iosepus.

Ventura excidio terrę Neptunia regna
 Vulcaniq; graues ęstus: puerile secutus
 Obsequiū senior / quernę sub tegmine frondis
 Deplorabat auū: cęco quem fixerat arcu.

Neptunia regna. Diluuiō aquarū & ęstus Vulcani .i. igniū
 Lamech ductu Iuuenis Cain sagitta interfecit: serā ęstimans i-
 ter fructera ambulāntem: cognōscensq; delictum Iuuenem pa-
 riter occidit. Iosepo autore.

Et Faber incudem feriens: & follibus actis
 Aera coquens: ferrum varios conflat in usus;
 Sola mari in toto super al ta cacumina puppis
 Nabat: & umbriferę pascebant æquora nubes:
 Vitifator pater mīti delusus lacho /

Idem
Hierony-
mus

Monstrat nudum pueris ridentibus inguen
 Tubalcayn primū fabrę Iosepus scribit & Hieron. li. Gen.
 Primus hic undosum sulcauit nauibus æquor:

C. i.

PARTHENICES PRIMAE

Quamuis prima ratis credatur Iasonis Argo.
 Primus hic effossa vitem supponere terra
 Cepit: & apricis mites de collibus uvas
 Tollere: Dirceō licet hęc sit gloria Baccho.
 Ardua terrigenę voluebant saxa Gigantes:
 Conati molem Superis equare superbam.
 Lanigeras Abrahamus oues per littora pascens,
 Sacra dabat: saxoq; gemens pudibunda secabat.
 Letior adducta Medo remeabat ab orbe
 Cum consorte puer: cęliq; ex arce pluebat
 Sulphur: & ęthereis ardebant ignibus urbes.
 Bisseni patres longa cum stirpe nepotum
 Pabulac; Aegipto seruans p̄sagus Ioseph
 Frigida defuncti referebant ossa parentis
 Regna nouis fugiens longe perterrita monst̄ris

Aeson.
 Iason

Primus hic. De Noe dicit & archa quam primā nauim dicit
 fuisse: quāuis Argo nauis Iasonis & Argonautar; p̄ria dicatur
 fuisse a Gentilibus. Iason Aesonis filius: nepos Pelicę Theſſ
 alor; Regis aliquid agere optans memoria dignū ex superior;
 exemplo / maxime Perſei alior;q; pluriū quos p̄pter externas
 expeditiones gesta; p̄reclara / immortalē gloriam affecutos
 intelligebat: missus ergo a Pelia / qui de eo perdendo cogita
 uerat / in Pontū nauigauit ad vellus aureū in Colchide repeten
 dum: allectis in societate p̄stantissimis Græcor;: equibus
 quatuor & qui quaginta elegit: it̄ quos clarissimi erāt Castor &
 Pollux: Hercules: Thelamon: Orpheus: Atalanta; Schinei.
 Nauis Arga dicta vel ab eius architecto: vel ut ali; ab eius ve
 locitate / quam antiqui Argon appellabant. ex Diodoro.

Diodor.

Antiopa.
 Niſteus
 Amphio.
 Zethus

Lycus.
 Epopeus.

Dirceus Bacchus id est Thebanus a fonte in quē Dirce mu
 tata fuit. Antiopa Niſtei filia a Ioue compressa est mutato
 in formam Satyri fugiens iram paternam ad Epopeum Sicyo
 num Regem se contulit: ubi Amphionem & Zethum peperit
 exposuitq; in montē Cytheron: bubulcus reperit educauitq;
 Niſteus p̄ dolore moriens amissa filia Lycum fratrem roga
 uit ut Antiopen recuperaret: ille ducto exercitu Epopeū inter
 fecit: victum captiuamq; duxit Anthiopen: quam Dirce uxo

LIBER .I. FOL XIII.

ri custodiendam commisit: ea defugit inuentis filijs in Cythere Dirce.
 ronem: eos ad iniuriam Dirces ulciscendam impulit. Amphion & Zethus a Luocato Lyco pollicebantur Anthiopen fugitiuam reddituros: ut ea spe deceptum supplicio afficerent. Mercurius a Ioue missus ut Lyci poena abstinere: iussitq; Lycu regnum eis tradere. Dirce cauda equestris equi discipula est:

Ouidius. Antiqui nomen dedit. Ouidius. Ut tracta est coniunx imperiosa Lyci. Apoloni in quarto Argonauticon. Homerus in undecimo Odissæ scribit Anthiopen Asopi filiam. Ouidius alteram Asopi filiam putat: cum qua Iupiter rem habuit sub ignis specie. Gigantes. Nemrod turrim edificauit. in quo ædificando diuersitas linguarum creditur facta.

Nemrod.

Abrahamus primus cultor unius Dei: & Circumcisionis Antistes: ex Mesopotamia in Syriam migravit.

Abrahamus

Læcius. Jacob intelligo: vel seruum Abrahamæ cum Coniuge Isaac: & sic puer exponere id est seruus. Vrbes. Locum de celo tactu testatur humus nigra & cinere soluta. Duo ibi oppida Sodomum nominata alterque Gomorru. Solinus:

Solinus

Trans mare purpureum Nili ducebat ab oris
 Dux animo vultusq; pius magno agmine longum
 Vulgus: & erecti dirimebant equora fluctus.
 Ipse dabat sacros ritus: arcumq; locabat
 Legiferam: lateq; Arabum deserta paragrans
 Iusq; ferens populo sterili de marmore dulces
 Eliciebat aquas: optatos arida fontes
 Absorbebat humus: fugiensq; in gramina flumē
 Ibat & obliquo lambebat saxa recursum.

Trans mare purpureum id est rubrum. Mare Rubrum in duos scinditur sinus: quorum unus Persicus alter Arabicus dicitur. Per sinum Arabicum duxit Moses populum Iudaicum ex Aegypto. Ultra Iudeam & Cœlosyriam usque in Babyloniam & fluuialem Euphratis regionem Austrius tota est Arabia: exceptis Sceneticis: qui sunt in Mesopotamia. Vltior Euphratis regio quæ ad eius hostiam a Babylonis incolitur & Chaldeo gente: quæ post Mesopotamiam sunt usque in Cœlosyriam flumini proxima & Mesopotamiam Arabes Sceneticæ obtinent per quas quædam potestias in sterilibus locis propter aquarum inopiam partiti. Ultra hos deserta sunt haud exigua: in his desertis populus quædraginta annos a Deo pastus

Arabia

Cij.

PARTHENICES

PRIMAE

fuit. Quæ vero his iam australiora sunt / ab his tenentur qui
 felicem Arabiam incolunt. Cuius septentrionale latus faciunt
 antedicta deserta. Orientale Persicus sinus: Occidentale Ara-
 bicus: Australe mare magnum: quod extra utrumque sinum est
 idque totum mare Rubrum vocatur. Strabo Ptholemeusque.

Strabo
 Pthlome-
 us

Culmina Pancheos tollebant ardua montes:
 Turriferaeque iugis haerentia nubila supra
 Igne Deus fumoque latens in vertice summo
 Scribebat legis duplici noua fœdera saxo.

Panchaia. Culmina. Panchaia regiuncula est Sabæ in Arabia. in qua
 arbores sponte natae tus emittunt. Virgil. in Geor. Totaque
 Turiferis Panchaia pinguis arena. & in primo. solis est tura
 virga Sabæis. Tura præter Arabiam nullis: ac ne Arabiæ quæ
 uniuersæ. Iuba tradit Plinio autore. arbor esse contorti cau-
 tus

Virgilis.

Plinius

Solinus?

Plinius

Inuisam Superis gentem semetque superbam
 Concaua terribili tellus sorbebat hiatu:
 Clamabatque ruens iam semisepultus Abyron.
 Impia sublimes vitulos statuasque bicornem
 Turba Deum mentita: manus tollebat & ora:
 Strenuus indigenas populos abigebat Iesus:
 Parta suis equo permensus limite regna.
 Inde Senatorum turbam Regesque togatos:
 Atque Sacerdotum seriem: partosque triumphos:
 Bellaque & ætherio surgentia templa Tonanti:
 Et docti Salomonis opes: Roboramque superbam
 Palladia textor filis intexerat arte.
 Ezechie illustres morbos solemque reuersum
 Et Phæthonteos versis temonibus axes
 Ferre suos retro cursus iterumque relabi /
 Ostendebat opus longæua in secula ductum:
 Hinc Eleazarus diuina volumina Regi

Tradebat Phario: senibus distincta magistris

Inuisam Superis gentē. Dathan & Abyron. Strenuus Iesus id est Iosue filius Nun. Diuisit Tribubus terrā expellendo Philisteos hoc est Palestinos. Senatorū turbam. Iudices dicit. Pallas Dea lanificijs præest tum ingenijs: natā. n. ex cerebro Iouis dicunt. Phaeton. Sunt qui Solem Phaetonta dicunt. autore Hygino. Phario Regi. i. ægyptio Ptholomeo

Hygini.
Pomponius

Tradebat Phario. i. Aegypcio. Pharos Pomponio teste nunc Alexandriæ ponte coniugitur: olim (ut Homericō carmine proditū est ab eisdē oris cursu diei totius abducta. Strabo Pharon insulā dicit distare a basi ipsius Deltæ / quod est a Pelusio usq; ad Canopicum os / stadjs C. & L. ipsum insulæ promontoriū est petra quædā mari circumlata: quæ turrim habet multis tabulatis excelsum: & albo lapide mirifice structā eodem nomine quo insula. Eam Softratus Gnidius Regū amicis posuit ob nauigancium salutem: ut Epigramma declarat: scilicet. Softratus Gnidius Dexiphani filius: Dñs seruatoribus pro nauigantibus. Lucanus. Pharon insula quondam in medio stetit illa mari: sub tempore Vatis Proteos: at nūc est Pelleis proxima terris. Ex opposito enim Phari Alexander cōdidit Alexandriā Aegipti. Et ab hac Pharo loca in portibus lumen nocturnum præferencia Phari dicuntur. Ptholomeus Philadelphus cognoscendæ reꝝ studiosus: q̄ propter corporis imbecillitatem semper noui aliquid perquirebat in quo sese traduceret atq; oblectaret: misit litteras Eleazaro: tum summo Sacerdoti (p̄cerant enī hīj populo Iraheli post reuersionem in terram Iudææ post Babylonis captiuitatem) ut ei Interpretes legis Mosaicæ destinaret. Eleazarus missis ex singulis tribubus sex uiris / Alexandriæ legem in græcam linguā primo interpretati sunt. Vnde vulgatur illa septuaginta Interpretum apud Christicolos celebris fama.

Lucanus

Strabo

Iosephus

Tecta / voluptates varias: diuersaq; tempe
Multiplicesq; auuū plumas: & carnē habebāt.

Tecta voluptates. Descriptis lateribus aule: nunc tecta describit. Tempe locus Thessalię: Terremotibus factis Strabone autore / abrupta sunt quę nūc vocātur tempe: ab Olympo abscissa Ossa motibus: & hac Peneus effluxit i mare: & orā illā sicatā reddidit: & quia tū siluis tū montibus tū fluuio locus redditur amenissimus / p̄ ameno ponitur. Ouidius. Est nemus Hemoniēprupta qd undiq; claudit Silua: vocāt tempe Cij.

Strabo

Ouidius

Phaethon

Pharus

Softratus

Ptholomeus.

Tempe
Olympus
Ossa

PARTHENICES

PRIMAE

Prima coronarunt. Celebrabant Antiqui diem natalem in qua nati erant; gratias agentes Deo pro hac luce quā inspexerant: & coronis ac fertis decorabant limina domorum: amici amicis id agentibus munera mittebant. Testimonia sunt apud Marcialē & Iuuenalē: & is dies solemnis erat ut est apud Plin.

Mira supercilij grauitas: pondusq; venustae
Frontis: & eximia fulgentes indole uultus.
Suspensas hoim mentes atq; ora videntum
Per longas immota moras retinere solebant.
Non infesta fuit luctu: non ebria somno:
Sed vigilans risuq; genas ornata modesto.
Nūc matri aridebat ouans: nūc paruula tendēs
Brachia, vicino miscebat dulcia Patri
Murmura: dixisses studio gestire loquendi.
Temporis innocui nondum discesserat etas
Plenaq; iam docili formabat verba palato.

Cilium
Supercilij.

Mira supercilij grauitas. Indolē beatę Parthenices desctibit Extremā ambitū genę superioris antiq; ciliū vocauerunt: unde & supercilia de quibus Plin. Supercilia homini & piter & alterne mobilia & in his p; animi. Negamus an annuimus hęc maxime iudicāt. Fastus supbia aliubi conceptaculū / sed hic sedē habet: in corde nascitur: hic subit hic pēdet: nihil alcius simp; abruptius q; inuenit in corpore ubi solitaria esset. Pondusq; venustae. Plinius frontem alijs animantibus esse dicit: sed homini tantū Plinius tristitię hilaritatis clemētię seueritatis iudex in assensu eius.

Mos erat antiquis longum seruatus in guū /
Aede puellaris annos includere sacra:
Aetatemq; Deo teneram: primumq; dicare
Virginę florem vitę: & generare pudoris
Ingenui curam: sanctosq; inducere mores.
Mox ubi vestitum prima lanugine tempus
Venerat, in thalamos ibant Hymenęq; tecta:
Coniunctęq; viris: proli indulgere solebant.
Propterea Legum memores & moris auiti /

LIBER . I. FOL: XVII

Venturi Solymam trima cum Prole Parentes,
 Deseruere solum: Galileaq; Nazaret arua
 Floribus inte xtis & odoro gramine cinxit
 Virginis ora Parens: stellatae lumina frontis
 Herebant coelo: teneroq; in pectore clausum
 Numen erat: niueo tunicae talaris amictu
 Albebant humeri: quam circumtextus oliuae
 Laureus ambibat torques: ad colla per imas

Dicit Presentacionē beatę Parthenices i templū: ut rebus di
 uinis instrueretur / postea legitimo sociāda matrimonio.

In strophium flexis palma ibat frondibus oras:

Matris opus: molliq; sinus variauerat auro.

Ventū erat ad magni templū sublime Tonātis:

Quo ducūt ter quicq; gradus de marmore viuo:

Et iam porrectis curuabat prona lacertis

Serua manus: sūmum ad limen latura Puellā,

Cum mox virgineo conceptū pectore Numen

Affuit: & retrahens promptę sinuata Ministræ

Brachia / debilibus plantis animoq; vigorem

Addidit: & supra ætatem fiducia creuit.

Protulit audaces sublata Cyclade passus

In sublime volans Virgo: turbamq; relinquēs

Sicut ubi multæ volitant ad littora puppes:

Ocius illa subit portum / quę mole minori

Labitur & melius velis & remige fertur.

Vertice iam sūmo magni penes atria templi

Stabat: ubi ascensu fessos solata Parentes

Risit: & æternum curuato poplite Numen

Cum nuribus venerata pijs: in claustra recessit

Virgineę secreta domus: fleuere parentes

Cognataq; nurus: gemitūq; dedere ministræ,

Presenta
 cio Parthe
 nices.

PARTHENICES PRIMAE

Quando e conspectu vultus abitura nitentes
Vertit: & induxit sublatum in tecta sacerdos.

Strophium

Strophium fascia brevis: quae virginalē errorē cohibet pilla. Hoc dicit. humeri albebat amictu talaris tunica: quae tunicam torques laureus circumtextus oliuē ambibat ad colla: & palma ibat ad imas oras flexis frondibus in strophium id est versus fasciam ubere: vel in strophium id est coronam. Plinius tenuioribus coronis Antiqui utebantur strophia appellantes: unde nata strophiola. Quin & vocabulū ipsum tarde inde comunicatum est: inter sacra tantū & bellicos honores coronis suum nomen vindicantibus. Cum pro a floribus fierent ferta / a ferendo appellabantur: Plin. li. xxi.

Pro oeconomia hoc est dispositione carminis Poeta iuducit tres virtutes theologicas Fidem: Spem: Charitatē cū quatuor (quae Cardineas dicunt) aduenisse ad habitaculū Parthenices.

Tres una comites habitant Eros / Elpora / Pistis / Sidereus fronti quibus est nitor: aurea primae Vestis & ardenti pictum face pectus & igne.

Ast aliam celi vultus imitata serenos

Lena tegit: quam corda manus intexta supine
Tollentes sparsim variant. Toga pistios artus
Candida & argenti niueo splendore coruscans
Nocturneque fugans umbras caliginis ambit.
Multa sinus & colla virens ornabat Iaspis:

Que nigros abigit lemures: vanumque timorem.

Tres una Comites. εἶπος amor in bonam partem & ponit pro Charitate. εἰσπορη Elpora id est Spes. Pistis Fides: & primo vestem charitatis seu amoris: deinde spei: tum fidei describit. Lena genus vestis a lana dicta Varrone teste de lingua latina. Persius hic aliquis cui circa humeros Ianthina lena.

Lena

Toga Iaspis

Lemures.
Larua

Toga a tegendo. Varro & est Romanorum. Virens Iaspis Plinius de generibus Iaspidum. dicit genus unum esse simile Smaragdo. Vnde apte virens dicit Poeta. Quae nigros abigit Lemures: Laruae nocturnae & terrificaciones imaginum & bestiarum dicebant Lemures pluriue tantum. Horacius in Epistolis Nocturnos Lemures portetque Thessala rides. Apuleius de Deo Socratis dicit aliquibus videri animam hominis exutum

Plinius

Varro
Persius

Plinius

Horacius
Apuleius

& liberum stipendijs vitæ: Lemurem dictatum. Ex hisce et
 go Lemuribus / qui posterioribus suis curâ sortitus / pacato &
 quieto Numine domū possidet / Lar dicitur familiaris. Qui **Lar**
 vero propter aduersa vitæ merita nullis bonis sedibus: inter
 vagacione ceu quodâ exilio punitur: inane terriculamentum
 bonis hominibus: ceteris noxium malis: hunc plerique Laruā
 perhibent: cōmuni autē vocabulo Dīj Manes dicuntur. **Manes.**
Marbodeus de gemmis. Et sicut perhibent fantasmata noxia pellit
 De Iaspide.

Prima patris summi stirps immortalis: & cū
 Non metuens: annis aliq̄ longaq̄ senectā
 Interitum passurę olim / quom cardine fixo
 Per sua cessabit vestigia currere mundus.

Parthenices iste venturę ad limina Nymphę
 Prima Patris summi. Dicit Amorem nunc̄: interiturum:
 Spem autem & Fidem interitum passuras.

Quatuor egregias secum traxere sorores:
 pulchram Metriotē: Phrenandreamq̄ potentē
 Viribus: atq̄ graui lites componere doctam
 Voce Dicalpoliam: memoriq̄ futura videntem
 Mente Prometheā: summo genus æthere missum

Quatuor egregias Metriotem modestiam / Phrenandre-
 am fortitudinem / Dicalpoliam iusticiam / Prometheam pru-
 denciam α πο το προμηθεω quod est / provideo. Dicit
 superiores virtutes has quatuor secum duxisse ad templa Pa-
 nomphę Tonantis id est summi Dei: tum missā Siope famu-
 la ad thalamum Parthenices: & introduxisse eas ad Mariā: eā-
 q̄ docuisse actiones & opera singulaz̄ virtutū: & monuisse ut
 a fictis ac simulatis uirtutibus caueat.

Alta Panomphę subeuntes tecta Tonantis
 Ad Marię thalamos famulam misere Siopen:
 Quę progressa: citos ut mouit ad hostia passus
 Clausaq̄ per tenues vigilare cubicula rimas
 Vidit heras: nutu vocat: ingressumq̄ ministrat
 lam nocturna quies operas manuumq̄ labores

PARTHENICES

PRIMAE

Clauserat : & mollis per opaca cubilia somnus
 Miserat extinctis pallentes ignibus umbras .
 Ipsa diem tepidę reparabat lumine testę
 Primumq; patrum genesim : mundi; recētis

Panōphę
 us
 Siope .

Alta Panomphęi . Panomphęus Iouis est epitheton : q; ab
 omni lingua colatura πᾶν omne & ὅμφᾱ vox : vel qd oim
 voces audiat . Ouidius Metha . Ara Panomphęo vetus est sa .
 crata Tonanti . Siopen id est silenciū & πῶ το σιωπᾶω id
 est taceo . Virtutes misere famulam ad thalamū Parthenices : &
 describit noctis tempus quo hæc acta sunt .

Ouidius .

Et noua monstriferę repetens miracula virgę
 Noctis in occiduum prono iam vertice Calpen
 Insomnes taciti ducebat temporis horas .
 Oscula post & prima datę iam verba salutis :
 Amplexusq; pios : genus / antiquamq; suorum
 Progeniem : & studijs qbus oblectent : & artes
 Et varios mores diuersaq; nomina gentis
 Vt docuere suę : nostri vigilancius oris
 Effigiem dixere alto sub pectore serua :
 Nā quedā hostiles nostris sub vultibus umbre
 Humnas ambire solent & fallere mentes .

Calpe

Et noua monstriferę repetens &c . Virgam Moysi intelligo
 qua monstra operatus est apud Pharaonem Aegiptior; Regē .
 Calpe mons est circuitu quidem non magnus admodum :
 altitudine ingens & arrectus adeo / ut longinquis Insulę for-
 mam præferat : E nostro mari nauigantibus / hic ipse dexter
 offertur . Hunc & Abilycen opinari sunt : montem ex Aphrica
 procumbentem : Columnas Herculis esse : ad quas finem Oc-
 cidentis volunt . Strabo est auctor .

Strabo

Dūq; ita multiplices dant accipiuntq; loquelas
 Clara per Eoos fluctus Aurora rubebat :
 Flāma; surgebat niueis argentea bigis /
 Luciferi gelidos spargens in gramina rores .
 Et cupiens prolem dulcesq; reuisere nidos

Garrula sub lucem modulos iterabat hirundo.

Dicitur ita. Eous prima producta ab ἠώς q̄ est aurora deriuatur. Heous cū aspiratione ab ἠώς q̄ est oriēs prima cū ebreui. Vnde quod nos Hesperus Græci ἠώς ἠέρος dicunt id est heosperus. sic enim appellatur Lucifer quando occidit qñ autem oritur: q̄d latine Lucifer / græce φῶσ φῶρος dicitur

Marcialis
Papinius.
Virgilius

Vnde Marcialis. Cæsaris aduentu Phosphore redde diem. Papinius in Syluis. quinta vix Phosphoros hora Rorantē sternebat equum. Virgilius. Eoasq; domos Arabū pictosq; Gelones. Idem in eisdem Georgicis. Aut cum Sole nouo terras irrorat Heous. Garrula. Hirundo volucrum soli hirundinis flexuosi volatus: velox celeritas: q̄bus ex causis neq; rapine ceterasq; alitū obnoxia est. Eadē demū sola auiū nō nisi i volatu pascitur. Autor Plinius.

Eous

Heous

Lucifer

Hirundo.

Plinius

Tū Pater omnipotens ita compellare coeuos
Aggressus comites: regni quibus una potestas,
Quos res par cura tenet: nam nomina rebus
Plura tribus: tamē una subest essentia simplex,
Numina quę eterno mecū regnatis Olympo
Et quibus unus honos: eademq; potēcia mecū:
Principio informē grandī quom corpore massā
Fecimus: & cælum in latos sinuauimus orbis
Scitis ut a nobis animos & lumina vertens
Inq; suum conuersa decus propriumq; nitorem
Contemplata: graui sub pallida tartara casu
Spirituū pars magna ruit: quam sulfuris ardor
Sub nigris specubus tenet: eternumq; tenebit.
Nec dum Phœbus erat: nec claro Lucifer ore
Ante diem surgens primo rutilabat abortu:
Nondū mane rubens pulchros Aurora colores
Induerat: nec luna suos accenderat ignes /
Cum modo facta cohors turpē meditata rapinā
Imperium nostri sperare audebat Olympi.
Propterea immensum scelus indelebilis error

Aeternum durat : nec enim mutabilis illa est :
 Naturę sorti a genus : quo lapsa recessit
 Fixa manet : qđ mente semel complexa recepit
 Inconculsa tenet semper : nec amata relinquit /
 At neq; nos illi vota ad meliora fauemus.

Tum Pater omnipotens . Orat Pater cum Filio & Spiritu
 sancto : deliberans de incarnando Filio : ut per eum humanū
 genus liberetur : ut Angelorum chori per superbiam ad inferos
 lapsi / reparentur . Nam Angelorū voluntas cum se a Deo
 auerteret : fixa permansit in re amata : nec pœnitere valuit : un
 de ad inferos trusi sub nigris specubus tenentur : atq; indelebi
 lis eorum error semper durat . Nec enim mutabilis illa Angeli
 ca cohors est . Naturę sortita genus qđ lapsa recessit fixa manet .

Tunc hominem : meministis enī : qđ flectere sese
 Possset & a nobis animo verti atq; reuerti

Condidimus : magni qđ damna rependere casus
 Fas foret : & vacui complere sedilia cęli .

Et iam magna cohors hoim̄ / qbus ętheris arcę

Annuiamus : meret longas pertesa latebras :

Exilijq; rogat finem : sed debita primo

Pena vetat scelere : vocat hęc amor : inde reclamāt

Iusticię leges : negat hęc / petit ille fauorem .

13 Iudicium veros decet & clemencia Reges .

Sed neq; mortali poterit sata sanguine proles

Iusticię placare minas & soluere nodos .

Adde : quot a vanis terra est reuocanda Deorū

Cultibus : atq; Deo iam seruitura triformi .

Non opus humanis tractandum viribus istud :

Hoc opis est tantū nostrę : qui condidit orbem

Liberet : artificem qui fundamenta locauit

Instaurare domum decet & sarcire ruinam .

Nate mei speculum vultus & mentis imago :

Ars mea Nate precor terras inuise iacentes :
 Atq; tuis onus hoc humeris hanc suscipe curā .
 Illa puellares inter pulcherrima turbas
 Quę nobis tocienſq; manus tocienſq; ſupinam
 Attollit frontem : & tota ſuſpiria nocte
 Ingeminat vigilans terrenis libera curis /
 Orta tibi eſt : illam non aſpernabere Matrem .
 Poſt ubi tempus erit lateri contermina noſtro
 Fiet : & ingentes mundi tractabit habenas .

Tunc hominē . Cur homo factus ? Sed neq; mortali . Sed
 homo liberari non poteſt a puro homine : cum a cultu Idolo-
 rum reuocandum eſt genus humanum . Atq; Deo iam ſerui-
 tura triſormi id eſt trino in perſonis & uni in eſſencia .

Cernis ubi modico ſurgunt capitolia ſaxo
 Tempſa Iouis falſi : mediam qua diuidit Urbē
 Thybris & Etruſcos cū voluit in equora fontes ?
 Illa tui ſedes regni cum pulſa Deorum
 Turba / tibi veteres aras & templa relinquet .

Cernis ubi modico . Remuneracionem oſtendit . templa Io-
 uis falſi . Iupiter Capitolinus in Capitolio colebatur : quem
 Iouem optimum maximum Romani dixerunt . Templum q-
 dem Capitolini Ioui / Tarquinius Demarathi filius Sabino
 bello ædificaturum ſe vouerat : Tarquinius ſuperbus ædifica-
 uit : Nepos eius qui vouerat dedicauit . Horacius bello ciuili
 Syllano igni conſumptum eſt . At ſecundum / Sylla ædifica-
 uit conſecracioni Catulus inſcriptus eſt : Sylla morte intercep-
 to . Hoc ruruſ Vitellij ſedicionibus æuerſum ac diruptum :
 Veſpſianus de integro perfecit : idq; una cum Veſpſiani in-
 teritu inflammatum incenſumq; eſt . Quartum a Domiciano
 perfectum & conſecratum eſt . Dicitur autem Tarquinius in
 fundamēta templi quadraginta milia argenti librarum impē-
 diſſe : Huius vero id eſt Domiciani Templi priuata diuicia
 omnes / ſi quis ratiocinetur : ne ad deauracionem quod ſuffi-
 cerent : cum duodecim milia talentorum impenſa exceſſerit .
 Plurarchus autor eſt .

Tyberis . Ante Tybris appellatus eſt Albula : e media fere

Tarquini-
us

Sylla

Veſpſia-
nus.

Plurarch-
us

PARTHENICVS

PRIMAE

Tiberis longitudine Apennini: finibus Aretinorū profluit: tenuis primo nec nisi piscinis corriuatus: emissusq; nauigabilis Hetruriam ab Vmbris ac Sabinis mox citra xij. M passuū Veientem aq; a Crustiano: dein Fidenate Laciumq; a Varicano dirimēs in Tinam & Clamin fluuios in eū influētes / duobus & quadragita fluuijs auctus: p̄cipuis autē Nare & Aniene Urbem ingreditur: tum hostie Tyrrhenū mare immittit. Plin. Dicitū volūt a Tyberi Tuscorū Rege: Alij a Tyberino Rege Albanorū. auctoribus Pompeio & Lio. Ouidius in undis Reddidit. Virgilius. Tū Reges asperq; imani corpore Tybris. A quo post Itali fluuiū cognomine Tybrim diximus: amisit vetum vetus Albula nomen.

Plinius
Pompeius
Luius
Ouidius.
Virgil.

Libya. Te Libyes Asiēq; colent latissima regna.

Tanais Nilus Te Libyes. Duobus iēditis amnibus Tanai & Nilo in tres p̄tes terra habitabilis / quā uniuersum dicimus diuiditur. Tanais a septentrione ad meridiē vergens in mediā fere Meotida defluit: & ex aduerso Nilus in pelagus. Quod terrarū iacet a freto ad ea flumina: ab alteto latere Aphricam vocamus: ab altero Europen: ad Nilum Aphricam: ad Tanain Europen: ultra quicquid est Asia est. Pomponius auctor.

Pomponius

Europa magis arua tamen: tibi Roma latine Gentis apex p̄hebūq; videns hispana cadentem Doris: & argentem regio que sustinet arcton Seruiet: atq; nouo tellus lustrabitur imbri. Tunc tua cum proprijs iungent insignia reges: Et crux aereas signabit purpura turres.

Lacium Circei. Europe magis. Fides Christi nostris temporibus in Asia & Libya fere defecit socordia christianorū Principum. Lacium antiquū a quo Latini: a Tyberi Circeios usq; seruatum est M passuū L longitudine tā tenues primordio Imperij fuisse radi dices. Colonis saepe mutatis tenuere alij alijs temporibus. Ab origines: Pelasgi: Arcades: Siculo: Arunci: Ruthyli. Et ultra Circeios Volsci: Osci: Aufones / unde nomen modo Lacij processit ad Lirin amnem. Plinius. Dicitū Lacium a latena do si Virgilio credimus. Roma caput Lacij. Doris Nymp ha Oceani filia & Thyos: quā Nerio fratri uxore dedit: ex qua quinquaginta Nympharū numerus procreatus est: teste Hesiodo in Theogonia, & ponitur hic pro mari ut apud Vir.

Plinius
Virgil.
Idem
Hesiodus

LIBER .I. FO. XXI.

In Buceolicis . Doris amara suam nō intermiscet undā .

Hispana Doris . id est mare occidentale . & argentē regio quę sustinet Arcton . i. regio Septentrionalis . seruiet Deo . Atq; nouo tellus lustrabit . i. purgabit imbres baprisinatis flumie

Me magis Assiryę gentes / Indię Arabesq; /

Atq; Palestinę populi nouere : sed olim

Forfitan & nostro letabitur Aphrica nexu :

Templaq; Spiritui ponet celeberrima sancto :

Talibus omnipotens Nato mandata ferebat .

Nota salutiferę placuit sententia Proli .

Nā quia mens eadē tribus est eadēq; voluntas

Semper idem sentire omnis & amare necesse est .

Memagis . Pater dicit se notū fuisse Assyrjs Iudeis & Arabibus & Palestinis hoc est Iudeis : sed olim Aphrica letabitur nostro nexu id est Trinitatis cōplexionē omnes hij populi colent & venerabuntur .

Indiā a Septentrione Tauri extrema termināt ab Ariana usq; in orientale mare : q̄ extrema idigenę particulatim nomināt Paropanifum : Eniodū : Imaū & alijs nominibus . Macedones vero Caucasum vocāt . Ab occidēte Indus fluuius . Australe & orientale latus / q̄ sunt longe alijs maiorā in Atlanticū pelagus pcurrit : unde regio Rhombi figuram p̄bet Strabo .

India.

Talibus om̄ps . Finis oracionis Paternę .

Est locus Aemonie Macedūq; propinqor aruis

Orchomenū dixere : tenet modo Vandala pubes

Illic perspicuo vitrei sub gurgite fontis

Vt perhibent olim dum Dorica regna manebāt

Tres Charites habuere domos dulcēq; recessū .

Est locus Aemonię id est Thessalię . Thessalia oīs priore sæculo Pyrrhea ab uxore Deucalionis Pyrrha nominabatur : & Aemonia / ab Aemone : a cuius filio Thessalo Thessalia vocata est . Quidā sane bifariā eā diuiserūt : ipsam q̄dem ptē i Austurum spectantē Deucalioni i sorte obuuisse dicentes : ipsūq; a matris noīe eā Pandorā vocitasse : reliquā v̄o Aemoni a quo Aemonia est dicta . Trāsmutato deinde nomine / hanc q̄dē Helladem siue Greciā a Deucalionis filio Hellene . Reliquam vero Thessaliā ab Aemonis filio dici ceptā . Alij v̄o Anxyphum &

Thessalia

Aemonia

Di.

Strabo

PARTHENICES PRIMAE

Philippū pnepotes Theffali Herculis filij ab Theffalo eorū p genitore regionē aiūt Theffaliā nominasse. Eā etiā qñq; Ne lonidē dixere quidā : sicut & lacū eiusdē regionis a filio Theff ali Nefone. Strabo. Diodorus a Theffalo Iasonis & Medae filio : q; maternę neci supfuit ab aliquibus dictā refert. Mace donia a Macedone Ofiridis filio cognomiata ut Diōdoro pla cet. Qui Edonię qñdam populi / queq; Migdonia erat terra : aut Pierium solum vñ Aemathiū . nūc omne uniformi vocabu lo Macedonia res est : fereq; corpus unū . Nam teste Plinio li . quarto centū quinquaginta populos tenuit . Igitur Macedoni ana p̄cingit Thracius limes : meridiana Theffalię & Epirotę tenent . A vesp̄rali plaga Dardani sunt & Illirię . Qua p̄te sep trione tunditur / Peonia ac Pelagonia protegitur . A Tribal lis montanis excessibus Aquilonio frigori obiecta . Inter ip sam & Thraciam Strymon amnis facit terminū . Solinus. Hęc est Macedonia terrę imperio potita quondam . Hęc Asiam / Armeniam / Iberiam / Albaniam / Cappadociam / Syriam / Aegyptum / Taurum / Caucasum transgressa . Hęc in Baetris Medis / Persis dominata toto oriente possesso . Hęc etiam In die victrix per vestigia Liberi patris atq; Herculis vagata . Plinius . Et subdit . Hęc eadem est Macedonia cuius uno die Paul us Aemilius Imperator noster lxxij . urbes direptas vendidit tantā differentiā sortis p̄stitere duo homines : scilicet Alexā der Rex Paulusq; Aemilius . Orchomenus ciuitas est medi terranea Boecię Ptholemeo teste . Homerus Orchomeniorum memoriam faciens in Catalogo : separat eos a Boeciōrū gente . Vocat autē Minyeiūm Orchomenō a Minyaz; natione . Hinc vero colonos quosdam deductos / ad Iolcon ex Minyis dici tur . Vnde Argonautas Minyas dictas esse constat . Locuple tissima autem quondam extitisse ciuitas videtur & potentissi ma testis Homerus : autor Strabo . Eteodes Orchomeniorū Rex primus Gracię templum extruxit : ut meminit Strabo . Tres autem dicuntur Gracię Veneris comites : Euphrosine / Thalia & Aglea : Iouis & Eurynomes filię ut Hesiodus scri bit in Theogonia . Pinguntur autē ut primā duę alię intue antur : per quę ostenditur homines debere duplicare graciām quę ab amico prouenit : ut maius reddant beneficiū q; accepe rint . Pinguntur etiam nude & solutis crinibus : quia amico rum animi soluti in se & nudi atq; apti esse debeāt . Alij dicūt eas Noctis & Herebi filias : alij Liberi Patris & Veneris : sed ve ra solidaq; & duratura graciā a virtute proficiscitur fauente ip

Nefons
Macedōia
Edonię.

Strabo
Diodor

Solinus

Orchome nus.

Ptholeme us
Homerus

Iolcos.
Minye

Eteodes.

Strabo

Gracię
Euphrosine
Thalia
Aglea.

Hesiodus

So Deo. Ergo erunt a Ioue: cuius benigno influxu iusticia leges / & recta regnorum administratio provenit. Eritq; Eury ^{Euryndes} nome mater: quæ lata lex interpretari potest. εὐρυς enim lata ποικιλία consuetudo, seu lex: quoniam ex nostris recte legitimeq; gestis facinoribus / lata semper & immortalis Gracia comparatur. Prima Aglea dicitur: græce id est splendor: q; ex gracia resultat. Euphrosine læticia: gaudet enim semper conscientia ex recte factis: semperq; floret huiusce gracia atq; viret. Ideo tertia Thalia dicitur θαλασσα enim græce virere est. Dicuntur autem Graciae Χάριτες græce.

Dorica regna. Dorus Neptuni filius: unde Dorici Græci dicuntur. Est ergo locus Aemoniæ id est Thessaliæ. Macedum propinquior id est viciniior aruis. Nam Thessalia sub Macedonia comprehenditur. Orchomenum dixere: tenet modo Vandala pubes id est nostris temporibus. Turci enim ex Vandalis geniti: vel reuera Vandalii. Tres Charites id est tres Graciae habuerunt domos in Orchomeno.

Hæ simul assumptis iuga quæ piplea colebant

Mnemosyne natis primos liquere Penates

Ornatq; comas hederis & virgine lauro

Acceptis Natis Mnemosine id est Musis *μνημοσύνη* hoc est Memoria Musarum mater secundum Hesiodum.

Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrus quondam loca fuisse Thraciæ & montes quos nunc Macedones possident. Quicq; Musis Helicon consecrarunt Thracas fuisse Boeciæ ac colere. Vnde eadem loca in Boecia Musis consecrata sunt eisdem nominibus. Auctor Strabo.

Primos liquere Penates id est Boeciæ loca. Ornatq; comas hederis: quæ Poetis sacrae sunt. Et virgine lauro. Daphne filia Penei fluminis: vel ut Papinius in Thebaide dicit Ladonis. Parthenius filiam Amycle si tradit: quam ne per vim Apollo stupraret Iupiter in Laurum arborem conuertit. Vnde apte Poeta noster Laurum virginem dicit.

Assyrios peciere lares: Iordanis ad amnem: Qui missus Libano Cyprium festinat in æquor.

Assyrios peciere lares. Pro Syria ponit Assyrios. Nam Iustinus ait: Assyrii postea Syrii dicti sunt. Idem Herodotus. Vult Graciam ab Orchomeno in Iudeam venisse. ^{Dij.}

Iordanis ad amnem: Iustinus. Herodotus.

Vult Graciam ab Orchomeno in Iudeam venisse.

Dij.

PARTHENICES

PRIMAE

Iordanis. Iordanis amnis. Iudæa oritur e fonte Peneade q̄ cognomē
Cæsarea. dedit Cæsare; amnis amœnus; & quatenus locor̄ situs patri-
 tur ambiçiolus: accolisq; se præbens velut inuitus. Asphalti-
 dem lacū dirum natura petiit: a quo postremo eibitur. Vbi
 primo conuallium fuit occasio in lacum se fundit: quem plu-
 res Genesaram vocant sedecim mille passuū longitudinis: sex
 mille latitudinis: amœnis circumseptus oppidis ab oriente Iu-
 liade & Hippo: a meridie Tharicia: quo & nomine aliqui etiā
 lacum appellant. Ab occidente Tiberiade aquis calidis salubri.
Plinius. Habet Iordanis fontes Ior & Dan hebraice dictos: un-
 de ei nomen componitur. ut est in litteris sacris. Oritur Ior-
 danis ex monte Libano. Libanus & Antilibanus montes sunt
 Syriæ: fluit versus Cyprium mare: non tamen in illud emittit
 sed absorbetur Asphaltide. Mare comprehensum ab Aegyp-
 to & Phœnicia & Syria & reliqua ora usq; in transmarinā Rho-
 di regionem compositū est: ex Aegypcio pelago & Pamphilio
Cyprus & eo mari quod Issico sinui proximum est. In hoc mari Cyp-
 rus iacet: quæ partes septentrionales Ciliciæ Tracheæ contig-
 uas habet: quibus etiam continenti proxima est. Orientales
 Issico sinui/Occidentales a Pamphilio pelago allutas: Aus-
 tra- les autem ab Aegypcio. Ambitus insulæ est triū miliū & qua-
 dringentorū & viginti stadiorū in sinum se inferenti.

Plinius

Vt venere / vadis lauere nitentibus omnes
Quicq̄ labis erat: venerandaq; limina sancte
Parthenices in pressa cohors / ad mutua primū
Oscula / & ad dulces mox se vertere loquelas.
Et tandem dextrisq; datis & federe facto
Perpetuas illi se iurauere sodales;
Et quocumq; iret comites dixere futuras,
 Ut venere / vadis &c. Ostendit Gracias & Musas socias
 ginitatis & pudiciæ / lotas contagione labis aduenisse: non
 Gracias & impudicas Musas.
lanq; vigil primam Virgo perciperat artem
Atq; coloratas voces linguq; nitorem:
Mensurę numericq; modos / cęliq; meatus:
Et quas Luna vias & quas obseruat Apollo:

Et quos Mercurius trahat & Venus aurea gyros

Et varias coeli vires : & nomina norat .

Nam dum plebs Iudea Deo parebat Olympi

Sciuit iter : pueriseciam fuit agnitus ether .

Affiduis Veterum studijs / oracula Diuum

Peruigiliq; legens cura : Mosemq; piumpq;

Esaïam : mestilq; Virum qui versibus Urbem

Plorat : ab ingenio curas / a lumine somnos

Sedula pellebat : paruo sua vota facello

Supplicibus palmis narrabat & ore supino

Ocia nulla die carpens : nulla ocia nocte .

Cura cibi : somniq; breuis : quæ pasceret artus .

Muse artibus & scientijs præsent : ideo omnium artium sciolâ
fuisse Parthenicem demonstrat . Primam artem Grammaticen
tum rethoricen mensure Geometriq; Numeri Arithmetican
Astronomicen hoc est celiq; meatus .

Arithme-
tica .

Nam dum plebs . Solis Iudeis cognitus fuit deus . Mestilq;

virum qui versibus urbem Hieremiâ dicit . Carmina Lyrica

apud hebreos inueniuntur in Mose Canticis in Iob Hieremie

threnis auctore Hieronymo : quibus Hebrei nostri sæculi racio-

nes carminū celsurasq; ignorent .

Pauperibus mensis Genium fraudabat & ora :

Et castigato tolerans ieiunia ventre .

Carmina discibat : sanctiq; poemata Regis :

Pauperibus Genium fraudabat &c . Terencius suum de Geniū cu-

fraudans Genium . Genium curamus dum bene nos procu- rare & de-

ramus : defraudamus ieiuniis & parsimonia . fraudare .

Qui tetricis olim fidibus cantabat ad aras :

Sacraq; fatidico psallebat ad orgia cantu .

Quicquid habent sacrae diuina volumina Legis

Quicquid inest Arabū libris lustrarat : & omnis

Graiorū annales : Romanorumq; triumphos /

Qui tetricis . i . seueris fidibus . Dauid rex psalterium Lyri-

cis carminibus edidit .

Diij

Hierony-
mus .

Terencius :

PARTHENICES PRIMAE

Et quantum Laci] fudissent arma cruoris

Quicquid inest Arabū. Ostendit Parthenicen beatissimā
omni etiā externarum artium Historiarūq; sciolam fuisse. Hi-
storiā enī vitę magistrā Plutarchus appellat.

Plutarchus.

Punica : quot bellis rubuit naualibus equor :
Qui Troiam peciere Duces : quo milite Persas
Rex Macedū / Parthosq; truces superat & Indos
Monstra q̄t Aleydes domuit . quo remige Cretā
Dędalus ad gelidas fugiens adnauerit arctos .

Bella Pu-
nica.

Punica id est Carthaginensia. Tria bella cum Carthaginen-
sibus P. R. gessit quę punica dicuntur. Primum punicum bel-
lum fuit āno Urbis conditę trecentesimo octagesimo octauo:
finis huic bello impositus per Q. Luctacium Catulum con-
sulem qui Pœnos nauali pugna deuicit ad Egates insulas. Syl-
lius. Respice proh demens proh pectus inane Deorum: Ega-
tis & Libye procul fluitancia membra. Secundū fuit anno Vr-
bis quingentesimo trigesimo quinto cuius dux Hānibal Car-
thaginensium Imperator: finitū per publicum Corū. Scipionē
qui primus Africanus appellatus est. Terciu Punicum bellum
fuit anno Urbis sexcentesimo quarto: finitū deleta Carthagi-
ne per P. Corn Scipionem Aemilianū Pauli filium.

Syllius

Alexāder

Qui troiam peciere Duces. i. bellū Trojanū. Rex Mace-
dum Alexander Philippi filius Macedonię rex Darium Arsa-
mi Persarum regem in Aturia Assyrię in uico cui Gaugamela
nomen Darius Hyscaspis indidit superauit imperiumq; Per-
saram obtinuit. Ducibus Darij ad Granicum phrygię fluuiū
i Asia prius superatis. Auctoribus Plutarcho Straboneq; .

Plutarchus.

Persia :

Quo milite phalāge Macedōica: que istar veteranorū apud
Romano; habuit. Aemilio Probo teste: tū precipui exercitus
Alexandri milites Argyraspide fuerunt. Auctor Plutarchus.
Post Carmaniam Persia est: multa sane in ora sinus q̄ ab ea no-
minantur Persicus rubri maris: sed longe maior. In medi-
terranea: presertim in longitudine: quę ab austro & Carma-
nia in septentrionem & Medicas gentes pertendit. Ora mariti-
ma æstuosa est ac venenosa: & fructuum inops præterq; palma

Strabo
Aemilius
Probus

rum. Ea in quatuor milibus & quadringentis stadijs vel in tercentum cenſetur: & in flumen deſlectit quod ibi Oroates appellatur. Regio ulterior campeſtris eſt & omnium ferax: & optima pecorum nutritrix: fluminibus & lacubus plena. Tercia eſt hys malis ac montana aquilonem verſus Strabo.

Strabo

Parthia non multa eſt. qua propter Parthi cum Hircanis Perſice viuebant: etiam multo poſt tempore cum Macedones imperarent. Ad paruitatem accedit quod nemoroſa eſt: montana atq; inops: qua propter Reges eam curſu preteribant cum in regione minimam quidem exercitus partem alere poſſent: nunc vero auſta eſt:

Nam Cameiſina atque Chorina & tota fere regio uſque ad Caſpias Partas & Atagos & Tapyros que prius Medorum erant Parthorum ſunt. Strabo auſtor.

Idem

Hercules cum Euryſtheo obtemperare nollet in Delphos abiit: conſultoq; Deo reſponſum tulit ab Dijs iniunctum eſſe ut Euryſthei iuſſu duodecim certamina pſiceret: quibus traſ actis immortalitate poneretur: cumq; diuicius inſaniret indigne ferens humiliori parere: tandem furore ſolutus ad Euryſtheum venit. A quo primum imperatus eſt Nemei Leonis labor interſiciendi: tum Hydram Lerne ſuſtulit.

Euryſtheus

Tercio Aprum Erimanthium viuum ad Euryſtheum perduxit.

Leo,
Hydra
Aper.
Cerua.

Quarto Ceruam aureis cornibus velocitate eximia captam adduxit. Tum Stympthalides aues que innumera multitudine finitimarum Stympthalo regionum fructus vaſtabant eris ſonitu fugauit.

Stympthalides
Aula

Sexto Aulam Aegei nemine iuuante purgauit. Tum Taurum Cretenſem in Peloponneſum deduxit.

Taurus

Octauo equos Diomedis Thracis qui humana carne palcebantur adduxit: Diomedes equis pro pabulo prius abſumpto.

Diomedes equi
Hippolite

Detraxit tum cingulum Hippolyte Amazonum. Decimus deinde labor Herculi iunctus ut boues Geryone ex Iberia deduceret. Hoc perfecto iuſſus eſt Cerberum ab inferis educere.

Boues geryonis
Cerberus

Ultimo poma Heſperidum aurea ex Libya: qua peruigili dracone cuſtodiebantur adduxit. Haec ex Diodoro duodecim Herculis labores precipui. Quos aliter Virg. Aliter Syllius Ouidiuſq; commemorant. Dedalus. Vir. inſuetum pariter gelidos enauit ad Arctos Libro ſexto Aencydorum.

Heſperides.

Dij.

Diodor.

Virg.

PARTHENICES PRIMAE

Dædalus. Dædalus Epalami Atheniensis filius artis fabricæ peritus. Plinius Serram/asciã/perpendiculum/terebiam/glutinum/ichthyocolã inuenisse dicit Dædalum: qui ob Perdicã interemptum accusatus: fugit in Cretã ad Minoem regem: cunq; eius arte vaccam fabricasset in qua Pasiphae uxor Minois concubuit cum thauo. Iterum fabricatis sibi & Icaro filio alis in Sicilia aufugit. Icarus altius volans liquefacta cera qua alę compactę erant: in mare decidit: cui & nomen dedit.

Et quibus adiutus pennis equus Aliger auras
 Presserit: & dulcem plantis excusserit undam.
 Hyppolyti castos & Bellerophontis amores:
 Illus tres Hellenæ raptus & phyllidis ignes
 Biblidaq; incastam: curas & vulnera Thyfbes:
 Tarpeięq; dolos: & gratam phorcida Glauco.
 Pomacq; Cydippes: Ori thyamq; furenti
 Sublatam Borea Clymenen: & Belides aufas
 Cæde maritales thalamos implere: piumq;

Pegasus. Et quibus adiutus &c. Pegasus designat equus alatus genitus ex sanguine Medusæ: mox volauit ad Heliconem môtē: ibiq; terram ungula pedis fodiens fontē produxit Hippocrenen Musis sacrum. Persius. Nec fonte labra prolui Cabalino

Hyppolytus
 Phædra

Bellerophon

Hippolyti castos. Hippolytus ex Antiope amafone natus. Diodoro auctore a Phædra Minois nouerca Thesei uxore de stupro interpellatus: cum renuisset/accusatus a nouerca apud patrem ab equis discerptus fuit: cum territi a Phocis a Neptuno immixtis diuersas in partes diuellerentur. Bellerophon accusatus ab Antia uxore Proeti: Abantis filij regis Argiuorum: q; ei vim inferre uoluisset: quo crimine Proetus eum misit ad Iobatē ut Hyginus dicit siue ad Euriem Lyciorū regē Patrem Antia: ut eū Chimera que Lyciorū fines vastauit obiceret. Sed victor Chimera: tū etiã Amazonū que Lyciã infestabant adeo Iobatē comouit in amorem / ut ei aliam filiam sororem Antie seu Sthenobee in uxore traderet: qd postea cognouit Sthenobea seipsam interfecit. Deinde Bellerophon cum in celum volare contenderet: in altum sublatus dum terras despiceret perterritus decidit: Pegasus autem in celum dicitur uolasse: & esse inter astra. Hyginus. Belli q; Bellerophon & Ilander filius eius cū Solymis populis uicinis Lyciæ gessit

Persius

Diodor

Hygin

Strabo rememinit. Strabo.

Illustres Helenę raptus. Bis rapta fuit Helena. Theseus a Pe
 rithoo persuasus Spartam profectus i templo Dianę Helenā
 rapuit: quę tum decimum agebat annum: id cū grauiter Athe
 nienſes ferrent custodiendam matri in Aphidnam urbem mi
 ſit. Castor & Pollux diruta Aphidna / puellam in patriam re
 tulerunt: quanq̄ alij puellam Theseum fratribus reſcētibus
 intactam reddidiſſe tradant. Secundo rapuit eam Paris Pri
 ami & Hecubę filius: & tum coniugem Menelai. Vnde bellū
 Troianum ortum habuit.

Helenā
TheseusCastor
Pollux
Paris

Et Phyllidis ignes. Phyllis Lycurgi Driantis filij filia: in
 regnum Tracię patri ſucceſſit: cū hiſ a Baccho excecatus fuiſ
 et. Poſt excidium Troię venit ad Phillida. Demophoon The
 ſei & Phedre filius: poſt longos errores: quem placide ſuſcipi
 etis: data nuptiarum ſponſione virum duxit. Interea nūciatur
 Mneſtheum e bello Troiano redeuntem in Melo cōtra Cretā
 inſulam naufragio deceſſiſſe Demophoon intra menſem redi
 tum pollicitus / impetrata venia a puella diſcedit: Athenenſim
 perium occupans: cunq̄ ſe ſpretam doleret Phillis: laqueo vi
 tam finiuit. Ouidius in arborem Amigdalum conuerſam di
 cit ſine folijs: tandem Demophoonte reuerſo cum arbore am
 plecteretur: folia produxit arbor.

phyllis

Demoph
oon

Ouidius.

Biblidę inceſtam: Biblis Mileti filia & Cyanes Caunū
 fratrem impudice amauiſ: cuius concubitum cum conſequi
 non poſſet: lachrymis in fontem liquata eſt. Fabula eſt apud
 Ouidium in Metha. nono.

Biblis.

Idem

Curas & vulnera Thyſbes. Thyſbe. Puella Babilonia Py
 rami amore ſagrauit. Ouidius quarto Methamor. ſcribit Py
 ramum Thyſben amaſſe. & cum noctu ad locum quo conue
 nire ſtatuerant prior Thyſbe veniſſet Leonem in lacu repper
 ita quo territa fugiens: dimiſſo capitis tegmine: ſuperueni
 ens Pyramus iuenta veſte iacera credidit leonem puellam diſ
 cerpiſſe: gladio ſe ipſum interfecit: puella reuerſa rem uti erat
 ſuſpicata: quod Pyramus ob eius deſiderium & amorem ſe in
 terfecit eodem gladio Thyſbe ſe ipſam interfecit ſub arbor
 re moro: unde poma eius arboris in ſanguineum colorē mu
 tata ſunt: cum prius candida fuiſſent. Tarpeięq̄ dolos Tar
 peia filia Tarpeij qui cuſtos arcis erat: conuenit cum Tacio
 Sabino ſei arcem prodere: ſi quę in ſiniſtro brachio gerebāt
 Sabini premio darent: nocte aperiens Taciū cum exercitu
 tacite exceptit. Taciū ex hiſ quę in ſiniſtra gerebat clipeum

Thyſbe
pyramusTarpeia
Taciū

PARTHENICES PRIMAE

æreptum eleua cum aureo annulo in Virginem coniecit: id
que ut cæteri facerent / imperauit. Oppressa igitur Tarpeia
plurima auri mole / prodicionis pœnas eciam hostibus dedit
Obruta ergo eo colle Tarpeia nomen quoque ab ea locus ac
cepit: nec prius id nomen loco defuit: q̄ Tarquinius Rex cū
ea loca Ioui dædicasset / reliquias omnes inde una cum ea pris
ta appellatione sustulerit: nisi quod saxum in Capitolio con
stitutum / unde damnati præcipitabantur: hucusq; Tarpeium
appellatum est. Plutarchus est auctor:

Plutarch.

Poeta noster dolos in Carmine dicit pluratiue. Nam Tar
peia dolum commisit: Tacius dolose eam interfecit: sperabat
Tarpeia sinistrarum gestamina: armillas: & annulos: accē
pit molem clipeorum.

Glaucus
Scylla.

Et gratam Phorcida Glaucō. Glaucus piscator conter
sus in Deum marinum: viribus cuiusdam herbæ amauit Scyl
lam Phorci filiam: a qua tamen spernebatur. Circe autem Gl
aucum amans / suadebat ut eam sperneret: & se amantem ama
ret. Quod cum recusaret: Cyrce irata: nec: volens Glaucum
ledere: Scyllam aggressa: fontem in quo lauari solita fuit: ve
neno viciavit: adeo ut cum Scylla fontem intraret: canes ter
ribiles circa inguina conspiceret: quibus territa præcipientem se
mari dedit: mutatur in monstrum marinum. Quod Virg. Virgil.
lius describit inquitens. Prima hominis facies: & pulchro pec
tore Virgo Pube tenus: postremo immani corpore Pisiris:
Delphinum caudas utero commisso luporum.

Alia fuit Scylla Nisi Megarensis filia. Quæ amore Mi
nois capta fatalem Patris crinem prodidit.

Glaucus hic Antherodinis filius fuit: qui iuxta montem
Anthedonis in Boecia Mesapum nomine in Balenam trans for
marus fuit. Strabone teste. Alius fuit Glaucus Potmieus Strabo
quem prohibentem Veneris sacra: equæ discerperunt.

Delos.

Pomaq; Cydipes In Aegeo pelago insula Delos eminet
& circumstantes illi Cyclades & ipsis incumbentes Sporades
Id est dispersæ.
Delos igitur urbem habet in plano positam & Apollinis

LIBER .I. FOL XXVI.

templum atq; Latone. Insulá ipsa sane magno in honore fuit Deorum gracia: ab Heroicis inchoans temporibus: glorio-
sam enim eam reddidere insule circumhabitare: quas proinde vocauerunt Cyclades: & honoris ac cultus gracia spectatores & sacra publice miserunt: simul & virgineos coetus & frequentis simos conuentus aggregabant: quibus cum Cydippe adesset. Aconcius ex Cea insula in amorem eius exarsit: nouamq; frau-
dem in pomo scripsit hæc uerba. Me tibi nupturam scælix eat.
omen Aconti: Testor/quam colimus numina magna Deæ.
idq; in sinum puellæ proiecit: quæ fraudis inscia/cum impru-
dens litteras perlegeret visa est se pacisci vxorem Aconcio: nã
quæ ante Deos dicerentur in templo Deliæ Diane rata esse de-
bere lex erat. Superiora ex Strabone reliqua ex Ouidij episto-
la discimus.

Strabo
Ouidius.

Orithya filia Erechthei Athenarum regis: quam cum recu-
saret dare coniugem Boree: rapuit illam Boreas & in Thraci-
am secum detulit: ex qua Zetim & Calaim filios procreauit

Orythya
Erechthei
us
Zetis
Calais:

Idem

Hom:rus
Gellius

Boreas ventus est septentrionalis frigidus vnde Ouidius hor-
riferū appellat: & est Notus cōtrarius ut Eurus Zephyro. Idē
Nam modo purpureo vires capit Eurus ab ortu Nūc Zephy-
rus sero vespere missus adest: Nunc gelidus sicca Boreas Bac-
chatur ab arcto: Nunc Notus aduersa prælia fronte gerit. Ho-
merus Boream ἀέθρην ἐπέτρην appellat. Aliam rationem
ventorum Gellius in secūdo ponit.

Hesiodus
Virgilius.

Ouidius.

Clymene Nympha Oceani & Tethyos filia Hesiodo teste in
Theogonia. Vir. Georgicorū quarto. Inter quas curam Cly-
mene narrabat inanem. Fuitq; mater Phaetōtis ut ē apud Oui-
dium I primo Methamorphoseos in fine. Altera fuit ministra
Helenæ. Ouidius Cetera per socias Clymenen Aethramq; lo-
quamur. Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ. Si saltem
epistola Ouidij est:

Clymene

Belides filie Danai filij Beli: fuerunt quinquaginta quas
Aegyptus eius frater totidem filijs matrimonio iungi flagi-
tabat. Danaus quoniam a genere excidium sibi imminere

Belides.

Danaus.

PARTHENICES

PRIMAE

Aegyptus habuit in fatis / renuit spōsionem: parata igitur classe in Græciā nauigauit: potitusq; regno Argiuorū. Interea Aegyptus misit filios ad Danaū hac lege: ut nō nisi iterempto Danao ad se redirēt: aut filias eius ducerent uxores. Danaus obsidione pressus spōsionē coniugij dat: Puellę prima die nupcias: gladios acceperūt a Patre: cum his mandatis / ut singule nocte sequente viros interficerēt (dederat .n. poculū ut altissimo somno tenerentur) Paruerūt Patri Filij: sola Hypermetra dempta: quæ Lino / seu ut alij dicunt Lynceo pepercit: & ut ad Patrem in Aegyptū rediret suasisit. Danaus cum quinquaginta annos regnasset a Lino interficitur: qui post eum imperium Argiuorū tenuit. Ideo Poeta nō dicit: piūq; peccus Hypmetræ.

Pectus Hypermetrę: versaq; in sæua virorum

Funera Lemniades: Hellen Cinyreę puellā:

**Tres quoq; Sirenes & Amazonas Oedipodęq;
Fata domus norat: nymphasq; & heroides omis**

Lemniades: Versaq; in sæua viros Funera Lemniades. Mulieres ex insula Lemno occisione viros notę sunt. Lemnos insula in Aegeo pelago: adiacet Macedonię: contra Athon montē: urbes habet Mirinam maritimā: & Ephesiā mediterraneā auctore Ptholemeo. In hac regnauit Thoas Bacchi filius: qui bella

Thoas gessit cum Thracibus vicinis. Lemniacę mulieres quoniam hircū olerent (hircinum enim odorē Venus eis imisit / cum eā sacraq; eius spernerent) cūq; diucius viris caruissent / consilio

Polyxus. Polyxus viros reuersos una nocte omnes interemerūt. Sola Hypsiphile Thoantem seruauit Patrē: cūq; ad littus perduxit Thoanti liber occurrit: eumq; in insulā Chion perduxit. Argonautę puenientes Lemnon: quos Lemniades hospicio suscipientes concubuerunt cū eis. Hypsiphile ex Iasone duos genuit filios Thoantem & Euneum. Stacius in quinto Theba

Hypsiphile idos: q̄s alio alēdos misit. Tandem fama subit portus uentū trans alta Thoanta fraterna regnare Chio: quare Hypsiphile tanquam perfida a Lemniadibus ad supplicium poscitur. Ipsa autem fugiens / a Pyratibus capta: Lycurgo Regi Nemeo donata fuit: factaq; nutrix Opheltis filij: cūq; Argiuis Regibus qui cū ad Thebas debellendas ibant liti laborantibus fontē ostēderet: Opheltis a serpēte fuit itēptus. Hypsiphile a filiis suis ex Iasone susceptis: q̄ cū Adrasto militabant cognita ab eisq; defensa a Lycurgo: tū placato Lycurgo / sacra instituta

Licurgus **Opheltis**

Ptholemeus,

Stacius

sunt Ophelti: qui postea Archemorus dictus fuit. Longū est Archemorus
 carmen apud Papiniū. Helle Phryxi soror filij Athamantis rus.
 Aeolo geniti: & Neiphiles Helleponto nomen dedit cū in id Helle
 cecidisset: Phryxo ad Aetā in Colchon delato parietē cui am Phryxus.
 bo infederāt. Cinyre: puellā id est Myrrhā. Cinyras Cyp Myrrha
 rior Rex: filiā habuit Mirrham ex coniuge Cenchrea quę cap Cinyras.
 ta amore Patris: conscia nutrice devenit in amplexus Patris eo
 infcio: grauida effecta. Deinde Pater cum rem rescisset: eam a
 se fugauit: quę fugiens in Sabeam: mutata est in arborē Mirr
 ham: genuitq; Adonim: quē Nymphæ liquoribus maternis Adonis/
 unxere ac nutriuere ut est apud Ouidiū in Methamor decimo. Sirenes
 Sirenes tres fuere Acheloi & Calliopes Musę filię: habitauit Sirenes
 autem in insulas inter Pelos Sicilię & Italiam: quas Ptholome
 us Sirenuſas appellat. Tanta autē dulcedine cantabant: ut trāl
 euntes nautas somno afficerent: tum sopitos submergebant.
 Vlixes iuxta illas transiturus a Circe admonitus / Socioꝝ au
 res cera obturauit: & se ad malum nauis alligari iussit apertis
 auribus: imperans ut si forte nutu vel clamoribus rogaret se
 solui non parerent. Cum illuc applicuisset nauis / innuens vi
 cula dissolui iubebat victus suauitate carminis quā ille orſę sūt
 Homerus in duodecima Odissę. Iuuenalis. affigit ceras illa
 de nauē petitas: Quę Sicculos cantus effugit remige surdo. Amazōes
 Amazones (si Diodoro credimus) in Libya primū ortum
 habuere: apud quos cū viri domestica curent uti apud reliquas
 gentes mulieres: feminę Amazones bellis vacāt: exurentes
 mamillas ne crescant atq; impedimēto sint. Vnde gręce Ama
 zones appellantur: eo q; māmīs sinistris careant. Hęc Regin
 am Myrinā nomine exercitū triginta miliū peditū / duū miliū Myrinā
 equitū consecisse aiunt. Primo Atlantides inuasere e quibus
 victis Gorgonas inuasere: a quibus victis calamitatē accepere:
 cū negligencius victores Amazones vigilias seruarent: cap
 tiuę ēductis dormienciu ensibus multas interemerūt. Trans
 meauit tum Myrina in Aegyptū: & cum Oro Isidis filio / qui Isis?
 Aegypti impauit: amicitia firmata: Arabiā bello petiit: ubi Orus
 multis interfectis / in Syriā trāsiit. Qua subacta: Cilices (qm
 imperata facturos polliciti sunt) liberos esse iussit. Subiecit
 tum naciones iuxta Taurum montem. Tum per Phrigiā ad
 magnū mare cum descendisset: regionē maritimā transgressa
 Caiū flumen statuit milicię sinem. Prouincię quoque Dor
 yctica dicitur loca oportuniore urbibus muniuit: unā sui no
 minis: alias magnoꝝ Ducū appellacionibus. Insulas insuper

Ouidius.

Ptholome
us.Homerus
Iuuenalis

Diodor.

Adonis/

Sirenes

Amazōes

Myrinā

Isis?

Orus

PARTHENICES PRIMAE

- nonnullas in potestatem redegit: sed Lesbum precipue in qua urbem condidit Mytilenem sororis quae cum ea militabat nomine. Bellerophonem & Priamum cum his pugnasse scribit Homerus: meminit Strabo. Hercules acceptis mandatis ab Euristheo ut cingulum Hyppolitæ Amazonis afferret: aduersus eam cum exercitu profectus ad Euxinum pontum nauigauit ac per hostia Thermodoontis fluij ingressus prope Themiscyram (ubi Amazonum regia erat) castra posuit: appetitus tamen Hercules singulari certamine a darioribus Amazonum: quibus deuictis: multitudinem in fugam versam insecutus Amazonum gentem deleuit. Diodorus auctor. Iustinus Scythicas dicit se minas: iuxta Tanaimque habitasse: tamen ad Thermodoonta fluium sedes transtulisse. Duplices igitur sunt Amazones Scythicae & Libycae. Oedipodeque fata domus. Oedipus Laii Thebanorum Regis filius ex Iocasta. Pater Laius oraculo Apollinis didicerat: se a filio interiturum: Oedipum exposuit mandans pastori ut eum occideret: qui miseratione paruuli motus pedibus perforatis ad arborem suspendit. Phorbas pastor Corinthius puerum inueniens Corinthum detulit: tradiditque cuidam ciui Corinthio: is puerum ad Merapen Polibi Regis Corinthiorum uxorem detulit: haec cum filijs careret pro suo genuit. Tandem Patrem Laium in itinere obuium inscius interemit: ductaque in uxorem Iocasta Etheoclen ac Polynicen filios tum Antigonen & Hismenen (Paraliud morum: misericordiae innoxia proles) Tandem comperto stupro seipsum excecavit tradito regno filijs: qui cum alternis annis regnare conuenissent: Polynici Etheocles regnum tradere noluit: mouet bellum in Thebanos auxilio Adrausti Regis Argiuorum: tandem mutuo vulnere Fratres se interemerunt: regnum ad Creontem Iocastae fratrem puenit: quem Theseus interfecit cum Argiuis sepulturam denegasset. Stacius in Thebaide auctor. Nymphasque & Heroides omnes. Nymphas aquarum Deae dictae fuere a Gentilibus. Dicuntur autem Nymphas quasi Limphas in lmutata ut Pompeius vult. Heroides mulieres Heroum dicuntur Habuerunt autem Heroes proprium saeculum ut tradit Hesiodus: Fuit autem inter expeditionem Argonautarum: tum bellum Thebanum: & usque ad Troiam captam. Argonautarum filij bellum Thebanum gessere: horum filij Troianum. Latini hoc saeculum non recentent. Hesiodus eius meminit in libris Georg. Quicquid in his tumidum: quicquid crudele procasque

Homerus
Strabo

Diodorus
Iustinus

Stacius

Pompeius

Hesiodus

Et quaecumq; pios non attestantia mores
Offendit damnabat: apes imitata legendo.

Quicquid in his tumidum. Hoc est superbū crudele imi-
te pax petulans. Designat beatā Parthenicē ex Gentiliū hist-
orijs bona & honesta delegisse: turpia vero dānasse: nō q̄ re-
vera huiusce fabulas legerit sed q̄ legētib; nequaq; indecorū
est ea legisse: dū tñ honesta sectētur turpia v̄o & obsecna dānēt
ac deuitēt: p̄ cōparaciōem apū. Nri autem qui ea studia contē-
nunt / omniū virtutū ignari rudes imperitiq; auadunt.

Nunc lænam pingebat acu: nūc pensa trahebat
berica: et immisilis per licia pendula filis.

Vela sacerdotum sacros texebat in usus.

Terrenum nihil ore sonans: inclusa latensq;.

Plena deo pectus: toti gratissima caelo.

Non robusta nimis teneros neq; debilis artus:

Incolumis: morboq; carens: non mole sepulti

Corporea sensus: crines / caput / ora / sinusq; /

Brachia / colla / manus / postremaq; mēbra ligarat

Solerti compage Deus: prōptissima menti

Ingenioq; acies: atq; insuperabile robur:

Nervosæq; animo vires: semperq; voluntas

Iusticiæ / rectiq; memor: moderamine certo

Discordes animæ motus / luxumq; domabat.

Festus.

Nunc lænam pingebat acu. Festus lænam dicit esse vestimē **Læna**
ti genus: habitus duplicis: & Tusce ita appellatam: ut græce
Χλαμυδα. Virgilius. Pictus acu chlamydem. Vestis acu
picta Phrygiara dicitur: qm̄ Phryges id primum inuenere.

Virgils

Ptholeme

us

Propcius

Tibullus

Coa vestis est filis auri itertexta: & dicitur ab īsula Co Myr **Coa**
thoi maris Ptholomeo auctore. Propertius. Aut tenues coa **Co.**
veste mouere sinus. Tibullus. Illa gerat vestes tenues q̄s fœ-
mina coa Texuit auratas disposuitq; vias. Nunc pensa trahe-
bat. Fœmineas labores describit. Tibullus. Hinc & fœmine-
us labor est hinc pensa colusq; Fufus & apposito pollice versat
opus: Atq; aliqua assidue textrix opata Mineruā Cārat: & ap-
pulsio rela sonat latere. Faciebit opus ī sacrorū usus virgo Ma-
ria: hoc est vestes sacerdotales.

PARTHENICES

PRIMAE

Incolumis morboq; carens . Motus inferiores animo subditus habuisse Parthenicen beatissimam ostendit.

Qualis purpureo radians carbunculus ore
Obscuros inter lapides gemmasq; minores :
Splendet harenoso qua cingitur India Gange ,
Qualia syluestres interpineta miricas
Quæ tollunt sublime caput ramosq; comantes

Carbūcū.

Qualis purpureo . Plinius de Carbunculis ingit . Principatum habent Carbunculi a similitudine igniū appellati : cū ipsi non sentiāt ignes : ob id a quibusdam Apyrustæ vocati . Saryrus Indicos non esse claros dicit ac plerūq; sordidos ac semper fulgoris retorridi . Callistratus fulgorē Carbunculi debere cādidū esse posuit : extremo visu nubilantem / & si attollatur ex ardescētē . Inueniuntur in India : & apud Garamantes in Libya quos Carhedomes vocauere propter opulentiā Carthaginis magnæ . Sūt & Aethiopici . Nascūtur & i Thracia Theophrastus autor . & i Orchomeno Arcadiæ inueniri & in Chio .

Plinius

Saryrus

Callistratus

Theophrastus

Ganges :

Ganges Indiæ fluuius maximus omnium fluminū quæ in tribus continentibus memoratur : & post id Indus : tertius Ister quartus Nilus ut Strabo fatetur .

Strabo

Frondifer Aemonias ubi Pelion aspicit urbes
Vel qua Parrhasij surgunt iuga summa Licæi :
Parthenice mea talis erat : iam grandior quo
Iam socianda viro : Lucinæq; apta labori
Virgineos inter cætus : comitesq; puellas .

Pelion :

Frondifer &c . Hoc est Thessalas urbes . Pelion mons Thessaliæ notissimus nuptijs Pelei & Thetidis . Solino teste .

Solino

Mirica

rica genus est humilis virgulti . Virgilius . Non omnes arbustua iuuant humilesq; miricæ . puta minor genesta . Parrhasij surgunt iuga hoc est Arcadici Lycei . Lyceus mons est Arcadiæ habens templū Lycei Iouis Strabone auctore . Virgilius

Virgil.

Lyceus

Parrhasio dictū Panos de monte Lycei . Parrhasi fuere populi Arcadiæ : unde & Arcadia nomen habet . Plinius dicit oppidū Arcadiæ Parrhasias . Parthenice mea &c . Designat beatissimā Virginē iā pcessisse ad eā etatē q̄ erat iūgenda viro : hoc est nubilus erat . Lucinæq; apta labori . Lucina præest parturientibus : apta ergo labori Lucinæ id est abilis ad partum .

Strabo

Parrhasi.

Virgilius

Virgilius

Lucina

Plinius

Plinius

entibus : apta ergo labori Lucinæ id est abilis ad partum .

LIBER . I. FOL. XXIX

Festa dies aderat Solymi qua diuite mensa

Pinguia sub viridi celebrant coouiuia fronde:
Antiquae memores vite: quom immite superbi
Imperium Regis Patres fugere per altos
Incolumes fluctus: Arabum deserta peragrans
Sub diuo pp'us mensam ponebat: & umbras
Frondeb' obductis texebat & arbore caesa.
Posteritas igitur casus imitata Parentum
Sub ramis cenare solet: cum septima luna

Festa dies aderat Scenophegiam dicit. Quintadecima die Scenophegiam mensis septimi celebrabant Hebrei Scenophegia: hoc est festum egia, tabernaculoꝝ quod Greci σκηνοπηγία vocant σ πο τικσ σκηνσ & verbo πηγυμι: hoc est a tabernaculis & figo: celebrarunt autē in memoriā: quod liberati ab Aegiptiaca seruitute per Moſen: habitauerunt in tabernaculis i deserto quadraginta annos.

Pinguia sub viridi. In Deuteronomio legius hāc solēnitare celebrare septē diebus post collectionē frugū de area & torculari Laucius enī se tū procurabāt: Sumebātq; die primo fructus arboris pulcerrimae & Citri: spatulasq; palmarū & ramos ligni densas frondiū hoc est Myrri & salices de torrente: & letabatur corā Domino: Habitabātq; septē diebus i umbraculis. Historia est in Leuitico. xxiij. capite. Quam imite superbi: Imperium regis Pharaonis seruitutem.

Imperat: & lampas claudit Phoebea Coronam.

Et lampas claudit phoebea coronā &c. Coronā Ariadnes dicit in caelo figuratā quē occidit sole in leone & virgine existente. Hyginio auctore: & quia in septēbri celebratur Scenophegia: & tū sol est in fine Cancrī: nō potest Corona videri propter solē & presens est ei in eodē signo. Ideo lampas Phoebea solis claudit obscurat Coronā id est sidus Ariadnes.

Tunc igitur Solymas arces: charamq; reuisens Progeniem Mater: sic est affata Puellam.

Tūc igitur &c. Designat Poeta Annā Parthenices Marię matre Hierosolyma venisse in die festo: & vilitasse filiā atq; eā allocutā: ut matrimonio iā abilis cōsensum pberet votis parētū. Nata meo quondam suauissima pondera ventri

E i.

Leuiticus

Hyginius

PRIMA
res animo
dū
us ore
minores
lia Gange
comar
inge. Princip
pelari: rōd
e vocatū. kay
lidos ac temp
mali debent
i amulane a
ramones in li
denti Corin
Thonia Th
iri & in Orio
mū que p
stentia h
icitur
ma Licet
io quo
ori
ellas.
me more
no nō
omnes ubi
sta. Pa
mores ab
re. Virgilia
dore pupi
dno oppo
uar beati
vino hanc
est panti
mum.

PARTHENICES PRIMAE

Dulce Patris summi donū: mea summa voluptas /
 Postq̄ parua lares nostros / & limina nota
 Liquisti: nūquam ne tuæ te cura parentis:
 Villa ne te Patriæ mouit pietatis imago?
 Optasti ne sinus nostros intrare: senemq̄
 Cernere: quē longēua grauāt iam mēbra parētē?
 Debilitat vires: sensus obtundit: amo rem
 Diluit: & nobis affert obliuia tempus.
 Ipse Pater sacra postquam te clausimus Aede
 Quotidie menses digitis percurrit: & annos.

Nata meo quondā. Captat primo beniuolentiā ab ipsa Parthenices p̄sona cōmemorās se delectatā fuisse / dū eā onus gereret: dicens eā suauissimū pondus. Deinde eā dicit donū summū dei. Postremo mouet patros a persona Parentū. Primo ab ætate senili: tum a cura & sollicitudine: quā habuit pater p̄ decē annos quibus eius caruit consuetudine.

Hæc duo lustra putat duo sæcula: sustinet ægre
 Tam longæ tormenta morę: iā vidimus inq̄
 Aequaeuas Marię thalamos intrasse puellas.

Lustrum.
 Sæculum

Hæc duo lustra. Spaciū quinq̄ annorū lustrū Romani appellarunt Duo sæcula. Sæculū p̄ spacio centum annorū sumitur. Vnde Ludi sæculares dicti qui centesimo quoq̄ anno celebrantur / carmine a pueris puellisq̄ patrimis & matrimis cātato in Appollinis & Dianę laudem Auctor Macrobius.

Macrobius

Aspice: quā firmo surgat iam stipite laurus
 Natali defixa die: iam brachia baccis
 Vestit: & ingētem ramis iam porrigit umbram.
 Sic ait: & caderet paucis in fata diebus
 Ni te forte suos paruū post tempus ituram
 Credat in amplexus. dudum tibi multa parauit
 Xenia: tu nostrę requies: tu sola senectæ
 Gloria: tu fessæ producere tempora vitę /
 Tu truncare potes: nec opū nos amplius ardor
 Sollicitat: nec spes tangit resolubilis cui.

Sola places : curasq; leuas tu sola seniles .

Aspice quā firmo. Fingit Poeta Ioachinū / fixisse Laurę in
natali ipsius Parthenices quā fructū nunc dicit ferre: omen su-
turarum nupcias.

Baccæ fructus sunt Lauri oliuę corni loti. Sane fructuum ar Bacca.
bos; & fruticū quidā minutissimi & densius nascuntur: & hi Acinus.
Acini vocantur: quidā dispersius & rarius: & hi fructus dicū-
tur bacce. Inter Acinos sunt uuę grana Hedere: Sambuci: Ebu-
li: mali punicī & mororū.

Xenia munera hospitalia ξέμιον hospitalitatis munus. Xenia.
ο ξέπος hospes dicitur.

Sicut in occidui magnes ad sideris astrum

Vergit: & arctoo nūquam discedit ab axe;

Sic solet in natos amor inclinare parentes .

Hoc natura iugum peperit: placidaq; ligauit

Compede. non fertur Supos Vulcanus ī orbes

Mole pari; non saxa ruunt ex aere tantis

Viribus. ipse suos sol deseret ante meatus:

Et fluere alterno cessabunt æquora cursu

Quam te Nata Patris, quā te mea cura relinqt.

Vt Pario sculpti durant in marmore vultus:

Nec metuūt pluuias hyemes Boreāq; niuolum:

Sic penetrans arcana animis præcordia nostris

Moeret: & in nobis semper tua viuit imago.

Sermonem tu luce paris tu somnia nocte.

Ah quociens dū cura mihi est clamare ministrā,

In mea dulce tuum nomen se se ingerit ora.

Ah quociens festa redeunt ubi gaudia luce

Lætāq; per pingues resonant conuiuia mensas /

Te memoro: votis omnes te ardentibus optant

Et quia solus abest tuus hic: mea viscera; vultus

Vilescit mihi quicquid adest: non excitat aures

Tibia: non tristem mulcent obsonia linguam; Eij

Vlla nec infirmos capiunt solacia sensus .

PARTHENICVS PRIMAE

Lucundum sine te nihil est : & viuimus in te :
 Nostra nec in nobis vita est : que sustinet artus
 Aura tuos : nobis animam sensumq; ministrat
 Et vitæ sumus umbra tuæ , pia cura Parentum
 Incipiat quando amborum sic postulat ætas
 Iam senio curuata graui te Nata mouere :
 Hæc tua dilectæ tam longa absentia frontis
 In quot me gemitus : in quot suspiria mittit :
 Vnica tu soboles : generis spes unica nostri :
 Debetur tibi tota domus : tibi seruiet uni
 Et pecus & cul tæ foelicia iugera villæ :
 Sic nostras partimur opes : pars optima templo
 Altera fors inopi : seruit pars tercia nobis .
 Tu quoscumq; voles illas mutabis in usus :
 Sit tamen & vita tecum que militet omni
 13 Cura Dei : qui nec falli nec fallere nouit .
 Magna Deo cura est hoim qui numina curant
 Ipse maritales post primi exordia mundi
 Instituit tædas : æternaq; fœdera sancti
 Connubij : quo post veterum defuncta Parentū
 Corpora / sint q; sacra ferant : q; numina norint :
 Quicq; ad diuinos gignāt noua pingnora cultus
 Sic pietas æterna manet : renouataq; Proles
 Accipit a Patribus doceat q; & ipsa nepotes
 Duratura Deus quædam semperq; futura
 Condidit : hæc ex se gigni prolemq; creare
 Nil opus est : nec sol solem : nec sidera sidus
 Semināt . alit quædam fato subiecta : neciq;
 Protulit : hæc se se generant : eademq; manere
 Cū nequeāt in prole manēt , simulacra Parentū

Sunt nati. penes hos opus est sit cura nepotum
 Sic proles ex prole fluit, ceu lubricus annum
 Annus agit: mensis de mense renascitur: horam
 Hora refert abiens: & ab arbore pullulat arbor.
 Sic Dauid a Pater tulit: Ezechiasq; Manassē.
 Sic Esormus Aram genuit Salmona Naassori.
 Et quia maiores ætas tua venit ad annos:
 Nam tibi: ni fallor: bis septima voluitur æstas
 Propterea natoq; viro nobisque nepotes:
 Cultoresque Deo debes: satis Aede morata es
 Nata redi: nostræque libens succurre senectæ.

Sicut innocidui. Septentrio astrū est nō occidēs. Si historiā
 sequimur facit cōuexitas cœli. Si fabulā. Calisto mutata in ur-

Calisto

Ouidius. Thetidē & Oceanū ut nō pmitterēt eā mergi in mari. Ouidius
 in secūdo metha. At vos si leſe tāgit cōrēptus alūne Gurgite ce
 ruleo septē prohibeet triones: Sideraq; in cœlū stupri mercede
 recepta Pellite ne puro tinguatur i æquore pellex.

Magnes

Plinius. Magnes lapis semp ad septētrionē se inclinat: & ferrum ad se
 trahit. Plī. in. xxxvi. Quid lapidis rigori pigrius: Ecce sensus
 manuſq; tributi illi Quid ferri duricia pugnacius: sed cedit &
 patimur mores: trahitur nāq; a magnete lapide: domitrixq; il
 la res: oī materia ad inane nescio quid currit: atq; ut ppius ve
 nit assistit tenetq; & cōplexu heret. Sideritim ob hoc calio noīe
 appellār. Quidā Heracleon Magnes appellatus est ab inuento
 re: auctor est Nicāder. In India reptus: iuenitur & in Hispania.

Sideritis

Nicander. Arctos urſa dī. unde arctous. Vrſa aut septentrio. Arctous
 Borealis septētrionailq; dī. Hoc iugū. i. cōiugū: mīmonū
 Vulcanus deus ignis est Vnde pro igne ponitur.

Arctos

Vulcāus

Strabo. Ut pario sculpti. Parus insula est vna ex Cycladibus. Ptho
 Iomeo teste Strabo dicit Parū lapidē pducere: quē parū appella-

Parus

lāt. ad marmoreas sculpturas aptissimū Plī. l. iij. Paros cū opp
 ido ab Delo xxxviiij. milia marmore nobilis Idē Solinus

Solinus. Vocibus his Virgo in fletus prorupit: & ibant
 Per roseos vultus lachrymę: quas chara legebat
 Admoto sicans oculos velamine Mater.

PARTHENICES PRIAME

Dedidicit fletum & pressis singultibus orsa est

Vocibus his Virgo. Parthenice conscia perpetuę virginitatis
voti in fletu & lachrymas soluitur: audiens psuasionē matris: q̄
nisa fuit. pbatissimis argumētis Virgini psuadere cōnubiū.

Chara Parens tantum materni flumen amoris

Quod lachrymis: geitūq; tumet: qđ plenus acer

Significat curis & sollicitudine sermo ^{bis}

Que nō corda domet vel ferrea: lumina que nō

Miserit in fletus: tepidoq; impleuerit imbre:

Hęc tua tanta parens pietas mea viscera dudum

Strinxit & accensam mouet ad suspiria mentem

Si sineret: quo inclinatur amor vestigia ferre:

Nec tot opus lachrymis nec tot singultibus esset

Namq; animus totis vota in tua viribus iret.

Chara Parens. Respōdet virgo Maria oracioni supradictę ca
prans a Matris psuasionē / & ab eius lachrymis beniuolēciam.
Et utitur statu veniali retorquēs oīa in voluntatē diuinam.

Nec fuit ateneris quicquam mihi dulcius annis

Quam curam gerere & votis parere Parentum.

Sed cęlste meum tulit in contraria pectus

Numen: & impacientis studijs ingentibus ardor

Sollicitat: cogorq; nouo parere furori /

In noua cępta meos sensus imasq; medullas

Impulit ætherius genitor: magis ardua nobis

Et melior tentanda via est Deus ire per altum

Suadet iter. qđ si est vobis aliena voluntas

Curatq; non eadem: veniam diuina sequenti

Iussa date: & quo fert cęlum conuertite mentem

Me mea virginitas: impollutiq; pudoris:

Immortalis amor gratam fecere Tonanti.

Ille meo amplexu fruitur: semperq; virentis

Flore pudicię. Thalamum fortasse subire.

Atq; maritales pōtero coniungere taedas .
 Non poterit maculare meum venus ulla cubile:
 Virgineumq; decus : custodiet ipse pudorem/
 Qui dedit hęc mihi vota pater : castiq; nitorem
 Corporis : & mentē nullū mihi polluet æuum

Nec fuit a teneris . Obedire parētibus dulcissimū est : potius autē Deo obediendū . Primus enī pietatis gradus ē in deū . Secundus ī Patriā & Parētes . Sed celeste meū Argūmta a necitate

Thalamū fortasse subire . Atq; maritales potero cōiungere

tedas . i . nupcias cōtrahere possum : venereq; aut rei operā mihi

me prestabo . Tede in nupcijs p̄ferebatur auctore Plutarcho qm

q; nūero : neq; plures neq; pauciores . Fiebāt autē spina q̄ alba

dicitur auctore Festo . Vñ Pli . Spina nupcias facibus auspica

tissima : qm̄ inde fecerint pastores : qui rapuerūt Sabinas : ut au

ctor est Massurius . Preferebāt autē in nupcijs facē in honorē Ce

reris : aquaq; spargebatur noua nupta : siue ut casta pruaq; ad

virgē veniet : siue ut ignē atq; aquā cū viro cōmunicaret . Lactā

cius ignē & aquā ideo in nupcijs adhiberi dicit : ad significādā

liberorū procreationē : qm̄ oīs genitura & calore & humore cō

stat . Ideo Poete faces tedasq; pro nupcijs ponūt . Furori fur

orem vocat impetū / instinctū / feruorem / spiritum .

Hęc eadem sanctos mouit sententia Vates

Et magnos habet auctores . temeraria forsan

Diceret : propriæ male consuluisse saluti /

Ausa per ignotos calles si prima fuisset

Vadere / & ambiguīs solam me credere ventis

Rūpereq; audaci nondū vadā cognita gressu

Clara per hos magnus liquit vestigia calles

Elias Eliadesq; viri gratissima cœlo

Progenies / visura suo de semīue Diuos .

Sic stat & immotum tenet hęc sententia pectus

Tu Genitrix paciare oro & solare Parentem

Longæuum : curę sese sciat esse Tonanti .

Ipse aderit : senioq; graues solabitur annos .

Plu tarh .
 Festus .
 Plinius
 Massuri
 us
 Lactācius

Tæda :

PARTHENICES PRIMAE

Sic virgo: & mater lachrymã tem ãplexa recessit

Hæc eadem sanctos mouit &c. Dicit se castam fore: nõ nouo exemplo: sed Prophetas prius tali voto vixisse: commemorat Heliam & discipulos eius quos Heliades vocat Diuos relatos incertum beatorum.

Hic Mariæ natale solum / sedemque paternã
Et genus antiquum paucis memorate puellæ

Castalides: etenim memori vos omnia mente
Tempora / uos terræ tractus / pelagique tenetis:
Et uos Parthenicæ comites famulæque fuistis.

Hic Mariæ natale solum. Inuocat Castalides hoc est Musas ut patriam: & genus diuæ Parthenices cõmemorent: cum eius sint comites: & famule ut supra cecinit Poeta.

Castalides. Musæ dicuntur a fonte Castalio montis Parnasi in Boeetia.

Castalides. Musæ dicuntur a fonte Castalio montis Parnasi in Boeetia.

Est Arabes inter Cadmeaque Sidonis arua
Palmiferãque Pharon Libycis quæ iugitur oris

Et mare quod lato fecundã gurgite Cyprum
Alluit: Assyrii pars non ignobilis agri

Terra ferax: belloque potes atque inclita cultu:
Vnius Iudæa Dei: clara oppida claras

Suspicit apricis positas in collibus urbes:
Ascalon hic: & Gaza potens: æraria quondam

Perfidis antiquæ: magna sedet ædi ta mole
Fulta supercilio præruptique aggere montis.

Hic vetus Andromadæ vinculis insignis Ioppe

Est Arabes inter. Designat Iudeã quã sitam dicit: inter Arabiam interq; Cadmea Sidonis arua id est Phoeniciam Syriæ: Palmiferamq; Pharon: hoc est Aegyptum. quæ Aegyptus iungitur hoc est limites habet iuxta Libyam. Diuidit enim Nilus Aegypti Libyam ab Asia & mare quod lato: hoc est mare Cyprum.

Arabia
Iudæa.

Pharos
Libya.

Palestina Syriæ: quæ & Iudea vocatur: terminatur Ptolomeo teste Ab aquilone Syria: ab oriente & meridie Arabia. Petraea Ab occasu Aegyptio pelago: & Cyprio: quod & mare mediter us.

LIBER . I. FOL. XXXIII

- Herodotus raneū. Syri. Assyrii appellati fuere auctor Herodotus sepius Syria.
 us diximus. Assyrios petiere lares &c.
- Strabo Cadmus Agenoris Phœnicū regis filius Europe fra. Ideo Cadmus.
 bone auctore. Tota enim regio ultra Seleucidem in Aegyptū Agenor.
 & Arabiam recedens Coelosyria appellatur: sed proprie quæ Cēlosyria
 Libano terminatur & Antilibanō Reliquæ regiōis ora ab Or.
 thosia usq; Pelusium Phœnicia vocatur perangustus sane: ac Phœnicia
 maritimus quidam tractus. Mediterranea ultra hanc usque in
 Arabes: inter Gazam: & Antilibanū Iudea noīnatur. Strabo,
 Plinius Sidon artifex vitri: Thebarūq; Bœciarum parens Pli. libro Sidon.
 quinto.
- Idem Palmis inclya est Iudea: circa Hiericontem maxime nobi. Palma.
 les: quanquā laudatq; & Rachelaide: & in Phaselide: atq; Libya
 de gentis eiusdem conuallibus Pli. auctor libro. xiiij. Sūt & in
 Cypro: Aethiopia: Assyria: & Aegypto.
- Strabo Aſcalon Ciuitas est Phœnicie cuius regio p̄cipue cepas fert: Aſcalon
 oppidum sane nōn magnū est. Hinc Antiochus philosophus
 fuit Strabo auctor. Post Aſcalonē est Gazeorū portus: & pau.
 lo ulterius ad septem stadia: ciuitas quę olim illustis fuit. Ab
 Alexandro autem euerſa. Pomponius. In Palestina est ingens
 & munita ad modum Gaza: sic Perſe aerarium vocant: & inde Gaza.
 nomen est: quod cum Cambyſes armis Aegyptū peteret: Huc
 belli & opes & pecuniam contulerat.
- Strabo Magna fedet edita mole. Ioppen designat ab hoc loco. Nam Ioppe.
 ut Strabo dicit Locus satis editus est: unde dicunt ab eo Hiero
 solyma conspici Iudeorū metropolim. Atqui Iudei & portu
 Solinus hoc utuntur usq; ad mare descēdentes. Solinus Ioppe opidum
 antiquissimum otbe toto: utpote ante inundacionem terrarū
 conditum. Andromeda filia Cephei & Cassiopeie. Ceto expo. Androm.
 sita fuit iuxta Ioppen ut est in fabulis. i. liberata a Perſeo. Da. eda.
 Ouidius. naes filio ut est apud Oui. methamorpho. quarto. Cepheus.
- Antiqua prior illuuiē; summo ardua colle
 Regia tecta Sion: & pulchram sustinet arcem
 Imperij caput: & Solymi moderamina regni.
 Illic solennes aras Dauidica proles
 Altaq; candenti posuit de marmore templa.
 Illuc ex omni turbæ regione solebant

Fi.

PARTHENICES PRIMAE

Dona Deo & primæ frugis portare maniplos.

Sion.

Sūmo ardua colle. Sion mons est in quo Salomon templum a patre destinatum ædificauit in Hierosolymis : locus a summo Deo electus.

Illic triticeæ Cereris domus inclyta Christo
Conscia nascenti montanaq; Nazareth : ambæ

Bethlehē.

Illustrem tentere locū : genus ista paternum
Illic triticeæ. Bethlehem dicitur interpretatur enī Bethlechem domus panis. Montanāq; nazareth: ex Euangelio Luce montanam noscimus Nazareth in qua Christus dñs noster nutritus est. Genus ista paternū: Bethlehem a Dauid.

Altera maternum Mariæ dedit : ista Tonantis
Conceptu scelix : ortu scelicior illa

Nazareth

Altera maternum. Nazareth: ista Tonantis: hoc est dei Iesu Christi: Cōceptu scelix Nazareth. Ortu scelicior illa Bethlehē.
De Patria satis hæc : post hæc de sanguine dicā.

Progenies Parthenices.

Ismeriæ soror Anna fuit : Regalis origo
Et soboles magni veniens Dauidis ab alto
Sanguine : Zachariæ cōiunx fata semine primæ
Tres triplici partu Marias : tribus Anna maritis
Progenuit sanctū & sumō genus æthere dignū.
Prima Deo sacros partus dedit : altera natos
Quatuor Alphæo / Iudam Simona Iacobum
Et qui iusticiæ claræ cognomen habebat
Tercia de natis tibi quos Zebedæe duobus
Aedidit ad Calpen : unum trāsmisit : & unus
Si populi præstanda fides rumoribus ulla est :
Viuus Amazonijs Ephesi sepelitur in agris.

De patria satis hæc. Hucusq; de patria virginis Mariæ nunc de progenie. Anna soror fuit Ismeriæ: quæ Elyfabeth coniugē Zachariæ genuit: Iohannis Baptiste matrem. Tres Marias Anna genuit. Ioakino: Mariam Parthenicem de qua poema istud diui saluatoris nostri matrem aliam. Altera Maria ex Anna & Cleophe nata genuit Alphæo Iudam: Simonem: & Iacobū.

& Ioseph cognominatum iustum. Tercia Maria Anne & Salome filia: genuit ex Zebedeo Iacobum cognomento maiorem: tum Ioannem Euangelistam: Iacobus ab Herode Agrippa magno Herodis nepote: ex Aristobolo filio: gladio occiditur: ut est in Actibus Apostolorum a Luca scriptum: cuius corpus ad Callaicos Hispanie populos translatum est. Ioannes Euangelista terram viuus in Epheso Asiæ ciuitate subiisse dicitur. Vnde Poeta dicit ad Calpen unum trāsmisit: & unus. Viuus Amazonijs Ephesi sepelitur in agris.

Lucas :

Ephesus ciuitas Asiæ minoris celeberrima: templo Diane in signis est. Amazoniam appellat: ea enim loca Ionie olim Amazones inhabitauerunt auctore Strabone & urbes ab illis cognominatæ sunt: ut Ephesus: Smyrna: Cuma: & Magnesia. Supra dixi ex diodoro Siculo de Amazonibus: quæ hic repetantur. De templo Diane alibi dicam plura.

Strabo

Ephesus :

Smyrna

Sicq; duos inter studuit concludere natos
Regnantem Lacio Christum Romæq; tenentē
Imperium: leuam tellus Asiatica / dextram
Gens Hispana tenet: regnū inter utrūq; Latinū.

Sicq; duos inter. Designat Romam in qua sedes est domini nostri Iesu Christi primaria / in qua regnum & Cristianorum Imperium est situm: a Leua hoc est sinistra Asiā habens: a dextra Hispaniam: sicq; regnum Latinum in medio est.

F. ij.

Et hæc de prima Parthenice:
Sequitur secunda.

PARTHENICES PRIMAE

Parthenices Primæ Liber secundus
felicitate incipit.

Anxia responso Genitrix in tecta redibat /
Multa mouens animo: nec .n. snia Natae

Visa satis Legi: priscisque accomoda Patrum
Ritibus: in vacuos etenim partuque carentes
Expertisque toros sobolis / Superosque Deumque
Iraisci tunc fama fuit: dirumque minari
Supplicium in steriles uteros: multo ante Maritum.
Non aliam ob causam passum conuicia norat:
Submotumque procul templo: spectantibus ipsis
Ciuibus: & triste casum miserantibus ultro:

Anxia responso. In hoc secundo Parthenices libro Poeta tractat nuptias Diue Mariae & Ioseph. Primoque inducit matrem Annam sollicitam & anxiam de responso filii: cui propositum fuerat celibem ducere vitam: quae res nec legi: nec ritibus hoc est ceremoniis quadrabat: quoniam sterilitas vicio dabatur: repleta famque passus fuerat a sacerdote Ioakinus pater Parthenices ob sterilitatem: cuius meminit: canens ea quae ob eam notam perpeffus. & quo pacto fame restitutus post Annae uxoris conceptum. Inde ad desponsationem Mariae progreditur. Tum conceptionem saluatoris tractat: consilijque mutationem quo Ioseph statuerat Mariam relinquere. Anxia responso: hoc est sollicitate in tecta redibat genitrix Anna. Multa mouens animo quae anxia: nec enim sententia nate filii quadrabat legi & antiquis ritibus: in steriles enim Deum & Superos irasci fama fuit. Multo ante maritum: Ioakinum. Non aliam ob causam passum conuicia id est iniurias: norat id est nouerat.

Summotumque procul. Longe templo: spectantibus ipsis?

Exaggeratio contumelie videntibus ciuibus: & miserantibus
Miseratur Miseratur is qui aliena queritur incommoda. Miseretur is qui
Misertur. miserum subleuat. Virg. Turni sortem miserantur iniquam.
Antiqui Misero: as usurparunt teste Nonio.

Virg's
Nonius

Namque Vir ardentem votum positurus ad aras
Ante habitam prolem: dum se in secreta tulisset
Templa: Sacerdotum strepitu discedere sacro

LIBER . II . FOL. XXXV.

Ex Adyto iussus fuerat : turpemq; repulsam
Passus : & hoc patriam fugiens ob dedecus urbē

Nanq; vir ardentis. Dum munus offerret sacerdoti & se in
secreta tulisset templa hoc ē in Adytum. Adytum secretior lo **Adytum.**

Virgilis.

cus templi: ad quem non nisi sacerdoti dabatur accessus Vir.
Is q; Adytis hæc tristia dicta reportat. Et dicitur ab α & Νύω
ingredior: non autem ab eo is / ut Imperiti somniant. Turpē
q; repulsam passus Qui honores petebant / nec assequēbatur: **Repulsam**
repulsam pati veteres dixerē. **pati.**

Rus coluit : pluresq; latens inglorius annos

Duxerat in luctu tristem sine coniuge vitam.

Rus coluit. Fugiens urbem ob id dedecus: rus diuertit. Ali
quamdiu ibi latitans conspectumq; populi fugit. Duxerat in
luctu: tristem sine coniuge vitam.

Sicut ubi amisso thalami consorte per agros

Sola volat turtur nitidis neq; potat in undis:

Ne comitis prisca tristetur imagine visa:

Nec viridi post hac fertur confidere trunco.

Plinius

Sicut ubi amisso. Turturem celibem permanere dicunt sem
perq; solam volare post amissum coniugem. Pli. in. x. Vere
turruem occultari pennasq; ammittere scribit.

Sed miseram diuina Senis clemencia sortem

Prospiciens : Annæq; preces & dona gementis

Sed miseram &c. Ob preces Annæ & dona: angelus mittitur
ad Ioakinum maritum: annuncians sibi futuram sobolem.

Misit olympiaca celerem de sede ministrum:

Qui dedit hæc mandata viro . tua tecta reuise /

Misit olympiaca. Propter altitudinem Olympi montis Poe
tz montis nomen pro. celo ponunt.

Consortem solare agram mæstosq; Penates:

Anna tibi lætos partus : prolemq; datura est

Fœmineam : magno sanctæ dabis omine Natę

Fatidicum ductumq; maris de sidere nomen

Et Mariam dices . Annæ mandata minister

Attulit hæc eadem ; mirantiq; insuper addit

F ij.

PARTHENICES PRIMAE

Hos monitus. Limen notæ pete concita portæ
 Qua tibi rus itur: sacris hic mane peractis
 Obuius occurret Cōiunx. Gressu illa citato
 Venit ad Vrbanae que dicitur Aurea portæ
 Limen & offendit redeuntem rure Maritum.
 Illic suscepti hospicio communis amici
 Amplexu: longisq; una sermonibus illam
 Consumpsere diem: & certi de prole futura
 Mane suos peciere lares: gauisa reuersum
 Tota domus largo dominum suscepit honore.

Consortem solare ægrā id est Annam mœstam Mœstos id est
 tristescq; Penates.

Penates

Penates Dij fuere e Samothracia aduecti a Dardano Troiam & ab Aenea e Troia Romam: ut Varro scribit. Macrobius scribit Nigidium & Labeonem scripsisse Apollinem & Neptunum esse deos Penates. Dionysius scribit Penates fuisse Deos Romæ: quorum duo simulacra ænea tenebant hastas.

Varro.
 Macrobi.
 Dionysius

Syllius eos videtur significare Penates esse: quos nobis sponte delegimus colendos/ultra numina maiora. Vnde Scipio apud Syllium. Tarpeia pater qui templa secūdam Incolis a cœlo sedem id est Iupiter & Saturnia id est Iuno: nondum Iliacis mutata malis: tuq; aspera pectus Aegide gorgoneos virgo succincta furores id est o Pallas Vsq; huc numina: tum sequitur

Syllius

Indigetes

Indigetescque dei sponte inter numina nostra id est o Penates.

Anna tibi letos. Nascetur tibi filia: cui dabis fatidicum nomen ductum de sidere maris. Maria stella maris est.

Anne mandata minister/angelus. Attulit hæc eadem/quæ Ioa kino tulerat Mirāriq; insuper addit pete concita id est velox.

Portæ Auream designat portam.

Hæc igitur mœsto voluens sub pectore Mater
 Aegra fatigabat tacitis præcordia curis:
 Et gradiens tali secum sermone locuta est:

Hæc igitur mœsto voluens sub pectore Mater. &c. Anna sub pectore voluebat ex Lege minime licere cœlibatum: & mentē Mariæ a proposito vix posse dimoueri. Insup gradiens ea que sequuntur locuta est.

O curæ o vani pro posteritate labores /
 O dolor o pietas infortunata Parentum /
 O Studium infelix ubi res & tempus & ipsa
 Viscera / & exhaustas in sollicitudine mentes
 Triuimus : ut canis caput aspersere dolores.

Linquimur : immemores demens incuria natos
 Separat a nobis : meritoꝝ oblita propago
 Non æquat curas : & non respondet amori .

O curæ o vani pro posteritate &c. id est sobole labores. O Stu-
 dium diligentia infelix. Conqueritur filios Parentibus / eoꝝ
 qꝫ votis minime obtemperare : & Parentes destitui eoꝝ quos
 pcrearūt auxilio i ipsa senili etate cū magis filiorū officio egēt

Sed quid te frustra miserā coquis Anna : qꝫ d ipsi
 Fecimus hoc patimur : Patres ut amauis ipsi
 Sic nostrum nos semen amat : taxamur eodem
 Iudicio : sic fata ferunt : suspiria perdis .

Iste modus rerum mundi productus abortu
 Transmeat ad gentē per sæcula nostra futuram.

Si uulgare potes : turgencia lumina fletu
 Exhaurire licet : sed ferrea fata mouere

Non potes : aerei pellant sine carbasa venti .

Sed quid te frustra miseram coquis . id est angis : quod ipsi fe-
 cimus : filij patimur Patres. Ferrea fata : Immutabilis ordo pro-
 uidentie diuine. Sine verbū est.

Quod dederit fortuna libens amplectere : litus
 Forsitan utilius quā tu tibi consulat aura .

Quod dederit fortuna libens amplectere &c. Dei voluntas
 mutari nō pōt nisi ipse velit. Iuuenalis. Nil ergo optabūt hoies
 si cōsiliū vis Permittes ipis expēdere numibus qd Cōuēiat no-
 bis : rebuꝫ sit utile nris : nā p iucūdis aptissima qꝫ dabūt dij

Conquestum Dauid a diu / Puerocqꝫ iacenti

Produci peccasse dies ; auertere mortem

Non ualuisse ferunt . audit Deus omnia : prestat

F iij.

Iuuenalis

PARTHENICES PRIMAE

Optima, mortales audent orare: quod optant.
 Opprime succensum studijs melioribus ignem:
 Nec sine supremas animi dolor occupet arces.

David

Conquestū Dauida diu &c. Percussitq; Dominus paruulū quem peperit uxor Vriē Dauid: & desperatus est. Deprecatus q; est Dauid Dominū pro paruulo & ieiunauit Dauid ieiunio septimo autem die obiit infans: quo mortuo surrexit Dauid de terra & lotus unctusq;: & veste mutata adorauit i domo Domini: postea petito pane cōedit: Historia est in Regnorum se cundo. capite. xij. Dauida media longa. Audit deus oīa: pre stat optima. Carior ē homo Deo q; sibi. Iuuenalis nos animo/ rum. Impulsu & cæca magna; cupidine ducti. Coniugium pe rimus: partumq; uxoris: at illis. Notum qui putri: qualisq; fu tura sit uxor. Opprime succensum studijs melioribus, ignē. id est curam anxiam opprime virtutibus: nec sine arcem animi occupari dolore. Arx animi in capite est. ex Platonicorum sen tencia.

ij Regū xij

Iuuenalis

Talibus: ut fama est: curis demencia quosdam
 Cœpit: & in saltus atq; in deserta ferarum
 Lustra tulit. Pater Aiace[m] narrare solebat
 Insanum mactasse pecus dum quereret hostem:
 Et furias idem meminī recitabat Orestis:

Ajax

Talibus ut &c. Cura nimia dementes facit. ut est in fabulis quas pater narrare solebat. de Aiace & Oreste.

Ajax. Telamonis filius ex Hefiona Laomedontis: ut Ho merus velle videtur Diodorus siculus Eribeam Alchati Athe nienlis filiam / matrem Aiace[m] dicit: qui victus iudicio armo rum ab Vlysse (contendebant enim post mortem Achillis de armis eius) Ajax in insaniam cōuersus: veniēs ad pascua Vlyf sis oues & alia animalia occidit: æstimans se Vlyffis commili tones & Agamemnonis occidere: crudeliusq; in caprum quen dam quem Vlyffem putauit: re tandem comperta gladio se ip sum interfecit. Inuenalis. Hic boue percusso mugire Agamem nona credit. extrat Tragedia Sophoclis $\mu\sigma\tau\iota\gamma\acute{o}\phi\omicron\rho\omicron\sigma\ \acute{\alpha}\iota\ \acute{\alpha}\sigma$ id est Ajax ferens flagellū: sumpto etenim flagello boues cedebat.

Homerus
Diodor.

Iuuenal.
Sophodes

LIBER .II FO. XXXVII.

Orestes Agamemnonis filius ex Clytemnestra Aegisthum adulterum matris patrisq; interfecit (quem a bello Troiano reuersum Aegisthus cum Clytemnestra interfecere) occidit cum iam septenio regnum Mycenarum tenuissent: interfecto etiam Pyrrho Achillis filio: qui Hermionem sibi desponsatam rapuerat: consciencia scelerum in furiam versus: videre sibi videbatur matrem se ardentibus facibus & serpentibus insequentem ut Virgilius canit tandem auxilio Pyladis Strophij filij quo amico utebatur in Tauricam regionem deuenit ad templū Dianę: vbi Iphigenia sacerdocio fugebatur. Mos autem erat hospites immolari: captus ergo Orestes a sore co gnoscitur: & ab infania purgatur: tū rapiens simulacrū Dianę pertulerunt id ad Italiam ad nemus Aricinum: de quo alibi plura dicam.

Orestes
Clytem
nestra
Aegisthus

Iphigene

Quem comes ad Scythicę vexit delubra Dianę

Scythicā Dianam dicit Chersonesus enim Taurica Scythica dicitur ut est apud Strabonem. Quem comes ad Scythicę id est Pylades vexit delubra Dianę.

Magna quidem credo / quociens pugnat in agris
Aduersęq; volant acies: in preliisurgit

Tempestat: sed mens etiam cum nocte dieq;

Sollicitis agitur stimulis / in pectore magnos

Extollit strepitus: & grandi corda pauore

Concutit. & recte tetrici dixere Parentes

Quatuor aduersis miscentur ut æquora ventis

Eoo Zephyro Libyco gelidoq; Aquilone

Magna quidem credo. Comparat curam bellorum tempestat: & affectus passionesc; animi ventis. Eoo / Zephyro / Libyco gelidoq; Aquilone. Quatuor his ventis comparat affectus Spei Metus Voluptatis & Doloris. Sicut. n. terre & maria ventis turbantur / ita affectibus his quatuor animus e sede tranquilla deicitur & perturbatur.

Veteres quatuor seruauere ventos omnino vt Plin. auctor ē. nec Homerus plures nominat Aulus Gellius octo facit mentionem nec cum Plin. in nominibus conuenit. Plin. in quatuor cœli partibus octo nominat. Ab oriente equinoctiali Subsolanus qui græce Apeliotes dicitur. Ab oriente brumali Vulturinus quem græci Eurum dicunt, a Plinio ponuntur. A meridie

Venti quatuor.

Virg's

Strabo

Plinius
Homerus
Gellius

PARTHENICES PRIMAE

Notus Austrum ponit quem Græci Notum dicunt. Tum Aphri cum qui Libs dicitur. Ab occasu Aequinoctiali Favonius: qui græce Zephyrus. Ab occasu vero Solsticiali Corus quæ Virg. Caurum dicit Græci Argæten. A septentrionibus è Septentrio: interq; eum & exortum solsticialem Aquilo. Septentrio Aparctias dicitur: Aquilo Boreas. Numerosior ratio quatuor ijs interiecerat Traſeam inter Septentrionem & Corum Secundū Cetiam inter Aquilonem & Subſolanum. Tertium Phœnica quem noſtri Euronotum dicunt: medium inter Eurum & Notum Quartum Libonotum inter Africum & Austrum medium. Sunt etiam quidam peculiare quibusq; gentibus venti: non ultra certum procedentes tractum. Vt Scyron Athenienſium: a Scyronijs petris Cirijs Galliæ Narboneſi Sunt etiam certis anni temporibus flantes Eteſiæ.

Motus qui fiunt in appetitu ſine ratione Cicero perturbaciones appellat rectius quam reliqui Philoſophi: qui paſſiones eas nuncupant: cum paſſio etiam de nō vicioſis motibus dicatur. Eſt autem perturbacio ut Stoici diſſiniunt: irrationabilis ac præter naturam animi motus: ſine appeticio habūdans. Sunt autem genera perturbacionum in ſumma quatuor. Dolor: Metus: Concupiſcētia & Voluptas. Dicunt autem Stoici perturbaciones opinionones eſſe. Vnde Dolorem diſſiniunt opinionem recentem mali præſentis: in quo demitri contrahi q; animo rectum eſſe videatur. Vnde & dolorem quidem irrationabilem animi contractionem eſſe. Eius autem ſpecies. Miſericordiam: Inuidiam: Aemulacionem: Zelotypiam: Angorem: Conturbacionem: Trifticiam: Merorem: Confuſionem.

Timor Timorem autem eſſe mœtum impendētis mali. Referunt ad timorem iſta. Mœtum: Pigriciam: Pudorem: Terrorem: Anxietatem: Tumultumq;. Concupiſcēciam autem dicunt Stoici eſſe irrationabilem appetitum: Alij libidinem dicunt. Ad quæ referuntur. Indigencia: Odium. Contencio: Ira Amor: Iracundia: Ex candescencia. Ceterum Voluptas eſt irrationabilis eius rei appetitus q̄ videatur expetenda: quam leticiam geſtientem dicunt. Partes eius ſunt. Delectacio: Inſultacio: Oblectacio: & Effuſio. Eſſe autem & bonas Affectiones tres dicūt: Gaudium: Cauacionem: & Voluntatem. Eſſe vero Gaudium placidum & conſtans contrarium dolori: rationabilemq; voluptatem: Cauacionem vero malorum declinacionem cū ratione timori contrariam: quæ eſt declinacio ſine ratione. Nam metuere nunquam ſapientem ſed cauere. Cupiditati voluntatem cō

Cicero

Perturbacio qd sit: cū ſuis generibus
Dolor

Timor

Concupiſcētia.

Voluptas

Gaudiū

Cauacio

trariam dicunt quæ sit appetitio rationabilis boni absentis: & Volūtas .
 hanc in solo sapiente inueniri sciunt: presentis autem mali
 Affectio nulla est in sapiente. Hæc igitur bonæ sunt affectiones
 tres & cum ratione: due in bonis scilicet Gaudium: & Volun-
 tas. Vna scilicet Caucio in malis. Laercius auctor. Tullius in
 Tusculanis quæstionibus.

Laercius.
Cicero.

Sic totidem nostras ingenti turbine mentes
 Subuertit furij: pectusq; in prælia mittit.
 Spes leuat: arrectos metus alto a vertice fluctus
 Dejicit: hinc animū pulsatur furibunda voluptas:
 Inde dolor. fluctus ceu fracti fluctibus altum
 Clamorē ingemināt: piceis abscondita nymbis:
 Nec radios fundit ratio nec vela gubernat.

Sic totidem nostras ingenti turbine mentes. Subuertit fu-
 rij: perturbacionibus furij similes sunt. Vnde & a Sylio apud
 inferos loantur sicut & furij: quæ Noctis & Erebi filij dicun-
 tur Tiphphone Aleto: & Megera. Heliado auctore.

Syllius

Hesiodus

Plato

Virgil.

Pectusq; in prælia mittit. Pars enim animi Irascibilis in pe-
 ctore seu in corde Platone auctore ponitur. Virg. Ille regit di-
 ctis animos & pectora mulcet.

Spes leuat arrectos. Concupiscenciam dicit: metus alto. Ti-
 mor: furibunda: voluptas id est leticia gestiens. Inde dolor.
 Opinio mali presentis fluctus ceu fracti fluctibus altum Cla-
 morem in geminant: piceis: nigris obscuris nymbis pluuijs.
 Nec radios fundit ratio. Trāslacio a radijs solis: nec vela gua-
 bernat. Trāslacio a nautis.

Felices quicumq; istis a Syrtibus altam
 Visuri pacem loca sunt in tuta recepti.
 Nam neq; mens ullā secus est habitura quietē:
 Nec lætos sensura dies nec dulcia sæcla.

Felices quicumq;. Syrtes perturbaciones appellat. Dux sunt
 Syrtes i Libya. Minor quam Lotophagitin vocant. Huius Syrtis
 finis ambitus est mille & sexcentorum fere stadiorum: oris la-
 titudo sexcentorum. Iuxta utrumq; promontorium: quæ os

Syrtes

PARTHENICES

PRIMAE

efficiunt. Infulę adherescunt continenti. Cercinna & Meninx
 magnitudine equales. Maior vero Syrtis nongētorum & tri-
 ginta stadiorum ambitum habet. Diametrum in recessum mil-
 le & quingentorum: quanta fere est oris latitudo. Strabo au-
 ctor. Solinus. Inter Syrtes quamuis terra pergentibus iter si-
 deribus destinatur: nec aliter cursus patescit. Nam putris soli
 faciem aura mutat: & minimo licet vento tantam diuersitatem
 flatus efficit: ut subinde peruersis Syrtibus locorum nulla in-
 dicia agnitioni relinquuntur: cum modo quę fuerant tumu-
 lis ardua / in valles residunt: modo quę vallibus pressa / cętu-
 pulueris aggerantur. Vtręq; Syrtes ducentis quinquaginta
 milibus passuū separantur. Solinus. p. eas Cato philosophus
 mite Cæsaris Imperium fugit ut canit Lucanus. Beatos igitur
 ac felices Poeta noster dicit: eos qui his carent perturbati-
 onibus: & recepti in tuta loca procul ab his Syrtibus. Nā neq;
 mens ullam: secus aliter alioq; modo est habitura quietem: trā-
 quillitatem: nec letos id est iucundos sensura dies nec dulcia se-
 da: hoc est etatem placidam.

Strabo
Solinus

Idem
Lucanus

Propterea quid te miserā coquis Anna: dolores
 Et tristem dedisce metum: natura repugnat
 Moribus his. monstrare vię compendia possūt
 Languentes gelidicę senes: at scandere montem
 Sole sub ardenti viridis male sustinet ætas.

Miseri.

De virtute loqui minimum: virtutibus uti
 Propterea quid te miseram. Miseri sunt qui perturbacioni /
 bus quaciuntur eisq; manus prebent. Et tristem dedisce metū
 qui tristes facit. natura repugnat. Moribus his / ego intelli-
 go naturam virtuosus repugnare moribus. Monstrare vię cō-
 pendia possunt. Senes viam ad virtutes monstrant. At scande-
 re montem. Sole sub ardenti viridis id est iuuenis ætas male
 id est egre sustinet valida est apicem ascendere. De virtute lo-
 qui Iuuenalis De virtute locuti Clunem agitant. multi ad vir-
 tutem exhortantur alios: qui libidinose viuunt. De virtute
 loqui minimū supple est.

Iuuenal.

Hoc Sansonis opus. tamem assuetudine longa
 Assiduiq; operis tractu formatur & in se
 Virtutem natura trahit: præludia multa

Egregias artes pariunt. In pace togæq;
 Bella diu miles discit: mox obuiat hosti
 Impiger: & firmum parat ad certamina pectus.
 Sæpius a placitis mens est arcenda diuq;
 Seruicio duranda graui: nam prona sequaxq;
 In peioraruit nisi lora retraxerit usus:
 Ast ubi iam legis paciens assuetaq; vinculis
 Sessori parere potest quo iusserit ibit.
 Tunc ubi tempus erit casu cum tristis acerbo
 Sors aderit: fert æquales rationis habenas
 Ante negat velut indomita ceruice iuuenicus:
 Aut velocis equi soboles animosa / priusquam
 Imposito scierit gressum glomerare magistro.
 Ars ubi possessam mentem complexa subegit
 Quo virtus quo sancta vocant oracula vertet.
 Nam neq; tunc labor est duros tolerare labores.

Hoc Sanlonis opus id est hominis animosi & fortis. Ta-
 men assuetudine longa. Cōsuetudo bonarū operationū: tū ar-
 tes egregie preludia pariūt naturāq; formant ad virtutes. In
 pace togæq; Romani in pace togis utebantur. Vnde pro pace
 toga ponitur. Cicero. Cedant arma toge.

Toga.

Cicero

Quid si Nata virum refugit: si nulla nepotum
 Posteritas: quid nostra iuuat post fata nepotes?
 Iusticiam coluisse sat est nullius egebis
 Subsidio defuncta pios si vixeris annos.
 Sæpius in natis sæuum pater educat hostem
 Cumq; suo ignorans interfectore iocatur.
 Sæpe sibi lachrymas / sperant dū gaudia matres:
 Atq; suæ pascunt ventura opprobria genti.

Quid si nata virū. Maria refugit: si nulla nepotū posteritas:
 Nihil nos iuuare posteritatē dicit cū qsq; suū onus portabit.
 Propterea vanos hominū noua fabula mores

PARTHENICES · PRIAME

Exprimit: hoc pelagus Galilea q̄d abluir arua
Extimuisse ferunt: olim cum vidit in orbes
Nubila conuolui: volitare per aera montes
Credidit: at postq̄m largius de nubibus imber
Depluit unde prius damnū interitūq̄ timebat /
Incrementa tulit: fusa procul æquoris unda.

❧ Fallitur in dubijs hoīm solercia rebus:
Corda nec euentus capiunt humana futuros.

Propterea vanos &c. Fabulā dicit. Galileū mare cū nubiu col
lectionē videret/credidit mōtes in aere volui: timēsq̄ monciū
casum: pauescebat credēs interitū minari nubes. Hī autē in plu
uīam resoluti: mari incrementū p̄stiterē. Sic fallitur homini so
lercia in dubijs rebus: nec futuros euentus humana mens cape
re potest.

❧ Id quoq̄ non nunq̄m mentes solatur amaras
Quod durare nihil patitur fortuna: vicesq̄
Mobilis alternat: ventoq̄q̄ similima proram
Nūc p̄mit a puppi placidā mō murmurat aura.
Forfan & hos luctus minus importuna sequentē
Tempora: felices iterum Deus afferet annos.

Id quoq̄ nō nunq̄. i. fortunā dicit solari dolentes: eo quod
nihil patitur cōsistere: sed oī̄m mutat vices: sicut vētus nūc
prorā: nūc puppim premir. Forfan & hos luctus Anne: Impor
tuna: nō opinata t̄pa foelices iterum Deus afferet annos.

Talia voluenti parua iam Nazareth arces
Apparent: nigro rutilans surgebat ab ortu
Vesper: & ingenti phœbum demiserat umbra
Carmeli sublimis apex: in moenia mater
Nazareth: & fessis intrat sua limina plantis.

Talia voluenti. Cogitāti. Parua iā Nazareth: locus in q̄ ali
tus est Iesus dñs noster. Nigro rutilās surgebat ab ortu Vesp.
Hesper: stellā designat: quæ solis in occasu rutilās surgere so
let. Et ingenti. i. sublimis altūs apex Carmeli mōtis demiserat
Phœbū. i. solē ingenti ymbra magna obscuritate. In moenia

LIBER .I. FOL XL.

inater Nazareth & fessis intrat sua. I. plantis.

Carmelus Mons est Syrie inter Acam (que hodie Pithole Carmelus
mais dicitur) & turre Seratonis ut Strabo auctor est.

Vt pater accepit charæ noua nuncia Natae
In mœrore diu iacuit: curisq; sepultus
Impexi capitis canos squallere situmq;
Ducere: & a mento tristem concresecere barbam
Sustinuit: nec enī potuit cohibere querelas:
Parcere nec lachrymis nec dissimulare dolorem,
Crebra diu mœstum traxit suspiria pectus.
Et iacuit ceu truncus iners: & inutilis arbor
Frondebis ammissis sine terræ fertilis imbre.

Vt pater accepit, Ioakinus cognita volūtate. Prrthenices in
merore incidit atq; luctū/describit igitur Poeta cōdiciōes mœ-
sti ac lugentis cū aridæ arboris compatione.

Noua nuncia Natæ. Filie mentē nunciatā ab Anna coniuge
& dicit Nuncia neutro genere contra Laurēcij Vallę opinionē
Tibullus Diui vera monēt venture nuncia sortis Lucrecius.
Et ad calidū decurrūt nuncia sensum. In merore diu iacuit: in
tristitia: curisque sepultus. i. obrutus & oppressus. Impexi ca-
pitis canos crines: squalere. i. deturpari: sitūq; ducere. Situs la-
nugo parietibus adherens: & quidā mucor in uultu senū/utrū
q; negligēcia contingēs. Sustinuit: passus est. nec enim po-
tuit cohibere q̄relas: Parcere nec lachrymis: nec. d. dolorem.

Nuncia

Tibullus
Lucrecius

Situs.!

Res tandem prolata palam peruenit ad ipsas
Sacrorum & templi doctas Antistitis aures:
Quem penes arbitrium nodos aperire latentes/
Iuris & obscuros Legum dissoluere casus:
Ipsius imperijs altam conscendit in arcem
Concilium: venere Senes ænigmata Legum
Rimari soliti / & dubijs responsa parati
Reddere: iamq; ultro multum / citroq; locuti

PARTHENICES

PRIMAE

Cum certi nihil afferrent: iamq; humida noctis
 Tempora suaderent sacros dimittere Patres;
 Querendum quæ sit cæli sententia tandem
 Cōmuni sanxere prece: & solennia templo
 Sacra dari: & dubijs orari Numina rebus.
 Atq; ita sedato res est certamine visa
 Iudice digna Deo: quādo est nō reddere magnū
 Vota nephas: violare piam res impia Legem
 Interea sumptis Diuorum Nuncius alis
 Parthenicen adiens placidis ita vocibus in fit.

Res tandem prolata palam. Dicit rem peruenisse ad summum Pontificem: ad quem in dubijs recursus ex Lege habebatur: & quia lex sterilitatē damnabat: quæ Mariæ virginī nuptias imponebat: Ipsa autem se voto castimonie astrinxerat. Votū autem Lex stabile esse voluit. necesse erat rem deferri ad Pontificem & Seniores: apud quos Legis arbitrium & interpretatio residebat: peruenit ad ipsas Sacrorum & templi doct. Antif. au. Quem penes arbitriū: iudicium: nod. ap. latentes nodos dubia. perplexitates. Latentes obscuros. Iuris/Legis & institutorum & ob. legum. dubios. Dissoluere: aperire casus. Ipsius in peris mandatis Pontificis. Conciliū conscendit in altam arcē in templum. Instar enim arcis templū conditum fuit in monte Syon. Venere senes Aenigmata id est dubia obscura. Aenigma cum diphthongo æ & i latino scribi debet: & est proprie obscura locutio ἄπο τοῦ ἄσπι ττομαῖ quod ē obscure loquor Rimari soliti: & d. r. p. reddere: iamq; ultro multum citroq; lo. hoc est in ambas partes.

Iamq; humida: noctis temp. Vsq; ad noctem cōsuluisse ostēdit: tandem deuenisse ad hoc: ut precibus diuinum oraculum consulere quādo id est. Ex quo magnū nephas est non reddere votum: & impium est legem violare. Interea tempore medio. Poeta angelū de cælo missum ad Parthenicen fingit: quæ eam in proposito confirmet castitatis: ostendens bona quæ castitatem consequuntur. Sumptis diuorum nuncius alis. Alæ diuorum pro talaribus ponuntur. Virg. de Mercurio. pedibusq; talaria nectit. Nympha puellarum cælo gratissima salue:

Aenigma

Alæ.
 Talaria.

Virgil.

Cuius apud Superos iam pridē cognita virtus
Floret : & in nostros crescit ventura Penates.

Nympha puellarum. Oratio Angeli ad Parthenicē confir-
mans eam in proposito: tum remuneracionem promittens eti-
am his qui simili proposito castitatis vixerint Cælo gratissi-
ma Deum genitura Cuius apud Superos id est apud Deum Pa-
trem Filiū & Spiritum sanctum: siue apud angelicos spiritus.
Iam pridem cognita/persecta virtus florēt Et in nostros cre-
scit ventura Penates/Hoc est in cœlestes choros deueniēs. An-
gelos Penates appellat: quorum chori Marię auxilio p̄ huma-
num genus restaurati sunt.

Ne trepida : tua vota Pater firmavit & auxit :

Nulla tuum Venus est unq̄ visura cubile :

Virginitas æterna tibi concessa volente

Confessu toto Superę , tibi gloria Vestę

Et Triuix debetur honos : inuicta sequentur

Virginei tua signa chori : quos more Dianę

Nunc pede nūc iaculo nūc exercebis & arcu .

Ne trepida: ne timeas: tua vo: P. firmavit: stabiliuit: & auxit
quia etiam paries: & post partum virgo permanebis. Nulla tu-
um Venus. id est concubitus viri expers eris Virginitas eter-
na/perpetua pudicitia tum corporis tum mentis concessa tibi
volente Deo Auctore Deo Confessu: consilio seu consensu to-
to frequēti. Tibi gloria Vestę. Vestę & Dianam castas voluit
antiquitas. Vesta Saturni & Rheę filia Diodoro teste. Plutar-
chus ab hac Dea virgines Vestales appellat quarum sacerdo-
cium perpetuum ignem tuebatur: uti pura & incorrupta ignis
substantia: integris inuiolatisq; corporibus custodiretur. His
autem virginibus annorum triginta castitas prescripta est. Ac
primum quidem decennium quę faciunda sunt discunt. Secū-
dum vero quę didicere faciunt. Tercio decennio hæ alias do-
cent. Tum demum post id tempus permittitur volenti & nu-
bere & ad aliam vitā verti: sacerdotioq; solui. Et triuix debe-
tur &c. Triuia Diana est ab eo dicta Triuia eo quod in triuio
ponitur fere in opidis Græcis. Vel quod Luna dicit esse: quę
in cœlo tribus vñs mouetur in altitudinem & latitudinem &
longitudinem. Varro Auctor.

Inuicta sequentur tua signa. Vexilla te ducent inuictam: q̄s

G i

als Cōsen-
su

Diodor.
Plutarch.
us

Varro

Vestā.

Triuia

PARTHENICES PRIMAE

Diana: more Dianę nunc pede: nunc iaculo. Dea venacionum Diana est: quam virginei chori sequuntur ut Poetis placet. Dicit Parthenicen veram Dianam & pudicissimam secuturā multa virginum milia: utpote Vrsulam cum sodalibus: reliquasq; innu meras quas Christi religio colit veneraturq;.

Vrsula virgineę Dux & Regina cohortis
Hoc explebit opus: tandemq; in sidera magnū
Agmenaget celebrem referēs ex orbe triumphū
Thetyos occidūę populi littusq; Britannum:

Vrsula virgineę Dux. Manet in translatione: virginū multitudinem cohortem appellans. Hoc explebit opus castitatis: tandemq; in si. ad cęlos magnum Agmen: exercitum. celeb. re. ex or. triumphum. Tethyos occidūę. ex occidentis Insula. Britannia insula est occidentis Auctore, Strabone: forma eius triangula est. Eius latus vbi ad longitudinem maximum est: Gallię e regione opponitur. Quatuor interualla sunt quibus ex continenti assidue in Insulam utuntur: quę ab egressibus annium extant: Rheni videlicet ac Sequanę Legerisq; & Galliarum. Illis autem qui vicina loca tenent ascensuris ex confinibus Menapiorum Marinis enauigacio est. Quibus promōtorium Icium vicinum est: quo nauali usus est Diuus Cęsar. Britannia hodie Angliā dicit a populis Germanię Sueuis Anglis: quoniam Saxones qui ex Sueuis Anglis sunt eam aliquñ occuparunt. Incolę in Galliam transmigrarunt: a quibus inter Armoricas ciuitates Britanniam dicimus Gręcę Albion dicitur Angliā Ptolomeo teste.

Littus
Thetyos

Littusq; Britannium. Littus quod fluctu eliditur Cicerō in topicis. Tethys uxor Oceani & soror ex Cęlo & Terra siue Titea matre Diodoro teste Virgilio. Teq; sibi generum Tethys emat omnibus undis.

Et gelidi faciles pugnās gens accola Rheni
Dulciacq; arrepto cernet spectacula vultu:

Et gelidi faciles gens accola: gelidi id est frigidi Rheni cernet videbit faciles pugnās: virgineos ludos. Significat Vrsulam (ut in eius historia legitur) varios exercuisse ludos per triennium antequam Romam tenderet inspectantibus populis: Rheni accolis: nam Basileam usq; per Rhenum ascenderunt.

Strabo

Ptholeme
us

Cicero

Diodor
Virgil

Si historię credimus. Rhenus flu. oritur in monte Adula: hic
Alpium pars est. A quo Aduas fluuius in contrarium fluit ad
interiorem Galliam: locum implens Larium: cui proximum
conditum est Comum: habitant vicina capiti Leuponcij ex Al
pinis & Rhetis minoribus: tum Eluecij iuxta quos in paludes
lacumq; magnum diffunditur: quem Rheti & Vindelici pro
pius attingunt. Post Eluecios Sequani: & ex his Raurici q ho
die Basilienses dicuntur: deinde Medicatrici. In quibus Tri
bocci natione Germani: relicto natali solo Rhenocq; traiecto
sedes posuerunt. Post Mediomatricos & Triboccos Triu
gri Rheno adiacent: loca hæc trans Rhenum incolebant Vbiij:
quos ad interiorē ripam traduxit. M. Agrippa nec inuitos q/
dem. Contigui his Neruij Neuissimi: ad utramq; ripam habi
tant Menapij Secundum istos Siccambri: omēs hi populi ho
die Germani sunt: quorum linguarum differencias sex cogni
tas habemus: totq; habitus & morum varietates ab ipius Rhe
ni ortu usque in eius emissiones. Superiora Strabonis sunt.
Adde Vosagum montem cuius Pli meminit & Lucanus: &
Mosam flu. hodie Gallos & Germanos superare.

Rhenus
Aduas
Leupocij:
Eluecij
Sequani
Basilienses
Raurici
Medioma
trici:
Tribocci
Triugri.
Vbiij
Neruij
Menapij.
Siccambri
Vosagus
Mosa

Strabo
Plinius
Lucanus:

Laus igit te magna manet: rude vulgus & ipos
Iura Sacerdotes non intellecta fatigant:
Et Deus ingratas atra caligine mentes
Tardat: & in pœnam scelerum deludit inani
Corda metu: rident Superi ceu grandior æuo
Securusq; animi iuuenis si pectora quando
Infantium obscuræ trepidant formidine noctis.

animo:

Laus igitur te magna manet id est expectat: rude vulgus
& ipsos eciam sacerdotes. Iura non intellecta id est legis obscu
ritas fatigant ad lassitudinem deducunt. Virgi. Quos nulla
fatigant praelia.
Et deus ingratas atra id est obscura: cal. m. Tardat Impedit
Ingrati qui legem minime seruant: & in pœnam scelerum deli
ctorum deludit decipit. Corda inani metu id est timore super
uacuo. Rident superi celestes: ceu grandior æuo id est senior. Se
curusq; animo iuuenis: si pectora infantum puerorum quan
do id est aliquando trepidant timent formidine obscurę no
ctis nigre.

Virgil

PARTHENICES PRIMAE

Ipse adero: nam veni huius certaminis ergo.

Ergo pro
ea causa

Angelus loquitur. veni huius certaminis: contencionis ergo id est ea causa Virgi. sexto Aeneidos Illius ergo venimus & magnos Erebi transnavimus amnes.

Virgilius.

Lex ea, quæ fieri matres & nubere cogit

Lata est: cū pauper veniens ad templa senatus

Paruaq; plebs humiles sacrum ponebat ad aras.

Lex ea: quæ fieri. m. & n. cogit. Interpretatur Legem nubendi: dicens eam latam dum populus modicus esset: iam quia auctus est ultra numerum stellarum iuxta promissionem Patribus factam: præstancius est castitati tribuere locum.

Ara.

Cum pauper veniens ad. t. senat. Paruaq; plebs / modica. ponebat sacrum id est hostias ad humiles aras. Ara pro altari cū vnico r scribitur & ab Ansa mutatis litteris deducitur. Auctore Varrone & Macrobio. Hara cum aspiratione auis est genus

Hara

Vnde Haruspex & Hariolus: neq; ab ara deriuantur cum Ara habeat longum A Haruspex breue. Virgilius octauo Aeneid. retinet longeuus Haruspex.

Variō
Macrobi
us.

Postquam magna viræ creuit fortuna Tribusq;

Vix duodena solo capitur: seruare pudorem

Et thalamum nescire fuit prestancius: ergo

Eliades errasse putant: iam secula postquam

Expertes Veneris degunt bisquina propinquat:

Postq; magna virum pro viror: creuit fortuna Tribusq; duodena. D. rodecim Tribus fuere ex filijs Iacob qui in Aegia pro multiplicati Mose Duce in Phoeniciæ Palestinam migrarunt. seruare pudorem: pudiciam & thalamum nescire id est ignorare nupcias. Ergo Eliades a propheta Elia dicti: & debet scribi sine aspiratione ut est apud Hebreos. errasse putant: q; si: d. minime errauerunt qui castitatem seruarunt Iam secula postq; Expertes Veneris / ignorant. coitum degunt. virā agūt bisquina id est decem secula hoc est anni Mille. Eliam Thebiten prophetam Poeta vult primum castitate claruisse: qui sub Achab pessimo Rege Israel prophetare incepit: a quo vsque ad Christi Iesu natiuitatem quasi anni Mille supputantur.

Eliades
Elias

Hi populis exemplar erant ne crederet ullus

LIBER .II. FOL. XLIII.

Esse nefas syncerum esse & dediscere tædas.
 Tu tamen es tradenda viro : qui frigidus annis
 Atq; tui consors voti custosq; pudoris
 Non inuasor erit. tacita nos arte mouemus
 Corda hoim; non tot fingunt se Protea quondã
 Immutasse modis : nec tot variasse figuras :

Hi populis exemplar. Elię sequaces: ne crederet estimaret esse
 se nephas id est impium: esse Syncerem id est purum & dedis-
 cere tædas id est nuptias.

Tu tamen es tradenda viro id est nubes: qui frigidus annis
 id est senio confectus. Atq; tui consors voti: custosq; pudoris:
 Iosephum designat. tacita nos arte id est occulta arte mouemus
 Angeli. Corda hoim; non tot fing. se Protea. q. imutasse va-
 riasse.

Proteus fuit Oceani & Tethyos filius. Pallenē Thessalię pa-
 triam habuit: regnavit in Carpacho Insula. Tum etiam apud
 Aegyptios auctore Hesiodo. Diodo. scribit Proteū ab Aegyp-
 ticijs Cerea dictum: fuisseq; belli Troiani temporibus: tradunt
 q; eum fuisse arcium peritum: in varias se formas vertere solitum:
 ut nunc animal quandoq; arbor: aut ignis: aut qd aliud
 videretur. meminit eius Herodotus. Syllius Capreas insulas
 Campanię eum fingit tenuisse. Dicam alibi plura.

Hesiodus
 Diodor.

Herodo.
 Syllius

Quot formis animos hoim; mutamus: aguntur
 Quo minime credūt: sed nos in sancta vocamus
 Officia: ast alij tardant retinentq; vocatos.
 Ut quando in leui stat ferrea lamina disco
 Si dextra Magneta loces Adamanta sinistra:
 Quo veniat nescit dubitatq; utrinq; vocato
 Cui faueat cuius magis hortamenta sequatur:

Quot formis animos ho mu. Designat nutu Angelorū:
 mutari mentem hominum: sunt enim animi custodes ut etiã
 Platonici persuadent.

Sed nos in sancta vocamus officia id est i virtutes. Ast alij
 tardant impediunt mali scilicet. Ut quãdo in leui polito. stat
 fer. la. Adamas Impedimento est Magneti: ne ferrum trahere
 possit.

PARTHENICES PRIMAE

Tu voti secura omnem mihi desere curam.
Ibo & peruigili tractanda remeciar arte.

Cura

Tu voti secura id est castitatis. o. m. d. curam diligentiā. Cura eo quod cor urat auctor Varro. Ibo & peruig. diligenti: ar Varro.
te remeciar tempabo.

Vix ea finierat cum fracta nube solutum est
Corpus & in ventos assumpta recessit imago.

Vix ea finierat: cum fr. nub. solutum est Corpus: assumit enim speciem corporis ut a nobis videri possint. & in ven. asumpta re. imago id est euanuit.

Tempora velatę tenis ad sidera palmis
Conuenere nurus pueri t repidęq; puellę
Rugosiq; senes tremulo pia murmura mento
Voluere certabant: Superosq; mouere precādo
Canicie ostensa Diuis & vertice nudo.
Et tremulis circum lucentes ignibus aras
Sancta Sacerdotes: albaq; in veste ministri
Carmina & insigni celebrabant orgia ritu.

Tempora velatę Quoniam precibus statuere voluntatem indagare diuinam: super nuptijs & voto: quę res alteri cederet ut supra cecinit Poeta: nunc describit conuenisse populum ad precandum: & cū tribus diebus ieiunio & orationi vacassent: responsum summo Sacerdotum Principi datum est: ut singuli qui Parthenices coniugium peterent: virgas in templum ponerent: & cuius virga frondes virentes produceret: huic cederet Virgo in coniugem.

Nurus

Tempora velatę Ostendit ritum precanc ium. velatę rectę: tempora id est capita Synecdoche. Conuenere nurus: omnem sexum & ætatem cōuenisse designat. Nurus iuuenes mulieres nuptę. pueri iuuenes tr. que puellę: virgines. Rugosiq; senes tremulo pia murmura id est preces. Voluere certabant id est cōtendebant. Canicie: ostensa Diuis id est nudo capite Et tremulis circum: & Sacerdotes id est & ministri in alba veste & sancta celebrabant carmina & orgia festa: insigni ritu preclaro more: circum lucentes aras tremulis ignibus. Epitheton ignis tremor.

Tercia lux aderat postquam vulgata per omnem
 Concilij concordis erat sententia turbam.
 Iam labor orantes & diffidencia tardos
 Reddiderant: segni frigebant pectora motu.
 Tum diuina p̄ces mens que nō despicit aquas:
 Ad summū secreta dedit responsa Choragum
 Sacrorum: tenues fugit leuis ille per auras
 Ingressusq; Senis nocturna cubicula somnos
 Abstulit: & tali est aggressus voce pauentem.

Tercia lux aderat. Tres dies preces continuatas cōcordi sen-
 tentia designat. Iam labor orantes: tedio & labore fatigati: seg-
 nes reddebantur. Tum diuina preces Deus p̄orum exauditor
 est. Ad summum secreta: dedit responsa. Choragū id est ad sum-
 mum Sacerdotum Principem.

Choragus dator & princeps choreę: & generaliter pro offi- choragus
 cij Principe sumitur: & gr̄ce ὁ χορηγός dicitur & producit
 mediam. Et tenues fugit leuis ille per auras: Ingressus domū
 intelligo Senis Choragi: nec cub. somn. Abstulit & ta. est ag-
 vo. pauentem: trepidantem & timentem de responso.

Sumere Thracia virgas de fronde Tribules
 Quemq; suam: & ferri sumptas in tēpla iubeto:
 Mane reuertantur: cuius frondere cacumen
 Videris: illius domino coniunge Puellam.
 Hęc ait: & motis abiens euauit alis.
 Mane Senex sol ante iubar quam tolleret undis:
 Conuocat extemplo Patres missosq; per urbis
 Compita /perq; domos pplm̄ preconē coegit.
 Confluxere omnes: campo plebs densa patenti
 Vix capitur: surdum spaciofa per atria murmur
 Confusumq; sonat: pede pes & pectore pectus:
 Virq; viro premitur: ceu quom collecta theatro
 Stabat Roma graues simul auditura Tragædos

PARTHENICES PRIMAE

- Phillis.** Sumere Thraicia de fronde id est ex amygdalo. Dicit Thraiciam quoniam Phillis ob amorem Demophoontis Thesei filij se ex amygdala suspendit: & quia ipsa ex Thracia fuit arbor ab ea Thracia dicitur. Thraicia autem ab eo quod est thrax deducitur. habet enim θραξ i iota subscriptum: quæ appellatur dyphthongus impropria: quam si diuiseris θραξ id est thraix dissyllabum dicitur. vnde adiectiuū thraicius & thraicus dicimus. Tribules pro contribulibus ponit. Nam Tribules proprie appellantur qui extra censum sunt a sola Tribu sic vocari. Contribules autem dicuntur eiusdem Tribus Marcialis Nūcanus & tremulo vix accipienda Tribuli. Quæq; suam singulas virgas: & fer. sump. in templa iubeto. præcipi to ferri portari in templum. Mane reuertatur id est postera Lucæ: cuius frond. cacumen id est verticem. Videris: illius virgæ domino coniunge Puellam Hæc ait & mo.
- Presbyter** Mane senex Sacerdos seu proprie Presbyter: non enim Presbyter prebens iter interpretatur ut stulti somniant: sed senex seu Senior interpretari debet. Sol ante iubar. q. t. v. e mari solē oriri existimant: & in mare occidere. Conuocat extemplo id est statim Virg. Extemplo Aeneæ soluuntur frigore mēbra: mis
- Compita:** loq; per urbis. Compita ubi viæ competunt in urbe: vel alibi.
- Cōpitalia** Vnde festa compitalia laribus sacrificantes celebrabant. Au-
- Cogere** stor Varro: p q; do po. præcone cogit id est in unum collegit. Cice. tuscula quæ li. primo Cœlū hoc i quo nubes imbre q; coguntur. Terēcius in Heauto. Quali talēta ad quindecim cogi. Cōfluxere omnes campo p. don. Tumultum & murmur populi designat. Ceu collecta teatro: per compacionē sicut olim Rom. po. in theatra conueniens ad spectacula Tragedorum. Theatrum spectaculum potest interpretari: & fue re ædificia seu machinæ in speciem Hemicycli edificatæ: in quibus po. Ro. ludos spectabat: scēnicos. frontem enim quæ velut corda inter arcus cornua patebat scēnam appellabant: quæ binis & sepe pluribus contignacionibus constabat. Mansurū theatrum. Pompeius magnus primum Romæ struxit. Corne. Tacito teste. Caligula Imperator absoluit Suetonio auctore.
- Amphiteatrum:** Amphiteatrum ex duobus theatris constat: ut id quod Romæ iuxta templum Pacis Vespasiani Colosseum vocant a Nerōnis Colosso: Scēne causa ex eo ortum habuit: ut Comiti Tragiciq; & ceteri Poete in his sua recitarent poemata. Tragici Poete qui Tragœdias scribunt. Est autem Tragœdia heroicę fortunę in aduersis comprehensio. auctore Diomede: a tragos

Marcialis

Virgilius

Varro
Cicero.
Terēcius

Corn. Ta
citus
Suetōius

Diomed.

LIBER II. FO. XLV.

& oda dicta: quoniam olim auctoribus tragicis Τρῳγοῖς id est hircus premium cantus preponebatur: qui liberalibus: die festo Libero patri ob hoc ipsum imolabatur: quia ut ait Varro depascunt vitem: & Horacius in arte Poetica. Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum. Virg. Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris Ceditur. Alij putant a fœce Tragediam dici: quam græci quidam Τρῳγοῖς appellant: quoniam personis nondum inuentis talis fabulas peruncti ora fœcibus agitabant. Horacius. Sic ignotum tragice genus inuenisse camœnæ Dicitur: & plaustris vexisse poemata Thespis: Quæ cernerent agerentq; peruncti fœcibus ora Diomedes auctor.

Sicut Roma collecta teatro: stabat simul auditura graues id est tristes Tragedos: nam constat Tragedia tristibus rebus: continet enim luctus exilia & cedes Regum Heroūq; Tristitia namq; Tragedie proprium. Ideoq; Euripides petente Archelao rege: ut de se Tragediam scriberet: abnuuit. ac precatus est: ne accideret aliquid Archelao Tragedie propriū: ostendens nihil aliud esse Tragediam q̄ miseriarum comprehensionem. Diomedes auctor.

Euripides
Archelaus

Conuentu senior Patrum stipante Sacerdos
Exiit: & tandem populo diuina silenti
Iussa aperit: didicitq; Tribum: iussitq; solutos
Connubio acciri: virgiscq; in templa relatis
Vota precescq; iterāt. magicis componere qdam
Philtrā veneficijs: Circeaq; carmina & herbis
Phalidibus voluere nouas inducere frondes.

Conuentu senior. Designat sacerdotem nunciasse Contribulibus diuinam mentem: didicitq; Tribum. ex eadem enim Tribu coniuges sumebant ut est in Lege Moyfi. Iussitq; solutos Connubio acciri. i. aduocari: virgiscq; in templa relatis: Vota precescq; iterant: ingeminant. magicis componere quidam Philtra veneficijs. Inducit Agabum prophetam cuius meminit Lucas in actibus Apostolorū: qui prophetabat famem futuram in diebus Claudij Imperatoris. & dicit Poeta noster hūc magicis artibus attentasse virgē suę inducere frondes: multosq; similia fecisse. huic autem demonem responsum dedisse: quid occultum agi cum Parthenice: nec rem demonibus notam fore. Philtrum græcum est vocabulū & dici potest amatorium: & est veneni genus amorem inducens seu potius insana

Agabus

Philtrum

MAR
Dicit Ter
Tholo
tia fuit
modi
horacius
Virgilius
horacius
Diomedes
idem
Lucas

PARTHENICES PRIMAE

Magica

niam. Ouidius. Philtra nocent animis: vimq; furoris habent. Iuue. Hic Theffala vendit Philtra quibus valeat mentem vexare mariti. Magicam artem fraudulentissimam in toto terrarum orbe pluribus sæculis valuisse scribit Plinius. Natam primo ex medicina nemo dubitat: tum desiderantissimis blandissimisque pmissis addidit vires religionis: ad quas maxime etiam nunc caligat humanū genus: accesserūt artes mathematicæ: nullo non auido de se futura sciendi: atq; ea futura e celo verissime peti credente. Ita possessis hominū mentibus triplici vinculo in tantū fastigij adoleuit: ut hodie quæ etiam in magna parte gentium præualeat: & in oriente Regum Regibus imperet. Orta in Perside a Xoroastre auctore. Primus de ea commentatus est Hostanes Xerxem Persarum Regem bello quod Græciæ intulit comitatus. Apuleius Magum sacerdotem appellari dicit. Laercius Philosophiam a Magis ortum habuisse scribit: eosq; Magos appellari apud Persas: qui apud Græcos Philosophi dicuntur. Plato Magiam dicit esse artem Dñs immortalibus acceptam colendi eos ac venerandi per gratam piã scilicet & diuini scientem. de hac plura Pli. in lib. trigesimo.

Ouidius
Iuuenalis

Plinius

Apuleius
Laercius,

Phasis.

Circaq; carmina. Circe fuisse veneficam supra ostēdimus: & herbis Phasidibus a Madea Aeete filia quæ ad Phasim i Colchide nata fuit. Phasis fl. Colchidis auctore Ptolomeo & Strabone: a quo Phasides herbas dicit veneficas.

Ptolomeus
Strabo

Horum unus vetitas artes edoctus: ut alnum
Intempesta diem tacitis nox attulit umbris

Necromā
cia.

Horum vnus. Agabus. vetitas. prohibitas artes: etiam Romanis Legibus Magia fuit vetita. Dicit Poeta noster Agabū ad Necromanciam processisse: quæ fit per mortui recentis suscitacionem de qua plura apud Lucanum libro sexto. Dicitur autem ἄπο τοῦ τοῦ μέκροφ hoc est a mortuo & μαρτίᾳ diuinationis.

Lucanus

Gallciniū
Conticiniū

Intempesta diem nox. Dicit intempesta noctem attulisse diem tacitis umbris id est inferis Lucanus. Hanc ut fama loci Pompeio prodidit alta Noctē poli Titan medium quo tēpore ducit Sub nostra tellure diem. Quom nobis nox est habitātibus in inferiori Hemispherio dies est: ut est apud Hyginium. Vult autem noctem magicis artibus idoneam esse. Vnde i litera legendum est: attulit & non abstulit. Macrobius diem hoc modo diuidit. Primum tempus diei: dicitur medię noctis indinationis. Deinde Gallciniū. Inde Conticiniū: cum & galli cō

Hyginus

Macrobius

LIBER II. FOL. XLVI.

timeant & homines in quiete sunt. Deinde Diluculum id est cum incipiat dinosci dies. Inde Mane dum dies clarus. A mane ad Meridiem hoc est ad medium diei. Inde tēpus Occidū: & mox suprema tempeſtas hoc est diei nouiſſimum tempus. Deinde Vespera a stella Hespero. Ab hoc tempore prima fax dicitur. Deinde Concubia & inde Intempeſta quæ non habet idoneum tempus rebus gerendis.

Solus in aeris turre fastigia secum

Arma togasq; ferens sacrauit manibus aram

Sub Diuo: testis nemo nisi ventus & astra:

Nocturnalq; preces iterans præſcire volebat

Parthenices ne ſibi thalamum ſperare liceret.

Ecce per aerios tractus magno agmine ab arcto

Spiritus obscuris ad turrim annauigat alis.

Solus in aeris turre. i. alte: fastigia secum. Arma togasq; vestes & cultros ad ſacrificandū Manibus: hoc est Dñs inferis. ſa. manibus aram. Sub Diuo. Diuantiq; ex græco appellabant a Deo ortum & diurnū ſub cælo lumen. Vnde adhuc ſub Diuo fieri dicimus: quod non ſit ſub tecto & interdū quod contrariū eſt noctu. Feſtus auctor. Teſtis. ne. m. u. & aſtra Nocturnalq; preces iterans: multiplicans. præſcire vol. Parthenices virginis Marię thalamū. nupcias. Ecce per aerios tractus. i. p. aerē ad turrē annauigat. volat trāſlacio recipi. Vir. Remigio alarū

Qualis ubi veniens ad ſæda cadauera vultur:

Brachia præcipiti iactat plumoſa volatu.

Qualis &c. Compacio. Talis erat volatus ſpiritus ſicut vultur ſolet veniens ad ſæda cadauera iactare plumoſa brachia: periphraſis alarum. præcipiti veloci volatu Pli. ſcribit Vultureſ biduo aut triduo ante volare ubi cadauera futura ſunt. Vultureſ ſagacius odorantur eodem Auctore.

Atq; gradum ſiſtens nigro ſic incipit ore.

Fare: quid infernas nocturnis cantibus aures

Sollicitas? quaſi ta dari reſponſa vetantur.

Aetheriæ prohibent animę: numenq; triforme:

Alcius abſtruſum latet hac in Virgine quiddā:

Quod dici ſciriq; nefas: ſententiã noſtros

Diluculū

Mane

Meridies.

Occidū.

Suūma tē

peſtas.

Vespera

Prima fax

Cōcubia.

Intēpeſtas

Diuna;

Vultureo

RIMAE

q; foris habet
alce memon
Timam in re
e Plinius. N
erant. E
ad quæ m
at artes m
e aſtra
m m
que in m
egum Reg
Primo de
egem. h
m fac
o orum
qui apud
e arum
ch per
lib. 1. c.
ad Plin
olomus &

Feſtus.

ut al
amb
am
ra no
ma
D
p

Plinius

ochem
ocur
um
mox
ed Hy
lle. V
nter
um h

PARTHENICES PRIMAE

Circumfert anceps animos : sortisq; futuræ
Ambigui casus multaq; ambage latentes.

Hecate!

Atq; gradum sistens ni sic incipit ore. Demon loquitur in cantanti Mago. Fare dic: quid infer. noct. cantibus id est incantationibus Vir. Frigidus in pratis cantado rumpitur anguis. Sollicitas id est urges: quesita. d. resp. verantur phibentur. Aetherie: celestes prohibent. impediunt anime id est Superi phibent. numenq; triforme hoc est Hecate: quæ triformis est in numine: quoniam eadem puratur Diana Luna & Proserpina Alcius: profundius abstrusum id est receditu. Later hac in Virgine Maria Quod dici sciriq; nephas: sententia nostros. Circuse. anceps dubia. sortisq; futuræ id est regni futuri. Ambigui dubij casus: multaq; ambage. circuicione: ænygmate.

Virgile

Sicut cum modo sol nubes modo nubila solem
Exuperant / nunc letatur nunc moeret orator:
Spemq; metumq; inter dubius . ne discere tenta
Quæ quoq; doctorem fugiunt . coia quedam
Fabimur: addentes quæ nec didicisse pigebit:
Ne frustra videre Deos in vota vocasse:
Quandoqdem te nō minimo dignamur amore
Nos inspectores scelerum sumus orbe: futuri
Ultiores alio: sæui sunt vincla dracones:

Tentare

Pudet?
Piget.

Sicut cum modo sol. n. mo. nub so Nunc serenū: nunc turbidum Arator id est rusticus. nunc letatur. gaudet: nunc moeret tristatur. Spemque int Ne discere. inquirere & cognoscere tenta. Tentare experiri. Virg. His fretus non legatos neq; prima per artem Tentamenta tui pepigi. Quæ quoq; doctore fugiunt. quæ ignoscuntur etiam a principe demonum. Cōmunia quedam generalia: fabimur: dicemus: quæ nec. didi. pigebit id est penitebit. Pudet & piget hoc distant. Pudet enim verecūdie est. Piget penitencie Marcellus auctor Ne frustra vid. d. i vo. vocasse Hos inspectores scelerum. dicit spiritus arios esse scelerum inspectores in hoc mundo: & in alio orbe id est apud in feros ultiores. punitores: sæui sunt vincla dracones.

Idem

Marcellus

Tartarus est carcer: sunt verbera: frigus & ignes:
Lux incerta diem spargit per nigra malignam

Tecta: sonāt late planctus plabē ordine terno
 Diuidimus. primo purgati crimine circo
 Penarum expertes degunt: ea tecta vetustas
 Elysiū vocat. hac vates & longa parentum
 Progenies demptis habitant stacione duobus.

Tartarus est carcer. Tartarus dicitur a τάρταρος quod
 est conturbor: quoniam illi omnia turbata sunt: & pluratiue
 solum neutro effertur genere ut Diomedes auctor est. Sunt ve
 rbera id est flagella: frigus & ig. Lux incerta tenebrosa sonant:
 late id est passim planctus. ibi enim Acheron quod sine gau
 dio & Cocytus quem luctum interpretatur. plebem ordine ter
 no Diuidimus. Tres inferorum carceres seu mansiones' desig
 nat. Elysiū in quo purgatos aduentum Christi expectare di
 cit: in quo Patres antiqui & Prophetę manebant. Secūdus cir
 cus est eorum qui purgantur. Tercius est locus eorum qui p
 petuo puniuntur. Poete nouem ponunt circos ut est apud Vir
 giliū in sexto: & apud Syllium in decimotercio. Primo cir
 co degunt: purgati crimine expertes poenarum: ea tecta vetu
 stas antiquitus: Elysiū vocat. Syllius in decimotercio sic de
 scribit Elysiū. Tum seducta loco: & laxata lucida nocte Clau
 stra nitent: quę secreti per limitis umbram Elysiōs ducūt cam
 pos: hic turba piorum. Nec stygio in regno cęli: nec postea sub
 axe: Verum vltra oceanum. Homerus fortunatas insulas pro
 Elysiō ponit: cui & Sylliana descriptio quadrat. Sunt autē for
 tunatę insulę non longe a promontorijs Mauritanie: quę Ga
 dibus opposita sunt: ut est apud Strabonem & Ptolomeum.

Hac vates in hoc loco & in ea parte habitant prophete: & anti
 qui patres. deptis duobus Eliā & Enoch qui in paradisiū trā
 lati dicuntur a theologis.
 Hi partus spectare nouos dicuntur: & arcem
 Aetheriam sibi promittunt: finemq; propinquū
 Exiliij mussant: apud hos de virgine quadam
 Plurimus / & multa tectus caligine sermo
 Vertitur. hi nec adhuc faciem videre tremendā
 Regis Olympiaci: sola hęc & maxīma pœna est
 Sedibus his quondam venturo numina sæclo
 Sufficient: hos a nobis nulla auferet ætas.

Tartarus.

Diomed.

Virg's

Syllius

Homerus

Strabo

Ptholeme

Elysiū.

Insulę for
tunatę

PARTHENICES PRIMAE

Arx.

Hi partus. Designat Patres in eo loco promittere sibi ipsis Redemptorem nasciturum ex virgine Maria: & arcem Aetheream celestem. Sūma quæq; arcēs appellarunt veteres quod Solinus ab Arcadibus tractū dicit: qui montes in Lacio iſederāt

Solinus.

Finemque propinquum Exilij. Bene exilij quoniam extra celestem patriam ideoq; extorres. apud hos de virg. quadā Plurimus multus frequensq; tectus caligine obscuritate sermo Vertitur voluitur. Hi nec adh. dicit solum esse his pœnā carere visione Dei. Faciem vider. tremendam id est venerandā Regis olympiaci sola. h. & m. p. e. Sedibus his numina sufficiunt id est substituent. Virgilius Georgi. quarto. Atq; aliam ex alia generando suffice prole Aeneidos. ij. Ipse pater Danais animos viresq; secūdas Sufficit. vêturo seculo. i. vita futura his sedibus. his locis. hos a nobis. substitutos nulla auferet ætas. De pueris loquitur qui sine baptismatis sacramēto moriūtur.

Virgil.

Alter habet fontes animas: quibus igneus ardor
Eximit infectum scelus & telluris odorem.
Hæ nisi soletur pax expectata quiesq;
Vix tormenta ferant: tanto locus æstuat igne.

In prepō.

Alter habet fontes animas. Purgatorium designat. q. ig. ardor. Eximit infectum valde significat. In preposicio Diomede teste aliquando valde significat. Virgi. Infectum eluitur scelus aut exurituri igni: Quisq; suos patimur Manes. & telluris odorem: ex peccatis & concrecione contractum. Virg. Donec longa dies perfecto temporis orbe: Concretam exemit labem: purumq; reliquit Aethereum sensum.

Diomed:

Virgil.

Hæ nisi. dicit pacis & quietis spem: tolerabilem facere pœnā quæ alias intolerabilis esset.

Tercius infelix hominū genus orbis in amplo
Carcere conuoluit: magis hæc discedit ab astris
Introrsumq; fugit regio. penetralia nostri
Principis hic: alitis animæ fornacibus ardent
Spe viduæ: nullamq; audent sperare quietem.
Iupiter huc multas: multas huc mittit Apollo:
Mercurius multas: nec non Saturnus & auctor
Bellorū; Phœbe innumeras: & nata Diones.

Tercius in fœ. hominū. Tartarum designat. magis hæc dist.

LIBER .II FOL XLVIII.

Virgil

ab ast Virg. de tartaro Bis patet in præceptis tñ tēditq; sub umbras: Quantus ad ethereū cœli suspectus Olympū. penetralia nostri Principis Plutonis: Penetralia Festo auctore sunt Penetium deorum sacraria: & sumitur pro secretiori pte edium Penetrabile Hic altis anime for. ardent. Spe viduē: carentes spe liberationis: nullāq; aud. sp. q. Iupiter huc multas. Deos Gentiliū designat quorū cultores ad tartarū descendunt. Iupiter quasi iuuans pater: Apollo. Plato solem Apollinem dicit & πo τoσ πολλοτoσ ακτιμοσ . i. a iactu radiorū Macrobius auctor Mercurius mltas. nec. n. Sat & auctor belloꝝ. id ē Mars Phoebe Luna & nata Diones id est filia Diones Venus.

penetralia

Iupiter

Macrobi.

Dione Oceani & Tethyos filia teste Hesiodo: Veneris mater. Claudianus Sic Venerem querat deserta Dione. & ponit aliquando pro ipsa Venere Ouid. in fastis Hippolyte infelix velles coluisse Dionem. Syllius lib. decimoquarto. Numen erat celsę puppis vicina Dione.

Dione

Hesiodus

Claudian

Ouidius.

Syllius

Pellitur huc qcquid cœlum fastidit: & hircus Despiciunt Superi obliquis: ultima rerum hic.

Pellitur huc quicquid cœlū fastidit/ contemnit. & hircus Despiciūt Superi obliquis aduersis oculis. Hircus dicitur oculi angulus. & pro eo ponitur qui oblique respicit ut Strabus. Petus qui oculis in altum respicit Hora. Strabonem appellat Petum pater.

Hircus:

Strabus

Pætus.

Horacius

Nos veros quociens animas magni euocat orco
Illarum assumpta mentimur imagine vultus:
Carminibus folijs auibus fumoq; ligari
Dicimur: & circumductis in puluere signis.
Sed veluti plerisq; alijs ita fallitur isto
Mens hoim: veniunt ultro nostraq; salute
Sollliciti Manes uobis ventura loquuntur.
Dixit: & alato discessit in aera tergo.

Hos veros. Dicit cū Magus euocat anias ab orco: nos spūs sumpta illarū imagine: mentimur veros vultus. Carmibus. i. cātū: folijs herbis itelligo: auibus Augurijs: fumoq; ligari id ē thuris fumo. his omnibus Veneficia & Incācāciōn. fiūt: & circumductis in puluere signis. Geomāciā designat q̄ sit notis ī puluere descriptis. Dicā de oibus his alibi. Veniūt ultro Manes.

PARTHENICES

PRIMAE

hoc ē boni angeli solliciti sunt de salute hoīm bonorū: & eis futura aliquando denunciant: non demones quibus futura ignota sunt. Dixit & alato dist. in aera tergo. Sed veluti pl. Verba sunt Poete.

Perculsum trepida iuuenem formidine sortis
Poenituit: secūq; putans audita / seueros
Carmeli Patres adiit. tunc omnis eremi
Cura fuit penes hos & coelibis oia vitæ.

Perculsum trepida: iuuenem formidine sortis: condiōis /
Sors & Sortis in recto dicitur Auctore Prisciano. secumq; pu-
Sortis tans Relicta magica supersticiōe accessit iuuenis ad patres Car-
meli montis: quem inhabitasse fingit Poeta illius temporis vi-
ros bonos a quibus ortum habuit religio & obseruancia eorū
quos Carmelitas dicimus: cuius professionis Poeta noster ex-
Eremus. ilit. Tūcōis Eremi. Eremus græcum est vocabulum & ha-
bet mediam longam scribitur enim cū x apud græcos. Cura
Coelibes fuit p. hos & coelibis oia vitę id est castę. Coelibes a cœlo dican-
tur casti. Plinius scribit gentem Hæssenorum in Iudea fuisse si-
ne vlla foemina: omni venere abdicata: sine pecunia: socia pal-
marum: retulit & Solinus. In diem ex equo conuenarum tur-
ba renascitur: longe frequentantibus quos vita fessos ad mo-
res eorum fortunę fluctibus agitat. Ira per sæculorū milia (ita
credibile dictu) gens æterna est: in qua nemo nascitur.

Moribus auxilium fractis habiturus ut altam
Se tulit in montis requiē: siluasq; silentes
Per secreta tulit gressum spelea: Virumq;
Viuendi coeleste genus miratus / amorem
Imbibit imensum cœli: seq; ipsum perosus /
Incola Carmeli vixit: tandemq; voluto
Tempore cum magno fidei mysteria paulo
Edidicit: Mariæ primus cum Patribus ædem
Vertice Carmeli posuit: sociosq; vocatos
Ad Iordanis aquam lustralibus abluuit undis:
Cum Baptista nouæ iaceret primordia gentis
Hispidus hirsutæ villosa tegmine capræ:

Priscianus
Plinius
Solinus

LIBER .II. FOL. XLIX.

Moribus auxiliū fractis id est fessis habiturus. ut ait. Se tu
lit in montis Carmeli. requiem. Religionem requiē dicit: qui
es enim curarum apud eos est: qui soli Deo vacant. Siluasq; si
lent. Epitheton siluarum. Per secreta tulit gressum. Spelea. Spe
leum græcum est speluncam designans. virumq; pro virorum
Viuenti miratus celeste genus viuendi virorum. Imbibit im
mēsum am. celi. seq; ipse perosus contemptus sui: Humilita
tis primus gradus. Incola Carmeli vixit tandemq; voluto. De
designat eum fidem cum Paulo Apostolo didicisse & templū
beate Marię in Carmelo fundasse: sociosq; vocatos. Ad Iorda
nis aquam lustralibus. purgatorijs Lustrare expiare est Virg. Lustrare?
in Bucu. & cum solennia votis Reddemus Nymphis & dū lu
strabimus agros. Abluit undis. baptismatis. Cum baptista. Io
annes eremi cuius. iaceret primordia gentis. Christianę. Hispi
dus Iuue. Hispida membra quidē & dure brachia setę.

Speleum.

Lustrare?

Protographus Lucas Agabum vocat: oīa mīto
Ante videns animo: fuit interpretæsq; futuri.
Namq; catenarum nodos & ferrea Paulo
Vincula prædixit: longosq; per æquora cursus:

Protographus Lucas. Primus scriptor: hoc est principalis
scriptor testimonio Pauli qui laudem eius euangelij dicit esse
per vniuersas ecclesias. Agabum vocat. Agabus propheta/
uit famem futuram: quę fuit ī diebus Claudij Imperatoris ut
Lucas scribit in actibus Apostolorum. Eiusdē famis meminit
Tranquillus in Nerone. Nāq; catenarum nodos. Claudius
Lysias tribunus militum Paulum apprehendit: & duabus ca
thenis alligauit: ut est in actibus Apostolorum a Luca scriptū.
Longosq; per equora cursus. nauigationē Pauli designat: qua
a Syria Romam nauigauit in manu & potestate Iulij centurio
nis cohortis Augustę cum ad Cęsarem appellasset: ut est in ac
tibus Apostolorum.

Protogra
phus
Agabus

Vipereos morsus: Simoniacosq; volatus;
Insidiasq; suę gentis; bellumq; sub ipso
Et celebrem palmam venturaq; fata Nerone.

Vipereos morsus. Paulus Apostolus in ea nauigatione:
naufragium passus venerat in insulam Mytelenem: ut textus
Luę habent. At ego in insulam Meliten eum venisse æstimo:
naufragium enim istud factum est in mari Libyco: ut ex supe
rioribus litterę verbis capio. dicit enim Lucas. In insulā quan
H i

Mytilene
Melite.

PRIMAE

in honoris d
quibus sum
Set volatij

midine fori
reuerens
is eremi
ia vitz.

Virgil

uuenap.

Lucas:
Trāgillus

o nactio.
ut alen
silentes
irumq;
amorem
n peros/
oluto
ia paulo
ribus ad
vocato
uit undis
dia gent
capra;

PARTHENICES PRIMAE

dam decurrentes quæ vocatur Cauda (Cego itidem Caulon legendum estimo) potuimus vix obtinere scapham. Quæ sub-
lata adiutorijs utebantur accingentes nauem: timētes ne in syr-
tim incidere. Est autē Syrtis in Aphrico pelago: in quo insu-
la Caulos Melita Cosyra Pomponio teste. Mitylene autem ci-
uitas est in Lesbo insula Strabone & Pomponio Ptolemeoq;
testibus. In istam insulā Paulus delatus cum Sarmentorū mul-
titudinem imposuisset super ignem: Vipera a calore cum pro-
cessisset inuasit manum eius: ille excuciens bestiam in ignē / ni-
hil mali passus est: quod videntes populi Insulares deum cre-
debant eū esse: ut scribit copiose Lucas ultimo capite. Simo-
niacoq; volatus. Simonē Magum intelligit: quem in cœlum
volasse dicit ac diuino nutu cecidisse. Insidias suę gentis id
est Iudeorū qui insidias plures Paulo tetenderunt. nam quidā
deuocione deuouerunt se nihil gustaturos / donec occiderent
Paulum: unde Lysias cum custodia militum misit eum ad Fel-
licem Syrię presidem. bellūq; sub ipso Nerone: & celebrem pal-
mam id est victoriam martyrii. venturāq; fata. Sub Nerōe enī
interemptus fuit Paulus: superiora autem sub Claudio con-
tigere.

Simon

Pomponi-
us
Strabo
Ptoleme-
us
Lucas.

Sed Deus ælatus studium cui fallere mentes
Frigentem & casto solitum seruire pudori
Elegit de plebe Virum: cui cana senectus /
Cui caua sulcantes crispabant tempora rugæ.
Mane reuertuntur scrutatīq; ordine virgæ:
Vt videre Senis summum frondere cacumen
Illud Thraiciæ de Phillidis arbore tractum
Vimen erat: longæq; nuces in fronde virebant;
Inuidit: ceciditq; animis fraudata iuuentus.
Vt quando in somnis aurum se credit auarus
Inuenisse dolos meditans exultat inani
Læticia: mox euigilans sua somnia mœstus
Voluit: & in tristes abeunt noua gaudia curas.

al' pudore

Sed deus ælatus studiū. Superbis Deus resistit: humilibus
dat gratiam. cui fallere. decipere superbas mentes. Frigentē id
est senem. & casto solitū seruire pudori id est pudicum. Elegit
de plebe id est populo. virum. Ioseph senem designat a Deo de-

Stum Marię coniugē. cui cana senectus. epitheton senectutis ca-
nitudo. Cui caua sulcantes crisp. tēpora ruge. Mane reuert. Vt
videre senis. Ioseph. Illud thraicię de phillidis arbore. quoniā
In Amygalo se suspendit Phyllis ob Demophoontis amorem
ipsa autem Thraicia fuit. Longeq; nuces in fronde vir. Amyg-
dala græca nux dicitur. Macrobio auctore. Iuudit: cecid. q. 2
fraudata. decepta iuuentus. Vt quando in somnis aurū: se cre-
per compacionem auari.

Ducitur in medium Senior: plausuq; sonoro
Susceptus iussuq; gradu discumbere summo
Obstupuit: nec enim senio iam fractus Ioseph
Ad tam insperatos animum tollebat honores:
Venerat ædicto cupidus parere / reliciam
Mens usq; ad incudem vel ad ærea signa vocabat.
Et tanta hæc fieri de se spectacula nunquam
Crediderat. Iuuenes post tam manifesta repulsã
Omina perpeffi demissis frontibus ibant:
Et rerum ignaris tam florida Virginis ora
Non bene coniungi gelidæ turpiq; senectæ
Murmur erat: tamē & virgæ noua signa virētis
Mœsta per ancipites ducebant pectora curas.
Discessere loco: virgisque abiire relictiis.
Interea Matrum longa comitante caterua
Adduxere Nurus insignem in templa Puellam:
Cuius ad aspectum q̄mquam transcenderet ore
Omne decus mortale / tamen suppressa libido
Omnis & extincto semper Venus igne quieuit.
Ac si feruentem gelidos in Donda rores
Palladiosq; super calcem diffuderis imbres.

Quintil: Ducitur in med. Senior. Senior & valde senem significat Senior
ut Quintilianus de Socrate loquens ait. Eo namque seniore
Octauum enim & nonagesimum compleuit annum: præci /
pere Aristotiles Pomeridianis scolis cœpit. ubi seniore p val-
de sene dictū est. Oui. li. Tristiū. Sospite ste te: sit natus quoq;
Hij.

PARTHENICES PRIMAE

sospes: & olim Imperiū regat hoc cum seniore senex. Signifi-
 cat & non satis senem: ut apud Virg. Iam senior se cruda Deo
 viridisq; senectus Plausuq; sonoro Suscepit. iuss. quæ ge. d. f.
 summo eminenciori loco. Obstupuit. nec enim senio iam fra-
 ctus id est satis senex non sperauit tales nuptias. Ioseph quadri-
 syllaba dictio. Venerat ædicto. venit Ioseph ut ædicto pareret
 non ut libidini obtemperaret. Mens vel ad incudem relictam:
 aspirabat ad opus fabrile vel ad ærea signa. Et tanta hæc. f. d.
 se. spectacula nunq; Crediderat æstimauerat. Iuuenes post tam
 manifesta: aperta Omina virge frondentis perpassi repulsam.
 Qui in honoribus adipiscendis suffragijs destituuntur: repul-
 sam pati dicuntur. demissis front. ibant. humilibus miseradis
 frontibus. Virg. Aenei. iij. Decedit vultum: & demissa voce lo-
 cuta est. & rerū ignaris id est ignorantibus mysterium. tam flo-
 rida virg. ora. non. b. con. Improbabant matrimonium Senis
 & floride yginis: tamen noua signa virentis virge ducebant
 mœsta pectora per ancipites curas. Discessere loco vir. quæ ab-
 relictis. Interea Matrum Apparatum nuptiarum describit: q̄
 Nurus hoc est matrone duxere Parthenicen in templum. Cur-
 ius ad aspectū. Dicit pulchritudini ac venustati Parthenices i-
 signem pudiciam iustam fuisse: ut quamuis pulcherrima fo-
 ret: nemo tamen libidinose eam appetere valuit. quāquam trā-
 cenderet id est excelleret. ore. facie. omne decus mortale: tamen
 libido: omnis suppressa & Venus cupido semper quieuit ex-
 tincto igne id est fomite libidinis.

Ac si feruentem gelidos. Per compacionem: sicut si gelidos
 rores frigidam aquam diffuderis in feruentem id est calidam Do-
 rida: aquam: & si diff. Palladios imbres id est oleum super cal-
 cem. Oliua Palladii sacra est.

Ardua quadruplici surgebant ordine templa
 Porticuum: cōmunis erat pars extrema cunctis
 Fœmineis eciā turbis: quas menstruus humor
 Liquerat. Ingrediens igitur diffusa secundo est
 Tota cohors Circo: miti sacra Pronuba Nupte
 It comes: accedit iuncto Vir Auspice longum
 Agmen agēs: mediā volitās Hymeneus in Aedē
 lungite clamauit felici sidere dextras:
 Sanctaq; longæuæ connectite fœdera vitæ.

Virgilius

Idem

LIBER II. FO. LI.

Iamq; pio cōiuncta Seni : celebrataq; longa
 Festa die : dictæ laudes & reddita summo
 Vota Patri : lætiq; omnes in tecta reuerſi .
 Lætiore aduentu Natae Generoq; sedebat
 Canicie compta nitido velatus amictu
 Inē utriq; Parens : manibusq; utrinq; tenebat
 Complexus Generum dextra Natamq; sinistra
 Multaq; connubio super atq; recentibus actis
 Cōmemorans toti grates ſoluebat Olympo :
 Interdūq; iocans : & debilis immemor æui
 Lucundos mouet ore ſales : riſuq; modoſto
 Soluitur : & vires animo præbente miniſtris
 Inſtat : & appoſitis ſterni cœnacula menſis
 Ornariq; iubet thalamos : & limina multa
 Fronde coronari : ſpargiq; per omnia flores
 Atria : purpureos hederis veſtire columnas :
 Virgineaq; fores lauro folijsq; Mineruæ
 Cędrinas velare trabes : ſpargiq; recentes
 Sub pedibus violas : & hiancia lilia ſummo
 Vertice / quæ in tales Mater nutriuerat uſus.

Ardua quadruplici id eſt alta templa ſurgebant quadruplici
 ordine Porticū. Per Porticus Atria intelligit quæ circū tē
 plum Salomonis erant: erant autem quatuor. Primam erat
 Atrium Sacerdotum: & erat platea grandis ex omni parte cir-
 ca templum diſſuſa per quadrum: quæ pro foribus templi ad
 orientem plurimum extendebatur. Ibi enim erat altare cœreum
 & luteris: & ibi miniſtrabant Læuite & Sacerdotes pauimen-
 tū eius vario marmore ſtratū erat. hoc atrium appellabatur atrium
 interius ſeu ſacerdotū: & Aharonite q̄ imundi erāt: vel ppter
 maculā miniſtrare nō poterāt: illud nō audebāt introire. Poſt
 illud Atrium & infra iplum in decliuitate montis erat ſecundum
 Atrium: quod ſanctū dicebatur: Iosephus Aulā vocat. Erat autē
 diſſuſum p̄ circuitū circa Atrium interius longe: tamē maius eo
 H iij.

atria tēpli

PARTHENICES PRIMAE

stratū quoq; vario marmore: circūseptumq; muro. Erat autē murus ad occidentalē plagam simplex & nullam habens partem. In latere meridiano erant quatuor portę: duplices valvas habent. quę laminis aureis argenteisq; miro opere decorabāt. Eiusdem stemmatis erant portę in latere septentrionali. In his sedebant ianitores: ut arcerent imundos ab ingressu huius Atrij. Porro in orientali fronte erat porta quę speciosa dicebatur habens valvas æris Corinthij: & ab hoc Atrio per quatuordecim gradus ascendebatur in Atrium sacerdotū. hoc Atrium in Evangelio sapius templū dicitur. Sub hoc Atrio tertium erat eiusdem cōpōsitionis cum secundo & si non tantę venustatis. In hoc mundę mulieres tantū orabant. Infra illud erat quartū in quo orabant viri imundi & mulieres: tum eciam Gentiles. Vnde Poeta noster dicit. cōmunis erat pars extrema cunctis. extrema id est ultima. Extimū ultimū seu extremum significat: ita ut intimo sit contrariū auctor Festus. Fœmineis eciam turbis quas mēstruus humor Liquerat. In Leuitico Moyses scribitur. capite xv. Mulier quę redeunte mense patitur fluxum sanguinis septē diebus separabitur. De menstruo Plin. Solum autē animal menstruale mulier est: subdit. Sed nihil facile reperitur mulierū profluuiū magis monstrificū. Acescunt superuentu musta. Sterilescunt tactę fruges: moriuntur insita. Exuruntur hortor; germina: & fructus arbor; quibus insidere decidunt. Speculo; fulgor aspectu ipso hebetatur. Acies ferri præstrin- gitur: eborisq; nitor. Aluei apum emoriuntur: Aes eciam ac fer- rum tubigo protinus corrumpit: & in rabiem aguntur gusta- to eo canes: atq; insanabili veneno morsus insigitur. Quin & bituminū sequax alioquin & lenta natura in lacu Iude; q̄ vo- tatur Asphaltides certo tempore anni supernatans nequit auel- li ad omnē contactum adherens: præter quā filo quod tale vi- rus infecerit. Idem meminit. Solinus.

Extimū

Menstruū

Pronuba:

Ingressus igitur diffusa secundo est: in Atrio seu Aula se- cūda. Tota cohors pro multitudine ponit. Circo. Circū Atriū dicit: miti sacra Pronuba Nuprę id est Parthenices miti sponsę sacra Pronuba: non Iuno quę Gentiliū nupcijs præest: vnde p̄ nuba dicitur. Festus pronubas adhiberi dicit nuptis: quę se- mel nupserunt: causa auspicij: ut singulare perseueret matrimo- nium. It comes id est socia. Oui. Cetera per socias Clymenen Aetramq; loquamur: Quę mihi sunt comites consiliūq; duæ accedit iunc. vir. Auspice id est Paranymphe & Pronubę. Iu- ue. venit cū signatoribus Auspex. Long. agmen. agens. med.

Festus.
Leuiticus

Cicero.
Galius

Plinius

Papinius
Plinius

Solinus

Papinius
Parchæus
Ovidius

Festus.

Ovidius.

Iuuenalis

LIBER II. FOL. LII.

volitans Hymeneus in Aed. Deus nuptiarum: & carmen nuptiale
 le ἐπιτολάμιον. Iungite. cla. foelici. sidere. i. prospero. dex
 tras. Sanctaq; long. foue. foed. vite. Periphraſis matrimonij.
 Iaq; pio. cōiuncta. Seni. Ioseph. celebrataq; long. Festa die: di
 cte laudes: & red. ſūmo vota Parri Deo ob fauſtū matrimonij
 reddite laudes cū votis Letiq; om. in teſta reuerſi. Lēcior. Ioa
 kinum Patrē Parthenices glorioſiſſimæ lætū ex aduentu Gene
 ri fuiſſe deſcribit. Lēcior aduen. Natē Parthenices. Generoq;
 i. Ioseph ſede. Canicē cōpra: niti vela. amiſtu. i. Veſte nuptia
 li. Inter vtr. que Parens manibuſque vtrin. t. Complex. Gen.
 d. N. queſi. Multaq; connubio ſuper. Super præpoſicio. p. De.
 ponitur ut apud Virg. Multa ſuper Priamo rogāns. auctōr
 Diomedes Cōmemo. toti. grat. ſol. Olymp. omnibus coelico
 lis. Interdūq; iocans: & debilis imemor qui id eſt non habens
 ætatis rationem: minus enim ſenes ridiculi eſſe deberēt. Iucū
 dos mouet ore ſales id eſt ridicula Sales plurius ipſa ridicu
 la dicuntur: de quibus Cicero in libro de Oratore. Iucundus a
 iuuando id eſt delectando dicit: & neutiquā a ioco: auctōr Gel
 lius. riſuq; modoſto Soluitur. Epitheto leuat: qd perſonę mi
 nus videbatur congruere. & vires animo præbente miniſtris:
 id eſt ſeruis. Inſtar: & appoſitis ſterni cenacula menſis. i. men
 ſas in cœnaculo diſponere. Ornariq; iub. thalamos: & limina
 multa Fronde coro. ſpargiq; per om. flo. Atria purpureos id
 eſt rubicūdos. Papinius Qua præcioſa Tyros rubeat qua pur
 pura ſucco. Hederis. veſtire columnas. Hedere duo genera Pl
 inius facit marem & ſceminam: & horum generum ſpecies tres
 Eſt enim candida & nigra hedera terciāq; quæ vocatur Helix.
 mirum dicit Plin. illam in honore ullo habitam: cum inimica
 ſit arbor ſatis omnibus. ſepulchraq; ac muros rumpens: tum
 ſerpencium frigori gratiſſima. Virgineaq; fores lauro. Daph
 ne filia Penei fluuij ſuit. Papinius in Thebade ſcribit eam filiā
 Ladonis. Parthenius Amicleſi filiam ſcribit: quæ ne ab Appol
 line per vim ſtupraretur: Iupiter eam in laurum arborem trāſ
 formauit: ut eſt apud Ouidium. Inde Poeta noſter: Laurum ap
 pellat virgineam quoniam in eam virgo transformata eſt Da
 phne.
 Folijſq; Minerę id eſt olea: eſt enī in tutela Minerę. i. Pal
 ladis olea. Cōſtat at oliua Plin. reſte nucleo: oleo: carne: & amur
 ca. Cedrinus vela. tra. Cedrus i Creta Africa Syria laudatiſſi
 ma: Cedri oleo puncta materies nec tineā nec cariē ſentit Plini.
 libro. xvi. ſpargiq; recen. Sub. ped. Violas. Greç Ion viola

Super:

Sales:
Iucundus

Hedera

Cedrus

Virgilius
DiomedesCicero,
GelliusPapinius
PliniusPapinius,
Parthenius
Ouidius.

Plinius

PARTHENICES

PRIMAE

Viola.
Lilium

dicitur auctor Pli. vnde vestes ianthe dicuntur id est violacee Plinius non iacinthe. Earum plura genera: purpuree Lutee: albe platis omnes ut olus saty. & hiancia lilia summo Vertice. Nam lilia folia ut Pli. auctor est ab angustis in latitudinem paulatim se laxant effigie calathi resupinis per ambitum labris. Vnde apud hiancia dicit Poeta.

Serpilliq; comas semper virentis in orbem
Texebant Nymphæ: filocq; in sarta ligabant
Gramen odoriferum: Casias excisacq; cultris
Balsama marmoreis: Nardi fragrantis aristas.

Serpillus

Serpilliq; comas. Serpillus & serpillum dicimus. Virg. Georg. quarto. Serpilla & grauer spirantis copia tymbre: & est genus herbe: quo in coronamentis utuntur. Pli. libro. xxi. folio coronant. Iouis flos: Amaracus: Hermerocalles: Ambrotonum: Helenium: Silymbriū: Serpillū: & græce ἐρπιδιον dicitur latini aspiracionem in s. litteram verterunt. semper virentis in orbem Vnde a serpendo deriuatum volunt: græce enim ἐρπω serpo latine dicitur. Tex. Nympe id est virgines. filocq; in sarta lig. Sarta a serie dicuntur. Est autem series continua

Virgil
Plinius

Serta
Series.

ra quedam rerum progressio. Virg. ducteq; ab origine gentis Forcia facta Patrum: series longissima rege Gramen odorifera.

Virgil

Casia

Serpillum scilicet Casias. Casia frutex est iuxtaq; Cinnami cã pos nascitur: sed in montibus crassiore farmeto: tenui cute: virens quã cortice: quẽ conteri atq; in cinnamomo lauari: & exinaniri precium est. Amplitudo fruticis trium cubitorū. Colos triplex: cũ primū emicat candidus pedali mensura. Deinde rubescit addito semipede. Ultra nigricans. Hæc pars maxime laudatur: ac deinde proxima: Damnatur vero candida Pli. lib. duodecimo. Strabo Casiam ex Aromatifera Arabie: tum ex India magnã partem afferri dicit. Excisacque cultris Balsama marmoreis. Omnibus odoribus præfertur Balsamū vni terrarum Iudee concessum. Quondã in duobus tm hortis utroq; regio: altero xx. non amplius iugerū: altero paucior: Seufere in eandẽ Iudei sicut in vitam quoq; suã. Contra defendere Romani: dimicatū pro frutice est. Inciditur Vitro: lapide: ossis ve cultellis. Vnde apte Poeta n̄ dicit: cultris marmoreis. Ferro ledi Vitalia odit: emoritur prinus. Succus e plaga manat: quem Opobalsamū vocant eximie suauitatis: crassiori similis oleo: & in musto candida: rubescit deinde simulq; durefcit. Alexandro magno res ibi gerente tota die estiuo vnam conchã

Plinius
Strabo

Balsamū

Opobalsamum

quem Opobalsamū vocant eximie suauitatis: crassiori similis oleo: & in musto candida: rubescit deinde simulq; durefcit. Alexandro magno res ibi gerente tota die estiuo vnam conchã

Impleri iustum erat. Omni vero fecunditate e maiore orto cogios lenos: minore singulos: & cum duplo rependebatur argēto. Sarmenta quoque in precio sunt. Xylobalsamū vocatur & coquitur in vngentis Corticis etiam ad medicamenta: precium est. Præcipua autem gratia lachrymæ: secunda semini: tertia cortici: minima ligno.

Xylobalsamum

Nardus

Nardi fragrantis aristas. Cacumina Nardi in aristas se spargunt: ideo gemina dote nardi spicas ac folia celebrant. ideo dicitur aristas Nardi fragrantis. Nardus autem frutex est: graui & crassa radice: sed breui ac nigra fragiliq;: quãuis pingui. Situm redolente ut Cupressi: aspero sapore: folio paruo densocq;. Plin. lib. xij. Adulteratur ex pseudo Nardo herba quæ ubiq; nascitur crassiore atq; laciore folio & colore languido in candidum vergente. Nascitur auctore Strabone & in Arabia. In nostro orbe laudatur Syriacum: mox Gallicum. Tercio loco Creticum Plin. Cinnamace & crines suaue spirantis Amomi: Teque Amarante locant: te moll' Amarace: & horti Quicquid alunt Cilices: quicquid Pachaia quicquid Idalijs saltus redolet domus, omnia plausu Læticiæq; sonant: hilaris labor omnia miscet.

Cinnamace. Cinnamomum idemq; Cinnamum nascitur in Aethiopia Troglodytis connubio permixta. Ipse frutex duorum cubitorum altitudine amplissimus: palmicq; minimus: quatuor digitorum crassitudinis. Gignitur quidem in planis: sed de sissimis in vepribus: rubicq; difficili collectu. Plin. auctor Coronas ex cinnamomo in terra sili auro inclusas primus omnium in templis Capitolij atq; Pacis dicauit Imp. Vespasianus Augustus. Plin. lib. xij. & crines sua spi. Amomi. Amomum una est Indica vite labrusca: ut alij existimauere frutice venoso palmi altitudine: carpiturq; cum radice manipulatum leniter componitur: protinus fragile. Laudatur quam maxime Punici mali folijs simile: colore rufo. Secunda bonitas pallido. Herbaceum peius: pessimumq; candidum quod & vetustate euenit Plin. auctor. Nascitur & in Armeniæ parte quæ vocatur Ocene: & in media Ægypto: crinibus expetitur. Papinius in siluis: nec pingui crine deducere Amomo Cessauit mea natæ manus. vnde & Poeta nonster dicit & crines su. sp. Amomum

Cinnamum
Cinnamomum

Amomum

Teque Amarante locant. Plin. post colores ex floribus mutatos in vestibus dicit Amaranto non dubie vincimur. Est autem

Amarantus.

PARTHENICES PRIMAE

Spica purpurea verius quā flos aliquis & ipse sine odore. Miris
 q̄ in eo: gaudere decerpi & lecius renasci: puenit Augusto mē
 se durat in Autumnū Alexandrino palma: qui decerptus asser
 uatur. Mirisq; postq; defecere cūcti flores madefactus aqua re
 uiuiscit: & Hybernas coronas facit. summa eius natura in no
 mine est appellatio: quontā non marcessit. Plī. li. vicesimo pri
 mo ἀμάρυτος imarcessibilis signat: unde sine aspirato .t.
 scribi debet Amarantus. Plinius

amaracus Te mollis Amarace. Amaracū Diocles medicus & Sícula gēs Diocles
 appellauere: & Syria quod Aegyptus Sanlucū. & ut est in fabū
 lis Regius fuit puer: qui cū vngenta deferret & caderet in florē
 hūc trās formatur. & horti quic. a. Cilices. Multa odoramē
 torū in Cilicia nascuntur ut ex Plī. discimus. quicq̄ Panchaia Plinius
 Sabeæ regiūcula est quā pro Arabia ponit. quicq̄ Idaliū sal
 tus. Idaliū nemus Cypri dicatum Veneri: fuit & ciuitas in Cy
 pro eiusdē nominis. auctōr Plī. redolet domus. omnia plausu. Idem
 Leti. que so. hila. la. om. mis.

Dumq; ita feruet opus Sponsi Deus ora sopore
 Pressit: & irati sub imagine nuncius oris
 Visus adesse tibi / vultu qui sancta seuro
 Hæc mandata dedit. teneros tibi iugimus annos
 Nō seram ut frustra in venerē tua læguida & tus
 Ardeat: amplexus gremiūq; in Virginis huius
 Ire caue: iussumq; Dei ne sperne monentis.
 Paruit & memori seruauit somnia mente:
 Atq; cupidineos sensit non amplius ignes.
 Iamq; dapes & vina ferunt paterasq; coronant.
 Discumbūt hilares circum longo ordine mēsas:
 Et fecunda animis celebrant conuiuia lætis.
 Postquam pressa fames & pectora mitis lacchus

Dumq; ita feruet opus: Sponsi. Designat in somnis spon
 sum Ioseph monitū ne in complexū Virginis eat: sed custodē
 pudicitie eius se pbeat. spōsi. D. ora. sapore. i. somno. & Visus
 adesse nūcius. sub ima. ira. or. q̄ seuro. i. tristi uultū. Hec māda
 ta scā dedit. Nō ut tua læg virtus Ardeat. i. incēdatur. frustra i
 serā. i. intēpestiūā & turpē Venerē. i. libidine. iugimus. i. locia

mus tibi teneros. i. iuueniles annos Virginis. caue ire in aple-
xus & gremiū huius Virginis & ne. sp. iustum i. mādarū. Ius-
sus & iustum masculino & neutro genere declinatur singularitē
Pluratiue solū neutro usurpatur Vir. li. v. Impio leti parent ac
iussa faceffunt. Paruit: & mem. ser. somnia mēte Atq; cupidi
neos. i. libidinosos. nō sensit amp. ig. ardore: Iāq; dapes & vi-
ua fer. apparāt cōuiuū: pate. q; coronāt. Vir. & vina coronāt.
Discūbunt hilares. iucūdi. & declinatur secūda & terciā declina-
cionibus Hilarus & Hilaris teste Capro. Gellius li. xv. Ceciliū
inducit dicentē. Nā hi sunt inimici pessimi. frōte hilaro: corde
tristi. Discumbūt circū hilares mētas lōgo ordine. Et secūda
animis. c. cō. letis. Cōuiuia a conuiuēdo dicta sūt auctor Cice-
ro in Catone. Postq; pressa sam. & pecto. mitis. Iacchus Bac-
chi nomen α πο το ο ι σ κ χ ο υ η hoc est a clamādo: qm̄ Bacchi
des clamore in eius sacris utebantur.

Iustus.

Iustum

Iussa

Hilarus

Hilaris

Cōuiuia

Leniuit curas abigens: frontisq; seueræ
Triste supercilium cithara præludere eburna
Coepit & argutas aptare in carmina voces
Lydius: hic tactis æquabat Ariona neruis
Orpheaq; & clarū Dirceo Amphiona plectro.

Virgilius Ludere. i. canere Vir. Ludere q̄ vellē calamo pmisit agresti. Ly-
dius ppriū cytharēdi nomē. Cēpit p̄ lu. eburna cithara & argu-
tas sonoras voces aptare disponere i carmia Hic tac. equa Ari-
ner. Orpheaq; & da. Amphī. Dirceo. i. Thebano plectro. Ple-
strū q̄ corde intēdūtur & remittūtur. Dicit Lydiū equalē cātu
Citharæ Arioni Orpheo & Amphīōi. Arion cytharedus ex
Metimna Lesbī insulē cū i Sicilia et Italia sua arte diuicias acq-
siuisset: nauigaretq; Corinthū: nauē insidias ei appararūt ad i-
tercipiēdos eius q̄stus: peccit ut prius eū Cythara canere pmitt-
terēt: q̄ cātu Delphines cōgregati nauē accefferunt: ipse in unū
se deiciēs ad Tenax Laconię a Delphine deductus incolumis
eualit. Periāder Corinthi tyrānus pducto corā nautis Arione:
quō ipsi i Italia manētē dixerāt eos supplicio affecit. Historia
est apud Hero. Plī. Au. Gel. & Solinū. De orpheo dictū est sup̄
Is iter Argonauras cythara cecinit de Chao & exordio mundi
ut est apud Apolloniū & Valerium Flaccum.

Lydius

Plectrum

Arion:

Herodo Plinius Gellius Solinus Apoloni. Flaccus Horacius
Amphion saxa ad muros Thebanos in Boeciā traxisse
suo cantu dicitur. Horacius in poetria Dicitus & Amphion

PARTHENICES PRIMAE

Thebanę conditor urbis: Saxa mouere sono testudinis & prece blanda. nam ut est apud Pli. libro. vii. primus rationem musicam inuenit. de his tribus Papinius in Siluis. Iam Methymnei Vatis manus: & chel' una Thebais: & Getici cedat tibi gloria plectri: Et tu saxa moues: & te nemora alta sequuntur.

Plinius
Papinius

Carmen erat summe dorso fundata Sionis
Regia: qua quondam Solymi moderamina sceptri
Stirpis Iesseę Princeps exercuit armis
Inclytus & pacis studijs præclarus. Ab illo
Virginis atq; Viri genus antiquamq; trahebat
Progeniē: & mixtę numerabat stemmata gentis.
Addebat Noes fluctus: puppimq; natantem:
Innocuasq; rubi flammis & limina nunquam
A foribus seiuncta suis: plæbilq; patere
Nescia & unius gressum admittencia Regis:
Cælantemq; Deos ficto Labanida vultu.

Carmen erit. Poeta elegantissimus historias recenset quas eum cecinisse fingit. Primo quo pacto Regia in monte Sione fundata fuerit: qua inclytus Princeps stirpis Iesseę hoc est Dauid exercuit moderamina Solymi sceptri hoc est regni Hierosolymitani: inclytus armis & studijs præclarus. Vates eni fuit & Lyrico carmine insignis. Beda auctor est. Psalteriũ Lyrici composuere pedes. nam Instar Pindari & Flacci multa apud Hebreos scripta sunt ut Hieronymus testatur. Metrico tamen artus peritum Hebreũ nondum reperi: quamuis consonanciam ac syllabarũ proporcionem facile conijcere possim.

Beda

Hieronymus.

Stemma. Ab illo Virg. genus Marię & Ioseph a Dauid. Antiq. q; trahere. Prog. & mixte numerabat. stemmata gentis. Insignia. Maiorum imagines in atrijs disponebantur: & ex his quædã lineis designabant pictis: eorum scilicet qui coronam in bello meruissent. Vnde stemmata id est coronę pro maiorum imaginibus accipimus Pli. Auctor. Addebat. Lydius. fl. Noes. hoc est diluuium quod sub Noe fuit. Fuerunt duo alia. unum sub Deucalione: alterum D. cc. annis antiquius sub Ogige Thebanorũ Rege: de quibus apud Poetas crebra mencio est. Primum ex literis sacris discimus omnium vetustissimũ. puppimq; natantem id est Archem. Innocuasq; rubi flamas. Moysen designat cui

Plinius

**Diluuium
duo.**

Exodus
Szekel

in rubo ardenti Dominus apparuit ut est in Exodo scriptum:
& limina nuncq; A for. se. f. Portam dicit de qua in Ezekele scri-
ptum est capite. xliij. Et conuertit me ad viam porte sanctua-
rii exterioris quæ respiciebat ad orientē: & erat clausa: & dixit
Dominus ad me. Porta hæc clausa erit non aperietur: & vir nō
transiet per eam quoniam Dominus deus Israel ingressus est
per eam: eritq; clausa Principi. ideo dicit Poeta noster. Plebiq;
patere Nescia: & v. g. admit: Regis Celantem. abscondentemq;
Deos Idola Laban: da. Rachel filia Laban: ficto uultu. Historia
est in genesi. Iacob fugiens socerum Laban consedit in monte
Galaad: ibi eum Laban comprehendit. furata autē erat Rachel
Idola patris ignaro atq; inscio Iacob: cumq; Laban ea quære-
ret consensiente Iacob veniens ad tentoriū Rachelis: illa festi-
mans abscondit ea subter stramenta cameli & sedit desup: serui-
tantq; omne tentoriū & nihil inuenientiait. Ne irascatur Do-
minus meus: quod coram te assurgere nequeo: quia iuxta cō-
suetudinem sceminas: nunc accidit mihi. Sic delusa sollicitu-
do quærentis est.

Rachel:

Genesis

Velleraq; & siccos magni Gedeonis imbres.
Atq; uti fiscellam placida gestauerat unda
Nilus: & Infantis miseratam fata Puellam,
Et conuulsa nouas virgulta ferencia frondes.

Iudicum.

Velleraque & siccos. Cum filij Israhel opprimerētur a Ma-
dianitis: ut est in libro Iudicum. dixit Dominus Gedeoni ut
liberaret Israhel. Dixitq; Gedeon ad Dominum: Si saluum fa-
cis per manum meam populū Israhel sicut locutus es: ponā hoc
vellus lanę in area. Si ros in solo vellere fuerit & in omni terra
siccitas: sciam quod per manum meam sicut locutus es libera-
bis Israhel. factiq; est ita. Deinde pecijt ut solum Vellus siccū
esset: & omnis terra rore madens. fecitq; Dominus nocte illa
ut postulauerat. & fuit siccitas in solo vellere: ros in omni ter-
ra. Atq; uti: quomodo. Nilus gestauerat placida unda fiscellā
De Moyse dicit qui expositus fuit in Nilo reconditus in fiscel-
la: quem filia Pharonis æducandum suscepit sororiq; Moyses
os lactandum tradidit. hist. est in Exodi libro. Fiscella diminu-
tium est a fiscina. Est autem fiscina vāsis genus ex iunco. Ni-
lus Aegypti fl. cuius miracula Herodotus Diodorus Aristo-
teles: Lucanus Straboq; describūt. Et conuulsa nouas virg-
fer. fro Virgam Ahron intelligo quæ fronduit amygdalac; p-
duxit: cum de sacerdocio filij Israhel yndecim Tribuum cum

Gedcon.

Exodus

Fiscella
Fiscina
Nilus.

PARTHENICES PRIMAE

Tribu Leui contenderent: ut est in libro Numeri capite decimo Numeri
moseptimo.

Adiungebat uti peregrinas æquore cędros
Compositis ratibus cōdenda ad tēpla vehebant
Sidonij: ut multo paries effulserit auro.
Miratumq; gradus Hominē: qui clara petebāt
Sidera: & ingentem diuini fœderis archam.

Hiram.

Adiungebat uti. pereg. æquore cędros. Hiram Rex Tyri: li
gna cędrina & abiegna prebuit Salomoni ad edificium domui
Domini: seruisq; suis ea detulit usq; ad Ioppen ratibus p mare
Salomonea transtulit in Hierusalem ut est in Paralipomeno
scriptū Sidonij id est Tyri. Poetę a vicinitate epitheta pmu
rare gaudent. Virg. Didonem Sidoniā dixit cum a Tyro esset
Paarlipo/
menon
Virgil

Iacob

Miratūq; gradus hominē. Iacob dicit: qui scalā vidit a terra
usq; ad cœlum pertingentē angelosq; ascendētes & descendē
tes. Et ingentē. d. fœderis archam. Designat archā quā Moy
ses ad exemplar a Domino descriptū perfecit: in qua Māna. vir
ga Aaron & liber Legis recondita erant.

Et quam fatidico populis Balahamus Eois
Carmine prædixit flammam sidusq; futurum.
Sed iam præcipiti Phœbus sub tartara curru
Ibat: & occiduis Aries sua merserat undis
Vellera & ardentī surgebat Scorpius ore.

Balahāus

Et quā fatidico populis Balahamus. De Vaticinio Balaha
mi dicit qui cōductus a Balach Rege Moab ut malediceret po
pulo Israel. Is autem prædixit. Orietur stella ex Iacob & con
surget virga ex Israhel: & puciet Duces Moab: & vastabit om
nes filios Seth. ut est i libro Numeri. Sed iam pœcipiti Phœ
bus sub tar. curru Ibat. Solis currus quatuor equis duci fini
gitur. & occiduis aries sua mer: undis Vellera id est aries ad oc
calum sub terras tendebat. & ard. surg. Scorpius ore Ariete in
occasum lapso: incipit Scorpius succedere Librę in horoscopū
ut est apud Hyginum.

Hygin

Iamq; soporiferæ tēpus dare membra quieti.
Suaserat. at Virgo secreti sola cubilis
Clausu loco / curis aperit coelestibus alnum
Pectus; & in summū sensum leuat æthera mentē

Vnam ad se comitum vocat in penetralia tecti
 Præstantem egregio vultus animicq; decore,
 Mnemosine genitrix illi Pater Vfus ab ipsa
 Cœlesti genus arce trahit : nam conditor orbis
 Est auus : hanc Grai Sophiam dixere priores,
 Nare sagax: oculis penetrans caua tartara: & altū
 Aethera : nullius linguæ non ullius artis
 Inscia : labe carens : vicij infesta : pudore
 Circumfusa genas : & laspide pectus & auro
 Splendida contexto : causas & nomina rerum
 Per media ex imis gradiens ad sumā / Deumq;
 Et mundi metitur iter . hac indice Virgo
 Insomnis ducens taciturnæ tempora noctis /
 Contemplatur uti rerum longæua propago
 Texta sit : unde prior mundi descendit origo.
 Et chaos & siluam informē : discretacq; formis
 Corpora paulatim varias induta figuras
 Vi propria pecijs suis loca viribus apta .
 Vtq; grauem liquido suspenderit aere terram
 Omnipotens opifex duplici cum prolis honore:

Sophia me
 dia breui.

Virgil.

Iaq; soporiferæ. tēp. d. m. q. Suaserat. Vir. Suadēq; cadēcia
 sidera somnos. at Virgo. Parthenice sec. so cub. Clauis lo. Vir
 ginē btissimā Philosophiæ curā impēdisse designat. c. ap. c. al-
 mū Pectus: & in summū altū: leuat aethera cœlū. mentē. i. aīm.
 Vnā ad se co. vo. i pe. te. Mnemosine genitrix. Sophiā dicit fi-
 liā Mnemosines. i. Memorię & Vsum patrē Sophie: nā usu &
 mēoria Sapiēcia & Philosophiā cōstat. ab ipsa Ce. ge. arce tra-
 hit. nā cond. orb. Est auus. Oīs sapiā a Dño Deo est Salomone
 auctore. hāc Grai. Grēci Sophiā. media breui. nā iota scribitur

Sophia
 Vfus

Salomon

Festus.

q̄ apud Gręcos sp̄ breuis enūciatur. Nare sagax. Foestus ait. Sa-
 gaces appellātur solertis acuminis: ut etiā canes indagatores
 sagaces sunt appellati. Saga quoq; dīr mulier perita sacros: &
 vir sapiens pducta prima syllaba: propter ambiguitatem vitā
 dam. nam in sagax primā corripitur. Papinius in Syluis

Sagaces,
 Saga

PARTHENICES PRIMAE

Sagum

jugulis te animi atq; sagacis Exitus euoluit. Hor. Somnia terrores magicos: miracula sagas. Sagum: vestimentum militare

Virg. Virgatis lucet sagulis. Oculis penetr. caua tar. Philo- Virgil.

sophia infernis superisq; intrēdit. nullius lingue: n. ul. ar. In- scia Philosophiē hoc est perfectę sapiencię officia describit. labe

ca. sine vicijs: non solum sine vicijs sed & vicijs infesta pudore Circumfusa genas. Secundū dogma Platonis qui ex bonis ex Plato

imijs & primis: hoc est ex Deo & mente tanq; ex fonte: animi profluere bona dicit Prudenciā: Iusticiam: Pudiciam: & For-

titudinem: hisq; omnibus præstare Prudenciā: secundā nume- ro aptate Continenciā esse: has iusticiā sequi: Fortitudinem

Iaspis

quartā esse. & Iaspide pectus & auro. Spl. contexto. Iaspide plurimę ferunt gentes Smaragdo similē Indice, Ciprii dicunt glaucum pinguēq; Perse ari similem. Et Iaspis est cerulea apud Thermodoontem amnem. In Phrigia purpurea. In Cappodo-

cia ex purpura cerulea atq; non refulgens. Thracia Indice simi- lem mittit. Chalcidia turbidam Pl. lib. xxxvij. Plinius

Causas & no. re. Per. med. ex imis gr. Dialecticen: Ethicen & Physicen dicit. Et mūdi meti. iter: Geometricen Arithmeticen & Astroq; scienciā designat. hac indice Virgo. Ducens tēpo-

ra taciturnę noctis insomnis. sine somno. Contēplatur utiq; & longe. propago: principium mundi & originem inuestigando

Chaos

Et chaos Chaos appellat Hesiodus consulam quandam ab in- Hesioidus Festus.

icio vnitatem hiantem patentemq; in profundum: auctore Fe- sto. & siluam informem & ἵλη hoc est hyle. siluam & mate-

Hyle

riam designat. Vnde apte Siluam informem id est Hylen: quā nostri materiam dicunt. Plato omnino duo rerum ponit prin-

cipia: Deum atq; Materiam. Esse autem Materiam informem & infinitam: ex ea concreciones fieri: eam cum aliquando reme-

re & inordinate moueretur a Deo in locum vnum coactam. Porro huiusmodi essenciam in quatuor Elementa conuersam.

Ignem: Aquam: Aerem: Terram. Ex his mundum & ea quæ in ipso sunt nasci. Auctor Laercius: Et alia inícia inueniri forsi-

tan posse: aut quæ Deo nota sunt: vel ei qui sit Dijs amicus. Apuleius auctor: Materiamq; signari impressione formarum.

Discretaq; for. Corpora pa. va. ind. fig. Vi propria. Vtq; gra- uem liquido susp. Terra in liquido aere suspensa est: nam vndi-

q; aere cingitur. Omnipotens opifex & deus duplici cum pro- honore id est Pater cum Spiritu: qui est honor prolis id est Fi-

lij: & Patris. Oceanumq; suis complexum fluctibus orbem

Horacius

Virgil.

Plato

Plinius

Hesiodus Festus.

Plato

Laercius Apuleius

Fuderit: ætherijs incluserit ignibus auras.
 Vtq; feris terras: mare piscibus: aera cessit
 Alitibus varijs ornans animantibus orbem.

Homerus Oceanumque suis comple. flucti. orb. Fuderit. Oceanum pro
 aqua ponit Vnde & Homerus ex Oceano omnia procreata di
 cit. dicitur autē Oceanus, a velocitate. Aethe. indu. ig. auras

Plinius de Elementis quatuor: Ignitum summo: inde tot. stel
 larum collucencium illos oculos. Proximum spiritus: quem
 Graeci nostriq; eodem vocabulo aera appellat. Viralem hunc
 & per cuncta rerum meabilem totoq; consortum Cuius vi su
 spensam cum quarto aquarum Elemento: librari medio spacij
 tellurem: ita mutuo complexu diuersitatis effici nexum: & let
 uia ponderibus inhiberi quo minus euolent. Contraq; gra
 uia ne ruant suspendi: leuibus in sublime tendentibus. Sic par
 ri in diuersa nisu: vi sua queque consistere: irrequieto mundi
 ipsius constricta circuitu: quo semper in se currente imam atq;
 mediam in toto terram: eademq; vniuerso cardine stare pendē
 tem: librantem per quæ pendeat: ita solam immobilē: circa eā
 volubili vniuersitate: eademq; ex omnibus neā: eidēq; om
 nia inniti Hanc Plinianam mentem hic *ca. in libris Poeta nos*
 ter elegantissimus insinuat.

Vt vaga perlustrat Phoebe duodena quotannis
 Sidera fraternū fugiens iter: & modo tractus
 Erret ad Austrinos Helicē modo visat ad Arcū
 Vt procul a Phœbi Venus & Cyllenius igne
 Ne volitent verso referant vestigia gressu,
 Phœbus ut obliquo nunq; discedat ab orbe:

Georg. Purbachius
 Plinius
 Luna perlustrat duodena quotannis Sidera. fraternum fugiens
 iter. Solis videlicet. Sol semp mouetur sub linea quæ ab Astro
 nimis Aeliptica dicitur. Superficies autem eccentrici Lunę p
 pter declinationem polorum orbium: argem deferrenciū su
 perficiem ecliptice sup diametro mundi interfecat. Vnde una
 eius pars versus Aquilonem: Altera versus Austrum ab eclip
 tica declinabit. Illa igitur intersectio circa mferente eccentrici
 Lunę cum superficie ecliptice: in qua cum centrum epicidii Lu
 nę fuerit: versus Aquilonem ire incipit: caput Draconis nun
 cupatur: Cauda vero reliqua. Auctor Georg. Purbachius. Pli

PARTHENICES PRIMAE

Luna de Luna iam vero humilis & excelsa: & ne id quidem uno modo: sed alias admota caelo: alias contigua montibus: nunc in Aquilonem elata: nunc in Austros deiecta. Quae singula in ea
Endymiō deprehendit hominū primus Endymion: & ob id amore eius captus fama traditur. Vnde Poeta. frat. f. iter. & modo tractus. Erret ad Austrinos id est Australem versus plagam Helicem modo visat ad Arcton id est ad septentrionē. Vt pcul a Phœbi: Venus & Cyllenius id est Mercurius a monte Arcadię Cylleno in quo ex Maia & Ioue natus est: Plures fuere Mercurij de quibus alibi dicam. Dicit Poeta Venus & Mercurius ne volitent longe a Phœbo hoc est Sole referunt vestigia verso gressu id est motu retrogrado. Nam ita se habet Venus ad Solem: ut linea mediū motus Veneris in eo loco Zodiaci secundū longitudinem: in quo linea mediū motus Solis terminetur. Unde habito mediū motu Solis habetur & mediū Veneris. semper igitur est mediā eorum coniunctio. Id autem fit propter motum deferentis in longitudinem super axe eius imaginario: cuius poli accedunt & recedunt a poli Zodiaci in vtramque partem: propter motum alium circuli eccentrici in latitudinem. Habet autem se Mercurius in hoc ad solem ut Venus: Nam centrum epicycli Mercurij in eo tempore semel reuoluitur in quo linea mediū motus Solis vnam complet reuolutionem. Purbachius Auctor. Maioris egent hæc speculatione quæ exposcit Poetę interpretacio. Phœbus ut obliquo. n. d. ab orbe. Orbem pro ecliptica intelligo: non pro Zodiaco: nã & reliqui Planetę nunquam a Zodiaco discedunt. Zodiacus circulus est quartus in Spera: in quo duodecim signa locantur a Vere incipiendo. Aries. Taurus Gemini: in his tribus tempus Vernalis demonstratur. Cancer Leo Virgo. In his signis maxime Aestas conficitur. A Virgine Sol transit ad equinoctium Autumnale. Chele id est Libra. Scorpius Sagittarius in his tribus Autumnus & equinoctium Autumnale. Capricornus Aquarius Pisces Hyemem conficiunt. Habet Zodiacus latitudinem duodecim graduum quæ per eclipticam lineam diuiditur: in quæ Sol semper meat. Hygi.

Zodiacus

Purbach:

Hygi

Atque viam retro gradiens obseruet eandem:
 Claraque nocturnis splendoribus imbuat astra.
 Et rubicunda feri quæ lex incendia Martis
 Voluat: & egregium iubar & Iouis ora benigni.

Atq; Senem pigrum curuata falce minantem.

Atq; viam retro gradiens id est cum a nobis recedit ad signa Hyemalia. Claraq; nocturnis splen. imbuat astra. omnia astra a Sole lumē participant. Et rubicunda feri id est crudelis Contemplatur quæ lex voluat incendia rubicunda feri Martis Stella martis Pyrois appellatur a Πυρόμασι id est ignefco.

Mars Pyrois

Hygin.

Hæc autem non magnò est corpore: sed figura solis & flammæ. Hyginus: Mars calidus & siccus malivolus: in motu suo proprio medio gr̄is: nec multum velox nec multum tardus. & est Planeta rixancium: furiosorum: caluorum & crispum & superborum. & egregium iubar: & ora id est aspectus Iouis benigni. Iouis stella nomine Phaethon. corpore est magnus: ideo dicit egregium iubar. Tū Planeta est calidus & humidus: sanguineus. beniuolus. & est planeta illorum qui sunt benigni: religiosi reuerendiq;. Atq; senem pigrum. c. f. minantē. Saturnus designat frigidum & siccum: & vitæ cōtrarium: nature inimicum: cum falce pingitur ex fabula: quoniã patri Cœlo pendenda abscidit. tardus est in motu: triginta enim annis Zodiacum permeat. auctore Ptolomeo ceterisq;.

Iupiter

Sarurnus

Ptolomeus

Vt super octauæ radiancia sidera cœli

Certa lege meant & scintillare videntur.

Alcius extollens mentem / curuamina noni

Orbis: & æterno splendentem lumine mundū.

Et tenues miratur aquas glacialis Olympi:

Vltimaq; immensæ formata volumina molis.

Vt super. Vt id est qualiter meant Planetæ super radiancia sidera octauæ cœli. Certa lege meant: & scintillare videntur. Mouentur enim Planetæ subter duodecim signa: quorum sidera sunt in octaua sphaera. Aptè autem dicit Planetas videri scintillare: nam reuera non scintillant: quia prope sunt. Auctori Aristoteles. Alcius extollens mentem curuamina noni Orbis id est Sphaerae primi mobilis. & æterno splendentem lumine mundū. Et tenues miratur aquas glacialis Olympi. cœli Christallini

Aristotif.

PARTHENICES PRIMAE

Ultimaq; imense for. volu. molis. nonus enim orbis a Philo/ sophis ultimus ponitur. Vel intelligo ultimū orbē cœlū. Eim pyrreū hoc est igneū. a splēdore nō a calore. Chrystallinū autē aqueū est nature ut glacies solidata. uti scribunt Doctores san/ cū in secundo Sentenciāz.

Lanigeri sublimē decus : Taurumq; nitentem : Et geminos Helenæ fratres : auersaq; Cancri Sidera quæ Aethiopes urunt Indosq; Arabesq;.

Aries
Taurus
Gemini

Lanigeri sublimē decus. Arietē designat: q Phryxū & Hellē duxit p Hellepontū: Thaurūq; nitentē. hic dicitur iter astra cōstitutus quod Europā incolumem trāsirexit Cretā ut Euripides dicit teste Hyginio. Et geminos Helenę fr. Castorē & Polucē: quos dicit oim fratū inter se amantissimos fuisse: quod neq; de principatu cōtenderunt neq; ullā rem sine cōmuni cō/ filio gesserunt. Pro quibus officijs eorū: Iupiter inter notissi/ ma sidera eos cōstituisse existimatur Hyginius. Helenę fratres qm Tyndari est Ledę filij fuerunt. Leda autē Thestij Pleuronij fuit filia. Strabone auctore. Auersaq; Cancri Sydera. Ad ani/ malis motū respexit quoniā auersus incedit. Hic dicitur Iuno/ nis beneficio inter astra collocatus: quod cum Hercules cōtra Hydram Lerneā constitisset: ex palude pedem eius mordicus arripisset: qua de re Hercule per motū eum interfecisse: Iuno/ nem autē inter sydera cōstituisse: ut esset cū duodecim signis. quæ Aethiopes urūt Indosq; Arabesq;. Populis Indię: Ara/ bis & Aethiopiibus supra capita seu vertices Cancer Solem de/ ferre constat auctore Ptolomeo: aliquibus semel alijs bis in an/ no: ideo uri eos dicit Sole in Cancro.

Hygin.

Idem

Strabo

Cancer

Ptholome/ us

Atq; Molorchium stellata fronte Leonem : Et iubar Erigones : æquataq; brachia Libræ : Virosamq; Nepam videt : Aemoniasq; sagittas

Molorch/ us

Atq; Molorchium stellata fron. Leon. Molorchus pastor fuit in silua Nemea: qui Hercule hospicio suscepit euntē ad Leonem interimendum. Inde appellat Leonem Molorchium stellata fr. habet enim tres in capite stellas Hyginio Teste. Papi/ nius. Dat Nemea comites: & quas in prælia vires: Sacra Cleo/ nei cogunt vincta Molorchi. Leo quoniam oim ferarū prin/ ceps est: in celo figuratur: vel ut fabulę volunt quod Leo Her/ culis fuerit prima certatio.

Papinius

Leo

LIBER II. FO. LIX.

Et iubar Erigones id est Virginis. Erigonem filiam Icarī: Virgō
 translata in cœlum dicunt: cum diucius Patrem quęsiuisset: Icarus
 ab Atticis interemptum: cumq; per canis ductum ad patris ca-
 daver peruenisset: laqueo se suspendit. Iupiter & patris casum
 & filię miseratus utrunq; in astris collocauit. Icarū iuxta plau-
 strum: Virginem prope Leonem. Hesiodus Virginem Iouis
 & Themidis filiam dicit. Aratus Astrei & Aurorę filiam existi-
 mat. Alij hanc Fortunā alij Cererem dixerunt. Alij Apollinis
 filiam dixerunt. Aequataq; brachia Librę. Chele Scorpionis
 pro libra ponuntur. Ideo dicit Brachia: nam Chele proprie sūt
 cancroꝝ scorpionūq; brachia. Virosaq; Nepam hoc est Scor-
 piū. Scorpūs pp̄ magnitudinē mēbroꝝ in duo signa diuidi-
 tur: eius enim brachia nostri Libram dixerunt. Torum autē
 signum hac de causa constitutum dicunt. Orion cum se in Ve-
 nando præstantissimū dixisset: etiam Dianę & Latōę: seq; om-
 nia quę ex terra oriuntur interficere valere. Vnde terra pmo-
 ta Scorpionem eduxit qui eū interfecit. Iuppiter utriusq; ani-
 mū admiratus: Scorpionem inter astra collocauit: ut species eius
 hominibus esset documento: ne quis eorum aliqua re sibi cō-
 fideret. Dianam autem propter studium Orionis percussit a Io-
 ue: ut idem beneficiū traderet Orionī. Itaq; Orion constitutus
 est in astris: ut cum Scorpion oriatur: Orion occidat.

Aemoniacq; sag. id est Thessalicas sagittas. Sagittarium de
 signat: quem Chironem volunt iustissimū Centaurorum Ho-
 mero teste Centauri autem Thessali sunt. Thessalia autem Ae-
 monia dicta fuit ab Aemone Deucalionis filio Strabōe teste.
 Cornuacq; Aegoceri gelidis humencia nymbis;
 Et liquidos Vrnas rores ventosq; cientem:

Cornuacq; Aegoceri id est Capricorni. Huius effigies simi-
 est Aegipani: quem Iupiter: quod cum eo erat nutritus: cū eo
 esse voluit ut caprā nutricem. auctor Hyginus. Aegyptij Sa-
 cerdotes: & nonnulli Poetę dicunt cum plures Dii in Aegy-
 tum conuenissent: repente venisse eodem Typhoa acerrimū
 Giganta: & maximum Deorum inimicum: quo timore pmo-
 tos in aliam figuram se conuertisse. Mercuriū factū esse Ibim.
 Apollinē Gruē. Pana autē dicūt in flumē se deiecisse & postero
 rem partem corporis effigiē Piscis alterā vero Hirci fecisse: & ita
 a Typhone profugisse: cuius cogitatū Iupitrē admiratū: effigi-
 em eius inter sidera fixisse. Hyginus auctor. gelidis humē.
 nymbis. Ad tēpus anni respexit. hiemale enī signū est: nā sua

Hesiodus
Aratus

Homerus
Strabo

Hyginus

Virgō
Icarus

Chele

Scorpūs

Orion

Sagittari-
us

Capricor-
nus

Typhon

Pan

PARTHENICES PRIMAE

natura frigidū est & siccū terreūq;. Et liquidos Vnā id est Aquariū. Hunc cōplures Ganymedē dixerunt ereptū a Patre propter pulchritudinē: factūq; pincernam Deorum. Alij Deucalionem dicunt sub quo Cataclysinū. Alij Cecropem Regem Atheniē: qui Dīs aquā in sacrificijs libauit: ante Vini usum. Hyginus auctor.

Atq; Dioneos lucenti tergores Pisces.

Hygin

Atq; Dioneos &c. Venus cū quodam tēpora cum Cupidiē filio in Syriam ad Eufratē fluuium venisset & eodē loco repente Typhōna apparuisset: Venerem cū Filio in flumen se proiecisse dicunt: & forma Piscium assumpta latuere: ac periculo liberati sunt. Ideo Syri in hysce locis habitantes Piscibus abstinent: ne p̄sēdia Deorum impugnare videantur. Hyginus.

Idem.

Hinc dextra leuaq; faces ardore coruscas

Suspicit: & cœli claros examinat ignes.

Hinc dextra leuaq; id est ad Ortum & Occasum: quæ enim ad ortū dextra: quæ ad occasum leua sunt. factard. coruscas id est stellas splendētes ac coruscantes. Suspicit. Dicit Poeta Parthenicē: & reliq; astra cōtēplādo lustrasse. & cœ. cl. examinat ignes.

Pleiades septem: quarum minor una latere

Dicitur: & pluuias Hyades pavidamq; capellā.

Pleiades

Merope
Sisyphus

Pleiades septem &c. Pleiades dicuntur stellę ante faciē Tauri: quod ex Pleione Oceani & Atlante sint natę. Hę numero septem dicuntur sed nemo amplius quā sex videre potest. Cuius causa proditur: quod sex Dīs nupsere: Merope autē Sisypho nupsit mortali: cui Glaucum genuit Bellerophontis Patrem: quare propter reliquas sorores inter sidera constituta: sed q̄a homini nupsit stella eius obscurata est. Alij Electram dicūt nō apparere: ideo quod Pleiades existimentur Choreā ducere stellas: sed postquā Troia fuit capta: dolore permota ab his se remouit. Hyginus auctor & dicuntur latine Vergilię: eorū ex ortu Ver incipit.

Vergilię

Idem

Hyades

Et pluuias Hyades. Virg. Arctur; pluuias Hyades. g. q. tri. Hyades stellę in fronte Tauri: has Pherecydes Liberi nutrices dicit: ante Nymphas Dodonidas appellatas. Hyades autē appellatę sunt ut ait Musęus quod ex Atlante & Hya Oceani filia sint quindecim filię p̄create: harū quinq; Hyam fratē in venacione a Leone interemptū lamētate: interierūt cōtinuis fletibus. Reliquę decē sororū mortē deliberātes: septē ex his se inter

Virgil.

Musęus

Hygin. fecere: quare quod plures idē sēserūt Pleiades dīctas. Hygini/
 us Auctor. Latini Hyades Suculas dīcūt: impericia noīs dece
 Plinius pti. ppter sues nomē ipositū arbitratēs ut est apud Plī. li. xvij.
 nā ab ēō quod est pluo deducitur nomē Hyadū: & est sidus
 tēpestuosū. Pavidā capellā. Respicit ad fabulā de Capra quae
 Iouem nutriuit. Fuit autē Aega Phoebi filia: cādore corpis prae
 stātissima pulcherrimaq;: cui ecīā pulchritudinī cōtrarius hor
 ribilis aspectus inerat: quo Tytanes pteritū pecierunt a terrar:
 ut eius corpus obscuraret: quā terra specu quodā celasse dicit
 in insula Cretae: quae post Iouis nutrix fuit. Sed cū Iupiter bel
 lum contra Tytanas appareret: mīsum est ei si vincere vellet: ut
 Aegē pelle tectus: & capite Gorgonis bellū administraret: quā
 Graeci Aegida appellauerūt: quo facto Iupiter Tytanas supera
 uit. tum reliqua ossa Aegos caprina pelle cōtecta aīa donauit:
 & stellis figuratā memoriē cōmendauit: & postea quibus vice
 rat tectus: Mineriē concessit. Hygi. Vnde Pōeta noster apte pa
 uida dicit ab effectu.

Aega

Aegis

Hygin. Post rapidū Leporē: Iugulas: & Procyon uftū:
 Morbosamq; Canem: & Coruū cratera tenētē.

Post rap. lep. Lepus hic dicitur Orionis canē fugere venan/
 tis. Nam venator fuisse fingitur. Dicunt autē Leporē a Mercurio
 constitutū: eiq; datum praeter cetera genera qua drupedū:
 ut alios pareret: alios hēret in vēre. Aucto. Hygini. Iugulas
 Stella Orion dicitur Iugula eo quod amplior sit ceteris: qua
 si nux iuglandis auctore Pompeio Plautus Neq; Iugula: neq;
 Vesperugo. neq; Vergiliē occidunt

Lepus.

Iugula
Orion.

Idem Et Procyon uft. hoc est Antecanis. Hic ante maiore Canem
 oriri videtur: & habet vnā stellā in capite: & aliam in pectore:
 & in lumbo vnā. oritur cū Leone vnde uftum dicit ad tempus
 Aestatis respiciens.

Procyon.

Morbosamq; Canē. Canis maior Europe custos fuisse dī: &
 ad Minoa puenisse: tū mīeri datus Prochri Cephalī uxori. alij
 Oriōis Canē dīcūt: alij Icarī. habet at Canis ī lingua stellā vnā
 q̄ ipsa Canis appellatur. In capite alterā quā Isis statuisse existi
 matur & Syriōna appellasse: ppter flāmē candorē: quod eius/
 modi sit: quod magi. lucere videatur. Hyg. Vir. li. iij. tū steri
 les exurere Sirius agros. Lucanus rapidus q̄ Sirius ignes Ex
 erit. Est at Sirius morbosum sidus Syllius. Primū lethiferos
 repressit Syrius ætus. eius enī exortu accēdi Solis vapores
 q̄ ignorat: cuius sideris effectus aplissimi ī terra senciunt. Fer/
 q̄

Canis.

Sirius.

Hygin
 Virgil
 Lucanus:
 Syllius

PARTHENICES

PRIMAE

trent maria ex Oriente eo fluctuant in coelis Vina: Mouentur stagna. Origem appellat Aegyptus feram: quam in exortu eius contritari & contueri tradunt: ac velut adorare cum sternuerit. Canes quidem toto eo spacio maxime in rabiem agi non est dubium Plin. libro secundo.

Hydra

Coruus
Crater.

Et Coruum erat tenentem Hydra Sidus est in qua Coruus in sidere: & crater positus existimatur: de qua hanc habemus memorie proditam causam. Coruus Apollinis tutela usus: eo sacrificante missus ad fontem: aquam puram petiit: vidit arbores complures Ficorum immaturas: eas expectans dum maturerent: in arbore earum quadam confedit. post aliquot dies coctis Ficibus: & a Coruo pluribus comestis: expectans Apollo Coruum vidit cum cratere pleno volare festinantem: Pro quo admissus eius quod diuicius Apollinem moratus sit: qui eius mora coactus alia usus aqua: hac ignominia Coruum affecit: ut quamdiu Ficus coquantur: bibere non possit: ideo quod guttur habeat pertusum illis diebus. id cum vellet significare Apollo inter sidera constituit crateram & supposuit Hydram quae Coruum sicientem moraretur. Videtur enim rostro caudam eius extremam verberare: tanquam non sinat se ad crateram transire. Poeta nominat Coruum cratera tenere dicit respiciens ad primam fabule partem quae est ex Hygino.

Plinius

Inde coronata rutilans Minoidis astrum
Et non longa situm post interualla Sagittae
Sidus: & aetherijs errantem tractibus hedum
Orpheamque Lyram & flammis lucetibus Aram.

Ariadne

Sagitta

Hedochus

Hedi

Lyra

Ara:

Inde coronata ut Min. est &c. Coronam dicit Ariadnes Minois filie: quam ei Venus in Dia insula cum Libero nuberet dono dedisse traditur. Et non longa. si. p. int. sag. Sidus Sagittae sidus. unam ex Herculis sagittis fuisse dicunt: qua Aquilam dicitur interfecisse: quae Iecinora Promethei fertur exedisse. ortur cum Scorpione: quo exoriente & Corona exoriri videtur Hyginus auctor. Vnde Poeta dicit hoc sidus non esse situm post longa interualla Coronae & aetherijs ere. tractibus Hedum. Hedochus hoc est auriga habet in manu sinistra stellas duas qui Hedi appellatur. Orpheamque Lyram. Lyra inter astra constituta est: hac uti (Eratosthenes ait) de causa quod in iicio a Mercurio facta de testudine Orpheo est tradita: qui Caliope & Oeagri filius: eius rei maxime studiosus fuit. Hyg. & flammis lucetibus Aram. Dij cum Tyranas oppugnare conarentur coniurationem &

Hygini

Idem

Eratosthe
ues
Hygin.

facta in Ara fecerunt: eamq; inter astra locarunt. ab ea consue-
tudine homines dicuntur instituisse sibi: ut cum aliquam rem
efficere cogitarent prius sacrificarent: quam agere cœpissent.

Hyginius auctor.

Suspiciens cœli æternos meditatur honores:

Curfibus alternis mundum ferri atq; referri

Ex Austro in Boreã ex Borea miratur in Austrũ

Suspiciens cœli æter. medi. hono. Meditatur Siderum con-
dicionem: quibus cœlum honoratur. Curfibus alternis: mun-
dum ferri. atq; referri. alternis cur. id est motibus reciprocis.

Ex austro in Boream: ex Borea mir. in Austrum. Causa huius
reciproci motus est Zodiaci circuli declinatio: ita enim Zodia-
cus formatus est: ut una parte contingat Aestiuum circulum:

alia vero Hiemalem. Aequinoctialem autem medium diuidit.
Itaq; sol per Zodiacum currens neq; extra eũ transiẽs: in decli-
nacione quæ est versus Boreã a principio Arietis usq; ad finẽ
Virginis a Borea in Austrũ dicitur ferri. Rursus a signis Li-
brẽ usq; in finẽ Piscium referri in Boreã dicit. De circulis spher-
e dicam laucius alibi.

Et fieri ut gelidam tellus coniecta sub Arcton

Dum bibit ætherios admoto Sole calores:

Mitis & humanę reddatur idonea vitæ.

Et fieri ut. qualiter. g. tellus subie. sub arcton. Dũ bibit. eth.
adm S. c. Miratur Parthenice quo pacto fiat ut habitabilis sit
ea ps terræ quæ Boriali Zone subieitur: hoc est quæ sita est in
ter tropicũ circulũ Cancrĩ: & circulũ Arctiũ. Dũ bibit eth.
causa est motus Solis qui sua vicinitate tempat eã. Zonã ideo
bibere dicitur a Poeta ætherios calores ab Sole. Mitis & huma-
nẽ red. id. vite. Vnũquodq; hemispheriũ in triginta ptes diui-
ditur: ita ut dimensio totius Sphere ex sexaginta constet parti-
bus. Sũpto igitur inicio a principio Boreali capiantur sex parti-
tes ab utraq; finicione: ductoq; circulo cuius centrũ sit Polus:
hic circulus Arcticus dicitur: eo quod inter eũ Arcturi simula-
cha ut inclusa pspiciuntur. Quæ signa a nostris Vrsarũ spe-
cie ficta Septentriones appellatur. Ab hoc circulo de reliquis p-
tibus quinq; sumpris eodẽ centro ducitur circulus qui Tro-
picus Aestiuus appellatur. Ideo quod sol cũ ad eũ circulũ per-
uenerit Aestate efficit eis qui in Aquilone habitant: Hiemem
autem eis qui statibus Austrĩ opponuntur. Præterea quod ul-

Hemispe-
rium

Arcticus.
Septentrio-
nes
Tropicus
æstiuus

K

PARTHENICES PRIMAE

tra eum circulū Sol nō transit: sed statim reuertitur Tropicus est appellatus. Ab hac circuli finicione: quatuor de reliquis partibus sup̄is: ducitur circulus Aequinoctialis: sic dictus quod Sol cum ad eū orbem peruenit: Aequinoctiū conficit. Hoc circulo facto dimidia pars Spherę constituta perspicitur. Deinde e contrario a Polo Australi sumptis sex partibus: ut supra dictū antarticus circulus ductus Antarticus appellatur quod contrarius est ei quem arcticum diximus. Hac diffinitione Spherę centroq; Poli qui notus dicitur: quinque partibus sumptis circulus Hiemalis Tropicus instituitur. Hiemalis dictus ideo quod sol cum ad eum peruenit Hiemem efficit his qui ad Aquilonē spectant. Ab hoc circulo ad Aequinoctialē circulum reliquę sunt partes quatuor. Hyginus auctor His circulis seu Zonis terre partēs quinque subiiciuntur. Septentrionalis extremitas & Australis perpetuo frigori subiectę habitacionis impacientē sunt. Medius cingulus æterno afflatu continui caloris ustus: terram partem subiectā habet pariter inhabitabilem. Inter extremos autem & mediū circuli duo ex utriusq; hac frigide & torride: intemperie temperantur. Vnde terre his subiectę habitabiles sunt. Hyginus auctor.

Hygin.

Mens calefacta Deo : sanctisq; exercita curis :
 Atq; laborando vires & robur adepta
 Alcuis it : semperq; magis terrena relinquit :
 Iam Superis admixta domos explorat & arcem
 Et solium sublime Patris : quod plurima circū
 Turba leues animi volitant : decimoq; sedenti
 Orbe Deo astant vigiles : & cuncta fideli
 Iussa ministerio peragunt : versantq; rotatu
 Sidera perpetuo quidam : mortalia quidam
 Facta regunt : pressasq; graui sub mole tuentur
 Corporis humanas mentes : & regna gubernāt.
 Omne per hos exercet opus. Pater ipse quieto
 Tranquillus sceptro sedet & complectitur orbē.

Mens calefacta Deo. Parthenices mens alcuis it calefacta a deo: sanctisq; exercita curis. Atq; lab. opando vires & r. adep. Semp; mag. terrena. relinquit. Iam Superis .i. celestibus admixta: do exp. & ar. Ostendit Parthenicen: nō solū astris intēdit.

se: sed & Dei sedem Patrisq; solio animū contēplando adhibuit
 se. Et soliu subli. Patris: qu. p. circa Turba leues animi volu-
 tant. i. agiles Angeli. decimoq; sed. Orbe. d. assistunt iug. & cū-
 sta fid. Iussa. mini. p. Versantq; ro: sid. ppetuo. q. Aristoteles
 singulis orbibus motores singulos adhibet: quos Intelligen-
 cias nostri dicunt. Plato Deos dicit. Ponit autem triplicē Deo-
 rum speciē. Quorum est unus summus: primus & solus: Ille
 ultramundanus: incorporeus: aperimetros: genitor rerū om-
 nium. beatus & beatificus: optimus nihil indigens ipse confe-
 rens cuncta: indictus & innominabilis. Aliud genus q̄le astra
 habent: & hi Celites dicuntur & semper eodem statu mentis æter-
 naq; equabilitate foelices. Terciuū genus Medioximos appellat
 inter summū aethera & infimas terras in isto interstite aeris spa-
 cio: per quos & desideria nostra & merita ad Deos permeant.
 hos græco nomine Demones nomiant. Ex his Plato autumat
 singulis hominibus in vita agēda: testes & custodes singulos
 additos qui nemini cōspicui/ semp allint: oīm nō modo acto-
 rum testes verū eciam cogitatorū: hunc Genium latini appel-
 lant: Theologi Christiani ad Angelos r eferunt. Vnde Poeta
 noster elegantissimus: mort. quid. F. r. press. q. g. sub mo. tuen-
 tur custodiunt. & regna guber. Om. per. h. ex. opp. ipse. q. Trā
 quillus: quietus. scep. f. & complectitur orbem. Vetus opinio
 est: atq; in cogitaciones omnium hominum penitus incidit:
 Deum esse: originis non habere auctorem. Deumq; esse salu-
 tem: & perseveranciam earum quas effecerit rerum. Neq; ulla
 res est tam præstātib; viribus/ quæ viduata Dei auxilio: sui
 natura contenta sit. Vnde Virgi. Iouis omnia plena. Deus enī
 quadam infatigabili providencia: & procul posita cuncta con-
 tingit: & maximis interuallis disiuncta complectitur. Nec ama-
 bigitur eum præstantem atq; sublimē sedem tenere Apuleius
 auctor.

Celites
 Medioximi

Demones

Genius

Deus

Aristotil.

Plato

Virgil.

Apuleius

Virginis hæ curæ: seseq; oblita Virumq;
 Miscetur Diuis coelicq; palacia lustrat.
 Atq; thoro recubās summo spaciatur Olympo.

Virginis he cure. Parthenicē Philolophiē curā impedisse de-
 signat spretis mūdānis rebus. seseq; oblita. Vir. q̄ Miscet. Di-
 uis. i. celestibus. Atq; th. r. l. sp. olimpo. Plato. n. (si quis dilige-
 ter eius tractatus inspiciat) bonū nostrū posuit in scia: specula-
 cioneq; summi boni: quod & Deū & mentē primā nominat.

Interea Virgo thalami dum sola recessu

K ij

PAR THENICES PRIMAE

Excubat occulto per longa silencia noctis :
 Fatidici Vatis : quem ferrea turba gementem
 In geminas secuit dentato robore partes :
 Codice versato primum locus ille legenti
 Obuius occurrit grauidam qui Virginis aluum
 præcinit & magni prolem mortale Tonantis
 Corpus & humanæ subituram incōmoda sortis
 O felix nimium dixit quæcumq; futura es
 Et Matres longe ante alias dignissima Virgo :
 Quæ paritura Deum fruituracq; coelibe lecto :
 Magna senescenti renouas miracula mundo .
 Non ego cōmuni Patrum te labe volutam
 Crediderim talem cui dant oracula palmam .

Fatum
 Prouiden
 cia

Interea virgo. Pro œconomia id est dispositione carmi-
 nis: ut ad Saluatoris conceptum procedat: Poeta inducit Par-
 thenicen Esaię prophetę vaticinium dum Codicē eius versat
 ret inuenisse quod scriptū habet Ecce Virgo concipiet. mira-
 tamq; Virginis eiusdem felicitatē. Interea tpe medio. V. th.
 dū sol. recessu. Excubat occulto. Periphraſis thalami: p. l. si. n.
 Fatidici Vatis: dicentis fata. Plato diuinam legē dicit esse Fa-
 tum per quod inuitabiles cogitationes Dei: atq; incepta cō-
 plentur. Vnde si quid Prouidēcia agitur: id agitur etiā fato:
 & quod fato terminatur: Prouidēcia debet susceptum videri:
 quē ferrea turba. hoc est dura gementē In ge. sec. dentato robo-
 re partes. Esaias propheta terra p. medium lectus fuisse memo-
 rat. . Codice versato. hic ordo incipit. Versato cod. f. u. pri.
 lo. il. leg. Obui. occur. g. g. V. al: Præcinit. & mag. pro. Filium
 Dei summi. Subiturā corpus assumpturū carnē & in cō. h. sor-
 tris. fragilitatē hūanę naturę O felix ni. dix. quæcūq; futura es.
 Et Mat. lo. ante alias dig. Vir. Quæ parit. Deū fr. q. coelibe le-
 cto. i. casto thoro Magna senescenti ren. mi. mūdo. Nō ego cō.
 Pa. te lab. volutā. Nō credo te originalis culpę habere maculā:
 quā a Patribus contrahimus. Ta. cui. d. or. palmā.

Plato

Tu vetus extingues viciū : sceleriq; reclusa
 Limina concludes : tu Protoplastis acerbam
 Ingluuiem delebis : ages noua sacra nouumq;

Fœdus & humanū supra genus omne fereris,
 Te tua: te ventura omnis mirabitur aetas.
 Et tibi perpetuis ardebunt ignibus aræ.
 O mihi: si tantum non est audere superbum:
 Conconceptus liceatq; tuos vultusq; tueri
 Dicite Carmeli: qui sancta silencia montis
 Incolitis Vates Vatumq; æterna propago:
 Quos imitans tædas sum dedignata iugales?
 Dicite quæ regio iubar hoc? quæ proferet aetas?
 Credimus e terris venturam an ab æthere summo
 Lapsuram? tali ne hoiū debetur origo?
 Dumq; ita cœlesti mentem succensa calore
 In laudes ignara suas prorumpit: Olympo
 Labitur & veniens fulgentes explicat alas
 Nuncius: & celeri penetrat secreta volatu
 Limina, ad ingressum subitæ perterrita lucis
 Extulit attonito titubancia lumina vultu:
 Et formam mirata Viri tabescere castum
 Pectus, & insidias metuens pallefcere cœpit.

Tu verus exting. vi id ē primos Parentū delictū: s. q. re. Li.
 cōdu. finies: tu Protoplastis. Prothoplastis hoc est Adæ. Dici-
 tur enī Adā Prothoplastes. i. primo formatus: nec est hic dati Prothop/
 uis pluralis huius noīs Protoplastis: sed genitiuus huius no lastes
 minis Prothoplastes: veluti carminis rācio requirit: is enī bre
 uis est in gō: i plurali vero pducta. ac Ing. gulā. de. ages id ē
 geres. noua se no. q; Fœdus. testamentū nouū designat: & hu.
 l. g. o. fe. Te tua te ven. oīs etas te mirabitur. Et tibi ppe. ar. ig.
 aræ. O mihi (ū. t. non est au. sup) Con. lic. i. uultus. Vultus est
 volūtas q; p motu animi i facie oñditur. Facies est oris species. Vultus?
 Salustius i Catilina. Prorsus in facie vultuq; vecordia inerat. Facies,
 Dicite Carmeli. q. s. silencia mōtis Inco. v. vatūq; æter. propa.
 Quos imitās ego Maria. sum de. tædas iugales id est nupcias.
 Dicite q. r. Iubar hoc? q; pfe. ætas? Credimus e terris ven. a. ab
 eth. summo Lap; ta. ne ho. hoc est nunqd tali Virgini debetur
 origo hūana. Dūq; ita cœlest. Dū hæc cogitat: Nuncius e coelo

PARTHENICES PRIMAE

labitur: & ve. ful. ex. al. & cel. pe. se. vo. Limina Parthenice pter
rita ad ingressum subite lucis. Extu. titu. Lumina p timore: at
tonito: stupido vultu. Et for. mir. viri castu pectus coepit tace
scere: & met. insi. coepit pallefcere ppter timore metumq.

Aliger arguta referans noua nuncia voce
Pone metus inquit Superis gratissima Virgo:
Lætus ab ætheria venio tibi nuncius arce
Aeterni iucunda ferens mandata Tonantis.
Conceptura nouos ullo sine semine foetus
Et prolem paritura Dei: Materq; futura es
Stirpis Olympiacæ tactus non passa viriles:
Et Deus ipse tuam veniens labetur in aluum
Gressibus occultis: tuaq; intra viscera corpus
Ipse sibi formans post nonæ tempora Phœbes
Exiit humanæ velatus imagine formæ
Arma ferens pacis venit: atq; saluifer orbi.
Propterea sanctam dabis attestata salutem
Nomina: in imensum crescet: venturaq; magno
Secula consensu templis congesta superbis
Donâ ferent illi: rutilo qua surgit ab ortu
Lucifer: hesperias & qua declinat in undas:
Qua micat Arctophylax: latu qua sustinet orbē
Axis inocciduus: resonans qua nascitur Auster,
Imperio premet omne genus telluris & undę:
Possessurus opes cœlicę habiturus honorem
Perpetuu: & mundu æquatis rectorus habens
Sed neque fulgentes auro radiante coronas:
Nec Tyrios Regum feret ornamenta colores.

Argutu

Nuncia

Aliger arguta id est sonora Vir. i. Buco. Forte sub arguta cō
federat Illice Daphnis. Aeneidos septio Arguto tenuis percur
res pectine telas. Hic sonos stridulūq; signat: Alias breue Vir
gi. Geor. iij. Argutuq; caput: breuis aluus obefaq; terga. ref.
noua nun. Neutro genere ptulit: noua nuncia cōtra Valleopi

Virgita

Idem

Catullus: nionē: Catullus. Geminas Deorū ad aures: noua nuncia referēs
 Tibullus: Tibullus. Diui vera monēt venturę nuncia sortis.

Pone p̄depone: me. inq. o. Su. g. Vir. Let. ab aethe. ve. ti. n.
 ar. Aeter. iu. f. m. Tonā. Cōce. no. mirādos. sine ullo se. hūano
 Et pl. filiū p. D. m̄q. f. es. Stirpis Ol. i. celestis. rac. nō. p. vir. si/
 ne cōsorcio virili. Et D. ip. t. ve. la. in al. Gressibus oc. incog/
 nitis: tuacq; post none tēp. Phoebes: hoc est post nouē menses.
 Exiet hu. Arma. f. p. ve. atq; Saluifer orbi. p̄pterea dabis No
 mina pli attestācia salutē: hoc est vocabis eū Iesum: quod salua

Iesus

torē apud Hebreos notat: in imensum crescet: & vētura sēcula
 ferent illi cōsensu magno cōgesta dona. rutilo q̄ sur. ab or. Lu
 cifer: hoc est Oriētis populi. Hesperias & qua decli. in und. id ē

Hesperus

Virgiliis:

Hispanicas hoc est Occidētis Hesperus stella ea dī quę alijs no
 minibus: Vesp̄us: vesper: vesperugoq; vocatur Virg. Ite do
 mum saturę vēit Hesp̄us ite capellę Et ab Hespero Italia cog/
 noiatur: Tū Hispania occidētis puincia ab Hespero Atlantis
 fratrē dicta Qua mi. Arctophy. ea parte q̄ sustinet orbē Axis
 inocciduus: Septērio: Arctophy. i. custos Vrsę: & est Bootes
 quē alij Arcada Calistonis & Iouis filiū dicūt: alij Icaꝝ volunt
 Polus is q̄ Boreus appellatur puideri pōt semp Virg. Hic ver
 tex nobis temp̄ sublimis: at illū Styx atra tenet Manelq; pfun
 di. rsonās q̄ ea p̄te ubi nascitur Auster hoc est Meridiei pars:
 Imperio: p̄tate premet o. g. r. & unde id est terre & aquar: Pos
 sellurus opes cō. habi. ho. Perpetuū & rect. gubernaturus mū
 dum q̄tis habenis iusta lance: Sed neq; fulg. Humilē Regē de
 signat: auro radiañ co. Nec Tyrios Re. f. or. co. id est purpure/
 os vestitus Tyrus Phoenicię ciuitas quondā insula p̄ alto

arctophy

lax:

Bootes

Idem

Tyrus.

Plinius

Non illi sublime domus dabit ardua culmen;
 Marmora nec tollet subeuntibus alta columnis
 Viuenti; non Martis opus; non ærea tela
 Tractabit; rigido non oppida milite cinget;
 Nec ruet aerias arces; non æquora grandi
 Classe premet; non hinnitus laudabit equorū.

K iij

PARTHENICES

PRIMAE

Nec quę bella mouent horrenti classica cantu:
Ferreā nec mittet captos in vincula Reges:

Classis Non illi sublimē &c. Dicit Iesum dñm nostrū in vita nō habiturū altas domos: subeuntibus colū alta Marmora: nō Martis opus: hoc est bella non aera tela arma bellica. rigido non opp. milite cing. Nec ruet. diruet aerias. altas. arces. nō equora maria grandi id est copiosa Classe premet. **Classis** collecta nauuium dicitur multitudo: & aliquando pro una tm naui ponitur. **Virgil** Lycię ductorem classis Orōtē. **Idem** Classes eciam turmę instructę dicuntur exercitus pedestris siue equestris. **Virgi.** Scio me Danais e classibus unū Aeneidos secūdo. **Gellius** **Classici** hic locus est **Classici** item Gellio auctore a classe dicti: qui centum & viginti quinq; eris censi erant: primę classis dicebantur **Virgil** Infra classē autem secūde classis: ceterarūq; oim classium dicebantur: qui minore summa eris: q̄ supra dixi censebantur. **Virgil** **Classicum** item cornu vel tuba conuocandi causa facta: dicitur. **Virg.** libro septimo. Classica nāq; sonāt. nō hinnitus laudi: q̄q; Necq; bella mouent horrenti classica cantu. Ferrea nec mittet. & reliqua.

Nec populo illustres ducet spectante triūphos.
Scilicet hæc homines curant: nos alta tenentes
Qui regiūs totū damus hæc nō querimus orbē.
Non illi humana bellum est cū gente: supbum
Spirituū genus atq; procax: atroxq; quod ausu
Diuinum ingenti iam vulgo usurpat honorem
Impetit: huc belli vires: huc dirigit omne
Robur: & hæc agitur non ferro pugna: sed astu.

Triūphus Nec populo illust. du. spec. tri. Triūphus a Thriambo **Varrō** **Triūphus** a Thriambo **Li** beri Patris cognomēto dici videtur auctore **Varrone**. Hæc ac erant ornamēta triūphalia. Aurea corona: quā a tergo triūphantis feruus sustinebat ut scribit **Pli**. Sella curulis eburnea. **Plinius** Scia pio eburneus extrante aquila in capite. Toga picta & palmata **Liuius** tunica. Auctor **Liuius**. Dicebatur autē Impator in curru aureo: albis equis currū trahentibus. Lauri ramū in dextera gerens: ferebant & Laurū milites currū triūphantis secundū legiones cohortes & manipulos subsequentes: partim carmina patricia salibus permixta & risu: partim laudes Impatoris canentes. Sicq; Impator in capitolium ascendit Ioui optimo maximo

LIBER II. FO. LXV.

Plutarch. **¶** Imolaturus tauros qui currū precedebant cornibus aureis vittis fertisq; ornatos. Auctor Plutarchus in Aemilio. Eodē auctore triumphus albis equis actus est a M. Furio Camillo. Spectabat autē triumphū populus Romanus nitidis vestibus ornatus in equestribus Theatris: quos Arcus appellant: & in locis circa forū ad hoc ipsum ex ligno fabricatis. Omnia urbis templa erant aperta: fertis vaporibusq; repleta suauissimis: multitudo ministroꝝ baculos manibus gestancium ex medio dimouebat turbas: & vias puras apertasq; prestabant.

Scilicet hec ho. cu. nos alt. te. Qui regimus. nā ministerio Angelorum infera reguntur. totū. omnia. damus hæc. nō. que ri. orb. mundū. Non illi Deo bellum est: cum humana gēte. superbum Spirituū genus. hoc est Demonū. qui ob superbiam celo pulsi sunt. Procax: importunum. atroxq; crudele. quod ausurienti. magno. diuinum iam uulgo id est passim. usurp. ho. Idololatriā. Impetit. hos spiritus & demones. huc bel vir. huc dirig. om. Robur fortitudinem. & hec agitur. n. f. pugna. armis siliet. sed astu id est astucia. Astus quarta declinatione declinari potest: & etiam Astu indeclinabiliter. Phoca teste: & Astu deducitur ab ἄστυ quod græce urbem designat: eo quod i ur bibus habitates astuciores sint Auctor Pedianus Festus Donatusq;.

Phoca:

Pedianus

Festus:

Donatus:

Astus:

Astu

Quid fieri maius poterit: **¶** trudere Diuos
Sedibus antiquis & auito pellere regno?
Sed grauis humanas premit ignorantia mentes
Nam quod promittit venturo oracula Christo
Imperium mortale putant: Vatemq; futurum
Terrena tantum ducunt a stirpe: Deumq;
Esse negant: hinc errorum descendit origo.
His delusa dolis & eisdem ambagibus olim
Perfida posteritas longum sperabit in æuū:
Speratamq; videns non apparere salutem,
Exiliq; moras longi mirata nec audens
Vera sequi. nugis & spe pascetur inani.

Quid fieri maius po. q. t. D. Sedibus ant. & aui. p. r. vere auito: nā Gētiliū Dij hoies Parētes habuere auosq;. Sed gi. h. p. ig. m. Nā quod p. vent. o Christo. Imperiū mor. pu. V. q. f

PARTHENICES PRIMAE

Credunt Christū solū ex humanis parentibus nasciturū: cum Dei filius sit: De. q. e. n. hinc err. d. or. His delu. do. & eis. amb. olim in futuro. Perfida poster. gens Iudeorū. l. sp. in guum. Sp. que vi. & reliqua.

Fœlices annos: & quæ tua protulit ætas
 Aurea non Cæsar renouauit sæcula: verum
 Tuq; Puerq; tuus: nam primi dulcia mundi
 Tempora conuerso cœperunt currere gressu.
 Læta quies oritur: niueis pax aurea pennis
 Descensurā leues humeris circumligat alas:
 Iamq; mei nocuos ignes infestaq; terris
 Sidera compescunt comites: Oriona sæuum:

Fœlices annos: & quæ tua o Christe protulit ætas Aurea Sub Octauio Augusto aurea sæcula fuisse canit Virgi. Poeta noster hoc sæculū non Cæsari Aug. sed Christi natiuitati assignat. v. Tuq; P. t. nam pri. dulc. mundi Tpa conuer. coop. c. g. Læta qui. oritur niueis Pax aur. pennis. Descen. l. h. circumligat alas. Iamq; mei noc. ign. Angelus socios & comites suos compescere dicit. infestaq; sidera terris Oriona seuū. Hyrrhæus cum Iouem & Mercuriū hospicio recepisset: peccijt ab eis ut si/ bi liberorū aliquid nasceretur. Dij iussere ut coriū bouis quē eis imolauerat ac p epulo apposuit/ pduceret: q̄ pducto vri/ nam Dij corio infudere: & iusserunt ut sub terra poneret: ex q̄ postea puer nascitur: quē e facto Hirrhæus Vriana nomiauit: sed vetustate & cōsuetudine factū est ut Orion vocaretur Au/ ctore Hyginio: hic Pleiadibus vim inferre voluit: quas Iupi/ ter miseratus eas in cœlū transtulit: ubi eos adhuc Orion infe/ qui videtur: ideoq; Poeta seuum dicit Vel quia tēpestuosum ē Sidus. Vir. Quom subito affurgēs fluctu nimbofus Orion. Hesiodus Neptuni filiū ex Euriale Minois filia hūc dicit. Oui. lib. v. Fastorū priorē opinionē sequitur. Strabo loci meminit ubi hæc acta dicūtur dicens. Tanagra Argos e Thebis descen/ denti: a leua sita est. Hyrrhia vero a dextra. At Hyrrhia ipa hoc tpe agri Tanagrei est: q̄ prius Thebani soli fuit. Vbi de Hyrr/ hieo fabulæ cōficiē sunt: & de Orionis pcreacione. Hic a nōnul/ lis Aorion vocatur: eo quod ferat ensē. nā Aor græce latine en/ sis trāsfertur: Lucanus Enliferi nimiū fulget latus Orionis. Catullus pximus Hydrochoi fulgurat Aorion. Strabo item

hyrrhæus

Orion.

Aorion

Virgilius

Hygin

Virgil:
Hesiodus
Ouidius:
Strabo

Lucanus:
Catullus:
Strabo

LIBER II. FOL. LXVI.

Orionē ab Orea ciuitate Euboiaē in qua nutritus fuit : nomen
accepisse testari videtur.

Icarijq; Canis rabiem : pedibusq; rapinam
Stringentē curuis Aquilam: teretemq; Sagittā
Ceteraq; ingratos hoīm meditata dolores
Astra premūt: flāmasq; iubent regnare fauentes.
Nuncius hæc. humilis firmato pectore Virgo
Imperio dixit magni parere Tonantis
Cogimur : & miti curuans caput annuit ore.
Candida virginitas : simplex prudentia : velox
Et matura fides : humiliscq; modestia totos
Læticia impleuit ccelos & sidera cantu.
Tum diuina grauem subitis conceptibus aluum
Extulit : atq; linus soboles extendit onustos,
Sicut in adductos penetrat cum lubrica folles
Aura:cauernosum surgens tumor exit in orbem

Icarijq; Ca. ra. ad aīal respexit. pedi rap. String. cur. Aqlam.
Aqla hæc dī Ganimedē rapuisse: & amāti Ioui tradidisse: hanc
eciā Iupit primus ex auitū geñre delegisse sibi existimat: q̄ sola
tradita sit mēorie: cōtra Solis Oriētis radios contēdere valere.

Hygin.

Hyg. De Cane Icarī dixiūs. teretēq; Sagittā. hāc Hercul' fir
ille dicūt: q̄ Aquilā interfecisse dī q̄ Promethei iecinora exedif
se fertur. Ceteraq; & alia astra premūt: meditata ingratos dolo
res hoīm. Hippallage est. i. astra meditata dolores ingratorum
hoīm: q̄ superis grāciā nō referūt. Nūcius hæc hu. fir. pectore
Virgo. Nā castitatis ppositū mutare nō voluit. Imp. d. m. p.
T. Cogimur: & mi. cur. c. an. ore. Cādida vir. Dotes virginis.
sim p. ve. & ma. si. credidit enī Angelo statim ut vocē salutātis
audiuit. huq; mo. t. Læti. imp. cce. & sid. can. Tū diui. gra. subī.
cō. al. Extulit diuino semnie uterq; impleuit: atq; si. so. ex. on. p.
sistudinē. Si. i. add. p. cū lu. fol. Aura cauer. sur. t. ex. in orbē.

Mirata est creuisse uterum natura : suumq;
Esse negauit opus trepidas ut Virginis aures
Aliger afflauit cœlesti Nuncius ore.
Diuulgata Polo res est : mysteria norunt
Aetherij ciues ; Mariæ tunc æthere toto

Aquila

PARTHENICES

PRIMAE

Nomen honoratum : coeli cantata Theatris
 Virginitas fecunda fuit nōdum agnita nigris
 Manibus : infernoue Ioui : sub hypostasin unā
 Naturæ coiere duæ : quæ copula Diuos
 Gentis in immensum nostræ conuertit amorem
 Nec graue Coelitibus fuit ipse relinquere summi
 Tecta Patris : nostræq; dies cū Virgine longos
 Ducere & occulti referare negocia coeli :
 Ipse puellari forma mentisq; decore
 Letior accito Diuū Pater agmine : sanctos
 Alloquitur ciues : circumstantemq; coronam
 Spirituū:alloquio Patris exultauit Olympus.

Mysteriū

Aether

Manes

hypostasis

Mirata est creuisse ut natura. l. q; Esse neg. op. trep. ut postq;
 Virg. au. Aliger aff. ce. N. o: Diuulg. p. r. Mysteria norunt id ē
 arcana. Mysteriū a μῦσθ quod est claudio deduci videtur: Vn
 de græcum est vocabulū. Ministerium autē a ministrando lati
 num est. Aetherij ciues: coelestes Angeli ab aethere. Aether autē
 vocatur: non ut quidā putant quod igneus sit & intensus: sed
 quod cursibus rapidis semper rotetur vt Apuleius uult: idem
 Aristoteli videtur. Marię tunc aethere to. Nomen hono. coe.
 can. Thea. Dicit coelestibus virginis Marie conceptū notū fuis
 se: Inferos autē latuisse. nond. ag. nig. Manibus id est inferis
 Manes pluraliter tantū primam indifferentem habet syllabam
 Virg. stant Manibus arę Ceruleis moeste vittis Lucretius li/
 bro terciō Et nigras maectant pecudes Manibusq; Deisq;. In
 ferno ve Ioui id est Plutoni. sub hypostasin unā. Naturæ coi
 ere duæ. diuina & humana in unam substantiam cōmixtę sunt
 ὑπόστασις substācia dicitur q̄ verbo crebro theologi utū
 tur Christiani. quæ copula unio Diuos. coelestes conuertit
 amorem nostrę gentis: id est naturę humanę. Nec gra. Coelitia
 bus. . Dicit Angelos occulta coeli Virgini reuelasse. Ipse pu
 ellari for. men. q; d. . Læciōr. Patrē coelestem dicit letum fuisse
 ob decorē virginis: cōuocatoq; cōcilio Superum: referasse eis
 causam cur Coelites diuersa domicilia sortiti sint: & quō ppter
 Luciferi supbiā sedes eius vacua māsit. q̄ fuit cōtermina Rega
 li thronō Dei: sceproq; Tonātis. accito Diuū Pa. agmi. f. All.
 ci. circūst: q̄ cor. Spi. Angelos spiritus appellat. all. Pa. ex. Oly.

Apuleius
 Aristotel

Virgilius
 Lucretius

LIBER II. FO. LXVII.

Vtq; prius multa sublimē laude Puellam
 Extulit illustres atavos & nomina clara
 Gentis Iesseæ referens delataq; cœlo
 Sacra: pioſq; animos antiquæ stirpis inanem
 Luciferi ostendit sedem: contermina semper
 Regali fuit illa throno: sceproq; Tonantis.
 Tum memorans veteres rixas primæuacq; bellat:
 Cur non una omnes habeant habitacula Diui:
 Discretiq; locis habitent: quare alcior illos
 Orbis habet: cur Lunam alij: cur Cyprida qdam
 Mercuriumq; colant: cur sic partitur Olympum
 Lex æterna docet: cur eant in sidera mentes
 Terrigenæ: quæ nam ratio persuaserit illis
 Deberi ætherios cœlestia tecta per orbis

Vtq; prius. Primo originē Virginis ex Iesseæ stirpe extulit
 laudibus. Extulit illust. at. & no. d. Gentis. stirpis Iesseæ & de
 lataq; cœlo Sacra. Hęc enim gens vni Deo sacra fecit pioſq; a
 antiq; stir. inanem. vacuā. Luciferi ost. sed. Hic p Principe De
 moniorū sumitur Lucifer ut Christiani Theologi volūt. con.
 sp Reg. f. illa throno: sc. q; To. Tum memo. vete. ri. p. q; bel.
 Cur nō & c. q. al. illos. Angelos or. ha. cur Lunā. alij: cur Cypri
 da. i. Veneris orbē. Merc. q; colant: cur sic partitur Olympum
 Lex aeter docet: cur eant in sydera mētes Terrigenę. Animarū
 originem manare de cœlo iter recte philosophātes indubitate
 constat esse sentēcię: & animę dū corpe utitur: hæc est pfecta sa
 piencia: ut unde orta sit: de quo fonte venerit recognoscat. Ma
 crobio auctore: Vnde Cicero. hoies enī sunt hac lege generati:
 qui tuerētur illū globū: quē in hoc tēplo mediū vides: quę ter
 ra dicitur: hisq; animus datus est: ex illis sempiternis ignibus
 q̄ sidera & stellas vocatis. quæ nā ra. psua. illis Deberi cœle
 stia tecta p æthereos orbis.

Lucifer

Macrobi/
 us.

Cicero.

Monstrat: & hæc dictis posuit sententia finem.
 Sicut Luciferi locus hic sublimior inter
 Eminent æterni numerosa sedilia regni:
 Sic Virgo: quā parua domus angustia claudit:

PARTHENICES PRIMAE

Et Mariam pressæ monstraui acumine virgæ:
 Humanis animis longe est præstancior; illi
 Non fati ratio non cœli mobilis ardor
 Destinat hoc solium / sed lege coercita mentis
 Libertas & noster amor, sic fatus. At omne
 Læticia fremuit cœlum: diffusa voluptas
 Cœlestes animos rapuit: sonuere Theatra
 Plausibus: assensu Superum vulgata per omnis
 Elysij campos: magni est sententia Patris.

Monstrat. i. ostēdit. Nā Cicerone auctore hinc profecti huc Cicero
 reuertentur. & hæc dictis. p. sent. f. Sentētia hæc quæ sequitur:
 scilicet Sicut luciferi locus hic sublimior alior eminet. inter
 mi. sedilia æterni regni: Sic Virgo: præstancior est longe hūa-
 nis animis. Quā mariam claudit angustia puę domus: & mō
 strauit Mariā acumine pressę virgę hoc est depressę. illi Virgi-
 ni: non ratio fati: nō ardor mobilis cœli Destinat hoc solium.
 Marię. Sed libertas coercita lege mentis. hoc est liberū arbitriū
 Marię rationi obediens. & noster amor. hoc est gracię diuinę.
 sic fatus. locutus. at omne Læticia fre. cœlū diff. volup. Cœlest.
 ani. rap. so. The. Pla. Assensū. Sup. uulg. p omnes cāpos Elisij
 ma. est se. P. Platonici ut auctor est Macrobius. Mundū i Ele
 menta terquaterna diuidūt: in primo ordine Terrā: Aquā: Ae
 rem: Ignem: numerantes: qui Ignis pars liquidior est Aeris:
 vicina Lunę. Supra hæc rursus totidē numero: sed naturę pu-
 rioris elementa ponunt secundū ordinē: ut sit Luna pro terra
 quam Aethereā Terram Physici dicunt: tum Aqua spera Mer-
 curij Aer Veneris. Ignis in sole. Terciū vero Elementorū ordi-
 nem ita conuertunt ut Tedam ultimā faciant: & ceteris in me-
 dium redactis in Terram ordo desinat tam una quam summa
 postremitas: secundū hunc conuersum ordinem spera Martis
 Ignis habetur: Aer Iouis: Saturni Aqua: Terra vero Aplanes
 in qua Elysios cāpos esse puris animis deputatos antiquitas
 credidit. Poeta igitur noster Elysios cāpos intelligit sedes bea-
 torum quos supra in cœlo Empyrio demonstraui.
 Temporeq; ex illo semper toto æthere virgo est
 Angelicis prælata choris: & dignior omni
 Agmine Spirituū rutilo: Cyllenia quantum
 Marte minor flamma est / vel quantū Delia tristi

Elysium.

Macrobi.

LIBER II. FOL. LXVIII.

Cædit Auo: Tellusq; Ioui: venus aurea Phœbo

Temporeq; ex illo. f. t. eth. Virg. est An. pre. ch. & dig. omi
 Agmine spirituū ruti. Cyllenia. quantū. Mercurij stella mi-
 nor est stella Martis. Stella Mercurij nomine Scilbon totus a-
 cuto lumine: sed in aspecta non magnus. Hic autē a Sole non
 abest longius signo uno Qui semper eisdem cursus efficiens
 modo nocte prima: modo ad Solis ortus incipit apparere. Mar-
 tis stella quæ & Pyrois appellatur: hæc autē non magno est cor-
 pore: sed figura similis flâmæ: auctor Hygi. Poeta noster ad or-
 bes respexisse videtur. Vel quantū Delia. i. Luna. tristi cœdit
 Auo Saturno tristi ab effectu. Iupiter ex Latona Apollinem
 & Dianam genuit: Saturnus igitur auus. Tellusq; Ioui: Ve-
 nus aurea. Epitheton Veneris perpetuū.

Mercuri /
us Scilbō

Hygin

Iunctus erat Soli trepidæ non imemor Helles
 Corniger: Orion non exurgebat: & Argo
 Palluerat. gelidâ vergens Auriga sub Arcton
 Præcipiti curru nitido sub Appolline tectus
 Ibat: & occiderant Hiades: Hædicq; Parentesq;
 Tollere fulgentem medio nox humida cursu
 Cœperat Egoceron: primisq; emissus ab undis
 Spectabat Geminos erecta fronte cadentes.

Iunctus erat Soli. Tēpus Veris describit: & Solē in Ariete
 designat: cū Parthenice nunciata est: Dei cōceptio. Dicit ergo
 Iunctus erat Corniger Soli: nō imemor trepide Helles. Aries
 hic est q; Phrixū & Hellen trāstulit p; Hellepontū: Helle timida
 decidit in mare: cōpressa deinde a Neptuno Peona procreavit:
 Hyg. & Orion nō exurgebat Oritur enī cum Cæcro: gariete
 horoscopâte i medio terrę collocatur. & Argo, Palluerat. Ar-
 go hæc nōnulli ppter celeritatē argo dixerunt ὄργωσ̄ velox
 dicitur. Alij quod Argus eius fuerit inuentor. Hanc autē pri-
 mā in mari fuisse cōplures dixerūt: ideoq; inter stellas figura-
 tā. Chelis exoriēribus tota nauis apparet Argo. Sole ergo in
 opposito exāte signo: ipsa Libra in occasu detinetur. Vñ stelle
 cū ea orientes videri nō possunt. Solū enī sex signa videri pos-
 sunt supra orizōta nostrū. gelidâ verg. Auriga. f. Arct. Erich-
 thonius primus inter homines: equos & quadrigas iunxit.

Hygin.

Argo

Iupiter ingenium hominis admiratus: ad Solis inuenta ac-
 cessisse quod is Princeps inter Deos quadrigis est usus: Erich-
 thonius.

Erichtho-
nius.

PARTHENICES PRIMAE

Vertice Carmelus caput inclinavit apricum.
 Coniferas Pinos: & odoriferas Cyparissos
 Blandior alternis flectebat nutibus aura:
 Aura laborantis tenui spiramine circum
 Colla sinusq; volans & candida Virginis ora.

Apricus
 Aphrica.
 Conus

Cypissus

Assyrii col. Pro Syrii nā Syria oli Assiria dicta fuit ut est a
 pud Hero. Taboris mon. se iuga. i. cacumina flexerūt. Montes
 honorē virgini detulisse dicit. Do. sp. ab al. Ver. Car. c. incli. a
 priciū Apricus ab a & phrike frigus q̄si sine frigore auctor Fe-
 stus. Vñ & Aphricā dictā vult ab a quod est sine & φρικη fri-
 gus & pōt dici solanus quasi sole gaudēs Apricus Vir. Mitis
 in apricis coquitur vindemia faxis. Coniferas Pinos. Conus
 p̄ summitate galeę ponitur: sed & nucleus interpretatur ut hic &
 li. Aeneid. ij. Aereę Quercus & coniferę Cyparissi. & odo.
 Cypa. hæc arbor & Cypressus appellatur: tum etiā Cupressus
 Vir. Geor. i. Et tenerā a radice ferēs Siluane Cupressum. Blā.
 alt. Aura blandior flectebat alternis nutibus coni. Pi. & odori.
 Cyp. Aura laborantis Parthenices circū colla sinusq; volans &
 spir. & candida Vir. or.

Herodot.

Festus:

Virgil.

Idem

Idem

Terra suas monstrabat opes: & lucidus æther
 Nubibus expulsis vultu ridebat aperto.
 Crinibus auratis solitocq; decencior acres
 Sol urgebat equos terfoq; ardebat Olympo.

Ops

Pyrois
 Erous.
 Aethon
 Phlegon

Terra su. mon. op. Ops soror & cōiunx Saturni d̄r. p̄ quā vo-
 luerūt terrā significare: qa oēs opes hūano generi terra tribuit
 Vñ & opulētī terrestribus rebus copiosi: & hostię opimę præci-
 pue pingues & opima & magnifica spolia. auctor Festus. & lu-
 ci. aeth. Nubi. ex. vult. ri. ap. Cri. aur. so. decen. ac. Sol ur. equi.
 Eq. Solis quatuor ab Ovi. li. ij. Methamorphoseon noīantur.
 Interea volucres Pyrois Erous & Aethon Solis equi quartus
 q; Phlegon hinnitibus auras.

Festus.

Ovidius:

Qualis erat prima Genitor qua condidit illum
 Luce Deus: quom clara nouis splendoribus astra
 Alta per insuetos ferrent vestigia gressus.

Qualis erat & Lu. d. quom Astra clara nouis splendoribus
 ferrēt alta vestigia p̄ insuetos gradus: nō dū enī mota erant sed
 primū incoeperunt moueri. ideo gradus insueti fuere.

Attulerat sextum gravidæ iam Delia mensem:
Et pleni languebat Anus sub pondere ventris.
Hæc erat Hismeræ claro sata sanguine: magni

Aristotel: Attulerat. f. g. iā. d. mē. Delia Diana dī ab insula Delo: q̄ iō Delia
vocata ē Delos: quod repēte apparuit ut scribit Arist. Et pleni
lang An. sub pō. ven. Hæc erat his. cla. f. san. m. Hismeria mater Hismeria.
Elizabeth: & Anna Marię mater sorores fuere: Vñ infra Eliza
beth. Annā appellat materteram.

Zachariæ coniunx: cui nomen Elisabet: annis
Iam grauis: hæc longo sterilem se fleuerat quo.
Oranti tandem Diuina data munere proles
Indice porrecto demonstratura Tonantem:
Et lotura sacro venientem flumine turbam.

Zacharię cōiunx cui no. Elizabeth an. Iā gra. hæc lon. ste. se
fle. æuo. Lōgo tēpore sterilitatē deplorauit. Oranti deprecanti
tandē. Di. dara mu. pro. Filius. demōstratura. ples Tonantē In
dice digito. Pollici pximior digitus Index vocatur. Et lot. sa.
flu. venientē turbā. Is primū ad Iordanis fluenta populū ad
poenitentiā vocans in flumine baptizauit.

Vt consanguineas iunxerunt oscula Matres
Mutua: & iniecti strinxerunt colla lacerti:
Grandior afflatu vicini numinis Infans
Gestit: & subito Dominum confessus honore
Maternam insolitis concussit motibus aluū.

Vt consang. iunx. of. Ma. Mutua reciproca: & iniecti. strin.
col. la. in amplexus stricte. Grandior afflatu. v. numinis infans
Gestit id est exultauit præ gaudio: & subito do. con. ho. Ma. in
solitis: incōsuetis. cōcussit tremefecit aluum. Aluus pprie foz. Aluus.
mine vëter est & ab alendo dicitur auctore Pompeio.

Pōpeius

Tunc Anus aduentu charæ lætata Puellæ:
Et succensa Deo dixit. Tu ne illa propago
Expectata diu nobis promissaq; nostris
Patribus: & sacro Vatum celeberrima cantu:
Quam mea iam sero genuit Matertera partu:
Odecoro summo facies dignissima cœlo:

L ij

PARthenICES

PRIMAE

Te tandem terris Superi ostendere : quid ultra
 Tristia primæuæ flemus conuiuia Matris ?
 O veterum spes longa Patrum spectabilis almã
 Quæ reparas Aurora diem : quæ distulit ortus
 Nox tã longa tuos ; quæ causa ignota sub ùbris
 Hoc illustre iubar tenuit : nec protulit ante
 Lumen olympiacum radios ? o cõp̃ta sepultos
 Cura tui Proauos tenuit . panduntur ab alto
 Aethere foelices anni : noua nascitur ætas.
 Sidera tu mundo referas : tu Tartara claudis :

Mater
 Amita.

Tunc Anus. Elizabeth: chareleta Puellę. Parthenices. Et sue
 ce. D. d. Tu ne illa propago Expec. diu no: p. &c. Quã mea iã
 sero. g. Matertera soror matris sicuti Amita soror patris. O de
 cor o sum. fa. d. coelo Te. t. t. f. o. quid ultra flemus tristia con
 uiuia id est gulã ac esum pomi vetiti primeuę matris: cheue sci
 licet Cheua hebraice dicitur. O veterũ sp. l. Pa. spectabilis. Au
 rora: quæ & almã. d. Quę nox. t. l. distulit. t. ortus quæ cau
 sa ig. sub. v. Hoc illustre insigne iubar te. Olym. celeste: o cõp̃
 ta sepultos: mortuos. Cura tui Proauos: ab alt. eth. no. nas. æ /
 tas: Sidera id est coelũ tu. m. referas: tu Tartara claudis. Tarta
 rus a τάρταρος qd est turbo dicitur: quoniã illico iã turbata
 sunt: & est in numero singulari masculini: plurali vero neutri.
 Testibus Diomede & Phoca: Pro fece y o vini declinatur hoc
 tartarum.

Tartarus

Tartarę

Diomed
 Phoca:

Tu genus instauras hoim̃ : profugamq; paterno
 Soluis ab exilio gentem : fortissima certe
 Delbora : bellatrixq; potens : animosa virago:
 Quæ ducis Assyrij caput atq; fluencia tabo
 Colla secans pavidos hostes dare terga coegit.

Debora

Sifara
 Iabin

Tu genus instaur. ho. profugã propter peccata procul fuga
 ram pa. Soluis liberas ab ex. gen. Fortissima delbora. Hebreus
 scribit Debora sine. l. Erat autem Debora propheta uxor La
 pidoch: qui iudicabat populũ Israel: huius consilio Barach fi
 lius Abinoem de cedes Neptalim in fugam vertit cum decem
 milibus: Sifarã Ducem exercitus Iabin regis Canaan: ad inter
 nicionẽq; deleuit. Iael autem vxor Cheber: clauo per tempora

LIBER II. FO. LXXI

Iudicum: Sisare cū malleo percussio Sisarā interfecit: ut est in lib. Iudicū quarto capite. fortissima certe Debora. bellatrixq; po. ani. vi. rago Q uē du. Assiriꝝ ca. Holofernīs. atq; flu. ta. Colla. se. coeg. pa. i. timidus hostes dare terga Iudith Viduā designat: q̄ Ho-
Iudith loferni Duci Assyriꝝ in obsidione Bethulię pugione caput abscidit: idq; in Bethuliā cū canopeo detulit: sup mutos q̄ suspenso: Diluculo eruptionē faciē obfessi: hostes in fugā vertunt. Scribūt nostri Holofernē Cambise Ducē fuisse quē secū dum Nabocodonosorū dicūt ut est in historia libri Iudith.

**Iudith
Holofer
nes**

Ipsaq; Persarum quondam gratissima Regi:
 Quæ genus ultra suū sumō dedit oscula scepro

Ipsaq; persarū. q. gr. Re. Assuero/ quē Artoxerxē alio nomīne dicunt. Dicit autē Poeta noster Parthenicē per Esther figuratam: quæ populo Israelitico in Susi per Haman dānato salutem obtinuit: cū ad conspectum Regis introisset: sceproq; eius osculato: graciā in oculis eius inuenisset: scēcitq; suspendi Haman in patibulo: quod Mardoceo prępauerat Haman. Artoxerxes ille secūdus est Darei & Parisatidis filius: cognomen to Αρτοξερξ hoc est Mnemon: quod memorem signat: huius frater fuit Cyrus Iunior: ad quē Xenophon Κυρου πρεσβυτου hoc est Cyri institutionem scripsit Plu. auctor.

**Artoxer/
xes
Esther:
Haman
Dareus
Cyrus.**

Plutarch: Quæ genus Esther genus ultra suū. f. d. of. scepro. Decretum fuerat ut nemo ingrederetur ad Regem non vocatus: qui autem accederet moreretur: ni Rex extento scepro veniam accedēti pręstaret. Esther nō vocata accedēs obrinuit retocari edictū Regis: q̄ Haman edixerat: ut oēs Iudei i regno iſſicerētur.

Clara fuit multoq; nitens resplenduit ostro.
 Hæ summū meruere decus laudēq; superbam:
 Tu tamē has omnīs superas: tu sæcula portans
 Aurea feminei tollis conuicia sexus.

Virgil: Clara fuit m̄. que nī. resple. ostro id est purpura Vir. Inſtra-
Festus: tos ostro alipedes pictisq; tapetis. Hæ sum. m. decus. Debora: Iudith: Esther. l. que superbam humanā. Tu tamen has omīs sū. tu sæcula por. Aur. scē. tol. con. sexus. Conuicium a vicis in quibus primum habitatū est videtur dictū Festo auctore. Cō-
 uicia autē sexus feminei ppter peccatū primæ Parentis dicit. Iam Deus antiquæ commissa piacula fraudis
 Ponat: & irasci terris iam desinet aether.

Conuicia

PARTHENICES PRIMAE

Fortunata Parens felixq; viscere sancto
 Progenies : sanctaq; Puer qui clauditur aluo:
 Nō erit hęc tua vana fides : nec muneris huius
 Latorem frustra credendū est æthere missum.
 Ipse Pater / qui cœpit opus formabit ad unguē:
 Irrita nec tantæ fient exordia laudis :

O me foelicem tua quod licet ora tueri :

Viscus Iam. d. an. cō. pi. fr. Ponat id est deponat dimittat & tra. it. d. aeth. Fortunata. p. fœ. q̄. yif. f. Viscus quicqd sub corio est. Lucre. lib. i. Visceribus viscus gigni sanguenq; creari.

Lucretius

Cœpio Sanct. puer. q. d. aluo. Nō erit vana hęc tua fides: nec muneris huius diuini Latore nunciū credendū est frustra missum æthere p ab æthere. Ipse pater. Deus qui Cœpit inchoauit. Cœpio cœpis cū. æ. diphthōgo totā declinationē habuit. Plautus in Menechinis: nec; pugnas velitis cœpio. Terē. in Adelphis. lex totis mēsis olfecissem quā ille quicq; cœperet. Festus Cœpiā futurę rēpus ab eo quod est Cœpi allegat Catonē. Cœpiā sediciosa & ba. l. eq. opus for. ad unguē. i. p̄ficiet p̄fectūq; formabit. Trāslacio est: a iūcturis lapidū: cū ita p̄fecte iuncti sunt: ut unguē nō admittāt Persius. seueros excluderet ūgues. Irrita nec. t. fi. ex. la. Nec exordia tāte laudis fiēt irrita. O me foel. q. l. datū est tueri cernere. t. o.

Plautus
Terēcius
Festus

Tueor
Tuor:

Tueor & tuor hoc distant: q̄ tueor significat defende: e: & est secūde cōiugacionis. Tuor aut videre: & est tercię. Et teste Priscia. Tueor & Tuor vnico gaudent infinito: quod est tueri. Veg. apud antiquos ut auctor ē: Marcellus Tuor habuit infinitū Tui. Vnde Pompo. dixit in cœpi contui. Et Turpilius ut idē refert ait. Tñ oculis lōga inter capedine appetunt cupide intui.

Persius

Priscianus
Marcellus
Pōponius
Turpilius

Sicq; tuos olim liceat mihi cernere partus :
 Atq; meo gestare sinu : q̄ læta futura est /
 Quā iucunda dies / cum nostra tuebimur ambę
 Pignora versari simul : atq; incedere iunctis
 Gressibus : & læta fari & colludere fronte.
 Vna ætas ambobus erit : par cura / par æui
 Terminus : & viuent una duo pectora mente.
 Quā bene mortali Superę clemencia morbo

Consultuit: vulnus Virgo medicamina Virgo
 Contulit: illa necis / dedit hæc primordia vitæ.
 Illa tulit belli causas: hæc semina pacis:
 Illa venenose Stygijs lactata Megeræ
 Vberibus gelido conceptum pectore virus
 Expuit in natos: nigroq; afflata colubro
 In genus omne suum spumã eructauit Auerni:
 Cuius odor postq; coelos & tecta Tonantis
 Attigit: extemplo valuas offensa patentes
 Numina clauserunt: totusq; excanduit æther:

Sic tuos olim in futuro .li. mi. cer. par. Atq; m. g. si q; lae. f. est
 Quã iu. d. q. n. tu. am. Pig. i. natos: filios appellat pignora
 Papinius in Siluis. Interius noua sepe adscitac; serpit Pigno
 ra. atq; incedere iuc. Gressi. & fari & colludere læta frõte. V. et.
 am. e. par. c. pa. cui. Terminus: & viuẽt una mête duo pe. Quã
 bene con. de. sup. mortali morbo. hoc est morbo mortalium.
 Vulnus Vir. Cheua medic. Virgo. Diua Maria. Con. illa nec.
 delicti mortifq; d. h. p. vitę. liberationis & regni. Illa tu. bel. c.
 hæc se. p. illa Eua lactata Vberibus ve. stygijs. Megerę furie.
 Tres a Poetis furie nominantur Tisiphone Alecto & Megera.
 has Hesiodus Noctis & Acherõtis filias dixit Megara vero cū
 in media: filia fuit Creontis: ut est apud Ho. in euocaciõẽ Ma
 niũ lib. xi. Odyssę hæc fuit uxor Herculis quã in furore inter
 fecit ut est apud Sene. i. Hercule furẽte. g. frigido pest. vir cõ.
 Expuit i natos. i. in sobolē: nigroq; aff. co. eructauit spumã a/
 uerni in omẽ scilicet genus: Cuius spume: hoc ẽ pcti: odor post
 q. attigit cœ. & tecta Tonantis: Dei. extemplo statim: numina of
 fensa clauserunt valuas patetes. Lucrinus sinus cõtiguus ẽ Ba/
 ijs. Strabone teste Intra quẽ sinũ Auernus est: q. cõphensam
 usq; Misenu tellurẽ: Chersonesum. i. maulã efficit iulã a ma
 ris spacio iter ipm atq; Cumas: In Auerno at maiores nri Ho
 merica defunctor; vaticinia (hoc est euocacionẽ Maniũ) fuisse
 fabulã edidere: ibiq; cū oraculũ extitisse traditũ sit: Vlixẽ eo na
 uigasse. Est at Auer. mōs & lacus Capaniẽ: vñ Stra. ait. Supci/
 lã quẽdã ardua Auernũ vndiq; circũcludit: pter Ostiũ: hoc q.
 dẽ i tpe amoenis culta mōis: oli at agrestibus referta nẽoribus
 & pceris arboribus i via q. suspiciõẽ qdã ũbris obscuro: sinũ

Papinius

Hesiodus

Homerus

Seneca

Strabo

Strabo

Megera
MegaraLucrinus
Auernus,
Cherson/
nesum.

PARTHENICES PRIMAE

reddebāt. Rūor erat indigenaz sup volātes aues: quas teter ex
halans odor exanāret in ipsas aquas decidere: idē nomē loco.
Lucrecius. Principio quod auerna vocantur nomine id ab re

Lucrecius

Impositū est: q̄a sunt auibus cōtraria cūctis: Sumimus p̄ infe-
ris Auernū Totusq; excan. in irā inflāmatur: aether
Ista salutarī totam se prōluit imbre
Nectarei fontis: vitalia pocula dulces
Ambrosiæ succos plenīs crateribus hausit:

Nectar
ambrosia

Ista salutarī Parthenice nostra pluit se totam salutarī imbre:
fontis Nectarei hausit dulces succos Ambrosiæ plenīs crateri-
bus: vitalia pocula appositū: Nectar signat Deorū pocionē:
Ambrosia cibū: Nectar græcum est vocabulum & non deduci
tura necto nectis ut stulti somniant.

Mellifluosq; bibēs latices: q̄s magnus ab hortis
Helias Eois mittit, se in flumina vertit

Lactea: quæ semper plenīs currencia ripis
Omne solum lustrant: hæc ad spectacula versus
Ipse Pater clausi limen referauit Olympi:

Vnde igitur mihi tantus honos: unde ista repēte
Gaudia prorumpunt? ut semine plena Tonantis
Fœmina sacros ferat ad mea limina gressus.

Latex

Mellifluosq; bibens latices Latex feminini generis tū mas-
culini fuit ut Caper & Probus testātur: & a lacu profluēs aqua
dicitur: utuntur ramen hoc vocabulo & in vino Virg. Aenei-
dos primo regalis inter mēfas laticēq; Lyeum Idē Sparserat &
latices simulatas fontis Auerni. quos mag. ab hortis: Helias
Eois mittit. i. a paradiso: se in flumina vertit Lactea: quæ flumi-
na currencia semp plenīs ripis. Omne solū. i. omnem terram lu-
strant: Hæc ad spectacula versus id est conuersus. Ipse. P. Deus
referauit limen clausi Olympi. Vnde igitur mihi. Elizabeth.
tantus honos. Honor & honos in recto dicimus: & multa de-
tinet significata ut est apud Marcellū. i hoc loco pro cultura &
obseruancia sumitur. Virgi. Semper honore meo semper cele-
brare donis. Vnde ista repente Gaudia prorumpūt? ut fœmi-
na plena semine Tonantis id est altissimi Dei ferat gressus sa-
cratos ad mea limina.

Caper
Probus

Honor
Honos

Marcellus
Virgilius

Hæc Anus, At Senior vocis cui clauserat usum

Imbecilla fides / cano venerabilis ore
 Signa dabat : flexaq; Dei ceruice Parentem
 Hospicio suscepit ouans : oculisq; manuq;
 Aethera mōstrabat prius : & mox Hospitis aluū

Hæc anus Elizabeth que supra dicta sunt. At Senior Zacharias cū future prolis nuncio nō crederet: mutus pmanit: usq; in diē octauū natalis Pueri ut est in Euāgelio. Dicit Poeta no/ster: signis cū honorē & reuerenciā p̄stitisse virgini Marie: At Se. vō. cri d. usum Imbecilla fides ve. da. sig. c. or. fl. q; d. c. P. Genitricē: Hosp. sus. ouās: gaudēs. Ouacio est minor triūphus & ut Plutarchus scribit Græci Euan vocant: Eā vero nō in curru lanceatus: nec circūclangētibus tubis: at pedes Patricijs in calceis: modulātibus tibijs: Myrtē gestans coronā ducit Nulla belli facies: quæ iucundū magis quā terribilē parit aspectū. Tibia enim pacis est: Veneris quoq; arbuscula Myrtus: quæ vim maxime bellūq; perosa est: Ceterū hoc triūphi genus non ab ouacione: hoc est clamore Bacchico appellatur ouacio: tam & si illam ouantes canentesq; transmittant: at quoniam milites in magno triumpho bouē in hoc imolare ouē consueuerunt: huic triumpho nomē extat ouacio: Plura Plutarchus in Mar/

Plutarchi.

Ouacio
Euan

Regia Parthenice diuino afflata calore
 Iucundum cecinit Carmen: non Lesbica tale
 Fœmina: facundi non Teia musa Poetæ:
 Nō fatus Eumolpho: nō ipse ceagrius Orpheus
 Non sonuit Dircea Chelis: qua docta supbit
 Græcia: qua sese iactat Cadmea propago.

Regia Parthenice diuini afflata calore: numine: Iucundū cecinit carmen: non Lesbica tale Fœmina id est Sappho. Lesbos insula est Asiæ in Aegeo pelago: contra oram a Lecto usq; Canas Eolicarum urbium metropolis. Ciuitates insignes habet Mitylenen: quæ viros claros habuit antiquitus Pittacum: unum ex septem sapientibus: & Alceum Poetam: & Antimenidē fratrem eius: cum his Sappho claruit: admiranda res: nam nullā fœminam scimus hoc memorabili tempore huic similē visam nec in minima parte Poetice cum illa comparandā: Drophanes orator multo tēpore posterior fuit: Ex hoc fuit & Teophanes rerum Pompei scriptor. In Lesbo etiam ciuitas est Erethus: ex

Lesbos

Sappho

M i

PARTHENICES PRIMAE

qua futere Teophrastus: & Phanius philosophi Peripatetici & Aristoteli familiares. Est & in lesbo Methymna: Vnde Arion fuit is quē Herodotus i Tenarū seruatū fabulatur cum a p̄donibus i mari obrutus fuisset. Terpandrū musicū ex insula fuisse dicunt. Itē Hellenicus res: cōscriptor. & Callias q̄ Alceū Sapphonq; exposuit. Strabo auctor. Lesbos dicta a Lesbo Lapiti filio: q̄ secundū quoddā oraculū n̄sum cū suis domesticis nauigans in hāc insulā sumpta in uxore Macharei filia Mathina noie una cū ea in insula p̄māsit: fuerūt & Macareo Methymna & Mitylene filia: a q̄bus noīa ciuitatibus. Auctor Diodorus: Pli. li. v. Insulā prius Hermeten: Iasiā: Pelasgiā: Egiṛā: Aethiōpiās: tū Macariā appellatā fuisse dicit. Strabo in octauo. & Macaris urbē Lesbon dicit ab Ho. vocari. Facūdi non Teia musa Poetę. Teus ciuitas est Ionię ex duodecim p̄cipuis in Asia minore: in peninsula quadā sita: & portū habet. hinc est Anacreō Poeta Lyricus. Cuius tpe Tei relicta urbe Abderam Thraci urbē migrauerūt: cū Persarū cōtumelias ferre nō possent. ex ea dē urbe fuit Hecateus historicus: tū Apelicon. auctor Strabo. Dicit itaq; Poeta noster Parthenicē cecinisse iucundū carmen: cui simile nec Sappho Lesbīa nec Teia musa facūdi Poetę Anacreontis sonuit. Non satus i. genitus. Eumolpo. i. Muscus. Hūc Eumolpi filiū asserūt: primū Deorū generacionē tradidisse: Spherāq; inuenisse: & ex uno fieri oīa atq; in idipsum resoluisse dixisse. Hūc Phaleris obiisse diē ibiq; sepultū esse: in scriptū q; ipsius tumulo Epigrāma. Eumolpi exanimē Muscū terra Phaleg. Cōtinet hoc tumulo pignora cara Patris. Porro pater Musci Eumolpidis apud Atheniēn nomē dedit. Laercius auctor. Strabo Eumolpū Thracē fuisse scribit Sicuti Thamyri orpheū & Muscū. Alij Apollinis filiū dicūt. Nō ipse Oeagrius Orpheus: Oeagri fluij & Calliopes Musci filius. Non sonuit Dircea chelys. i. Cithara Amphionis. Chelys gręce signat Cytharā: hāc inuenit Amphion: ut aliq; Orpheus: ut aliq; Linus septem cordis additis Terpāder. Octauā Simonides addidit. Non nam Timotheus auctor Pli.

Strabo

Diodor.
Plinius
Strabo

Idena

Laercius
Strabo

Plinius

Diodor.
Strabo

Macaris
Teus

Eumolp
us
Muscus

Cadmus

Id quāq; nostro minus est tractabile versu:

Subijciam tamen & sensum : non verba reponā.

Magnifice Regem mea mens extollit Olympi :

Et Deus exhilarat sancto mea viscera plausu .

Vidit enim pectus supplex humilēq; Ministā :

Ingentiq; meos vestiuit numine sensus :

Propterea ventura canent me cuncta beatam

Sæcula : nāq; modis in me surgencia miris

Omnipotens rerum miracula suscitāt auctor,

Ipsius æterno clemencia flumine torrens

In genus omne fluit : sicut de Doridis aluo

Perpetui voluūt plenis vada cursibus amnes.

Id q̄q; n. Dicit Poeta se carmē Euāgelicū dicturū & si nō ver-

bis:attamē sēlu. Su. t. & f. n. y. re. Repōnere ē reparare & resarcire

qd̄ fuit detractū Iuue. Meliora aq; plura repōit Persicus arborū

laurissimus Vir. Hęc rapta p̄ ȳginitate repōit Papi. Qui dāna

dolēs aliena repono Infelix lachrymas. Ma. r. m. m. ext. Ol.

Dñm. Et. D. ex. f. m. vil. p. vi. & c. Ing. q̄. m. ve. n. f. grā. Ip. æ. d.

ip̄ius torrēs q̄no flumie: fluit: deriuat se i oē genus hūanū. f. si

de. d. a. Perpetui ānes voluūt vada ple. cur. Doris Oceani filia

ex Thyti vxore: q̄ ex Nereo. l. filias pepit: q̄q; solū duq; mortali

bus nupsit Plamate Aeaco: Thetis Peleo. sed hic Doris p̄ ma-

ri sumit: ut ap̄ vir. Doris amara suā n̄ itermisceat undā. Vult

igit̄ Poeta oēm grām diuinā a Parthe. fluere: sicuti fluia a mari.

Explicuit forti vires : animumq; lacerto

Atq; suo ælatas dispargens robore gentes.

Eruit excelsos : humilesq; in scepra vocauit .

Esuriem saturans inopum : dimisit inanes

Qui terræ rimantur opes . diuina videntes

Suscepit miserans Pueri genus : atq; fidele

Semen : ut antiquis responsa Parentibus olim

Habraamo natiq; dedit : proliq; nepotum .

Ex. i. exercuit. a. i. & vires forti lacerto p̄ brachio. Explicat̄ ē

exercere. Tul. de off. li: iij. Explicat̄ atq; excute itelligēciā tuā ut

videas q̄ sit i eas spēs nocio viri bōi. ē itē explanare oñdere. Idē

M ij

Magnificat
car carmē
Parthēicel

Reponere

Doris.

Explicare.

Iuuenat
Virgil
Papinius

Virgil

Tullius
Idem

PARTHENICES

PRIMAE

eo .li. Vt quaedam sibi cōcedantur: quo facilius quæ volūt ex-
plicent. Item emittere: extendere. Auctor Marcellus. Pro fini-
ri nusq; lectum est: quāuis imperiti stulte usurpent. Marcellus

Luna ter umbrosū radijs impleuerat orbem;
Iunctaq; fraternos tociens ammiserat ignes:
Quom cœtu comitata graui Dauidica Virgo
In patriam reduci flexit vestigia gressu.

Luna ter umbrosū ra. impleu. or. i. ter. plena fuit. Iuncta
q; soli iam tociens fraternos ignes: id est splendorē Phœbi.
Quom cœtu comitata graui. uteri scilicet. Dauidica Virgo
In Pa. re. fle. Ostendit Parthenicen tribus mensibus in officio
fuisse Elizabeth: tum in Patriam rediisse.

Humida littoreus iam brachia tollere Cancer
Cœperat: & claros Procyon abscondere vultus
Et iam flaua Ceres campis albebat apricis.
Fronde coronatus matura per hordea messor
Ibat: & incuruis spoliabat falcibus agros:
Iam longo sudore madens: grauibuscq; flagellis
Robustas armata manus: tritura per omnes
Assyriæ campos: & dulcia rura Coaspis
Sternebat fragiles calamos: paleasq; volantes:

Procyon

Humida litro. iam bra. tollere. eleuare brachia Cancer Cœpe-
rat. & cla. Procyon. i. puus canis. Auctore Hyginio. Procyon
in lacteo circulo de fixis pedibus æquinoctialē circulum tãgit
Spectat ad occasum: ut inter geminos & Cancrū constitutus:
qui quod ante maiorē Canem exoritur Procyon est appella-
tus. Poeta noster solem in Cancro tum fuisse designat: cū Ma-
ria redijt in Patriã: ideo ppter solis vicinitatē cœperat abscon-
dere claros vultus. Est autē Canis hic in decima septima pte Cæ-
cri denatura Martis & Mercurij. Et iam fl. Ceres. i. frumentū
Ceres a creando: frumētū Dea auctore Festo: & ponitur pro ip-
so frumētō Teren. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Hyginus

Ceres

Fronde caro mat. per hordea. m. lb. & incur. sp. fal. ag. Iã lō
go. s. mad. gra. que. f. Rob. ar. m. tritura armata robustas ma-
nus grauibuscq; flagellis Sternebat fr. calamos. p. q. v. p. omnes
Assyriæ cāpos: & dulcia rura Coaspis. Messis ipsa alibi tribu-
lis in area: alibi equorū gressibus exteritur: alibi pccis flagel-

Festus.
Terentius;

Plinius la. Pl. au. Persę ac Sufianę iūcti sunt Assyrię & Babilonię: re-
gio Hordeū fert q̄tū nulla alia. nā modius tricētenos affert: ut
Strabo dī. Strabone auctore Prolo. Assyriā a Babilonia disti-
guat. Coaspen
Prolomé. aspes fluiuius ē Sufiane auctore Strabonē. Solinus aq̄s eius ita
Strabo dulces esse phibet: ut p̄fici Reges: q̄diu iter ripas p̄fidis fluat so-
Solinus li sibi ex eo pocula v̄dicent: & cū eundū ē pegre aq̄s eius secū
vectit̄. iō dulcia rura. Vel qa Susa frumēto adeo habūdāt: ut
& hordeū & triticū in planicie cētuplū ferat nō nunq̄: ducentu
Strabo plū. Auctore Strabone. Prior sententia magis placet.

Atq̄ sub ardenti sonitum dabat area Phcebo.
Pallida conceptum facies prodebat: & aluus
Maiori suspensa sinu: pectusq̄ leuatum:
Exili vox clausa sono manifesta latentis
Signa dabant foetus: nam nec celare tumorem
Cura fuit: nunq̄ fœcundi pondera ventris
Diffimulauit agens tenues ad pectora vittas.
Sicut enī trepidare facit mens conscia culpæ/
Sic animi simplex probitas: & cognita virtus:
Efficit impavidum pectus. fugit impius ultro:
Iudiciumq̄ pauet: frontem pius audet apertam

Virgil
Plinius

Atq̄ sub ardē. soni. hab. area Phoebo. i. Sole. Nā i his re-
gionibus tritura fit statim i agris post messem. Pal. c. f. p. i. fere
bat. Vir. Prodere voce sua quęq̄ aut oppōere morti. & al. Ma.
su. f. i. gremio. pe. q̄ le. Exili vox. c. fo. m. l. i. d. f. Pl. dicit dolo-
res capitis decimo die a cōceptu: oculos: & rigines tenebręq̄:
fastidiū in cibus: redūdacio stomachi indices sunt hoīs inchoa-
ti. Poeta n̄ manifestiora tradit: qm̄ nō fuit cura: ut partū cēla-
ret. nā. n. c. c. Cu. fuit. n. f. pon. v. Dif. a. ad pe. te. vi. ut solēt vir-
guncule tumidā aluū tegētes. Si. enī. m. con. c. i. delicti. f. trepi-
timere. Sic simplex. p̄bitas aī: & cog. virtus. Efficit impavidū
pectus: fug. impius ultro spōte. Iudiciūq̄. p. fron. a. aptam.

Valgius
Rufus

Tollere: non Regis vultum: non ludicis ora:
Non rigidos lictorum enses formidat: ut acres
Non metuit flāmas aurum: nō verbera ferri
Dura potēs Adamas: nec onustæ pōdera palmæ

Tol. nō Re. vul. nō Iud. o. Nō ri. li. Valgius Rufus scripsit.

M ij

PARTHENICES PRIMAE

Lictor

Lictorē a ligādo appellatū esse q̄ cum Mḡatus ppli Romani
 v̄gis quēpiā v̄berari iussissent ciura eius & manus ligari vin
 ciriq; a viatorē solita sint. Isq; q̄ ex collegio viatorū officium li
 gādi h̄ret Lictor sit appellatus. Tyro Tul. M. Cicer. libertus a
 lino vel a licio dictū vult. Licio enī trāuerso quod liniū appel
 latur: q̄ mḡatibus p̄ministrabāt cincti erāt. Plutarchus a ligā
 do lictorē dici vult. scribit enī de Romulo. astabāt iuuenes cir

Tyro
 Tullius
 Plutarchi:

Celeres

cum eū q̄s a ministrādi p̄mptitudine Celeres appellauit. p̄bāt
 ēt nōnulli vestibus succinctis ad coercedā cū virgis multi
 tudinē expediti ut etiā q̄s iussisset v̄culis colligarēt. Quos Li
 tores appellauit a ligādīs hoībus. nunc vero iterposito c Lio
 tores appellāt. Vt ac nō. m. fl. au. Quinimo q̄ sepius arsit p̄si
 cir ad bonitatē Auctor Pli. xxxiij. nō ver. f. Dura. po. Adamas
 nō metuit dura ver. ferri. Siquidē illa iuncta vis duarū violen
 tissimo naturę res; ferri ignisq; cōtētrix hircino rūpitur san
 guine Pli. de Adamāte. Itē paulo supra Incudibus hi deprehē
 duntur. ita respueñ ictū ut ferrū utrinq; dissulter: incudescq; ip
 se dissiliāt. Quippe duricia inenarrabilis ē simulq; igniū vic
 trix natura. & nuncq; incallescēs. Pli li. xxxvñ. Natu h̄f. nec. o

Plinius
 Idem

Palma.

pon. pal. i. nec oneratę palmę metuunt pōdera. Plutar. scribit
 palmā ī certamibus signū placuisse victorię qm̄ ingeniū eiuf
 modi ligni est: ut urgētibus p̄mētibusq; nō cedat Testis ē Ari
 stoteles ī septio p̄bleumatū. mēinit Gellius. Strabo palmace
 as trabes peculiare quiddā pati scribit. Nā cū solidę sint cū iue
 terascunt nō cedunt ī partē inferiorē sed in superiorē pāduntur
 ppter onus. vñ melius rectum sustinent Strabo libro xv

Plutarchi:
 Aristotel
 Gellius
 Strabo

Arx est ipsa sibi virtus : ipsa eruit arces :
 Ipsa feras / hominēq; domat : nō horret inermis
 Ire per hostiles cuneos : inimicāq; castra.
 Hoc externa docent : & nostræ plurima gentis
 Quæ facerent exempla fidē. cur Sceuola dextrā
 Misit in ardentes prunas ? & brachia flammis
 Exurenda dedit : p̄uor est tot milibus unus :
 Quem proprijs virtus gladijs armavit & hasta.

exina hoc
 Egentilia

Arx

Arx est ip. si. Tutissima urbiū arces vocātur ab Arcadibus
 qm̄ ī excelsā pte mōtis habitassent eo in loco ubi nunc Roma
 est Solinus auctor. Ipsa eruit arces Ip. fe. ho: q̄ do. nō hor. in

Solinus

Tullius

er Tre. p. h. c. i. cohortes. ini. ca. &c. Tullius i officijs externa exē
plaa Græcis siue a Barbaris sumit: dōestica a Romanis. & no'
pl. g. Quæ. f. si. cur Sceuola dextrā. Targnius ultimus Roma
nos Rex ab urbe pulsus ad Regē Elusinoꝝ. Porfenā se cōtulit

Targnius
Porfena

Liuius

is ubi Romā oblidione p̄mens: sedendoq̄ se urbē expugnatu
rū spem hēbat. Erat Romę adolefcens nobilis oī ʒtute p̄ditus
clarusq̄ bellicis rebus. Hic cū statuisset Porfenā occidere Thu
sco habitu indutu s: Thuscoq̄ sermone fretus penetrauit (peti
ta tñ a Cōsulibus licencia) i hostiū castra ac p̄pe Regis tunc se
dentis tribunal cōstitit: Sed cū Regē haud bñ nosset scribā pro
Rege obruncat: ut Liuius refert: tum cōp̄rehensus ad Regē du
citur: petiit ab eo facti causa. Hic icensa ad futurę sacrificiū focu
la dextra manū inicit: quā cū torreret truci & horrido ore atq̄
vultu Porfenā ituebatur: q̄ ad Rex attonitus miraculo ab alta
ribus ituenē amoueri iussit: cunq̄ a sede sua illi ensē redde
ret ille leuā intendēs manū (ob hoc dñ Sceuolę cognomētum
traxisse σκωσῶν eim græce leuū sinistrūq̄ designat) se tunc in
gt Porfenā añ vicisse quod i metū eū cōiecerat ab eo Porfena:
nunc ʒtute supari: ea q̄ se illi p̄ graciā indicare velle: q̄ necessi
tate aut suplicio qdem nō ullo idicasset. Trecenti ingt Roma
ni i tuis castris errāt: q̄ hos i te alios gerunt occasione t̄pis ob
seruātes: mihi at̄ forte euenit ut rē primus aggrededer. His ver
bis Porfena fidē habuit. & ad pacē vehement̄ cōepit spectare: pa
cis cōdicionibus ultro Rōanis oblati. Plutarchus i Publico
la. T. Li. Patres. C. Mucio ʒtutis cā trās Tyberī aggr̄ dono de
dere: q̄ postea sunt Mucia prata appellata. Dicit ergo Poeta n̄.
cur Sceuola dextrā misit i ardētes prunas: & b. f. exurēda dedit
pauor. i. tremor ē tot milibus obsidētibz urbē: quē Sceuolā
ʒtus ipsa ultro ornauit pprijs gl. & hasta. per hoc enī q̄ manū
flāmis iniecit: ostendit se nequaquā tormentis posse adigi: ut
quid contra Roma. po. libertatem ediceret.

Plutarch.
LiuiusMucius
Muciapra

Cur tranauit aquas: Tyberinaq̄ flumina Virgo
Cui pp̄lus statuam posuit Romanus equestre?
Cloelia quo clypeo Tuscū: qbus ensibus hostē
Vicit: ei Lorica fuit catapultraq̄ virtus.

Plutarch

Cur tra. aquas Ty. q̄ f. Virgo. Bello inter Porfenam Clusi
norum Regem Romanosq̄ composito decem Prætextati: ro
tidemq̄ Virgines ex Patricio genere obsides dati. Plutarcho

M iij

PARTHENICES

PRIMAE

- Cloelia.** auctore. Cloelia virgo una ex obsidibus: cū castra Hetruscōꝝ forte haud pcul ripa Tyberis locata eēt: frustrata custodes dux agmīs yginū: iter tela hostiū Tyberī tranauit: sospitesq; oēs Romā ad ppinqs restituit. Porfena Rex eā sibi restitui postulauit p Oratores: q̄ si nō dedat p rupto se foedus habiturū: Rōani pignus ex foedere restituerūt. Rex laudata ygine: p̄tē ob fidū se donare dixit: ipsa q̄s vellet legeret: pductis oibus legis se ipuberes dī. Pace reintegrata nouā in femina virtutē: nouo genere honoris statua equestri donauere in sūma sacra via fuit posita ygo infidēs eq̄. iōq; Poeta dicit Cui po. sta. p. R. eq. Clo. q. dy. T. q. e. Vicit Thulcū hostē. Hetruria ab āne Macra usq; ad Tybrim extēditur: sepe nomē mutauit. Umbros inde exegere Pelasgi. Hos Lydi: a quorū Rege Tyrheni mox a sacrificio ritu lingua Grēcorū sunt Tusci appellati auctor Plin. li. iij. Romani Etruscos appellāt atq; Tuscos: Tyrhenos. Grāci vero hoc eos noīe noiarunt a Tyrhenō Atys filio q̄ ex Lydia colophales unus cū sterilitate ac fame pplm̄ emittere cogeret & oibus filijs sorte iacta Lydū quidē regni successorē tenuit. Tyrhenō at maiorē applicās pplm̄ foras emisit. Hāc ille tandē ingressus regionē de suo vocauit noīe Tyrheniā. Strabo auctor regio est Italię notissima. ei Loricā f. c. vir Loricā. Varr. teste dicta est quod e loris de corio nudo pectoralia siebant postea succiderūt Galli e ferro sub id vocabulū ex ānulis ferreā tunica.
- Lorica** cā. Catapulta grēce Καταπέλτης & est maior Balista tenditur at balista funibus neruis chordisq; q̄ quā plixiora brachiola habuerit: hoc ē q̄to maior fuerit tāto spicula lōgius emittit. auctore Vegetio Balistā inuenere Fēnices auctore Plin.
- Catapulta** cā. Catapulta grēce Καταπέλτης & est maior Balista tenditur at balista funibus neruis chordisq; q̄ quā plixiora brachiola habuerit: hoc ē q̄to maior fuerit tāto spicula lōgius emittit. auctore Vegetio Balistā inuenere Fēnices auctore Plin.
- Forciōr una viris Ducibus prāstancior una:**
Caucior una fuit Mulier: cui prouida virtus
Prāstitit ingentes animos & ferrea corda:
Quom Ducis ausa fuit correpto guttura cultro
Stringere: & in peram caput insertare Tyranni.
- Stringere** Du. a. f. cor. gutt. cultro Stringere id est uulnerare. Vir. Hunc primo leuis hasta Themille Strinxerat. & in perā cap. inserta re id est imponere Tyranni Olofernis.
- Regulus ad Lybicas iterum freta nauigat arces**

Plinius

Strabo
Varrō

Vegetius
Plinius

Virgil

Impavidūq; ultro caput ad tormenta reportat.
 Prætereo Christi passos immania testes
 Funera: Laurentiq; ignes: Pauliq; cathenas:
 Atq; reuertentem sua per vestigia Petrum:
 Aspice ridentem Siculi mandata tyranni
 Zenonem: & regis versos in vulnera ciues:

Regulus ad lybicas. M. Atilius Regulus bis cōsul fuit: i pri
 mo Consulatu domuit Salētinis & alios Latinos populos de
 quibus triumphauit. In secundo Consulatu cū L. Manlio col
 lega Hannone & Amilcarē nauali plio supauit & fractę sūt ho
 stiu naues. xxx. captę vero. lxxiij. tū in Africā traiecere: reuoca
 roq; Manlio a Senatu multa p̄clare fortitudinis opera in Poe
 nos Regulus gessit: tandē insidijs captus a Xarippo Lacedemo
 nio q Carthaginēsis Impator fuit Carthaginē cupiētes p/
 mutare captiuos suos q Romę erāt cū Regulo ipsū iuramen
 to astrictū Romā miserūt: ut de p̄murandis captiuis ageret re/
 q; infecta rediret ille: cū Romā venisset p̄mutacionē in Senatu
 tanq; p̄niciosam rei pub. diffusit aīoq; forti ad certū supplicii
 reuersus est. quod Tubero i historijs A Gellio teste li. vi. huius
 modi fuisse scribit In atras & pfundissimas tenebras eū claude
 bāt: ac diu post ubi erat visus sol ardētissimus rep̄te educebāt
 & aduersus ictus solis oppositū cōtinebant atq; intēdere in coe
 lū oculos cogebant: palpebras q; eius ne cōniuerē possēt sur
 sum ac deorsum deductas insuebāt. Syllius Poeta lib. vi. descri
 bit eū in armario mucronibus ac stimulis acutis circumfixo ut
 neq; iacere neq; stare neq; adherere sine molestia possēt crucia
 tū. Tuditanus somno phibitū atq; ita vita priuatū scribit. Di
 cit Poeta noster Regulus nauigat ite; freta ad Lybicas arces
 Carthaginē designat. Impavidūq; ultro: spōte. potuit etenī in
 Patria remāsisse nisi honestū prae oculis habuisset: ut est apud
 Ciceronē in Officijs. Prætereo testes id est Martyres MORTU
 enī testis d̄. p. imania: crudelia: Funera. Laurentiq; ignes Pau
 liq; cath. Atq; r. f. per vest. Petrū Aspice rid. Sicu. mā. Ty
 ran Zeno Eleates vir & in philosophia & in re p. nobilissimus
 is cū Nerachū Tyrannū siue Diomedontē deicere ac p̄figare
 voluisset comprehēsus est. ut in satyri epitome ait Heracles
 cūq; Tyrānus de cōscijs & armis quæ in Liparis habuit ingre
 ret: volēs Zeno Tyrannū desertū destitūtūq; oñdere: oēs illi
 us amicos cōiuraciōis esse cōscios dixit. Vñ Poeta noster di

Regulus

Tubero
Gellius

Syllius

Tudita
nis.

Cicero

heracles

Zeno Ele
tes

PARTHENICES PRIMAE

cit. eū ridere mā. i. q̄stionē de cōsc̄ijs cōiuraciōis. Cūq; amicos
nunciasset rogat a Tyrāno: esset ne alius quispiā; r̄ndit Zeno:
tu ciuitatis p̄nicies. atq; ast̄ibus dixit. admiror equidem ve
strā vecordiā: si horū gr̄a: q̄ nunc ego tolero: Tyranno seruire
decernitis. Demū p̄sc̄isam linguā: in ora Tyranni cōspuisset:
ciuesq; cōtinuo facto impetu lapidibus Tyrannū obruisse scri
bit Laercius. Iō Poeta noster dicit: ciues versos ī uulnera Re
gis. Sane Elea ī Lucania est Italię: Phocēsiū colonia: ab his Hy
ela noiara: cū quidā eā Helā a fonte quodā noiariūt. N̄a vero
gras Eleā dicit: e q̄ Parmenides atq; Zeno ducunt originem Py
thagoricę sectę viri auctor Strabo Eleam Pli. libro tercio. Ve
liam nunc dicit appellari idem Ptolomeus.

Elea

Laercius

Strabo
Plinius
Ptolomeus

Sed quid rem minime dubiā fulcire probando
Prosequimur? nihil est virtute potencius. ergo
Parthenices moniti exēplis: q̄ scimus Olympo
Grata sequi studioq; opus est seruare tenaci:
Quod Superi laudant: quid si mortalia linguis
Ora venenatis carpant? sub iudice cœlo
Viuentum: demens quisquis mutabile vulgi
Viuit ad arbitrium: nobis concordia Diuum
Sola sat est: si quando meos Deus arbiter actus
Approbat indoctę quid me contraria turbæ
Flectit ab incepto vitę sententia cursu?

Sed qd. r. m. d. Quæ certa sunt argumētis mīme egēt. s. pr.
Prof. m. ē vir. po. Sylius de v̄tute. Mecū honor & laudes & lē
to gloria uultu. Er decus: & niueis victoria cōcolor al. Mecū
ctus Lauro pducit ad astra triūphus. Er. Parthe. mo. ex q̄sci.
Olym. i. cœlo Gra o. est se. & ser. te ft. Q. lau. S. sancti & boni
viri q. si. m. ora car. rephendāt. vene. ling. sub iu. cœ. Vi. de. q.
mur. vul. Vi. ad a. n. c. D. S. fat. est. si qñ. i. aliqñ. De ar. i. iudex
approbat meos actus qd me flectit ab incepto cursu snia cōtra
ria indoctę turbę. Doctis equidē virtus & Honestū: Indoctis
Imperitūq; voluptas p̄posita est. Altū quiddā est virtus Sene
ca teste: Excelsum & regale: inuictū infatigabile. Voluptas hu
mile seruire: imbecillū: caducū: cuius stacio & domiciliū forni
ces & popine sunt. Virtutē in tēplo iuenies: ī foro: ī curia: pro
muris stantē: puluerulentā: callosas habentem manus. Volup

Virtus
Voluptas

Syllius

Seneca

rat in latentem: sepius ac tenebras captantem circa balnea ac su-
datoria: ac loca edilium metuentia.

**Non erat hæc Semele Bacchi: non Ilia mater
Romuleæ gentis: nec magna Atlantias Hermis
Maia parens: Danaæ ve auri delusa nitore.**

Nō. e. h. Se. Dicit Parthenicen mīme his silem q̄s enumerat:
q̄ quia illicito ac ipudico onere graues erāt: uterq̄ celabāt: Vir
go at sacratissima sibi cōscia: nil celādū cogitabat Semele Cad
mi filia ex Ioue Bacchi mater. Nō il. m. Ro. g. Inter Albanorū
Reges: q̄ ab Aenea stirpis primordia deduxerāt: totius ciuita-
tis ipenū duobus relictis fribus Numitori & Amulio p̄ succes-
sionis ordinē deuenit. Amulius ꝑo cū res Albanas bisariā p̄ti
ret: regnū. f. & thesaury: quē ex Troia maiores deuexerāt: ut ve-
rā partē velit alter deligeret. Tyrānidē sibi Nūitor elegit. A/
mulius auro potēciōr fratrē regno priuauit. Veritusq̄ ne ex fi-
lia liberi p̄crearent eā Vestē sacerdotē fecit. Hæc nōnulli Iliā:
Alī Rheā: quidā ēt Syluiā appellāt: Hæc postea ī adulterio de-
phēsa: p̄ter Vestaliū cōdicionē paulatim porrigere aluū cepit.
Edidit demū gēinos īfantes Romulū & Remū. Auctōr Plutar.
Vir. ex Marte grauidā Iliā dixit. Nec. m. At. Maia Atlātis fi-
lia maior ex Ioue Mercuriū genuit: multaq̄ rez: apud ho-
mines reptorē Diodo. auctōr. Da. ve. au. de. ni. Acrisius Aban-
tis Argiuorū regis filius oraculū accepit: eam mortis sibi futu-
rā q̄ ex filia nasceret. Sepsit igit Danaen filia turri imēsa: Iupit̄
īn aury cōuersus uiciāuit Danaen: ex q̄ coitu Perseus natus di-
citur. auctōr Lactancius in primo Thebaidis.

Semele

Numitor
AmuliusIliā
Rheā
Siluiā

Maia

Abas
Acrisius

Perseus

**Non erat Alcīdæ genitrix: nec Agenore nata
Filia: nec Cæi: nec se mirata iuuenecam
Inachis illicitos falso quæ nomine partus
Admissumq̄ scelus titulo vestiret Olympi.**

Nō. e. Al. ge. Ex Ioue & Danae Acrisij filia natū Persea ferūt
ex eo Andromeda q̄ Cephei Electrionē. Is dei ceps supra Eury-
dice Pelopis Alcīnenā p̄creauit. hæc dolo Iupiter cū cognouit
set Hercule genuit. Auctōr Diodo. Siculus. Nec. A. n. i. Euro-
pa Cadmi soror: quā ī forma Tauri Iupit̄ rapuit: & ī Cretā de-
ferēs: ex ea genuit Minoē Rodomanthū & Sarpedonē. Diodo.
teste. Fi. n. C. Latōnā dicit: q̄ Cei filia fuit: Cæus at Titanī. O-
ui. li. metha. vi. Quorū mō audetis genitā Titanida Cæo Lato-
nā p̄ferre militi. Vir. Georg. i. Cæusq̄ Iapetūq̄ creat: seuq̄ Ti-

Electrion
Alcīnena.
Hercules.
EuropaDiodor.
Idem
Ouidius.
Virgil.

PARTHENICES PRIMAE

Inachus: Nec se. m. iu. Inachus Argiuor. Rex filiã Ionẽ habuit: quã Iu-
piter cū cognouisset: Iunone supueniẽ in vaccã mutauit: Iu-
noni dono data Argo custodiẽda traditur: tandẽ Oestro agita-
ta i Aegiptũ puenit Ithicq; dicta: nupsit Ostridi Iouis filio. **Ouidius**
uid. li. meta. i. Illi. fal. q. no. hoc est Parthenice nõ erat talis ut
supradcẽ: q. Parthenice vestiret illicitos ptus falso noie. i. fabu-
lolo: & admissum scelus titulo Olympi. i. cœli. sicuti falso fin-
zere superiores.

Hæc erat alma Parens vericq; insigne Tonantis
Hospicium: Regis Superum immortale sacellũ
Et quoniam Diuũ tenuit consortia semper
Plusq; hoĩm Superis fidens / neglexit inane
Iudicium nugascq; hominũ: miracula ventris
Esse Dei si norat opus / cur debuit ullis
Occultare dolis? ipso quas auspice cœlo
Debit iusfidias hominũ & bella vereri?
Quas trepidare manus? igitur securã tumentẽ
Ipsa sub ora Viri sine fraudibus attulit aluum.

Sacellum: Hæc erat al. Parens. v. q. insigne. i. nobile. To. Hosp. Regis
su. i. celoz & sanctor. imor. sa. a sacro diminutio. Et qm te. sp
con. Di. i. Deoz. plusq; hoĩm sup. si. ne. inane Iudi. nu. q. ho-
mi. ven. alui si norat esse opus dei cur debuit occult. ullis dol-
q. d. minime oculuit: quod diuinũ nouit. quas in. ho. q. i. &
bella debuit vereri. ipso cœlo auspice. i. pnubo. cū enĩ e cœlo
se cõcepisse cognosceret nil humanũ vereri debuit: cum cœle-
sti nuncio diuinoc; auspicio tuta foret. Quas tre. ma. q. d. nul-
las. igitur se. tu. Ipsa sub ora Viri. i. ad conspectum: att. aluum
sine fraudibus.

Vir tamen occurrens ut Virginis ora reuerfa
Pallida conspexit: tumidũq; exurgere ventrẽ:
Saucius / ut nigro qui nescius obuiat angui
Obrigit: gelidũ tremuit sine sanguine pectus.
Dislimulat tamen: & ficto tegit ore dolorem:
Quid faciat: quo se vertat: quid denicq; capret
Consulij nescit: ceu quando ignota viator

Compita defixæ incumbens examinat hastæ.

Martheus.

Vir tamē occurrēs. Alludit ad id Matthei euēgeliste Iosephi aut vir eius cū esset iustus. & nollet eā traducere: voluit occulte dimittere eā. Vt postq; Virginis ora re. Pallida cōspexit: tum q; exurgere. v. Saucius ut qui obuiat nigro angui nescius Obrigit geli. tr. sine. f. p. Dissimulat tñ. Maritus. & ficto. t. o. do. Quid. f. q. se. u. quid. d. c. Cōsilij nescit. ceu qñ viator incūbens hastæ defixe in terrā scilicet. exāinat. i. inuestigat. Examen est iudicij inuestigatio. auctore Festo. est & equamentū: & apium congregatio.

Festus:

Examen

Vt iactata salo varios secat æquore cursus

Navis: & arbitrio venti bacchatur & undę:

Vt iactata salo. mari & dī Salū mare a σαλεύω quod est coagito: quacio: fluctuo: cōmoueo. & nō ab eo quod est sal salis: ut Imperiti somniant. Varios sectatur eq. cur. Navis & arb. ven. bacchatur & un. Quicquid vehemēcius cōmouetur veteres bacchari dixerunt. tum etiā locis adaptarūt Virg. Georgi. ij. O vbi campi Sperchiulq; & virginibus bacchata laceris Taygera. Nonius auctor.

Salum.

Virgil

Bacchari.

Nonius

Nunc surgente freto pressa salit ardua puppi:

Nunc ruit in proram: fundoq; illis carina

Dat gemitum: resonāt borea insultate rudētes.

Sic incerta Viri secum luctatur: & cestro

Mens agitata graui curarum fluctuat æstu.

Nunc surgēte freto pressa: salit ardua. eleuata puppi. Nūc ruit. cadit in prorā. reciproca agitaciōe. fundoq; illis carina: dat gemitū. funes nauis resonāt insultate Borea. Sic incerta: dubia mens. Viri. Ioseph. lucta. f. & cestro agitata: cōpuncta. fluctuat graui æstu: Aestus tā maris: quā solis ac æstiuū tpsis flauit.

Aestus.

Marcellus

Virgil

grācia dicitur: & secūda & quarta declinaciōibus effertur. Marcellus teste. Vir. fundoq; exēstuat imo. Itē Georgiconū primo Aestibus ac medijs umbrosam exquirere vallem.

Idem

Oestrus.

Oestrus græce: latine Asilus seu Tabanus. Vir. in Geor. cui nomē Asylo Romanū est. oestrū Graij vertere vocantes.

Dumq; ita concutitur nigris nox humida bigis

Induxit somnos & inercia presserat alius

Membra sopor: celeri cum nūcius æthere lapsu

PARTHENICES PRIMAE

Venit: & has mira simulavit imagine voces.

Dumq; ita cōcutitur nig. nox. hu. bl. Cronographia tēpo-
ris descriptio. dūq; ita cō. i. dubitat trepidus. ni n. hu. epithetō
noctis. Stractus. Cēpat humētī Phoebū subtexere palla nox. In
du. f. & iner. p. al. pfundus. sopor memb. celeri. q. nuncius. an-
gelus Ve. & ha. m. f. ima. vo.

Stacius

Sancte Senex quæ tanta tuam vesania mentem
Impulit: ut tantū credas in Virgine crimen?
Pone leues animos: claudiq; sub illius aluo
Disce Deum: sicut virides produxit Ahronis.
Virga carens humore comas: floremq; coruscū
Sic ignara Viri diuinum regia Virgo
Semen, & ætherios accepit viscere partus.
Cœleste est qd cernis opus: tuq; ipse minister
Et custos utriq; datus Nato atq; Parenti.
Sic maternus honor: sanctæq; illefa manebit
Fama pudiciæ: neu quis temerarius ausit
In caput illius quicq; crudele minari.
Adde q; a Stygijs nesciri Manibus istos
Vult Deus ingressus: occulto tartara Marte
Venit & ardentem debellaturus Auernum.
His igitur curis liber: ne despice sanctum
Virginis os: & dulce decus moresq; venustos.
Incipe mentis inops placidi cognoscere cœli
Munus: & hospicio magni lætare Tonantis:
Hinc decus æternū referes: hoc munere nomen
Immortale paras; partemq; acquiris Olympi.

Sācte senex. i. Ioseph q̄ t. r. v. m. Impulit. ut credas tantū tā
magnū crimē in Virgine. Pone. l. aios: clau. f. il. a. Di. D. f. vir.
pd. A. Virga Ahron frōduit amygdalac; produxit. Vir. c. h
c. fl. q. c. Sic ig. vi. re. Vir. ac. di. se. & eth. p. vif. p. Cēles. ē. q. c. o.
tu. ip. m. Et. c. ut. d. N. at. P. Sic mat. h. f. q. il. m. fama pu.
Adde quod a sty. Dicit Inferos latere yginis gloriosissime
partū. occulto tar. Mar. i. bello venit debellaturus ardētē auer

num. His igitur cu. li. ne. d. f. Vir. os & d. d. m. que. v. Inci-
pe men. in. cog. mu. pl. coe. & hosp. m. le. Ton. Hinc d. & r. h. m
n. Immortale paras: per q; aq. Olympi id est cœli.

Crede: Fides est grata Deo, quia credidit ultro
Semini est nri princeps Habraamus & auctor;
Nil magis auertit cœlum a telluris amore
Quã scelus ingratę mentis: quę corde maligno
Muneris auctorem nullo dignatur honore.
Propterea Solymis fatum graue finibus instat:
Nam neq; Numinibus pro donis vota futuris
Vlla dabunt: sed dira leues incuria turbas,
Et stupor obtusę mentis / cõmentã / dolosq;
Texere compellet: fraudẽq; mouere nephãdam

Syllius Crede si est gra. D. Syllius. añ Iouẽ generata decus Diuũq;
hoimq;: Quã sine nõ tellus pacẽ: nõ æquora norũt Hęc est fi-
des q̄ etate aurea cũ iusticia viguit. Sed falsa est ratio nre fidei:
Genes quã religionẽ veteres dicerẽt. Poeta alludit ad illud Geneleos.
credidit Abrahamus Deo: & reputatũ est ei ad iusticiã. q̄ cre-
ul. spõte Abrahamus ẽ princeps nri semis & auctor. Nil mag-
coe. q. t. a. Q. sc. ingr. m. Ingratitudo turpissimũ vicium Seneca
auctore. Quę cor. ma. Mu. auct. id ẽ Deũ. n. d. n. Pro. So fini-
bus id ẽ terre Iudee: inst. g. f. Cladẽ designat p Vespasianum &
Titũ filiũ Romanos principes illatã Nã neq; Nu. pro futuris
donis id ẽ ptu Parthenices & filij Dei: sed dira icuria i negligẽ-
cia: & stupor obtusę mētis cõpeller leues turbas. Leuitas ẽ ppe
Leuitas tuũ epithetõ turbe: & apud historicos Gallorũ texere cõpone-
re: cõmentã q; id ẽ & dolos: & mouere nephandã fraudẽ: qua/
fraude: dolis: cõmentisq; diuum Iesum Saluatorem nostrum
in crucem nepharij egere.

Tu cœlum Superosq; petes: multo ante beatã
Virgineos inter cœtus ubi vidimus Aedem.
Infelix quicumq; dies producit in illud
Exicium: Patriã tantas cui cernere clades
Fata dabunt: Phrygię celebrata incendia Troiã
Atq; Numantini strepitus / Libyãq; ruine /
Et pulchrę casus Ephyres / Thebanaq; bella /

PARTHENICES PRIMAE

Tu caelum superosq; petes. Ostēdit Ioseph prius moriturus nos vidimus id est prouidimus multo ante prius b Aedem i virg. coetus. Infelix; infaustus dies quicūq; producit in illud Exiciū id est in illā cladem patrię tantas c. ceru. da. Fata dabūt Celebrata incendia Troie Poeta dicit excidiū Troie: Numācij Carthaginis: Corinthi: Thebana bella: Atq; Syracusarum: & quicquid crudelitatis Martis ira exercuit: si Hierosolymarum excidio comparetur caret horrore: & putatur mite: adeo seua

Phrygia

Tempestas Hierosolyma obruet. Phrygia prouincia ē Asiae minoris Strabone teste cuius fines terminare difficile sicut & Myforū. Est autē triplex Phrygia Maior scilicet: & Epictetus hoc est supaddita: Et minor Phrygia: hanc Ptolomeus Troa/ dem dicit in qua Ilium fuit: a Grecis Agamēnone Impatore di rutum. Phrygie celebrata incendia: Ab Hom. in Iliade & Vir. in Eneide.

Strabo

Celtiberi.

Atq; Numantini: Celtiberi qdrifariā partiti sunt: Fortissimi ad ortū ac meridiē sunt Vraci ad Carpentanos per tineñ fonteq; Tagi. Eorū nobilissima ciuitas est Numācia: q in bello Celtiberico: quod aduersus po. Ro gestum est virtutē propriā ostentauit: quod vicesimū perdurauit ad annū. Com plures enim exercitus cū Impatoribus ad internicionē detra/ cti Auctor Strabo Florus lib. ij. Numancia quantū Carthagi nis: Capne: Corinthi opibus inferior: ita virtutis noie & ho/ nore par omnibus: summūq; si viros extimes Hispanie decus:

Numācia

Idem

Numanti ni

Q. Pompeiū consulē aggressi: foedus tum maluerunt: cum de belare potuissent M Popilius a Numantijs cū quibus pacē/ factam senatus irritā censuerat: cum exercitu fusus fugatusq; Deinde C Hostiliū Mancinum: assiduis cædibus ita subege runt ut ne oculos quidē & vocem Numantini viri quisquam sustineret: cum hoc quoq; foedus maluere contenti armorum manubijs: cum ad internicionem seuire potuissent. Victus ete nim a Numantinis & castris exutus cum spes nulla seruādi ex ercitus esset: pacem cum his fecit: quam ratam esse senatus ve/ tuit: decusq; dedicione Mancini expiauit. Tandē P. Scipio A/fricanus iunior obsedit Numanciam. Numantini fame coacti ipsi se per vices trucidauerunt. Captam urbem Scipio Africa/ nus deleuit: & de ea triumphauit quartodec. mo anno post Car/ thaginem deletam Auctor. L. Florus: Triumphus fuit tm de nomine. Vnus enim vir Numantinus non fuit: qui in caethe/ nis duceret ur. Præda ut de pauperibus nulla: arma enim crema uerant. Poeta ergo noster aptissime bellum Numantinū stre/ pitus dicit.

Florus

- Apianus** Libycæq; ruine Carthaginis excidium dicit: quam Scipio de-
 leuit: cuius excidium illachrymasse fertur Auctore Apiano.
Strabo Et puichre casus Ephyres. Corinthus Achaie ciuitas Ephyra:
 ra dicta fuit Auctore Strabone in Istimo Peloponnesiaco sita
 Sane Corinthū locupletissimam aiunt: cum Istimo imineat Corinthus
 Emporium: locus negotiatoribus frequentatus: & duorū do-
 minus portuum existat. Quorū alter quidem Asiæ: Alter a utē
 propinquus est Italie. Cenchreo quidem ex Asia nauigantes Cenchreū
 utuntur Lecheo autem qui ex Italia proficiscuntur. Corinthij
 in pretereuntes eorū tecta Romanorum legatos sordes infude-
 runt. Pro hisce autem rebus alijsq; delictis: euestigio pœnas lu-
 erunt. Eo enim misso ingenti exercitu Corinthus a L. Mum-
 L. Mum-
 mio solo equata est: diucius vero deserta manens ab Diuo Ce-
 sare est restituta. propter bonum terre ipsius ingenium: missis
Plinius eo colonis frequentibus generis libertinorū. Pl. li. iij. Colo-
 nia Corinthus antea Ephyra dicta: ideo Poeta noster dicit ca-
 sus id est aduersitates pulchre Ephyres. i. splēdidi Corinthi ab
 Ephyra Nympha. Thebanaq; bella. Thebas Boecie intell-
 go. Bellū inter Argiuos & Thebanos gestū canit Papinius in
Papinius Thebaide. Strabo Thebanos plurimorū Boeciorū imperium
Strabo tenuisse scribit: quoad Epigoni exercitum induxerunt. Ho-
 rum grate puo deficiē. tpe: rursus Thebas repecierunt: ismi-
 liter a Thracibus & Pelagis eiecti. Posterioribus annis bellū
 iuxta Plateas gestum (cū Mardonio Persa: Xerxis pedestriū co-
 piarū duce) agrorū eorū magna vastitate afflixit. Suis inde rebus
 reparatis: iterum co potencie conscenderunt ut de Græcie prin-
 cipatu Thebana ciuitas decertaret: dyobus prelijs Lacedemo-
 ne superata: In ipsa vero pugna cadente Epaminunda: ea de spe
 falli deciderunt. Tamen pro Græcis contra Phocenses commu-
 nis templi (delphici Apollinis) spoliatores bellū susceperē. Ve-
 rum hoc ex bello cōtracta calamitate inuadentibus Græciam
 Macedonibus ipsi Persæ: urbem funditus deletam amiserē. In-
 de refectam moenibus recuperarunt. Ex eo tempore rebus in
 peiora sublapsis ad hæc usq; tempora: ne mediocris quidem pa-
 gi formam retinet. Strabo auctor.

Atq; Siracusij planctus: & quicquid acerbi
 Hactenus ardenti Mauros exercuit ira
 Excidijs collatum istis: tam sæua futura est
 Tempestas: horrore caret & mite putatur.

Ni

PARTHENCES PRIMAE

Syracusæ Atq; Syracusij planctus Syracusas Archias e Corintho nauigans condidit. ciuitas est Siciliae insulae: ea ad tantū diuiciarum cumulum euasit: ut prouerbio diffeminetur ad locuples & sumptuosos Vobis ne decima Syracusanorū adest: auctor Strabo. Tyrannos habuit Dionysium seniore & Dionysium filium qui a Dione detectus fuit. auctore Plutarcho Bello punico secundo Syracusæ ad Carthagineñ. defecerunt. Romani per. M. Claudium Marcellum Syracusarum per obfidionem potiti sunt. Sextus Pompeius cum hanc & reliquas ciuitates Siciliae vastasset. Cæsar augustus eo missa colonia: magnam vetusti oppidi partem restituit. Nam quinq; constabat urbibus olim. Moenia stad. c. & lxxx. continens. Archimedē ciuem habuit Mathematicum insignem: qui in capcione urbis a Marcello editæ occubuit. Auctores Strabo Plutarchusque.

Strabo Plutarchi

Strabo Plutarchi

Romanas acies Solymā Deus armat in arcem:
 Ingenticq; parat genus hoc abolere tumultu.
 Ille ego qui vetui quondam tibi Virginis huius
 Concubitus ista e cælo noua nuncia porto.

tumultus
 Bellum

Romanas acies Solymam Deua ar. in arcem. per Vespasianum & Titum filium. Ingentique parat genus hoc: id est generacionem istam nequam: ut est in Euangelio. abdoletur: id est bello. Quid est enim tumultus: nisi perturbacio tanta ut maior timor oriatur. Vnde etiam nomen ductum est tumultus: potest enim bellum esse sine tumultu. Tumultus esse sine bello non potest. Auctor. Mar. Tul. Cicero: philippica octaua. Differunt enim ut genus & species: ut animal & homo. nam homo omnis animal est: sed non omne animal homo. Sic: omnis tumultus bellum: non tamen omne bellum tumultus solum enim vicina bella Ro. tumultus vocauere: ut bellū Itali cum Gallicumq;.

Tullius:

Ille ego. q. vetui. q. t. v. h. Concubitus. Ego sum ille Angelus: ista noua nuncia: mandata porto e cælo. Nuncia in neutro g. contra Lauren. Vall. sic Catullis sic Tibullis usi sunt.
 His abiit dictis: & iam lux prima rubentes
 Leucotheæ thalamos lustrans pallencia noctis
 Nubila siccabat: Venerisq; emerferat astrum:
 Astrum: quo gelidi veniunt in gramina rores.

His abijt dictis. & prima lux: lustrans thalamos rubentes
 Leucotheæ id est auroræ. sicc. pallencia nub. noctis. Primo eni
 Aurora cum Luciferi candore pallefcit: deinde fulgore rosei so
 lis rubescit: & siccat pallencia nubila: quoniam ortu diei humi
 dum noctis deficcatur. Venerisq; emerferat astrum. Hesperū

Stracius

Homerus

Plinius

stellam dicit: qui & phosphoros dicitur tum Lucifer. uñ Sta/
 cius Alienumq; æthera tardo Lucifer exit equo. Leucothea ab
 Homero pro Aurora ponitur: alias Ino est Cadmi & Hermio
 nes filia uxor Athamantis quæ se cum filio Palemone prius
 Melicerta dicto in mare præcipitauit: nota est historia. Astrū
 quo ge. v. i. g. rores id est pruinæ. Pli. Grandinem conglaciato
 imbre gigni: & niuem eodem humore mollius coacto: pruinā
 autem ex rore gelido.

leucothoe

Grando
Nix
Pruina;

Quodq; reuertentē prædicens lumine Phœbū
 Porrigit exiles umbras: quæ gloria solum
 Est concessa tribus: Veneri Phœbo atq; Sorori.
 Talibus admonitus discusso membra sopore
 Explicat: & largo Senior conuiuia luxu
 Accelerans cogit ciues & gaudia totis
 Læta ciet turbis: splendet domus: atria multa
 Fronde virent: agiles cursant per tecta ministri.

Quodq; reuertentem prædi. lumi. Phœbum. Porrigit exi/
 les: modicas: umbras: quæ gloria scilicet porrigendi umbras:
 solum est concessa tribus: Veneri id est Lucifero: Phœbo &
 sorori id est Lunæ. Talibus admonitus ab Angelo. discu. mēb.
 sop. Explicat extendit. & larg. sen. Ioseph. Accelerans. preparās
 cogit ciues & gaud. Læta ciet totis turbis. Apparatum nupcia
 lis conuiuij describit. spl. do. atria virent: multa fronde ag. cur
 sant per tecta ministri.

Dumq; aulæ trahunt & versicoloria tectis
 Vela ligant pueri simplex & garrula turba
 Apparere procul pendencia brachia tanq;
 A torace cadant varios sine pectore vultus
 Et quasi trunca virum mirantur corpora tolli.

Dūq; aulæ: Aulæum velamen picturis intextum. Vir. pur.
 pura intexti tollant aulæ Britanni. & versicoloria Vela: vario
 rū colorum ligant tectis pueri: simplex & garrula. Ordo est.

Aulæum.

PARTHENICES

PRIMAE

Simplex & garrula turba mirantur apparere procul penden-
cia brachia: tamq̄ cadant a thorace id est a pectore: & mirantur
tolli varios uultus quasi trunca corpora: virum pro virorum
Designat Poeta id quod factu euenit dum panni varijs imagi-
nibus depicti eleuantur: nam cū pars apparere incipit: pars reli-
qua tanq̄ truncata ab apparente videtur.

Ecce puellaris chorus: & venerabile matrum
Agmē adest: vehiturq; Seni noua nupta marito.
Non tuba nō citharæ dgerant caua tibia cantus:
Nūc Phrygios nūc Meonios nūc Dorica versat
Carmina: iucundo resonat vicinia plausu.

Discūbūt: dapibusq; fames ubi pulsa: ministri
Reliquias & crusta legunt: crystallina tollunt
Myrrhinac; albētes maculas ubi purpura cingit

Ecce puellaris. Monitus ab Angelo Ioseph ne Parthenicen
sibi desponsatam relinqueret: nunc Poeta introducitur: noue
nuptæ suscipiens chorum: cum apparatu conuiuij. Dicit ergo
chorum puellarem adeste: & venerabile matrum agmen adest:
vehiturq; seni. no. Nup. marito.

Tuba.
Cithara

Non tuba: non citharæ deerant caua tibia cātus. Tubam æ/
neā Piseus Tyrrhēus iuenit Cytharā Amphio ut aliq̄ Orpheus
ut aliq̄ Linus. septē chordis additis Terpander. Octauā Simōi
des addidit. Nonna Timotheus: Obliquam Tibiam Mydas
in Phrygia: geminas tibias Marsias in eadem gente. Auctore
Plinio libro septimo.

Plinius

Phrygia

Nunc Phrygios: nunc Meonios: nunc Dorica versat Car-
mina id est modos Phrygios: Meonios id est Lydios & Dori-
ca Carmina id est modos Doricos. Lydios modulus Amphio-
on. Doricos Thamiras Thrax. Phrygios Marsias Phryx ut Pli-
nius est auctor inuenere. Sunt autem Phryges Bithynis finiti-
mi sicut & Mysi qui circa Olympum habitant. utraq; gens du-
plex est. Nam Phrygia altera dicitur Maior. cui Myda Impera-
uit. & partem Galate habuerunt. Altera minor circa Olympū
in Hellesponto quæ Epictetus appellatur Strabo auctor idem
auctor est Mysos: ac Phrygum fines diuersos esse: sed eos dis-
finire operosum. Lydi & Meonesq; Homerus Maones vo-
cat: cum his & inter se confusi sunt. Hos aliq̄ eosdem. aliq̄ diuer-
sos putant. ideoq; apud Poetas Phryges pro Meonibus & Ly-

Plinius

Strabo

di pro eisdem ponuntur: sunt autem hij omnes Minoris Asiae populi. Iucundo resonat vicinia plausu Discumbunt dapi- busq; fa. u. pulsa ministr. Reliquias: & crusta. Crustum neutro & crusta foeminino declinatur: & est rei commestibilis: metal- li: ligni & glaciei sub utroq; genere. Nam crustulum diminuti- uum: ut est apud Varonem de lingua latina a crusta pultis: eo quod ut corium exuritur: crusta dicta: licet differre velit A- cron crustum: & crustam.

Varro.

Acron
Iuuenalis

Plinius

Idem

Crystallina tollunt. Iuuenalis. Grandia tolluntur crysalli- na: maxima rursus Myrrhina. Crystallum ex glacie concreari scribit Plinius nam Κρύσσην gelu significat. Nec aliubi reperi- tur quam ubi maxime Hyberne niues rigent: glacię esse cer- tum est. Oriens & hanc mittit: sed Indice nulla praefertur. Myr- rhina item oriens mittit. Inueniuntur enim ibi in pluribus lo- cis nec insignibus Parthici regni praecipue tum in Carmania. Humorem putant sub terra calore densari: Amplitudine nun- quam excedunt paruas abacas. Crassitudine rara quanta dicta est vasi potario. Splendor his sine viribus: nitorque neruis quam splendor. Sed in precio varietas colorum: subinde cir- cumagentibus se maculis in purpuram candoremq; & terciu ex utroq; ignescente: veluti per transitum coloris: purpura ru- bescente: aut lacte candescente Plinius Auctor. etiam in odore commendacio est. Dicit itaq; Poeta noster Myrrhinaque ubi purpura id est color purpureus cingit. albentes. maculas. Pom- peius primum id poculorum genus attulit. T. Petronius con- sularis moriturus inuidia Neronis principis: ut mensam eius exheredaret trullam Murrhinam. ccc. festerijs emptam fregit. Sed Nero ut par erat principem vicit omnes quadringentis se- fterijs capedinem vnam parando Memoranda res: tanti Impe- ratorem: patreque patrię bibisse. Pli. lib. ultimo.

Crustum

Crusta

Crustula

crystallus

Myrrhina

Nero

Vasa Corinthiacis crateribus aemula: mensas
Sublatis spoliant mantilibus: una decore
Praecipuo fuit: occiduus qua miserat Atlas
Littore de Libyco Citreae de semine siluae.
Hanc circumdederat varijs emblemata signis:
In quibus clato sternebat vulnere Sanson
Allophylos: malamq; manu vibrabat onagri.
Et latis raptos humeris cum cardine postes

N iij

PARTHENCES PRIMAE

In montis rapido cursu iuga summa ferebat.
Missaq; per segetes oleasq; incendia late
Nubem eructabant fumi caeloq; volabant.

- Aes.** Vasa Corinthiacis crateribus æmula. Aes Corinthium maxime laudatur: hoc casus miscuit. Corintho cum caperetur incensa: mireque circa id multorum affectio fuit. Plinius Auctor. Eius tria genera. Candidum: argento nitore quam proxime accedens in quo illa mixtura prævaluit. Alterum in quo auri sulva natura. Tercium in quo æqualis omnium temperies fuit. Est & Epatizon ad Iocinoris imaginem vergens procul a Corinthio. Longe tum ante Deliacum atq; Aegineticum: quæ diu obtinere principatum. Crystallina Myrrhina in maximo luxu erant: tum Corinthia. Quippe cum tradatur non aliena de causa Verrem quem Cicero damnauerat proscriptum esse ab Antonio: quam quod Corinthiis se ei cessurum negauisset. Plinius s.
- Mantele Mantelū** Mensas sublatis spoliant mantilibus. Mantele: huius mantelis: & Mantelum declinari potest: & componitur a manu & tela. Ouidius factorum tercio Dixerat: ad dextram villis mantele solutis. & nonnunquam mutamus: diphthongum in i & dicimus Mantile: ut in multis alijs fieri solitum est: ut a quæro inquiri: a cædo incido: a ledo illido. Marcialis. Mântile e mensa surrepit Hermogenes. Virg. libro Aeneidos primo. tonsisq; ferunt mantilia villis.
- Mantile** Mensa decore præcipuo fuit. Mensam Citream describit. Atlas mons est Mauritanæ fabulosissimus Plin. auctore. E medijs huncharenis in cælum attolli prodiderunt: asperum squallentemq; qua vergat ad littora oceani: cui cognomen impo- sult. Eundem opacum: nemorosumq; & scatebris fontium riguum: qua spectat Aphricam: fructibus omnium generum: sponte ita subnascentibus: ut nunquã facietas voluptatibus desit Plinius libro quinto. Confines Atlanti Mauri: quibus plurima arbor Citri & mensarum insania: quas feminae viris contra margaritas regerunt. fiebant enim mensæ ex Citro tantiprecij: ut quæ fuerant Galli Asiñij. undecim libris venundatæ dicantur. Mulieres obiciebant earum luxum maritis: cum mariti eis margaritas exprobrabant.
- Atlas** Occiduis quam miserat Atlas. Littore de Libyco citreae de femine siluæ. Hanc circumdederant varijs emblemata signis.
- Mauri. Citrus** Emblemata. emmens scriptura: vel ornamenta vasorum: vel pa-
- Plinius**
- Ouidius?**
- Marcialis**
- Virgil**
- Plinius**
- Idem**

uimēti varietas. In qbus elato Est vul. San. Allophylos. id ē
alienigenos græcum est vocabulum ἀλλόφυλος Sampson
mandibula asini mille interfecit viros Philisteos. Vnde Poe
ta dicit. malamq; manu vibrabat onagri. Onagri in Phrygia Onagri
& Lycæonia præcipui sunt: Auctor Plin.

Iudicum. Et latis raptos humeris. Gaza urbs est Palestinorum cuius
portas in verticem montis tulit Sampson media nocte confur
gens Historia est in libro Iudicum.

Mellac; per segetes. Sampson iratus Palestinis ob uxorem:
quæ alteri nupserat: cœpit trecentas vulpes: iūgens caudis cau
das & faces in medio ligans: quibus incensis segetes: vineas &
oliueta Philisteorū igne destruxit.

Mellac; percussi stillancia ab ore leonis
Pascabant Heroa: liquor de dentibus ibat
Plurimus: & sitibunda Viri saliebat in ora:
Et septemPLICIBUS soluebat brachia vinculis
Ore tonans / oculis ardens / vultuq; tremēdus:

Mellac; percussi stillancia ab ore leonis. Sanson cum paren
tibus ad Palestinos descendens: percussit leonem in vineis: pa
rentibus inscijs: desponsataq; sibi uxore post aliquot dies re
diens ut eam acciperet: inuenit apes in ore Leonis cū fauo mel
lis: quem sumens cōedit in via: deditq; partem parentibus
uxoriq;. Dicit ergo Poeta Mella stillancia ab ore Leonis pasc.
heroa Sansonem.

Liquor de dentibus ibat Plurimus. Post occisos mille vi
ros mandibula asinina: cum gloriam Deo non daret: sitiuit ul
q; ad mortem: clamansq; ad Dominū Obsecro Domine en mo
rior: & incidam in manus incircumcisorum. Aperuit Domi
nus molarem dentem in maxilla asini: & egressæ sunt aquæ q
bus haustis vires recepit. ut est in historia Iudicum.

Et septemPLICIBUS soluebat brachia vinculis. Sanson dolo Da
lidis bis ligatus septem funibus: vincula dirupit. Cum autem
tercio septem crines capitis eius circumligatos licio: & clauo
terræ infixisset Sanson excitatus a somno clauum cum crini
bus extraxit. Ore tonans oculis ardens.

Atq; oculis captus dextra leuaq; columnas
Ruperat: & fractis ruerat domus ardua tectis,
Fulcra toreumatibus suberant tornata recuruis:

PAR THENICES

PRIMAE

Artis opus Tyriæ . prima hæc spectacula discus
 Obtulit : a salibus paulatim ad serâ sermo
 Flectitur : & per facta Patræ memorâda recurrit
 Sermo erat antiqui Senis insperata voluptas /
 Et melior fortuna / orbam cui lumine frontem
 Retulit in lucem fellis medicamen aquosi .
 Tempore quo primæ surgebant mœnia Romæ
 Et Numa diuinos ritus & sacra docebat .

Sanfon
 Nazareus

Atq; oculis captus. Sanfon professus se Nazareum esse: ra-
 sus a Dalida vires amisit. Philistei oculos eius eruerunt: rena-
 tis capillis: cum Philistei Deo suo Dagon sacra peragerent: cõ-
 uiuarenturq; Sanfonq; adductus ut ei illuderent ipse apprehẽ-
 sis columnis quibus domus innitebatur: collisissq; ac concussis:
 domus cecidit super conuiuantes: moriensq; plures inter-
 fecit quam viuis: nam præter conuiuas ad tria milia utriusq;
 sexus interierunt: qui ludentem spectabant. Et fractis rupe-
 domus ardua tect. hucusq; Mensę Emblemata descripsit: totam
 historiam Sanfonis complectens.

Fulcra.

Fulcra toreumaribus suberant. hoc est: fulcra id est læti di-
 scubitorij tornati suberant Toreumatibus recuruis id est scul-
 ptis vasis. Opus artis Tyrię. Tyrus enim Phoenicie urbs ut
 Strabone auctore discimus purpurarum piscatu præstans est.

Strabo

Toreuma

Tyria enim purpura optima omnium perhibetur ac piscacio p-
 xima est: & cetera omnia quæ ad insciendas vestes pertinet ha-
 bunde habet. Toreumata autẽ dicitur vasa sculpta Topẽu-
 eni græcum latine sculpo: orno: tornocq; significat. Sculptura
 autem in toreumatis ad similitudinem purpure fieri solet: ideo
 Tyriam artem dicit. Vel Alludit ad vasa templi: quæ Chiram
 Rex Tyri fecit Salomoni. quod magis placet.

Discus

Prima hæc spect. discus. Discus genus est vasis portadis ad
 mensam carnibus aptum: ut auctor est Iulius Pollux: est etiam
 ludi genus: quo massa ferri vel æris in auras proiciebatur ut
 est apud Marcialem Splendida cum volitent Spartam ponde-
 ra disci. Este procul pueri. Dicit Poeta inter toreumata discum
 præcipua præbuisse spectacula.

Iulius Po-
 llux
 Marcialis

A salibus: non saliti lusere sales Lucanus. & per fact. p. m. re-
 curri. Sermo erat antiqui senis id est Tobie. insperata volup-
 tas: & melior fortuna orbam. c. lu. fron. Retulit in lucem fel-

Lucanus

LIBER II. FO. LXXXV.

Hierony. *lis medicamen aquosi. Tobias iunior felle piscis restituit vi-
sum Seni patri ut diuus Hieronymus scribit i historia Tobie*
Tempore quo primæ surg. Moenia Rome. & Numa diuis
nos ritus. Numa Pompilius Romulo successit in regnum: Is
Liuius' populum Romanū a bellis ad sacra traduxit. Liuius Plurarcho
Plutarh. que auctoribus. Natus autē fuit e Sabinorū oppido cui nomē
Virgil'. Cures ut est apud Virgi. in sexto. Poeta noster Tobie peregrī
Herodot. nacionē in Rages ciuitatē Medorū factam dicit circa tēpora Nu-
mæ pompiliū: sub rege autē Sanacaribo: quē Herodotus Assy-
riorum Arabūq; regem fuisse scribit: Tobias pro argento de-
Hierony. posito a patre suo in Mediam peregre profectus est: ut scribit
Hieronymus.

Numa'

Sanacari-
bus.

Vt duce comperto Iuuenis venisset in orbem
Cui nomen Medea dedit cum Phasidis agros:
Thessalacq; Aesonide fugisset regna mariti,
Vtq; Vir octauus foelici sorte Puellam
Duxit: & a Medo diues remeabat Araxe.
Quæq; recedenti natæ mandata Parentes
Tradiderant inter lachrymas: iterataq; sæpe
Oscula narrabant: & factō fine quierunt.

Vt duce comperto. id est Angelo: iuuenis Tobias. ve. in or-
bem Cui nomen Medea dedit. Iason cum decē annis Corinthi
cum Medea habitasset: captus amore Glaucę: vel Chreusę Cre-
Iason
Medea;
ontis filię virginem nuptui a patre pecijt. Annuente Creonte
certumq; diem nupciarū statuente: Iason spontaneum diuor-
cium Medę suadere nititur. Ait enim se cupere illam uxorem
ducere: non in eius contemptū: sed ut filios eius in regnum ea
cognitione introduceret. Egre verba hæc ferente Medea. Iason
suscepti beneficij oblitus: Creontis filia uxore sumpta: Medea
urbe expulit. Illa regiam Creontis cum filia regemq; igne ab-
sumpsit: Iasone ab incendio exiliente. Quo cognito in eā cru-
delitatem exarsit: ut Dyndimum Alcyminum Thessandum
q; filios trucidaret: Thessalo solo euadente. Confugit deinde
ad Herculem tum ad Aegęum Pandionis: a quo cognita filiū
sustulit Medum: vel ut aliq dicunt: a quodā potē: iſſimo Asię
Medus
& rex fuit egregius: & populos a se denomiāuit Medos. Qui

PARTHENICES PRIMAE

dam in gratiam Athenienſem Medeam aiunt ſuſceptum ex Aegeo Medum in Colchos aduexiſſe incolumem. Cumq; eo tempore Aeeta a fratre Perſeo regno pulſus eſſet: Medæ opera quæ Perſeum ſuſtulit: Medum regno potitum: Auctis deinde regni viribus Medum plurimis Aſiæ locis: quæ ſupra pontum eſt peragratis ſubieciſſe eamq; ab ipſo Media ſit appellata. Diodorus Siculus Auctor. cum Phafidis agros Phafis ſit. Colchidis. Theſſalique Eſonide. id eſt Iaſonis Eſonis filij fugiſſet regna mariti. Vtq; vir octauus. Tobias poſt mortem ſeptem virorum: qui Sare nupſerant: duxit puellam ſœlicia: forte: bono augurio. & a Medo diues remeabat Araxe. Araxes fluius Armeniam ab Atropacia terminat: quæ pars Mediæ eſt. Eſt enim Media in partes duas diuiſa: quarum alteram maiorem vocant: cuius Metropolis ſunt Ecbatana: magna ciuitas & medici Imperij caput: qua nunc etiã Parthi regia utuntur. Altera pars eſt Media Atropacia ab Atropato duce nominata: qui ne ea a Macedonibus ſubigeretur: obſtitit cum maioris Armeniæ pars eſſet auctor Strabo. Ptolomeus Araxem Armeniæ tribuit.

Araxes

Media.
Ecbatana.

Diodor.

Strabo
Ptolome.

Quæq; recedenti natæ mandata Parentes Tradiderant. Vi delictet honorare ſoceros: diligere maritum: regere familiam: gubernare domum: & ſe ipſam irreprenſibilem exhibere Auctor. S. Hieronymus. Et facta ſine quierunt.

Hierony.

Parthenices Primæ :
Liber Terciuſ ſœliciter exorditur.

am mare iam tellus Italo pterritâ Marte
Cæſaris Imperium Romanæq; iura ferebat:
Pax erat: & domitum late placauerat orbem:

Iam mare. Poeta ad Virginis partum deſcribendum accedens: Imperium deſcribit Romanum: eiufq; ſtatum. Tum tẽporis locique conditionem. Dicit que tum Marte tum terras: Italo Marte id eſt bellis Italicis territas ferre Imperiũ Cæſaris & Romana iura. Pax erat. Octauius Auguſtus Marco Antonio ac Cleopatra Aegyptia deuictis: poſteaquam domuit partim ſuo ductu: partim auſpicij ſuis: Aquitaniam: Panno-

Octauius
Auguſtus

niam: Dalmatiam: Contabriciam cum Illyrico omni: Item Rheciam & Vindelicos: ac Salassos gentes Alpinas: coercuit & Dacorum incurfiones tribus eorum ducibus cum magna copia caesis. Germanos ultra Albim fluium submouit: ex quibus Sueuos & Sica mbros dedentes se traduxit in Galliam: Atque in proximis Rheno agris collocauit: ut Tranquillus scribit. Ausus est tandem. C. Augustus septingentesimo ab urbe condita anno Ianum geminum claudere bis ante se clausum sub Numa Rege: & victa primum Carthagine: Auctor Florus.

Trāglus

Florus

Tuta quies: nusquam litui, non arma sonabant:
Et sua bifrontem claudebant limina Ianum.

Tuta quies: nusquam litui. Lituus genus est tubæ incuruæ ea in parte qua robustior est Virgi libro æneidos sexto. Et lituo pignas insignis obibat & hasta. Est item baculus auguralis quo Augures ausibus templa designabant item incuruus Virgilius in septimo. Ipse quirinali Lituo puæq; sedebat Suetonius trabea Aul. Gellius auctor.

Lituus

Virgil

Gellius

Et sua bifrontem claudebant limina Ianum. Regionem istam quæ nunc vocatur Italia regno Ianus obtinuit: Is Saturnum classe peruectum excepit hospicio: & ab eo periciam ruris edoctus: regni eum societate muneravit. Referunt autem Mythici id est fabulosi regnante Iano omniū domos religione ac sanctitate fuisse munitas: idcircoque ei diuinos honores esse deberet: & ob merita introitus & exitus ædium eidem consecratos. Bifrontem dictum putant: quod & præterita sciuerit & futura præiuderit. Macrobius Auctor. Dicitur & his nomini bus Ianus geminus: Ianus pater: Ianus Iunonius: Ianus Consinus: Ianus Quirinus (ut apud Tranquillum in augusto) Ianus Patulcius & Clausius auctore Macrobio Saturnalium primo. In bello eius templi portæ patent: clauduntur in pace. Huius rei hæc causa narratur. Cum bello Sabino quod virginum raptarū gratia commissum est Romani portam quæ sub radicibus collis Viminalis erat: quæ postea ex euentu Ianualis vocata est: claudere festina rent: quia in ipsam hostes irruerant postquam est clausa: mox sponte patefacta est: cumque iterum ac tercio idem contigisset: Armati plurimi pro limine: quia claudere nequibant: custodes steterunt. Cumque ex altera parte acerrimo prælio certaretur: subito fama pertulit:

Ianus
Saturnus

Macrobi.

Trāglus
Macrobi.

Iani noia

PARTHENICES PRIMAE

fufos a Tacio nostros: quam ob causam Romani: qui aditum tuebantur profugerunt. Cumq; Sabini per portam patentem irrupturi essent: fertur ex æde Iani magnam vim Torrencium undis scatentibus erupisse: multasque per duellium (id est hostium) cateruas aut exustas feruenti aqua: aut deuoratas rapida voragine deperisse. Ea re placitum ut belli tempore velut ad urbis auxilium profecto Deo fores referarentur. Macrobius auctor. Interpretacionem nominum Iani alibi dicemus. Poeta pacem istam famosam designat: quæ. C. Octauio Augusto Impante per uniuersum orbem fuisse narratur.

Macrobi:

Nudus in herbifecam redigebat Marcia falcem
Arma faber: segnes fodiebant ensibus agros.
Iam Marius Cimbrus: Rheniq; subegerat arua
Iulius audaces Araris Rhodaniq; colonos:
Aemathiū Paulus Regē Græcosq; loquaces

Nudus in herbifecam re. Marcia id est bellica arma. Nudus faber. & in. h. fal. Nudus faber Virgiliana Allusio. Et nudus membra Pyragmē. fa. agros. segnes. id est tardos. Virgilius in tercio Georgi. En age segnes rumpe moras. Iam Marius Cimbrus. Cimbrus populi sunt Germaniæ Pœninsulam habitantes: quam Ptolomeus Cimbricam Chersonesum appellat: inter Albis & Chalusi fluminum hostia. Hij quondam ad paludem usq; Meotim miliciam agitauere: ab eis enim Cimberius vocatus est Bosphorus quasi Cimbricus cum Græcorū lingua Κιμμέριος Cimbrus nominet Boios Hercyniam siluam inhabitantes inuasere: a quibus æfecti ad Istrum & Scordiscos gentem Gallicam appetentes descenderunt. Porro Tauriscos & Teuristas & hos nationis Gallicæ. Deinde Heluecios adierunt: ex quibus Tigyrinos & Toygenos secum sollicitauere: cumq; sedes in Italia peterent: a Romanis. deleti sunt partim in Alpium transitu in Italiam: partim extra Alpes Auctore Strabone. Florus in Venecia campo Caudio deuictos scribita. C. Mario quarto consulatu: in quo Catulum Luciacium collegam habuit: virum in honore apud optimates habitum: & multitudini non inuisum. Triumpharunt hij de Cimbris tantumq; fuit Germanos Cimbrus & Teuthones vincere: ut po. Roma. Terciū Romę conditorem appellaret. C. Mariū Plutarcho Auctore.

Cimbri

Virgil.

Ptolome.

Strabo
L. Florus

Plutarch:

LIBER II. FO. LXXXVII.

Rheniq; subegerat arua. Iulius Cæsar Galliam decenniali bello subegit: quã per Rhenum: Rhodanũ Ararinq; fluuios Poeta designat. Oriuntur autẽ Rhodanus Rhenusq; ex Alpibus modo dicto interuallo. Rhenus hodie ad utrãq; ripam Germanos accolat habet. Rhodanus Narbonensem Galliam alluit: duobus hostijs sinum Gallicum influens. auctore Prolomeo Strabo neq; Arar ex Monte Vosgo Rhodano ad Lugdunũ miscetur. diuidens Sequanos ab Eduis q̄s Burgundos hodie dicimus. Aemathiu. L. Paulus Aemilius Perseũ Macedonũ regẽ qui Philippo successerat a. T. Quincio flãmínio deuicto in triumpho cum duobus filijs & unica filia duxit. auctore Plutarcho. Dicit autem Poeta noster Aemathium regem. nam qui Edoni quondã populi: quẽq; Migdonia terra: aut Pierium solum vel Aemathiu: nunc omne uniformi vocabulo Macedonia res e: & particione quẽ specialiter antea se iungebantur. Macedonio nomini contributã factẽ sunt corpus unũ Auctor Solinus.

Proleme. Strabo

Plutarch.

Solinus

Rhodanus
Rhenus

Arar
Edui

L. Paulus

Aemathia
Macedonia

Duxerat insigni capitolia ad alta triumpho,
Hesperiam Mauros Numidas Lybiãq; potentẽ
Scipiadæ: magnus Nilum Syriamq; Arabesq;

Duxerat insigni cap. ad alt. triumpho. Triumphus hic insignis fuit auctore. L. Floro dicente. Inter pulcherrimos hunc quoq; po. Ro. de Macedonia duxit: atq; vidit triumphũ: quip̄ pe cuius spectaculo triduum impleuerit. Prima dies signa tabulãq; Sequens arma pecunialq; transuexit. Tercius captiuos ipsũq; Regem attonitum adhuc tanq; subito malo stupentem. Plutarchus longiusculẽ hunc triumphum describit i vita Pauli Aemilij.

L. Florus

Hesperiam Hispaniam. Mauros id est Mauritania. Libyam q; potentem propter Carthaginẽ Ro. Imperij æmulã. Scipiã adẽ. P. Scipio Africanus superior secundo bello Punico Hannibale deuicto Carthaginẽ leges imposuit. P. Scipio Africanus P. filius tercio bello Punico Carthaginem funditus deleuit. Virg. aut geminos duo fulmina belli. Scipiã cladem libyẽ Græca forma patronymica Scipiãdes: Latine Scipionides.

Virgil.

Apianus.

Magnus. Cn. Pompeium dicit Pyratum bellum (ut Apianus ait) quod omnibus difficillimum putabatur esse: facillima quãdam pars Pompeio obuenerit: nauesque in potestatem redegit partim duobus & septuaginta diebus captas: partim traditas: numero sex supra trecentas: ciuitates: præsidia: recepit.

P. Scipio

Cn. Pompeius

PARTHENICES PRIMAE

rosque omnes eorum diebus centum & viginti suscepit. Ex Pyratibus ad decem milia eo in bello caesa referuntur. His adeo celeriter gestis: Romani eum adhuc circa Ciliciam castra habentem: Imperatorem ad bellum Mithridaticum elegerunt: ita ut pro libito quae sibi viderentur componeret: atque pugnaret amicosque vel hostes populo Romano: iuxta voluntatem suam iudicaret: exercituum omnium extra Italiam princeps esset: quae simul omnia nulli alij preterquam Pompeio fuisse concessa factis constat: & forte ob haec Imperatorem ipsum magnum appellarunt. Fugato deinde Mithridate usque in Colchidem Albanos. Hiberos. Ponticas nationes. Armenios. Paphlagonos. Cappadoces: Cilicos. Syros. Scythas. Iudeos Arabesque devicit. De Mithridate Tigranemque regibus triumphavit: cum prius Sicilia recuperata: Africaque tota subacta triumphasset. Ad solis autem occasum in Pyreno trophea excitavit de Hispanis ulterioris Hispaniae: ac Sertorio domito iterum triumphales currus eques Roma. induxisset: totiens Imperator antequam miles. ut est apud Plinium libro septimo: Plutarchum Apianumque. Poeta Nilum hoc est Aegyptum per Pompeium devictam devicit: poetice dictum accipio. nam Mithridatica victoria Aegyptus quae est in circuitu maris: quod interiorius est: nondum Romanis cecidit. Apiano teste. Verum. L. Gabinius auspiciis Cn. Pompei Ptolomeum Auletem Cleopatrae genitorem in regnum reduxit: interfectis Archelao Archelai illius filio: qui contra Syllam bellum gessit: pariter & filia quas Alexandrini regno prefeceant Strabone Auctore. Qua de re Nilum vicisse videtur Pompeius: cuius auspiciis Gabinius Regem restituit.

Plinius
Plutarch.

Apianus.

Strabo

Hircanosque sinus: & Pontica regna fretumque
Quod Phryges & Cylicum disiungit ab Hellade
Vicerat: Euadri collē metuebat Olipus caepos

Hircanum
mare

Hircanosque Sinus. Mare Hircanum designat: quod & Caspium dicitur auctore Strabone. Eratosthenes huius maris circum navigationem Graecis cognitam scribit. Strabone referente.

Strabo

Pontus

Et pontica regna. Pontum dicit mare Euxinum: quod olim propter ferociam gentium ἄξιμον Axenum id est inhospitale dictum fuit. Sunt autem pontici Bethini Paphlagonum Galatae & Cappadoces: Colchi Albani & Iberi: quorum regem Mithridatem devicit.

Fretumque quod Phryges Asia minoris populos & Cilicium campos disiungit ab Hellade id est Græcia ab Hellene Deuca/ lionis & Pyrrhæ filio ut Strabo testatur. Est autem id mare Aegeum a Thesei patre: vel ab Aegis Euboicis ut Straboni placet: sunt autem altere Aegæ Achaicæ eodem auctore

Strabo

egeum mare
Aege
Olympus

Strabo

Plinius

Strabo

Euandri collem metuebat Olympus. Mons est Misæ in Asia minore auctore Strabone sunt autem quatuor huius nominis montes. Vnus Phrygiæ ad Antandri oram. Alter Misæ quem Plinius Misim quoque dictum scribit. Tercius est Thessaliæ. Quartus vero in insula Lesbos auctore Strabo. Et nota quod a nullo horum montium ludi Olympiaci dicuntur: cum procul ab Elis de & Pisa distent hi montes: sed quia huiusmodi ludi in honore Iouis Olympi celebrabantur dicti sunt Olympiaci: Locumque iuxta Pisas Olympia nomen accepit: quamuis apud doctos etiam viros legerimus a monte Olympo dici Olympiacos ludos: qui procul dubio falluntur: ut ex Strabone & Diodoro discimus.

Hem

Diodor.

Olympia

Et Tyberim magno pater Ennosigæus honore suscipiens inter Nymphas & Numina Pontis Ducebat sceptrum: celebris in sede locabat.

Et Tyberim. fluvium Romanum magno patre Ennosigæus id est Neptunus. Est enim Epitheton Neptuni: ab Ἐποςιο & γοια. quod terram quaciat: & latine Ennosigæus dicitur: & metri causa interdum n duplici scribitur. Dicitur item Neptunus & Ἐποςιοχέωρ simili causa: quod χέωρ id est terram quaciat: at Ἐποςιο enim cōcussio est Io. Carmelitano auctore. Tyberim. fl. honore affectum dicit a Neptuno: propter Romanam gloriam.

Ioh. Car/
melitanus

Ennosigæus

Læta Ceres agris cultum referebat: & altum fumabant presso robusti vomere tauri.

Læta Ceres agris. & altum fumabant robusti tauri presso vomere? Ad arancium bouum labores respexit: qui alcius pressi fumant. Vult autem sub saluatoris adventum fertilitatem fuisse solito leuiorem. Augustus rerum dominus regna oppida & ipsos Indigenas redigi in scriptis mandaratum: & ibant Cæsareis omnes censum nomenclaturæ daturi Præsidiibus: veterem Patriam Davidis Ioseph: Cum Consorte graui Bethlemica regna petebat

PARTHENICES PRIMAE

Iamq; suburbanas aedes intrarat: & urbem
 Turba frequens cōplebat: erant plena oīa multo
 Hospite: & ingenti strepitu: pleneq; sonabant
 Confuso clamore domus: promiscua vulgi
 Congeries atra sub apertis nocte iacebant
 Porticibus: nulloq; regi vagus aduena tecto
 Iam poterat. sicut populo cū maximus omni
 Pollutus veniam scelerum post quina Sacerdos
 Lustra vocat turbas Romana in templa fideles.

Augustus rerum dominus. Descriptionem uniuersi orbis
 a Caesare Augusto factam designat: ut est in Luca scriptum.

Censum nomenq; datur Presidibus. Romani regnis que in
 prouincias redegerunt presides prefecere ut Syrię Cyriū: q̄
 uis Gręci textus Cyreniū scriptum habeant.

Dauidis patria Berhlechem. Cum consorte graui. Cōiuge par
 tui vicina. Iam suburbanas aedes. Suburbia eo quod sub urbe
 sint: & ur. Tur. fr. con. erant pl. omnia multo Hospite id est ho
 spitibus ut illud Virg. Vterumq; armato milite complēt. &
 ingenti. str. pl. quæ so. Conf. cl. do. promiscua uulgi Conge. a/
 tra. id est obscura sub. ap. n. i. Porticibus nulloq; regi. v. adue/
 na. r. Iam poterat. sicut maximus Sacerdos Pollutus cum om
 ni populo dat veniam scelerum vocat turbas fideles in Ro. tē
 pla in septē Aedes celebriores Urbis post quina Lustra id est
 post vicesimum quintū annum: ad quem hodie Iubileus reda
 ctus est: longe ab Hebreorum iubileo: qui anno quoq; quina
 quagesimo libertates reduxit.

Propterea exesi montis sub rupe cauata
 Ligna Senex ramosa ferens ex arbore caesa
 Paruula congesto fixit praesepia foeno.
 Et circūiument a locans asinumq; bouemq;
 Fraxinea strauit saxosa cubilia fronde:
 Fomiteq; apposito circū de marmore flammam
 Excudit: & clavis noctem fugat ignibus atram
 Binacq; saxa viae lapidoso ex aggere vellens
 Pronus humi duo scāna breuē cōuoluit i usum.

Suburbia

Iubileus

Lucas

Admotæ uxore focis stridencia postq̄
 Ligna diu lachrymas nebulæq̄ humete vapores
 Eiecere graues oculis & libera pulsis
 Vndiq̄ flamma micat fumis : spelæa ligato
 Claudir & hibernū prohibet velamine frigus.

Propterea quia ei non erat locus in diuersorio ut Lucas scribit. Spelea id est spelunca: quam descripsit Poeta claudit ligato velamine & prohibet Hibernū frigus. ad anni tempus respexit.

Mox inopem e dorso cœnam deportat aselli:
 Cantharus & passæ Cereris cum frugibus vuæ.

Mox inopem e dorso cœnā deportat aselli. Frugi mēsam describit. Cantharus Virg. Et grauis attrita pendeat cantharus ansa. Et passæ Cereris cum frugibus vuæ. Passum est proprie rugosum v̄ siccū: unde & uua passa dicta est quod sit rugis impleta. Passum etiā genus liquoris dicitur quod ex uua passa cogitur. Virg. Georg. libro secundo & Passo Phycia utilior. Passum etiam nominabant Varrone auctore de vitis Patrum si in vindemia vuam diucius coctā legeret: eāq̄ passi essent in sole aduri. Auctor Marcellus.

Carica luglandes & cum Cariotide mala:

Et filiquæ dulces: & parui caseus orbis:

Deliciæ ruris nocturnæ hæc pabula mensæ.

Caryca Syria in ficorū genere habet Carycas: & minores eius generis quæ Coctona vocant. Pli. auctor libro hist. naturalis. xiiij. Marcialis. Si maiora forent Coctona ficus erant. Nec Coctona a coquo: sicut nec Caryca a copia vel a Χόρις quæ est gratia: sed Polluce teste a locis Syriæ dicuntur. Ouid. libro Metamorph. octauo. Hic nux hic mixta rugosis Carica palmis.

Iuglandes Auctore Caio in libro de significatione. Iuglans arbor dicta est perinde ac Iouis glans. Cloacius Verrius in libro a Græcis tractor: ita memorat. Iuglans quasi diu glans: id est Διου βόλονος hanc Græci Basilicam vocat. Auctor Macrobius Saturnaliū. iij. Cariota est species palmarū. Pli. Auctore cibo quide & succo ubertimo ex quibus præcipua vina oriuntur iniqua capiti. unde & pomo nomē nā Κερα caput significat. Strabo lib. ultimo in Iudea & Thebaide duplex est palma. Cariota scilicet: atq̄ reliqua ac Thebaica quide, quamuis

Lucas.

Virgil.

Virgil.

Varro.

Marcellus

Plinius

Marcialis

Iulius Po

lux.

Ouidius.

Caius

Marcialis

Cloacius

Verrius.

Macrobi.

Plinius

Strabo

Passum

Caryca

Coctona

Iuglans

Cariota

PARTHENICES

PRIMAE

vero in Peneum: iuxta hunc fluuiū cōmissum fuit prēlium in-
ter Cēsare & Pompeium: ideo dicit eum tinctū. Aufonio id est
Iralo sanguine hæc ex Strabone Lucanoq; .

Hebrus

Sic thrax Pindo qui labitur Hebrus. fluuius est thraciæ He-
brus ex Pindo fluens. Aristotele auctore.

Strabo
Lucanus
Aristotel.

Populiferq; Padus: Lacedemoniusq; Eurotas:
Et Tanais gelida celerem qui diuidit undam
Hyrgis aq; scythicusq; hypanis Xactus symoisq;
Vix Arabes horti: calidæ vix arua Syenes:
Vix ager Hesperidū: vix ipse virebat Hymetus

Padus.
Eridanus

Populiferq; padus. Ouidius secūdo sine titulo. Frigidus Eu-
rotas populiferq; Padus. Alio nomine Eridanus dicitur. Au-
ctore Pli. oritur gremio Vesuli montis cellissimū in cacumen
elati finibus Ligur: nulli amniū inferior claritate: pena Phae-
thontis illustratus: cuius sorores in Populos mutatae sunt: dū
eius mortem delamentarentur: quā subiit dum male paternos
regeret currus ut canit Ouidius fabulosum: meminit Strabo.

Ouidius .

Plinius

Ouidius !
Strabo

Alpheus.
Eurotas

Lacedemoniusq; Eurotas. Vicus in agro Megapolitano A-
sia vocatur: duos vicinos inter se habens fontes: e quibus efflu-
unt amnes Alpheus & Eurotas. Hī cum aliquot excurrerint
stadīs absorpti a terra rursus emergunt. Inde unus Laconicā:
Alter Pisam perducitur in oram. Eurotas quidem p Blemina-
ridem primo exoriens: præter Spartam labitur (hæc est Lacede-
mon) & longā per vallem discurrens paludem efficit. Demū
inter Gythiū Spartes Emporiū & Acree mare ingreditur. At
Alpheus assumpto Celadonte & Erymantho & alijs ignobili-
bus fluuijs per Phixeā ac Pisum: Tryphiliū delatus agrū: p-
ter ipsam Olympiā in Siculū excurrit pelagus inter Pheā & Pi-
tanem Auctor Strabo. Et Tanais gelida id est Tanais qui di-
uidit celerem undam Hyrgis gelida id est frigida aqua. Tanais
fl. fertur a Septētrionis partibus Nilo, contrarius: non tamen
per Diametrum (ut quidā putant) sed Orientalior: originem
ut ille incertā habens Verum Nilus magna ex parte notus est
ac regiōnē percurrit totā accessibilem: & longas habet nauiga-
ciones. Tanaidis vero hostia scimus. Nam duo sunt ad septen-
trionales Meotidis partes. lxx. inter se stadijs distancia. Auctor
Strabo: Hunc Hyrgis Scythæ: fluuius influit auctore Hero-
doto. Tanai Europa ab Asia diuiditur. Lucanus Asię quocq;
terminus idem. Europe medię dirimens confinia terræ.

Sparta

Tanais
Hyrgis

Idem

Strabo
Herodot;
Lucanus;

LIBER II. FO. XCI.

Herodot. Hypanis. Scythiæ fl. quem Herodotus post Istrum & Tyram ponit: hunc ex magna palude profluere dicit: circum quã pascuntur eq̃ siluestres candidi: recteq; vocatur hæc palus mater Hypanis. Ex hac igitur ortus Hypanis fluit fere qnq; dierum nauigacione angustus & adhuc dulcis: sed mox quatuor a mari dierum nauigacione sane quam amarus: propter amarum qui in eum influit fontem qui Scythica lingua Exampeus dicitur Plin. libro undecimo. Hypanis fluuius in ponto circa solsticium desert Acinorum effigie teneras membranas: quibus erumpit volucris: quadrupes: nec ultra diem viuuit. Vnde Hemerobion $\epsilon\mu\epsilon\rho\beta\iota\omicron\upsilon\mu$ vocatur

Plinius

Strabo Simois & Xanctus fluuij Troiani. Simois ab Ida mōte p fluit: & cum mari propinquat Xanctus ei miscetur in paludē coactus iuxta Sigeum emittit in mare. Strabo post Rhygium est Sigeum urbs diruta: & nauale: & Achiuorum portus: & Achaica castra: & lacus qui Os dicitur: & Scamandri hostia Pōponius maiora nomina dicit: quam sint flumina.

Pōponius

Strabo Vix arabes horti dicit propter Hyemis horrorem: vix etiã aliquid viridi in calidissimis fuisse regionibus. Apud Arabes thus & myrrha & Cynamomum nascitur in terra Sabæorum quæ maxima nacio est. In ora etiã Balsamum & alia quedam herba valde odorata: quãquam eius odor cito deperit. Habet præterea palmas odoratas & calamum. Homines propter maximam fructuum copiam ociosi segnesq; viuunt Auctor Strabo. Arabes nullo unquam externo Regi: non Assyrio: nõ Medo: non Perso paruerunt. Ipsi Macedonum reges nunquã eos subigere: quantumuis magnis copijs valent. Auctore Diodoro Aelius Gallus ex equestri ordine: solus in eos intulit Romana arma Plin. Straboneq; auctoribus. Is est Gallus cuius Virgilius meminit in Licoride.

Diodor.

Plinius Aelius Gallus

Strabo

Ptolome. Vix arua Syenes. Syene Ptolomeo teste ciuitas est Aegypti in Amoniacã regione: hic sol semel in anno sit supra verticē capitis: quando sol est in æstiuo tropico hoc est in cancro. Hic tradunt solsticij die medio nullam umbram iaci. Puteumq; eius experimenti gracia factum totum illuminari Auctor Plin. Vnde Lucanus ait. Umbras nusquam flectente Syene. & Idē Cancroq; suam torrente Syenem Strabo a nostris enim locis hoc est a Græcis in meridiem procedentibus: hic primum sol nobis supra verticē sit & in meridiē umbilicos efficit sine umbra: necesse enim est cum nobis supra verticem fuerit: in puteos quanquã profundissimos usq; ad aquam radios iaci. nam

Plinius

Lucanus

Strabo

Hypanis.
Ister
Tyras:

Hemerob
ius
Simois
Xantus

Arabes
Tus
Myrrha

Aelius ga
llus.

Syene.

O ij.

PARTHENICES PRIMAE

& nos perpendiculariter stramus: & puteorum effossiones ad p
pendiculum sunt factae. Supra Syenem Elephantina est insula
& urbs sedecim milibus passuum. In Syene item tres Roma/
norum cohortes collocatae erant praesidi gratia Strabone Au/
ctore.

Strabo

Hesperidū horti

Vix ager Hesperidum. Hesperides hortos habuisse dicuntur ad Lixon Libye malis aureis. Plin. nihil restare dicit praeter Oleastros. Solinus describit locum unde fabulae hortus custo
diri ea mala per uigili dracone. Diodorus scribit in Hesperia
duos fuisse fratres fama celebres Hesperum atq; Atlantē: hos
habuisse oues decoras fere colore aureo ac rubicundo: a quo eas
Poetae aurea mala dixerunt. Hesperus filia habuit Hesperin: quae
Atlanti nupsit: & ab ea regio: Hesperia nominata est: genuit ex
ea filias septem quae Hesperides nominatae sunt a matre. Lico

Plinius
Solinus
Diodor.

Hesperus Atlas

Medusa

phron Hesperides dicit Euryalen: Medusam & Sthenonē. Gorgones autem Gorgon: Enyo: Pephredo: haec habitauerunt insulas Gorgades distantes bidui nauigatione a continenti contra Atlantem montem ad fines Mauritaniae: in his fuit Medusa: quam ut alij Perseus ut: Euemeris scribit auctore Hyginio: Minerva interfecit. Vetus Poetarum sapienter & Hesperides & Gorgonas eandem censet. Nota insuper inter hortos celebratos fuisse Hortos Hesperidum: & Alcynoi Pheacum regis apud Homerum qui pomum pomo successisse scribit in Odyssaea.

Licophron

Hyginus
Euemeris

Homerus

Hymetus

Vix ipse uirebat Hymetus. Montes Atticae Brilessus: Aegialus: Icarus: Hymetus: Lycabettusq; teste Plinio. Sed Hymeto merito ac iure attribuitur praecipatus: quod apprimere flo
rulentus eximio mellis sapore: & externos omnes & luos vincit. Solini sunt uerba. Claruit & Marmore. Unde L. Crasso p.
bro datum est: quod columnas peregrini marmoris haberet Hymacias. auctore Plin. libro tricesimo sexto. Ostendit igitur Poeta noster per flumina & montes hymetis tempus sub Christi natiuitatem fuisse.

Plinius

Solinus

Plinius

Halcyonis foetae varijs noua pignora pennis
Iam tolli audebant: primosq; efferre volatus.

Halcyonis foetae varijs noua & c. ordo est Noua pignora: id est pulli. foetae id est enixe. Halcyoniam iam audebant tolli varijs pennis. q; .i. & efferre primos volatus. Per Halcyonas brumam item describit. Halcyone siue Halcyon auis est paulo maior passere: colore Cyaneo ex parte maiore tantum purpureis & candidis admixtis pennis: collo gracili ac procero. Halcyonem

Halcyone
Halcyon.

videre rarissimum: fortificant bruma: qui dies Halcyonides ^{Halcyoni/}
 vocantur: placido mari per eos dies: & nauigabili Siculo ma/ ^{des dies}
 xime. Faciunt ante brumam septem diebus nidos & totidem
 sequentibus pariunt. Plinius auctor libro decimo. Bruma au-
 tem sub Solsticiū est Hyemale: quo tempore & Christi nata
 lis diesq; Halcyonides incidunt. ^{Brumia}

Plinius

Attulerat medio nox alta silencia cursu:
 Astraq; per tenebras tremulis ardencia flammis
 Lustrabant dubio frigentem lumine terram.
 Occiderant ignes: & caligauerat antrum:
 Quom subito Martis clausa Puer æditus aluo
 Expulit umbrosam cœlesti lumine noctem.
 Aduenere chori Superum: præptiq; agilesq;
 Dulce ministerium nato exhibuere Tonanti:
 Et dulces cecinere modos. tulit ora repente.
 Territus hac nouitate Senex: & strata cubili
 Membra leuans: pueri Numē recubātis adorat
 Iam leuis / & partu nullos experta dolores
 Sustulit infantem Virgo: pannisq; vorutum,
 In præsepe tulit: iumentorumq; sub ora
 Micia: ubi tractis al ternus anhelitus auris
 Spirabat Pueri tepidos in membra calores.

Attulerat medio nox alta silencia cursu. Chronographi/
 am mediæ noctis canit Poeta: Astraq; tenebras tremulis ar/
 dencia flammis Lustrabant dubio frigentem lumine terrā.
 Occiderant ignes Virgilius, Interrupti ignes aterq; ad fide/
 ra fumus exigitur.

Virgil

Quom subito: Puer æditus. natus. clausa aluo. utero matris
 Expulit umbrosam cœlesti lumine noctem. Aduenere chori
 superum angelorum promptiq; agilesq;. Tulit ora repente.
 Territus hac nouitate senex. Iosephus & strata cubili mem/
 bra leuans adorat numen. id est deitatem Pueri recubantis.

Iam leuis: effoeta: & partu nullos experta dolores Sustulit
 infantem.

PARTHENICES PRIMAE

Fortunata ambo : atq; omni praelata ferarum:
 Et pecudum numero : seu sit quæ lactea Cyro
 Vbera porrexit : seu sit que lucet in astris
 Hirta louis genitrix : seu sit quæ pauit lberum
 Cerua ducem. cædāt Phrygij: qui sancta leones
 Plaustra Deū Matris subeunt: Bacchiq; ministræ
 Lynces : & rapidæ truculenta animalia Tigres :
 Et lupa : quæ geminos aluit Mauorcia Fratres :
 Quicq; trahunt Martis currus : Phæbicq; iugales
 Vos sola e cunctis diuini conscia partus
 Infantiq; Deo primum exhibuistis honorem .

Cyrus.
 Astyages
 Mandane

Fortunata ambo atq; omni praelata ferar. & p. n. seu sit. q. l.
 Cyro. Cyro: qui primus Persis Imperiū constituit: aiunt a ca-
 ne nutritū fuisse Verum aliter ex historia Herodoti discimus
 Is scribit Cyrum ex Mandanę Astyagis Medorę regis filia : &
 Cambysę Persa genitū: & cum Astyages Mandanes visione ter-
 ritus quā per quietē Vrinam facere visus fuit: qua omnem ur-
 bem Astyagis oppleret: omnemq; Asiam inundaret: tū quod
 videbatur ei ex genitalibus filia Vitis enasci: quæ omnē occu-
 paret Asiam. Magi autem his visionibus portendi dicebāt pro-
 lem Filia: pro iplo regnaturā. Iussit igitur partū exponi Har-
 pago Medo negociū iniungens: is bubulco Astyagis Mitrida-
 ti rem cōmisit: cui contubernalis & eadē conserua erat nomine
 Cyno græca lingua id est canis: Media Spaco. Sub idē fere tē-
 pus hæc Cyno puenī peperat mortuū: quo pro Cyro exposi-
 to: bubulcus uxorq; sua Cyrū enutriere. Vnde fabula fingit
 eum a cane educatū. Dicit Poeta noster: Bouē Asinū diui Chri-
 sti natali præsentēs fortunaciōra animalia cunctis: quæ Genti-
 les fingunt genituris suorū vel Principum vel Deorū af-
 fuisse. Seu sit quæ lucet in astris Hirta. Io. g. Amaltheam ca-
 pram dicit. Saturnus responsum habuit se a filio regno exui at-
 q; expelli: quæ res Saturnū impulit: ut filios sæpius perimeret
 Id egreferens Ceres (quam uxorē eius dicunt: quā alij Rheam
 vocant) cumq; animus viri placari non posset. Iouem Cureti-
 bus nutriendū tradidit. Hi in antrū ad Nymphas cōmendatis
 illis infantis cura detulerunt: ibiq; lacte caprę quę Amalthea di-
 cta est mellecq; educatus est. Diodorus auctor. Quid de Amal

Herodot.

Amalthea

Ceres
 Rhea

Diodor.

thea Hyginus scribit dictū est supra.

Cerua. Telephū Herculis filiū quē ex Alei Arcadis filia ge / Telephus
nuit Auganoie: quā cū Patre cognouisset inscio: Pater eā ma /
ri mergendā disposuit: tradēs eā cuidā Nauclero: quæ cū vici /
na ptui esset iuxta Partheniū montē peperit: Infantēque intra
virgulta abscondit: ad nauimq; redijt. Nauclerus nolēs eā inte
rimere: quibusdā ex Caria eam dono dedit: qui eā Teuthranti
Mysoꝝ regi tradiderūt. Infans in Parthenio relictus inuentus
est a pastoribus: & cerua ei ubera prestās: pastores hunc Cory
tho regi tradiderūt: quē Corythus ut filiū educās Telephi (eo
quod fuerit a cerua enutritus) nomē dedit. Hic vir factus: Ma
trem inuestigās venit Delphos: responsoq; accepto in Mysiā
nauigauit: Teuthrāteq; inuento: qui Matrē vxorē duxerat: co
gnitōq; cuius esset filius magno in honore habitus est. Teu
thrasq; filiā ei despondit: regniq; instituit successorē. Auctor.

Diodor.
Strabo

Plutarch.

Diodorus Strabo: itē ex Eu ripide. Sed quia Poeta noster. Cer
uā dicit pauisse Iberē du cē Telephus at Arcas siue Mysius fuit
epitheton ei non cōuenit: neq; Ceruā. Q. Sertorij itelligamus
quā adeo māstretā habuit ut ex manu eius cibū sumeret ut Plu
tarchus scribit. Gessit at proconsulanū Iberiæ: puincie Hispa
niē: contraq; Syllanos duces Metellū. Pompeiūq; bella: & cer
tamina plura confecit: fraude tadem: M. Perpēne oppressus inte
rjt. Sed Habidē intellige: Qui ex Gargotis filia genitus: cani
bus suisbusq; expositus ferisq; ab omnibus alitus: tadem i ma
re deiectus: inter æstus: & recīprocātes undas in litrus elatus:
Cerua statim affuit ubera paruulo offerens inter greges ceruo
rū enutritus. Laqueoq; captus ad regnū Iberiē puenit ab auo
recognitus cuius successores Hispaniē præfuerūt auctor Iusti
nus. Cedāt Phrygiē leones: q sub sanc. Plaut. D. Matris i. Cy
beles. Huius Deę origo in Phrygia extitisse traditur. Afferūt
enī incolę Phrygiæ Libiēq; pñscū regē fuisse Menoen: q uxo
rem duxerit Dyndimēne ex ea natā sceminā: cū nutrire nollēt
in montē Cybelen ab se expositā: diuina quadam sorte Pardali
tū leones aliēq; ferę lacte uberibus p̄bito nutrierūt auctor Dio
dorus. Oui. currū Cybeles subijisse dicit Hyppomenē & Atalā.
tā in leon. mutatos: cū in tēplo eius cōcubiissent lib. meta. x.

Iustinus

Diodor.

Ouidius.

Strabo

Virgil

Papinius.

Adde ex Strabone Matrē deū a Phrygibus Angidyfā vocari
Bacchiq; mi. Lyn. Virg. Quid Lynces Bacchi: varie & ge
nus acre luporē Lynces & Tigres currū Bacchi trahere dicun
tur Papinius in Thebai. Marcidus edomitæ bellū referebat ab
Aemo Liber ibi amiferos geminē iam sidere b: umē Orgia fer

PARTHENCES PRIMAE

- re Ge. ca. q. vi. d. Oth. & Ica. Rho. aff. um. Et iā p. ma. ad moe;
 cur. Pro. ef. dextra leuaq; se. Lynces: & uda mero lambūt re. Ti
 gres Sunt autē Lynces ex genere luporū maculis distincti: ut
 est apud Pli Tigrin Hyrcani & Indi ferunt: animal velocitatis
 tremende & maxime cognite dū capitur. Pli. auctore. Solinus. Plinius
 Nihil tā longum est: quod nō breui penetrent: nihil adeo ante
 cedit: quod nō illico assequatur. Ac maxime potencia eorū p/
 batur: cum maternis curis incitantur: cū catulorū insistūt rap-
 toribus. Succedāt sibi equites licet: & astu quolibet fuga amo-
 liri p̄dam velint: nisi in p̄sidio sint maria: frustra est auisum
 omne. Diuus augustus Q. Tuberone: Fabio Maximo. coll.
 quarto Nonas Maij theatri Marcelli dedicacione Tigrin pri-
 mus oīm Romae ostendit in cauea māsuēfactam. Diuus vero
 Claudius simul quatuor. Plinio auctore Domicianus plures. Plinius
 Marciale auctore. Pli. scribit Bacchi currū Elephantes duxisse
 & Pompeium eum esse emulatum triumpho suo. Sed Tigrū
 meminī Syllius libro. xv. Quid cui post Seras & Indos Cap-
 tivo Liber cum signa referret ab Euro: Caucasee currum duxe
 re per oppida Tigres. Ferocia est eis p̄cipua: ut ecia in se ip̄as
 feuiāt auctore Pli. unde triculēra Poeta appellat aīalia Tigres. Syllius
 Et lupa Mauorcā. Lupi in tutela sunt Martis: uti & Picus. Plinius
 Appellat ergo Mauorciam Lupam: quae Romulum & Rhe-
 mum aluit: cuius imago aenea cū pueris erat in Comicio. Plu-
 rarcho & Pli. auctoribus. Plutarchus
 Plinius
 Quicq; trahunt Martis currus. Equi Martis dei belli: quos
 Bellona regit ut est apud Papiniū. regit atra iugales Sanguinea
 Bellona manu: Longaq; fatigat cuspede. Papinius
 Phoebicq; iugales. equi solis. Vos sola e cunctis. animanti/
 bus. d. cō. p. Infantiq; deo. pri. exh. ho. Alludit vaticinio Esaię
 cognouit bos possessore suū. & Asinus p̄sepe Dñi sui. Esaias
 Discite Primates orbis: qui sceptrā tenetis:
 Tegmine qui bifido frontem qui sacra rubenti
 Tempora velatis pileo: quibus ora superbo
 Inflat honor fastu: miserā non temnere sortem
 Hic Puer obscuri cum primum limina mundi
 Attigit: glatae docuit deponere frontis
 Alta supercilia: atq; humilem vestire figuram,
 Prima hęc in nostros obiecta est machina mores

Informemq; ista reparauit imagine vitam.
 Micia sic iumenta inter mitissima Proles
 Virginis innocuæ iacet: ad spectacula toto
 Cœlicolum conuersa cohors miratur Olympo.

Discite primates. Exhortatur ad humilitatē Primores Prin-
 cipesq;. Te. q. bi Alludit ad infulas Pontificū: qui sa. ru. Cardī-
 neā Tyarā designat. q. o. f. Inflat ho. fa. mi. nō tem. pro contem-
 nere fortē: Sors & fortis in recto declinatur Prisc. teste ut sup.

Prisciaūs.

Sors
Sortis:

Hic pu. Oñdit ierū xpm hūilitatē primū docuisse sua sorte.
 Ima Caper cœli Cancer suprema tenebat:

Et caput attollens sæclī regina vetusti

Erigone: iunctosq; videns descendere pisces:

Ima Caper cœli. Capricornus & Cæcer signa tropica: e regi-
 one locata sunt: ideoq; uno in medio cœli pōsito. Alterum sub
 terra ferri necesse ē. Erig. i. Virgo. ve. se. i. etatis auree. att. &c.
 de. p. quoz; iā nil appebat. Horoscopate. Libra scd'm sitū astro-
 rū: quē Poeta designās mediā noctē describit: qñ Dñm natum
 uult. Pro. t. c. l. p. Erigone filia Icarī: p signo vginis sumit: q;
 uis Hesiodus Iouis & Themidis filiā dicat vginē: Aratus A-
 strei & auroræ filiā existiat: q; eodē tpe fuerit: cū Aurea secula
 hoīm. & eoz; picipē fuisse demonstrat: & ppt diligēciā & egratē
 iusticiā fuisse appllatā tū ob scelera hoīm i cœlū euolauit au. H.

Cancer
Capricor-
nus.

Erigōne

Hyginus

Prospexit teneros clementi lumine partus.

Sūt quoq; q sumum traxisse per æthera caudā

Fronte sub ardētī merſa Phlegethonte Draconē

Cōmemorent: genēsimq; velint fecisse sinistra.

Sed pia virgineæ prolis clemencia legit

Ipsa sibi genus id fati: non astra tulerunt.

Nam neq; sublimi Dñm: qui regnat Olympo

Credimus a cœlo in poenam violēter adactum.

Prospexit teneros demētī lumine: est enī Virginis signū do-
 mus Mercurij: q; Planeta est beniuolus. Vñ apte Poeta aspectū
 natiuitatis Iesu designat: Christiana etenī secta Mercurialis est
 Iouialisq; ut Astrologis placet.

Sūt. q. ordo est quoq; sunt q cōmemorēt Draconē traxisse
 caudā p lumunū æthera: merſa fronte. i. capite Draconis: sub ar-
 P ij

PARTHENICES

PRIMAE

Ecliptica. denti Phlegethonte Supplices eccentrici Lune propter declinacionem Polog; orbiū augem deferenciū: superficiem eclipticę super diametro mundi interfecat. Vnde vna eius pars versus Aquilonem: quæ caput: Altera versus austrū & hæc cauda draconis nuncupatur. Auctor Georgi. Purbachius: & habet caput suum motū medium & verę ut Planete. Vnde subiungit Poeta Genesimq; velint fecisse sinistram. Malū est autem habere caudam in medio cœli in natali ut Astrologi volunt. Id autē confutat Poeta dicens astronum dominū sibi elegisse hanc nascendi fortem: suaq; voluntate & natū & passum: nequaquam astrorum imperio.

Pubarch.

Tum quoq; montanis lætū pastoribus agmen
 Diuorū apparens Regem clamauit Olympi
 Querite: qui natus modico iacet abditus antro.
 Ite citi: nec vos nox intempesta retardet.
 Candida formosæ iam pendet ad ubera Matris:
 Infantem fouet ipsa sinu: noua gaudia mundus
 Accipit: & rerum melior contexitur ordo.
 Descendit promissa salus: pia Numina mundo
 Seruauere fidem: foelicia secula currunt:
 Et cū Prole noua cœlo noua labitur ætas.
 Pax noua terrigenis oritur: noua gloria cœlo.
 Hæc Diui, gressus illi mouere citatos:
 Ingressicq; lares dulcem videre Puellam
 Pascentem teneros lactenti pectore partus.
 Nam iubar immensum cœlo deduxerat Infans:
 Illustricq; die noctis dissecerat umbram.
 Mirati lucem insolitam: summūq; decorem
 Virginis: osq; Viri sanctum capitūsq; verendi
 Caniciem sacram: pulchræq; simillima Matri
 Pignora virgineum labris mulgencia pectus:
 Poplitibus flexis miti sub imagine clausum
 Numen adorarunt: mox ad sua septa reuersi
 Miserunt celebrem vicina per oppida famam.

LIBER .II. FOL: XCV.

Lucas. Tum quoq; Apparicionē Angelos; pastoribus factam in
nua. eorūq; in Bethleē trāsītū ut est in Luca scriptum.

Non erat Oleniam fama hęc nutrire Capellam
Cretæa sub rupe Iouem: neq; tecta canistri
Pascere Cecropias Vulcania furta sorores:

Strabo. Nō erat. Ol. Olena Achaic oppidū: & nō pcul ab eo Egū au Olena:
ctore Strabone. Inter Patras eni & Dymā vetusti Olenia; edī Olenia ca
fici vestigia mōstrātur. Vbi & Eusculapij tēplū insigne. Est & pra
in Aetolia Olenū ab Achaico at capra nomē accepit: q; Iouē nu

Aratus. Vñ Arat. Diuaq; capra Ioui ut fama est hic p̄buit uber.
Strabo. Et subdit Oleniāq; Iouis vates dixere capellā. Strabo auctor.

Diodor. Cret. f. r. Io. Iupit̄ recēs natus a m̄re Rhea Curetibus iuxta Iupiter
Idā habitātibus nutriēdus tradit. Hi ī antrū ad Nymphas pue Rhea
rū detulerūt cōmēdata illis Infantis cura. Dio. antrū ī Ida ubi
nutritus dī sacrū esse dicit: & prara circa illud manere intacta.

Neq; t. c. Erichthoniū dicit. Euripides dicit Vulcanū Miner Erichtho
uq; pulchritudie iductū: peciisse ab ea ut sibi nuberet neq; impe
trasse. Et cōpisse Mineruā se occultare ī eo loco q; ppter Vul/
cani amorē Ephestius ē appellatus. q; psecutā Vulcani: cōepit
ei vim afferre & cū plenus cupiditatis ad eā ut cōplexui se appli
caret: repulsus effudit ī terrā uoluptatē. Minerua pudōr pmo
ta pede puluerē semini Vulcanio iniecit: ex hoc nascitur serps
Erichthōius gex diffenciōe & terra nomē possedit ἐπις ei lis
Χθροπος. i. terre dī: q̄si ex lite & terra genitus. Eū serpentē Mi
nerua ī cistella quadā ut Mysticū qd cōtectum ad Erechthei fi
lias detulit: & his seruandū dedit: impans ne cistulas apirent.

Hę at (ut est natura hoīm cupida: ut eō magis appetāt q̄ inter
dicatur) sepius ygines cistellā apicē anguē viderūt. Quo scō
infantia a Minerua iniecta de arce Atheniē se p̄cipitauerūt. An
guis at ad Mineruē dypeū cōfugit. Alij Erichthoniū anguina
tm̄ crura habuisse dicit: & primū inter hoīes eqs & quadrigas
iunxisse: quē Iupiter admiratus iter astra cōstituit q; & Hemio
chus dī auctor Hyginus. Poeta ergo dicit. Nec erat fama Ce
cropias sorores. i. Atheniē filias Erechthei pascere Vulcania
furta: adulteria tecta canistris: ip̄m. f. Erichthoniū. Cecrops
Strabo. primus Athenā; cōditor ut est apud Strabonē. vñ Cecropiē.
i. Atheniē sorores dicit.

Sed faustos venisse dies: sperataq; multum
Tempora: quæ Vates / quæ prædixere Sybyllæ
Tempore, voce, loco varijs: at sensibus iisdem

PARTHENICES

PRIMAE

Floribus : Autūnum pomis & frugibus implet
Chasmataq; & terramotus : ventosq; sonātes
Imbriferasq; facit nubes : fulmenq; per ipsa
Nubila contorquens violentos excutit ignes.
Ille fretum leuat : ille premit : vitæq; necisq;
Lora tenens : Superis leges imponit & Orco

Ille f. p. T. in. Vir. Cædidus auratis apic cū cornibus annū.

Virgil.

Et Titanis .i. solis equos ad aquatica brachia Cancrī flectit.

Planeta

Cancer signū est tropicum: & ar. sub Virg. tēporat aestum .
Atq; .i. ser. vices va. sid. i. Planetas . & πρὸ τῆς πλάγης id
est ab errore. Vnde erraticos Aristotelis interpres dicunt.

Chiro. tor. ge. i. Sagittariū hęc signa Hyēalia sunt. Chasma
taq; χάσμα .i. Hyatus. Pli. fit & ipsius cœli Hiatus quē chas-
mara vocant.

Tu sceptrum mortale geris : te serica nondum
Regna : nec Eoæ nouerunt littora terræ :
Nec Scythiæ glaciale fretum : necq; conscia Nili
Principio tellus : nec inhospita rura Syenes :
Parua breui te Roma sinu concludit : & audes
Te superis æquare : viamq; ad sidera tentans
Tendis ad obscuræ pallencia flumina Læthes .
pone precor Cæsar fastus Auguste superbos :
Teq; licet tractes vastæ telluris habenas :
Esse sub immenso positum reminiscere summi
Principis imperio : cui rerum æterna potestas .
Hæc ait : & patrios pecijt sic fata Penates .

Seres

Tu sceptrū o Auguste tu geris mortale sceptrū . te serica
nondū regna. Primi hoīm q noscūtur ab oriēte sunt Seres: lanī
ficio siluag: nobiles p̄sūsam aqua depectētes frondiū caniciem
Vñ geminus forminis nostris labor redordīēdi fila: rursumq;
ostēdi tā multiplici ope: tā longinquo orbe perito: ut in publi
co matrona trāsluceat Pli. lib. vi. Vñ Sericū dicimus : Sūt autē
Seres Scythē ultra Imaū Indis cōtermini auctore Ptolomeo.

Nec Eoæ no. littora terre. hoc est Indi. Hęc Scythiē gl. fre.
populi septētrionales Sarmatę. Neq; conscia Nili. habitātes ad

Plinius
Ptolome:

meridiē. Echiope. nec in hosp. rur. Syenes. Poeta alludit ad hi
 storiā : ut enim Florus scribit . Augustus impabat omnibus
 ad occasum gētibus & meridiē : pacatis : ad septētrionē itra Rhe
 num & Danubiū : Intra Eurē & Euphratē in oriēte. Nili quoq;
 reliq; imunes imperij erāt : fenciebāt tñ reuerēbaturq; magnitu
 dinē imperij Romāi . Nā & Scythē misere legatos & Sarmatē
 amīciciā petētes . Seres quoq; & Indi cum gēmis & margaritis
 elephātes quoq; iter mūnera trahētes nihil magis quā lōgin/
 quitatē vie imputabāt quadriēniū expleuerāt : & tñ ipse hoīm
 color ab alio venire solo fatebatur . Parthi quoq; q̄si victoriā
 poeniteret : rapta clade Crassiana : ultro signa retulere . Sic ubiq;
 cuncta atq; cōtinua totius generis humani : aut pax fuit aut pa
 ctio . Hęc Florus idem Strabo in fine libri sui . Gentes ergo hic
 nominate nondum victe fuere a Romanis ut Poeta uult .

Strabo

Parthi.

Iam Pueri iuxta mores : legemq; paternam
 Nomen : & Indigenæ dederant insignia gentis :
 Membraq; pertulerant cultros recucita cruētos :

Herodot.
Diodor.

Persius

Iam puero iuxta mores legēq; paternā . Mosaicā . Et Indi
 genē . i . Iudei nā gentes alienigenas vocāt . insignia gētis . i . cir
 cūcisionē : quæ tamē & Aegyptiis & Colchicis cōis fuit ut He/
 rodotus Diodorusq; scribunt . Mem . q; ptu . re . cru . cul . A cir
 cūcisa carne penis Iudei Recutiti appellantur unde recutita mē
 bra Persius Labra moues tacitus recutitaq; sabbata palles .

Recutiti

Quom nouus Eoo criniti sideris ardor
 Mouit ab orbe Magos : qui v̄ quia forsitā astrū
 Ante diem partus multo videre : vel ipsa
 Quod iumenta magis cursu venere citato .
 Immensum paucis iter exegere diebus
 Herodis monitu : postq; monstrata Tonantis
 Tecta subingressi : Pueri tria dona dederet
 Ad persas aliud per iter rediere colonos .

Plinius

Quom nouus . Plī . inter stellas repēte natas ponit crinita si
 dera : quę Gręci Cometas vocāt horrentes crine sanguineo : &
 coma; mō in vertice hispida . Alias sunt Pogonię : Aconcię :
 & xiphie a varijs figuris . Plī . lib . ij . Magi apud Persas hi sunt
 qui apud Gręcos Philosophi : Apud Babilonios & Assyrios
 Chaldei : apud Indos Gīmnosophistę : apud Celtas seu Gallos

Cometę
Magi

PARTHENICES PRIMAE

Dryide. Diogenes au Apuleius Magū sacerdotē vocari dicit. Diogenes Apuleius

Purifica.
Partheni-
ces & Pue-
ri Præsen-
tatio in tē-
plum.

Amq; quater decies croceos titonia cōiūx

Extulerat vultus : postq; Lucina beatos

Miserat in lucem coelestia semina partus .

Cepheus occiderat : iam Sol lustrabat aquari

Vicinas Aquilæ partes : Verisq; redibat

Temperies : zephyros pulsis aquilonibus Atlas

Soluere tentabat : cœliq; aperire decorem.

Regia post partum Virgo : quæ limina nunq;

Liquerat : & breuibus tectis abscondita : nondū

Venerat ad Solymas arces : altamq; Sionem :

Preuigil ante diem peçit cum Prole Viroq;

Et cum pauperibus donis Salomonā templa.

Iamq; q. Describit tps ex astroꝝ racione q̄ Diua Parthenice

ce Dñm in tēplo presentauit iuxta Legē: quæ voluit mulierem

post editū marē xl. dies i edibus cōtineri. Ticho. cō. Au. Tī

thonus Laomedōtis filius & Priami frat Homero teste: ab Au

rora raptus ex ea filiū genuit Mēnonē q̄ in bello Troiano ab

Achille occisus fuit. Tichonus lōga etate i Cicadā vtitur Dio

dorus. Tithonū ex Ida Memnonē genuisse scribit. Aeschylus

matrē Mēnonis Cassiā dicit auctore Strabone: a q̄ & scribitur

Tithonū Sufa in Perside cōdidisse. Postq; L. Macrobius Iu

nonē & Dianā & Lunā eandē esse scribit. Vñ & Lucina p̄ eisde

ponitur. Df̄ at Lucina Plin. auctore a luo Romę Varro Iuno

Lucina d̄r. quod e terra ut Phisici dicūt lucet : vel qa cōceptui

lucē p̄bet Qui. i. Fastis. Gr̄a Lucinē dedit tibi noīa Lucus: Vel

qa p̄icipiū tu Dea lucis habes. Pariētibus p̄esse d̄r. Vñ Poeta

dicit Lucina beatos ptus i lucē Miserat. cœle. se. appositue spū

etenī sc̄tō fecunda fuit Parthenice. Ce. oc. Andromede p̄ stel

lificatus: a tergo mīoris arcti cōstitutus: icluditur arctico cir-

culo a pedibus ad pectus ut p̄ter humeros & caput eius nihil

occidere videatur. Huius caput scorpionē exorto occidere: cū fa

gittario exoriri videtur auctore Higinio. Iā. Clu. aq̄ Sole in

Aquario exñte lustrare d̄r vicinas ptes Aqlę. Exoritur enī A-

quila cū Capricorno. succedit at Aquarius Capricorno signo

rū ordine. Ve. q. r. tēp. Atlas mons in occidēte tētabat soluere

Zephyros. Pulsis aq. i pulso frigore Hyemis.

Regia post partū Virgo. Delignat Virginē post diem qua

Tithonuf
Memnon

Sufa
Lucina

Cepheus.
andrōeda

Diodor.

Strago
Macrobi.
Plinius
Varro
Ouidius

Hyginuf

LIBER II. FOL. XCVIII.

dragesimam Fuetum in templum presentasse.
 Munus erat veteri gentis de more pudicæ
 Turturis: aut paphiæ duo pignora parua colūbe
 Ista Sacerdoti Solymæ paupercula matres
 Munera pro natis deferre in templa solebant
 Luce quaterdecia. minor hæc tamē hostia maior
 Agnus erat: Lex ipsa noui post tempora partus
 Ante martales thalamos intrare negabat.

Hierony-
 mus

Munus erat. Legis munus designat: quod solebāt m̄ses ferre in tēplū post prum. Scribitur etenī a Diuo Hieronymo ī Leuitico: quod post expletos dies purificaciōis sue: pro filio siue filia deferre debet agnū anniculū in holocaustū: & pullū columbæ siue turturē pro peccato. Quod si nō inuenerit manus eius nec potuerit inuenire agnū: sumet duos turtures: vel duos pullos colūbarum unū in holocaustū: & alterū pro peccato. Ora bitq; pro ea sacerdos: & sic mūdabitur. Quāuis autē Parthenice mundissima: ecīā sine labe Originalis culpe ut supra Poeta cecinit: & plentus a Iacobo Vimphelingio Sletstatē carmine perscriptū est: purificari nō eguit: humilitate tñ ne legē spernere videretur paupcule munera obrulit.

Strabo
 Virgil

Aut Pa. Ciuitates Cypri insulę sunt Paphos & Palepaphos
 i. antiq; Paphos: quę antiquū Veneris Paphię templū habet. Paphus ab Agapenore cōdita: quę portū habet. & tēpla optie stru-
 cta: ea pedestri itinere distat a Palepapho stadijs. lx. Strabo. Sūt aut Colūbe veneris aues Vir. Vix ea fatus erat gemiē cū forte colūbe Ipsa sub ora Viri ccelo venire volātes: Et viridi sedeē solo: tū maximus Heros Maternas agnouit aues. i. Veneras.
 Tum meritis longoq; senex venerabilis æuo/
 Et claro Simeon vultu / niueaq; decorus
 Canicie: plusq; grauitas anniq; sinebant:
 Sollicito gressu celsam properabat in Aedem.
 Sanctus enī / qui munda solet per pectora labi
 Spiritus incessu celeri Simeona ferebat:
 Vt voti fieret compos Matricq; futuros
 Euentus rerum caneret: fauosq; dolores:
 Ne collata sibi forsan mysteria voluens,

Cyprus
 Paphus

PARTHENICES PRIMAE

Efflueret fastu pectus muliebri superbo,
 Hunc Deus assiduis orantem fletibus olim
 Audierat tãdem & noctis responsa per umbram
 Tradiderat: non ante sui ventura sepulchri
 Funera, quam fracto Deus illucesceret orbi:
 Inciperentq; nouæ noua sæcula currere gentis.
 Hic igitur dulcem materno a pectore Natum
 Accipiens lætis animis: & fronte serena
 Dulce Deo carmen: meritalq; exsoluere grates
 Cœpit: & ex alto missam clamabat Olympo
 Progeniem: & priscae venisse piacula culpæ:
 Et sic fatidicis soluit sua vocibus ora.

Canticum
 Nunc di-
 mittis.

Iam mea sancte Pater fueras velut ante locutus:
 Ultima pacifico concludis tempora fine:
 Namq; salutarem partum tua maxima dona
 Vidimus his oculis: his sustentauimus ulnis,
 Immensam referas lucem: populicq; sub ora
 Mittis: ut omnigenas cœlesti lumine gentes
 Clarificet crescatq; tuæ noua gloria plæbi.

Tu. m. l. Rñsum accepit Simeõ a sp̃scõ: ñ visus: se mortẽ do
 nec videret xpm dñi. Tua. m. d. appositivæ. Iã mea sancte pa-
 ter. Canticũ Nunc dimittis ser. tuũ dñe.

Tum Matri conuersus ait: tua pectora Virgo
 Langor; & ingenti dolor implacabilis ictu
 Striget: agens altũ mœsta in præcordia vulnus
 Tu genitum flebis plusquam fleuere sorores
 Heliades Fratrem: plusquã vaga luxit Osirim
 Vxor; & Andrõache paruũ Astyanacta: Ceresq;
 Progeniẽ a nigro raptam Plutone sub umbras.

Tum Ma. con. ait: ut est in Euãgelio. Et tuã ipsius aĩam ptrã-
 ibit gladius. Occasione cuius enumerat gẽtiles: qbus p̃cipuus
 Heliades. Heliades Phaetõtis sorores: filij Sol & Clymenes

- Ouidius. eum fleuisse dicit Ouidius: & in Populos muratos. Harum la-
 chrymas Electrū dici volunt: Verū non ex Eridano in quem
 Phaetonta mutātū dicunt: sex ex Germonia Electra mittuntur
 Plinius per Pannonica cōmercia ut Solinus & Plinius scribunt Dio-
 Solinus. doruscq; & olim in delicijs matronarum erant. Papi. in Siluis:
 Diodor. Clymēacq; deesse Germia: nec virides satis illachriasse sorores:
 Papinius Osirim. Io Inachi Argiuorū regis filia: a Phœnicibus rapta Io
 & in Aegyptū abducta nupsit Osiridi: quo a Typhone fratre Osiris?
 interempto (Quē ille ut Diodorus scribit in viginti sex par-
 tes dissectum cuiuslibet eorum qui conscij sceleris erant ptema de-
 dit) hunc longo tempore Vxor quæsiuit cū lachrymis: parti-
 bus deinde singulis inuentis: sacerdotibus Osiridis imagies
 Diodor. sepeliendas tradidit: præter pudenda quæ in flumen proiecerat Isis
 Typhon. Luxit postea filium Horum semel perditum: in cui- Horus?
 us rei monumentū sacerdotes Isis linea veste utentes euaga-
 bantur lugentes: mox ad lēticiam conuersi sacra perficiebant.
 Nostri Osiridem Græcum fuisse volunt Iouis ex Niobe Pho-
 ronei filia Diodorus Aegyptiū: & Isis fratrē maritumq;.
 Homerus Andromache. Eecionis filia ut Homerus libro sexto. Ilia- Androma-
 dos scribit Aftyanaeta quem pater Scamādrium. Alij autem che.
 Aftyanaeta dixerunt ut in eodē lib. Home. dicit: genuit ex He-
 ctore: qui capto Ilio ab Vlysse ex turri præcipitatus fuit: quē
 Virgil. diucius defleuit Andromache. Vide Vir. in. iij. Aftyanax di- Aftyanax
 citur ab ὄστου urbs & ὄστου defensor. Ceresq;. Proserpinā Ce- Ceres
 reris filia Pluto rapuit dū cū Nymphis in cāpis Enneis flores Proserpia
 Solinus legeret. Solinus. Cāpus Ennensis in floribus semp & omī ver- Enna
 nus die Quē prope est demersum foramē. quo Ditē patrem ad
 raptus Proserpine libere exeuntē fama est lucem haulum. Eius
 Deq; sacerdotes facibus discurrenē. quibus usa dicitur ad filiam
 Stacius indagādā ad extremā usq; lassacionē debacchabatur. Stacius ī
 siluis Turq; Actea Ceres: cursu cui semp anhelō Votiuā tacitā
 lassamus Lāpada Myste. Hī dicebātur Myste Daduchi id ē ge-
 Syllius. stātes facem. idem Hierophātē ἱεροφάντης id est sacrorū inter-
 pretes. Raptū Proserpine Syllius lib. xiiij. describit. Enna Deū
 lucis sacra dedit ardua dextrā. Hic specus &c.
 Heu miserā Halcyonem videor: tristēq; videre
 Thesea per Dios Ariadnam querere campos:
 Heu miserā Halcyone Cerciū coniugē submersum longo tpe Halcyone
 fleuit: tādē cadauere cōspecto in aues mutatur. Halcyonidas
 Ouidius canit Qui. li. xi. Tristēq; videre videor Ariadnā Minois filia
 querere Thesea p Dios cāpos. i. insule Naxi. Theseus Mino/

PARTHENICES PRIMAE

Naxos
Dia.

tauro itēpto rapuit filias Mīois. Phedrā & Ariadnā: reliq̄t aut̄
Ariadnā corruptā in insula Naxo: fuit at̄ Naxos: insula iuxta
Cretā: a Strabone Dia d̄r. Diodorus Ariadnā in Dia relictam
scribit a Theseo. Vñ male apud Oui. Chion pro Dia legitur.
Vnde legi debet. Qua breuis æquoreis Dia feritur aquis.

Diodor
Strabo
Ouidius

Tantalidem fletu lachrymis Cisseida vinces.
Sed patere: & forti tolerans fer omnia mente.
Mercibus his emitur cœlum: taliq̄ petuntur
Aetherij portus: & vitæ littora vento.
Ipse tibi vires Deus impluet: ipse cadentem
Eriget: & tecum casus comes ibit in omnis:
Et tandem lachrymæ in risus: in dulcia mœror
Gaudia transibit: toto veneraberis orbe.
Terrarum & summi Regina vocabere cœli:

Tantalidē.
Niobe.

Ipse salutari socios ubi lauerit olim
Amne puer: nostrūq̄ ad se genus òne vocarit
Terrigenæ tibi sacra ferent. tibi candida seruat
Saxa Paros. tibi thura legunt adolenda Sabæi

Tantalidē. Tantalidē patronymicū a Tantalō: & Hioben dicit
q̄ Amphioni septē filios totidē filias peperit: ut Diodorus au
ctore est quē cū Latone se preferret: a Phœbo & Diana telis fi
lij & filie cōfixe fuerunt ipsa in saxū post lōgas lachrymas mu
rata Propcius de duodecim Niobes liberis scribit. Hęc tm̄ Ni
obe bis sex ad busta sup̄be. Sollicito lachrymas defluit a Sipi
lo. de numero filiorū Gellius plura. Lachrymis Cisseida. i.
Hecubam. Hecuba Priami uxor Cissei filia ut uult Euripides
quē Virg. noster secutus est li. x. Cisseis pregnās ignes enixa
iugales. Post filiorū maritisq̄ mortē: longasq̄ post lachrymas
in canē versa est Marcialis meminit post Oui. li. xiiij. Metha.

Diodor
Propcius
Gellius
Virgil
Marcialis
Ouidius
Plinius

Hecuba

Paros
Thus

Saba

Mer. h. e. cœ. Tolerācia & fortitudie. Ti. c. l. Sa. Pa. i. Pariū
Marmor qd̄ cādore laudat̄ Pli. auctore. Ti. r. l. ad. S. Thus
sacris dicatū ē: & colligit̄ in Arabia i Sabata mōte excelso i regi
one saba. Saba at̄ mysterium significat ut Græci interpretātur.
Ipse tibi largos dudum Carmelus honores
Cogitat: & natos felicibus educat antris:
Qui tibi perpetuam niueo testentur amictu

Mundiciēti : montisq; tuū cum nomine nomē
 Aeterna compage ligent. Tu mundior auro ;
 Tu niue candidior : Veneris tu clarior astro.
 Nec tua virginitas partu viciata : nec ullis
 Iste tuus poterit maculis nigrescere candor.
 Propterea nec ad hunc fueras obnoxia morem
 Legitimum : & iustæ poteras his parcere donis .

Ipsē tibi lar d. Carmelus. Poeta celebrat Carmelū montē ob
 alūnos religionis : qbus id nomē tribuit christianitas . quippe
 qui eā religionē professus est. Legitimū Per simplex. t.

Carmelus

Tempus erit : quo sera olim nostri memor ætas
 Hac sacrum solenne die tibi ponet ad aras :
 Luminacq; ornatae longo feret ordine pompæ
 Tunc tuus aurata gradiens in veste sacerdos

Tempus erit. Designat festū quod vulgo Purificaciōis Ma
 rię dicitur: quo die lumina gerimus bñdicimusq; .

Carmina nostra canet: nubemq; effundet odorā
 Tempora per; & gratū rapiet procul aura vaporē.
 Et quoniam vestris mea sunt vestigia planis
 Obuia : posteritas hanc appellabit Hyphantem
 Voce diem Graia : crebrisq; erit ignea tædis .
 Hæc Senior Vates : eadem præfaga canebat
 Assidue : & repetens turbas vulgabat in omnes
 Arma / Deoq; longa sui sacrauerat æui
 Tempora : non illam noctes excedere templo
 Non cogebat hyems : non ignea Solibus æstas :
 Cunctaq; sub memori seruabat pectore Virgo.

Car. no. Carmē Symeōis. Et. q. m. ve. s. ob. ve. p. Obuius eī
 ygini Puerocq; accessit. Post. i. futuri xp̄iani. ap. h. d. gra. græca
 voce Hypantē ὑπαντή. i. obuiacio: dies hæc Hypāte dī : & nō
 ypapāti: ut stulti theologi i suis codicibus somniātes scribūt.

Hypante :

H. s. v. Symeō. e. p. A. vidua q̄ nūq; diebus necq; noctibus se
 cedebat a templo.

Symeon :

PARTHENICES PRIMAE

æc igitur famæ nouitas / coelicq; per altos
Incedēs tractus: vultu noua flāma corusco

Inuidiæ stimulis / odiq; ardente veneno
Succendere animos regis : mentemq; superbā .

Hæc igitur fa. no. Poeta post Saluatoris ortū. Persecucionē
a terreno rege factā describit: Fugāq; Parthenices cū Iosepo &
filio in Aegyptū. tum ea quæ ipsa in fuga euenere.

Rex erat Herodes Solymis: de sanguine cretus
Gentis Idumææ : sceptrum Iudea propago

Perdiderat: sæuumq; ferens Inuita Tyrannum
Ammissos regni veteris plorabat honores.

Innocētū
Herodis
sua perse-
cucio .

Ipsè igitur Regis metuens hæc signa futuri
Protinus : innocuo Bethlemica rura cruore

Tinxit : & effusa ingenti per tecta per agros
Cede domos lachrymis iplēuit: & æthera plāctu

Mœrentes Erebi campos in fontibus umbris :
Sed neq; qd scelus infœlix tentauit adeptū est .

Nam vigilante leui dederat Pater ista ministro
Quæ ferret mandata Seni : cui tradita dudum

Cura noui partus fuerat : teneræq; Parentis.
Subtrahe venturo Puerum Matremq; periculo

Et pete Niligenas : cladem & sæuissima iussa
Rex parat Infanti : sparso iam rura natabunt

Sanguine : de matrum sinibus sua pignora miles
Auferet : allidens teneras ad marmora frontes :

Atq; in frustra secans paruos crudeliter artus
Sparget : & ingenti resonabunt omnia luctu

Territus hoc monitu Senior vi cina petiuit
Regna Phari: & Libycis conēmina syrtibus arua

Hyrcanus
Aristobo-
lus

Rex erat He. Pōpeius magnus Hyrcanū & Aristobolū Alex
andri filios q primus p sacerdote se Regē fecit: post sublatum
regnū Ab Allyrijs iudeos: de Impio dulceptates sustulit. Hyrc

ranum sacerdotio praefecit. Aristobolo Romā perducto: quo postea claspō iterumq; capto: a Marco Antonio auspicijs Galbinij & cum filijs Romam perducto: res Iudee ad Antipatrum Idumeum Herodis patrē deuenit: qui quibus Pompei partes secutus fuisset in bello Philippensi: postea tamen Antonio comendante in Cæsaris amicitiam deuenit: Iudee procurator constitutus. Herodes filius post mortē Cæsaris Cassium Syriæ praesidē bello iterum Philippensi secutus: Cassio deuicto: muneribus placato Antonio in amicitia Augusti deductus: tuncq; & superiores omnes & ciuilitate & Romanorū consuetudine praestitit ut Rex fuerit constitutus. Antonio primū: postea Cæsare Augusto potestate ei concedente: ex filijs alios sibi insidiantes interemit: alios moriens data utriq; Archelao & Philippo porcione successores reliquit. Cæsar & Herodis filios & sorore Salomon: & Berenice eius filia: honore prosecutus est: Sed filijs non feliciter cessit. Nam cum essent accusati: alter in exiliū apud Gallos Allobroges Viennā urbē relegatus fuit. Alius Herodes Antipas qui Iohannē interfecit Baptistā: & frater eius Philippus vix multo obsequio reditū impetrarunt & suam uterq; Terrarchiam: Archelai partibus in prouinciā redactis. Fuit & tertius Herodes Agrippa: qui Iacobū occidit magni Herodis ex Aristobolo filio nepos. Hæc ex Strabone & Iosepho. Ad de quod Idumeos Strabo dicit ex Naboteis orta illinc sedicio ne aggressos ac Iudeis inherentes eisdem legibus comunicasse

Antipater
Herodes

Archelaus
Philippus

Herodes
Antipas.

Herodes
Agrippa.

Strabo
Iosephus

Sceptrum Iudea perdiderat. Alludit ad id. Non auferetur sceptrum de Iuda & dux de femore eius donec veniat qui mitendus est. Et pere Niligenas. Aegyptios.

Territus hoc monitu. Dicit Iosephus in Aegyptū venisse: primo Alexandria: deinde Hermopolin: tum Thebas: & tandem Memphim: ubi hospicio susceptus arti fratribus (cuius erat apprime eruditus) operā dedit: qua sibi & filio & vxori alimoniam que siuit. Pharos oli insula iuxta Alexandria: nūc ponte cōtingitur. auctore Mella. & Libycis contermina syrtibus arua. Alexandria Affricæ contermina est. Mella & Strabone testibus. Syrtes due sunt maior & minor ut supra ostendimus.

Pharus

Mella
Strabo

Hermopolimq; domū totam perduxit in urbē: Mox Theben quondā portis celeberrima centū Moenia pensilibus tectis: templisq; Deorum Claruit: Imperium quom rex Busris habebat.

Hermopolimq; d. Hermopolis Aegypti ciuitas ab Hermo

PARTHENICES PRIMAE

- te: id est Mercurio dicta Prolometus auctor.
- Thebe** Mox Theben. Thebe Aegyptiæ ut Homerus scribit centum portas: siue ut alij centum aulas habent: totidē olim principum domos solitasque singulas ubi negotium exegerat dena armatorum milia effundere. Auctor Pöponius Mella. Diodorus post Deos primū Aegyptiorum Regē Menen scribit: cuius progenies regnum tenuit sub quinquaginta duobus Regibus annis mille & quadraginta. Busiris deinde octoque ab eo posterij regnarunt: quorum ultimus Busiris quoque nomine ciuitatē condidit magnam: Solis urbem ab Aegyptiis: a Grecis vero Thebas appellatā: cuius moenia centum quadraginta stadia sint cōplexa. Pensilem hanc totā fuisse scribit Plin. lib. xxxvi. solitis Regibus exercitus armatos educere: nullo oppidanorum sentiente. Vnde Poeta dicit celeberrima moenia quondā centum portis & claruit pensilibus tectis: templisque deorum. Imp. cū. r. Busi. h.
- Busiris** Dehinc Memphitis agros: feriunt ubi sidera celsę Pyramides: opus æterna memorabile fama.
- Memphis** Dehinc memphitis agros. Memphis Aegyptiorum regia ut Strabo Diodorus. Ogdous Memphim condidit ambitus stadiorum centum & quinquaginta urbē omnem Aegypti præclarissimā: oportuniori totius eius ore loco ubi Nilus scissus in plures partes efficit formam delte. Quo fit ut tanquā in Nili claustris posita aditū præbeat prohibeatque ad superiora loca nauigantibus. Herodotus a rege Mena conditā dicit.
- Pyramides.** Ferunt ubi sid. celsę Pyramides. Strabo dicit a memphi procedenti. xl. stadijs esse montanū quoddā supercilium: in quo stant multę pyramides Regū sepulture. Earum tres eximie sunt: sed due inter septē spectacula: numerantur singulę stadij latitudinē figura quadrata: altitudinē habentes paulo maiore quolibet latere. Vterius in maiore montis altitudine est Tercia: multo primis duabus minor: maiore tamen impensa structa. Nā ab ipsis fere fundamentis usque ad mediū constat ex nigro lapide ex quo mortaria faciunt. hanc meretricio questu factā dicunt a Rhodope Aesopi fabulatoris cōserua. De pyramidibus scripsere auctore Plin. Herodotus: Euhemerus. Duris Samius Aristagoras: Dionisyus Artendorus. Alexander polyhistor Butarides: Antisthenes: Demetrius Demoteles Apion.
- Opus æterna mem. fama. Regū pecunię ociosa ac stulta ostētiō ut Plin. ait.
- Hic tandem hospicio patris susceptus amici**

Prolome:
Homerus

Pöponiu:
Mella
Diodorus

Plinius

Strabo
Diodor.

Herodot:
Strabo

Plinius

Artifices versare manus: victumque labore

Rimari: & duræ studuit succurrere sorti.

Utque erat ingenio præstans: usumque peritus

Assiduo: & quoniam rebus solertia maior

Semper adest miseris: animumque exercet egestas:

Virtutis non pauca suæ monumenta reliquit.

Hic tandem hos. In Memphi Iosephi mansisse designat: cumque
excellente artificem describit.

Ipse Myron laudasset opus: laudasset & ipse

Praxiteles: nec Phidiaco cessisset honori,

Seu ferrum: seu mallet ebur seu sculperet cedrum

Promptus erat. tabulis omnes inscripsit ahenis

Plinius

Ipse. M. l. o. Myron Euleteris natus Ageladis discipulus fuit Myron
tuarius fuit opae eius ponitur a Pli. li. xxxiiiij. Praxiteles inter Praxiteles

marmoris statuarios precipuus fuit Olympiade ceterisima quar/
ra Pli. au. ctore. que marmoris gloria seipm eciã supasse scribit. ei

us est Venus Gnida: quã ut videret multi nauigauerunt Gni/
dũ. Dnas fecerat simulque vdebar Alterã velata specie: quã ob

Plinius

id quidã ptulerunt Pli. li. xxxvi. Nec Phi. c. ho. i. opa eius Phi/
die opibus cõferri potuissent. Phidias Carmini Athenienũ fili/
us statuã Iouis Olympij fabrefecit ex ebo. Vnũ de Phidia me

Phidias

morie pditũ est ab eo Pãdeno msum. Qui cũ Phidiã iterro/
garet: Quod nam ad exemplar Iouis statuam facturum esset?

Ad Homeri mĩdit imaginẽ. Quã hisce versibus explicauit. At
que supercilij Saturnij annuit atris: Ambrosij fluxere comæ

de vrtice Regis cerni: Ast nutu magnũ cõcussit Olympũ Stra,
de vrtice Regis cerni: Ast nutu magnũ cõcussit Olympũ Stra,

Strabo

Arfacidas: parthosque duces: & gentis Achiuæ.

Cecropidas: & qui regni tenere Latini

Littore Murranos: post que Troiana propago

Syluius Albana stabat cum prole: sedensque

Augustus cum patre alto sublimis in auro.

Et Ptolemæorum seriem: Nilumque per agros

Aethiopum curuis voluentem flumina ripis

Finxit: & excelsam nocturna lampade turrim

Aequore lucentem Phario: sparsasque regentem

PAR THENICES

PRIMAB

Tempeſtæ rates : & feſſos turbine nauas.
 Hoc fabri Senioris opus : nec vile recepit
 Hoc opere ex tanto precium : paruamue peculi
 Congeriē : hijs ſtudijs vitā / exiliūq; trahebat
 Læcius : & magno victū quærebat Alumno.

Arſaces

Arſacidæ Arſaces vir ſicut incertę originis ita virtutis exp^a
 te. Hic ſolitus latrocinij & raptu viuere accepta opinione Sc/
 leucū a gallis in Aſia victum cū prædonū manu Parthos ingreſ/
 ſus: præſeſtum eorum Mandragorā oppreſſit eoq; ſublato im/
 perium gentis inuaſit: pauloq; poſt Hircanorum regnū quo/
 q; occupauit. Hic Arſaces queſito ſimul cōſtitutoq; regno nō
 minus memorabilis Parthiſ quā Perſis Cyrus: Macedonibus
 Alexander: Romanis Romulus: matura morte decedit: cuius
 memorię Parthi hunc honorē tribuerunt ut omnes exinde re/
 ges ſuos Arſaces nominent: ſicut Romani Cęſares Auguſtos
 q; cognominauerunt. auctor Iuſtinus.

Parthi.

Parthoſq; duces. Poſſidonius (ut refert Strabo) dicit colle/
 giū Parthorum duplex eſſe. Alteſ: Affinium eſt: Alterum Ma/
 gorum ac ſapientum: e quibus utriſq; Reges ſiunt. Proximus
 Regum maieltati populorū ordo eſt. ex hoc Duces in bello:
 ex hoc rectores in pace habentur. Iuſtino auctore Sermo eſt in
 ter Medum Scythiāq; medius: veſtis olim ſui moris: poſtea
 quā acceſſere opes: ut Medis perlucida & fluida. Armorum pa/
 tris hoc eſt Scythius mos: exercitum maxie ex ſeruis habet.
 dicuntur autem Scytharum exules.

Cecrops

Cecropides. Ante Deucalionis tempora Athenienſē Regē ha/
 buerunt Cecropem. Huic Cranaus ſucceſſit cuius filia Athiſ
 regiōni nomen dedit. Scribūt Iuſtinus Strabo. a Rege autem
 Cecropides dicuntur Athenienſē.

Murrani.

Et qui regni. r. l. Littora Murranos. Latinorum reges Mur/
 ranj dicti fuerunt auctore Virg. Murranū hic artauos & auo/
 rum antiqua ſonantem Nomina per regesq; actum genus om/
 ne Latinum.

Siluij

Post q. tr. pro. Albanorum reges Syluij dicti ſunt ut Vir.
 canit. Ab Aenea Troiano propagati.

auguſtus

Auguſtus cum patre. C. Cęſare qui eum adoptauit. Natus
 eſt autem Auguſtus ex Octauio & Accia. Accia Macio Balbo:
 & Iulia ſore. C. Cęſaris genita eſt Tranq. auctor.

Ptolemei.

Et Ptholemeorū ſeriem. Reges Aegypti Ptolemei dicti ſūt

Iuſtinus:
 Strabo

Iuſtinus:

Iuſtinus:
 Strabo

Virgil

Trāglu

Apianus. a Ptolemeo Lagi filio: qui post Alexandri mortem Aegyptū
 Strabo. sortitus ē. Apianus Straboq;. Nilūq; p a. x. Lucanus Arcanū
 Lucanus. natura caput nō pdidit ulli. ortus eius ignotus ē Ptolemeus.
 Ptolome. Lunā montē Aethiopiū Antropophagoq; dicit a q; paludes Ni
 Virgil. li niues suscipiūt. Vñ ab Aethiopia fluit Nilus Vir. iij. Geor.

Nilus
 Luna

Diuisa ruens septē discurrit i ora: usq; coloratis ānis deuexus
 ab Indis. Et exc. no. lā. tur. Ptolemeus i Pharo turrim cōstru
 xit: cuius usus erat nocturno nautas; cursui ignes oñdere: ad
 pñuncianda uada portusq; introitū. Plī. aucto. Softratus archi
 rectus fuit. Poeta id opus ascribit nutricio Saluatoris nostri.
 Tum Romæ parebat ager Memphiticus olim
 Diuitis Aegypti sceptrum Ptolemæa propago
 Gesserat: at regni princeps: ac seminis auctor

Plinius

Tū Ro. pa. ag. Mem. Aegyptius a Mēphi Ogdoi filia: a q; & Memphis
 nomē ciuitati. Diuitis æg. Tradunt enī Aegyptij ab orbis in
 cio primos hoīes apud se creatos cū bonitate foelicitateq; so
 li: tū ppter Nilū qui & multa generat & suapte natura quæ ge
 nuit facillime nutrit Diodorus auctor.

Diodor:

Vnus Alexandri comitum fuit: ipse potentem
 Perdomuit Libyam: circūq; iacencia regna:
 Cyrenes: Arabumq; procul læta arua subegit.

Vnus Alex. co. Ptolemus Lagi filius. Libyā Qui terrarum
 orbē in tres cōtinentes diuisere: ineqliter diuiserūt: quod autē Asia.
 in tria equalia diuiserint: tripartita diuisio indicat. Sed tm̄ abest Europa
 Libyā terciā esse orbis ptem ut eciā posita cū Europa Asiæ nō
 coequetur. Et fortasse minor ē quā Europa. Nā maxia medi
 terraneæ ps & regio circa Oceanū deserta est: puis præterea habi
 tacionibus & sparsis: & magna ex pte. pastoralibus distincta ē.
 Ad solitudinē accedit: quod multa loca q̄ habitari possent nō
 habitatur ppter feras. Multum quoq; torrida Zona occupat.
 Ora vero q̄ ex aduerso nobis ē: tota bene habitatur: quecūq; in
 ter Nilū atq; Herculis colūnas iacet: præsertim ea q̄ sub Cartha
 ginensibus ē: quanq; & ibi loca quedā intercidūt liti vasta qua
 lia circa Syrtes: & Marmarida: & Cathabachinū sunt. Strabonū
 yba libro ultimo. circū iac. reg. Alludit ad Historiā: nam ut

Strabo

Iustinus. Iustinus scribit post mortē Alexandri Ptolemeus in Aegypto
 solerti industria magnas opes parabat. Quippe & Aegyptios
 in fauorem sui soli citauerat: & Reges finitimos beneficijs ob
 sequijsq; deuinxerat: terminosq; Imperij: acquisita Cyrene ut

Ptoleme /
 us

Q iij

PARTHENICES PRIMAE

- Cyrene be ampliauerat. Cyrenes. Arabūq; Cyrenem Libye urbem famosissimam Theri condiderunt: qui ex Laconica p̄fecti Theram insulam coluerunt. Dicunt Cyrenem a Batto conditam: quem Callimachus ait progenitorem suū fuisse. Ea ob regionis bonitatem multum creuit: nam & equorum nutritrix est: & fructus optimos fert. Olim libera fuit: postea sub Regibus: tandem in Romanorū potestate deuenit: & nunc prouincia est. Strabo
- Battus ram insulam coluerunt. Dicunt Cyrenem a Batto conditam: quem Callimachus ait progenitorem suū fuisse. Ea ob regionis bonitatem multum creuit: nam & equorum nutritrix est: & fructus optimos fert. Olim libera fuit: postea sub Regibus: tandem in Romanorū potestate deuenit: & nunc prouincia est. Strabo
- Silphiū & Cyrenaicum succū quem Silphiū posterius effert. Ex Cyrene illustres fuere viri Aristippus Socraticus: qui Cyrenaicam philosophiā instituit: & Areta eius filia quæ in schola successit & Aristippus filius qui matri successit. Et Anicris: & Callimachus Poeta: & Eratosthenes mathematicus. Item Carneades: quem Academicorū optimum confitentur: & Cronus Apollonius Diodori dialectici magister: qui & ipse Cronus dicitur esse auctor Strabo.
- Mox tantas Philadelphus opes patre digna pro Suscepit sophiæ specimē: clarusq; mīerue pago Cultor: & Imperiū tenuit cum fratre Cerauno. Stirps extrema domus tantæ Dionysius / æuo Et virtute minor: nec nomine dignus Auorū: Omne suæ gentis decus obscurauit: & uno In scelere extincta est longæuæ gloria laudis.
- Philadelphus Bibliotheca Mox tantas. Philadelphus minor natu a Patre uiuo regnū suscepit publice sibi traditū: cui & Pater priuatum officii inter satellites fecit: Omnīq; regno pulchrius Regis esse Patrē dixit. auctor Iustinus. Is est Ptolemeus Philadelphus qui bibliothecam Alexandriæ constituit ab Aristotele edoctus. nam his primis omnīū quos scimus libros congregauit: & Aegypti Reges bibliothecæ ordinem docuit auctore Strabonē. Iustinus
- Ceraunus Suscepit Sophiæ specimem. Sub hoc. lxx. legis Mosaiçæ iter pretes fuere. Clarusq; Minerue Cultor. Minerua Iouis e cerebro nata: sapiencie preest. & imp. t. cum fr. Cerauno. Ptolemeus. Ceraunus id est fulmen cognomine frater fuit Philadelphus ex Ptolemeo Sorira & Eurydice Antipatri filia genitus: quem Aegypti regno excedentē ob timorem Patris: quod iuniori Filio regnum dare decreuisset: Seleucus filij in morem ea calamitate susceperat enutrieratq; qui se illi interfectorem subornauit. Apianus auctor. Aegyptijs nunquā impauit sed Macedo/ Strabo Apianus

nibus post Arfinoes sororis sue filios occisos ab eo: a Gallis Galli
 victus multis vulneribus saucius capitur: caput eius amputa-
 tur: & lancea fixum tota acie ad terrorem hostium circumfer-
 tur. auctore Iustino.

Iustinus

Stirps extrema domus tantę. Dionysius euo: id est etate iu-
 nior. Et virtute minor. dionysius

Hic fuit extinctor magni qui Cæsaris arma
 Fortunęq; graues fluctus pro ciuibus / & pro
 Libertate tulit patria: cui Numina: si non
 Et coelos fortuna regit: post fata dedisse
 Atria crediderim stigijs minus aspera campis.

Hic. f. extinctor magni. Pompeiū magnū occidit ministris
 Photino & Achilla. Fuit autē filius Aulete quē Alexandrini ex-
 pulerant. Pompeius per Gabiniū regno restituit: quo morbo
 extincto Alexandrini Cleopatram & puerę Dionysiū regno p-
 fecerunt. Sed pueri familiares: mora sedicione Cleopatram eie-
 cerunt: quę postea cum sorore in Syriam secessit. Interea Pō-
 peius ex Pharsalo fugiens in Casiū montē ac Pelusium venit
 ibiq; a Regis familiaribus dolo interemptus est: Cęsar cū aduē-
 tasset adolescentulū interfecit: & Cleopatram ab exilio reuocata

Strabo

Aegypti Reginā constituit. auctor Strabo.
 Tunc erat Hermopoli folijs pomocę salubri
 Vtilis ægrotis arbor: quę Virgine visa
 Pignore cū paruo, sumum flexisse cacumen
 Fertur: & occulti numen sensisse Tonantis.
 Hęc erat a Medis arbor translata colonis:
 Perpetuo frondens & Medica mala ferebat.

Tūcerat Her. f. p. q. f. ar. Malus Assyria quā alię vocāt Me-
 dica q; venenis medetur foliū est unedonis intercurrētibus spi-
 nis. Pomū ipsum alias nō mādatur: odore pcellit foliorū quo-
 q; qui transit in uestes vna cōditus: arcetq; aialium noxia. Ar-
 bor ipsa omnibus horis pomifera est: alijs cadētibus: alijs ma-
 turecētibus: alijs vero subnascentibus. Pli. auctor.

Plinius

Parthenices primo ingressu simulachra p omnē
 Legimus Aegyptum subita cecidisse ruina:
 Et collisa solo: iacuit resupinus Anubis.

Q iiij

PARTHENICES**PRIMAE**

Parthenices. p. in. Idola Aegyptiorum corruerunt: ut sacre literae dicunt ad introitum Marię in Aegyptum.

Anubis

Anubis. lingua Aegyptia Mercurius dicitur: idem significat canem. Mercurius cum Iside celebratur capite canino: quoniam Diodoro teste Isis canibus usa est ad maritum inueniendum: propterea canes in eius sacrorum pompa precedebant. Diodorus item addit Anubim fuisse filium Osiridis fratrem Macedonis: qui quoniam cane insigni armatus utebatur: ea etiam imagine cultus fuit.

diodorus
Laercius.

Cornibus auratis folio ruit Isis ab alto.

Occidit extemplo luctu quaesitus Osiris.

Sicut cum trepidi per caeca silentia fures

Noctis eunt taciti: vigilantque ad furta: repente

Si densas abigat lux inprovisa tenebras

Diffugiunt: lucemque timent: caeduntque diei

Cornibus autem Isidi cornua tribuit: nam ipsa est Luna: Osiris vero sol. Diodoro & Laercio testibus. Sicut cum trepidi epithethon furum: & honesta iucundaque compacio.

Diodo:
Laercius

Attoniti Vates illis responsa diebus

Nulla dabant: stabatque oculos in motus haruspex

Sparsa Sacerdotes timido legere Deorum

Frustra ministerio: coepit tunc perdere vires

Caca supersticio: verique exurgere Patris

Cultus: & occulto Superum latea fauore.

Attoniti Vates. Vero Deo presente cessabant falsi responsa dare.

Diuinandi genera.

Diuinandi genera duo sunt: Alterae naturae: Alterae artis. Natura furor habet & somnium: quae in prophetis: Sibyllis: & oraculis fuisse phibent Poetae. Diuusque Aurelius Augustinus consentit. Nam & prophetarum extant volumina. Et Sybillarum carmina Laetancio teste. Multaque multa & Delphici Apollinis: & Ammonis Dodo

Laetancius

Haruspicina

neque Iouis: aliorumque Oraculorum. Verum ex his plerumque illusionibus demonum multos deceperunt. Ars continet Haruspicinam:

Auguria

Auguria: & Sortes: tum Astrologiam. Haruspicinam Tages Ethruscos edocuit. Nam arati quidam in agro Targniensi: & sulcum profum

Sortes

dus imprimenti: e terra subito quidam Tages apparuit facie puerili: sed senili prudentia: is artis primus doctor. Vnde Luca. Sed

Astrologia

conditor artis Finxerit ista Tages. Et dicitur Haruspicina ab Haruspice & inspiciendo. Dicitur & Extispices ab Extis: quae inspiciunt

Lucanus?

Extispices

& inspiciendo. Dicitur & Extispices ab Extis: quae inspiciunt

LIBER III FO. CV.

Cicero Nā hec ars Exta Fulgura & Ostēta cōplectitur: ut est apud Ci-
 ceronē in li. Diuinationū Auguria & Auspicia ab auū garritu
 vel gustu nomē traxerunt: & ab his inspiciēdis. Eiusdē autē ar-
 tis Auguria & Auspicia erāt teste Cicerone dicente. Quid de
 Idem Augurijs loquar? Tuę ptes sunt: Tuū auspiciorū patrociniū ef-
 se debet. Hi & omina aduertebāt. Sūt at Omina ea q̄ vī vbo vī
 facto nobis subito eueniūt: & ea in nostrā vel fortunā: vel ifor-
 tuniū iputamus. Erat at Romę Augurū Collegium magnę au-
 thoritatis: ut ex Cicerone Liuiōq; discimus. Sortes originem
 Cicerone Liuius hnt a Numero quodā: q; somnio monitus quodā loco silicē p-
 forauit digito: pforatoq; saxo sortes in robore sculptas p̄rica-
 rī litterarū notis inuenit: q; habitę in maxia veneraciōe fortu-
 nę monitu: manu pueri miscebātur: atq; tū educbātur. Vnde
 Strabo Syllius Pręnestę Fortunę tēplū illustre: vñ certa eduntur
 Oracula Syllius sacrifq; dicatū Fortunę Pręnestę iugis. Apud
 Tibull's Anciu itē fortunę tēplū fuit: in q; sortes sua spē mouebātur
 De his supsticiosis vanitatibus canit Tibullus. li. ij. Tu pcul
 euentura vides tibi deditus Augur Scit bñ qd fati puida cātet
 auis Tuq; regis sortes: p te p̄sentit Haruspex Lubrica signauit
 cū Deus exta notis. His versibus apte mōstrātur diuinationū
 earū differēcie. Reliqua ē Astrologia q; maioris artis est cōside-
 rationisq;. Attoniti vā q; natura futura p̄cēnūt: vel Deo mo-
 niti. stabatq; oc. imo. Haruspex. artes diuinādi tāgit. Sūt & a-
 lię artes q; Astrologiā sequi vidētur. Geomancia: quę fortuita
 p̄icta in puluere designat. Pyromancia: igne diuinat. Hydromā-
 cia: aq;. Est & Necromancia quę mortuis utitur & hūana cæde
 vñ a μεκρομ quod est cadauer: vel α πο τōυ μεκροδου quod
 est mortui dī. & α πο τōυ μεκροου. μεκρομαρτια id est
 Necromancia ab umbris. Latrea. media producta. ppter dip-
 thōngon græce etenī κλατρεια dicitur & est summa virtus q;
 alio nomine pietas. religio. theosebia nuncupatur.

Omen?

geomancia
 Pyroman
 hydromā
 Necromā
 necyomā
 cia
 Latrea:

Quo studio Natum / qua sollicitudine Mater
 Sancta / quibus curis / & qua curauerit arte:
 Non si mille mihi Boreas inflauerit ora:
 Milleq; veloces surgant in carmina linguæ
 Expressisse satis liceat. tollebat in ulnas:
 Et figens oculis oculos / præcordia flammis
 Dulcibus urebat: teneros amplexibus artus

PARTHENCES

PRIMAE

Stringebat lachrymās : roseæ dabat oscula fronti
 Vbereq; exerto dulcem inuitabat ad escam:
 Experitem sermonis adhuc : nec verba valentē
 Soluere Progeniem : sumoq; ardebat amore.
 Quom primū dulces Infans proferre loquelas
 Cœpit : & alternis vestigia figere plantis:
 Mater ei tunicas habiles ordita : nouumq;
 Vestis opus : niueo Puerum velauit amictu;
 Suspiciensq; polos inquit : date Numina vesti
 Incrementa meæ : Pueri cum corpore semper
 Crescat : & ad sanctos ultro se accomodet artus.
 Non gladium tineāue ferat : non trita senectæ
 Cædat : & hæc nostri durēt monumēta laboris.

Quo studio Na. Educationē Pueri scripto cōprehendi non
 posse canit Poeta. Millesq; velo sur. in car. ling. Vir. Non mi/
 hi si linguæ centū sint oraq; centum. Imitatur nostri Homē:
 secūdo Iliados dum Catalogum aggreditur. Virgil

Sic ait. & tenui gaudentē cyclade Natum
 Spectabat defixa oculos : dextraq; regebat
 Ambiguos gressus : in pignore prouida semper
 Sollicitæ mens Matris erat : pia voluere verba/
 Et Superum laudare Patrem studiosa monebat
 Atq; manu victum quærens : sub paupere tecto
 Assiduū tractabat opus : non mobilis illi
 Frons erat : aut subito pectus mutabile motu.
 Grata sed illius mentem / vultumq; decoro
 Pondere firmabat grauitas : nō moestū nec atro
 Toruū superciliū : nec aperto effusa cachinno :

Cyclas

Sic ait. Cyclas vestis genus. Decātar probæ indolis & stu
 diose Matris educationē: tum honestum & Virginis decorū
 describit erga filium. Nō mobilis illi frons. non iactatione cer
 uicū occupata ut nostræ virgines. aut subito pectus mutabi

al' nec mef
 ta nec atge
 Torua su
 pcilium

le motu.

Grauitas. vultus grauitatem describit: non moestu: nec tor-
tum atrocem scilicet. nec atro supercilio. superbiam intelligit
Est enim Grauitas sapiencia cum auctoritate. M. Tullius in of-
ficijs libro primo. Quæ grauis & fortis Ciuis & reip. dignus
principatu fugiet atq; oderit.

Tullius

Grauitas?

Iuuenalis

Nec aperto eff. cachinno. Cachinnus risus dicitur solutus a
verbo græco κακχόζω id est cachinnor. Iuuenalis. Sed facilis
cuius rigidi censura cachinni.

Cachinnus

Sed clara & miti facies condita lepore:
Non ridens: nō tristis erat: sed mixtus utroq;
Vultus: humiq; oculos semper conuersa nitētes
Obscurare decus: viuamq; abscondere formam
Cura fuit: semper vulgus / manifesta q; semper
Compita / congressus hominum vitauit & ora.
Gaudia Natus erat: Natus solacia: Natus.
Curarum lenimen erat: Matri ista voluptas
Sola fuit: terram membris habitabat / Olympū
Mente: nec a studijs potuisset talibus unquam
Diuelli: pietas imis immerfa medullis
Hæferat: & firmas virtus incocta sub alto
Pectore radices / pulsa undiq; sorde, per omnes
Spargebat late synceri corporis artus.

Marcellus
Syllius

Sed clara & miti facies con. lepore. tranquillo & maturo: nā
utrūq; Mite significat Marcello teste.

Mite

Pietas imis immerfa medullis. Hæferat: & firmas virtus. Syl-
lius de virtute. Mecū honor & laudes: & læto gloria uultu: Et
decus & niueis victoria concolor alis.

Sarg. l. synceri. Syncerus cōponitur a σῦπ quod est con &
κρρσ cera: & non a σῦπ id est con & χόρπε salue: ut Impe-
riti somniant.

Syncerus

His super addiderat diuinæ semina lucis:
Cœlestiq; Pater totam lustrauerat igne.
Non illam terrenus amor / non ulla caduci
Cura boni / non spes vitæ / non tristis imago

PARTHENICES

PRIMAE

Horriferae mortis nec honor nec fama mouebat:
 Hic fuit a prima seruatus origine semper
 Viuendi modus ad gelidi nigra usq; sepulchri
 Limina. Sicut enī assiduis quae vapulat undis
 Dura silex immota manet: nec murmura ponti
 Nec metuit ventos tempestatesq; sonoras:
 Quoc; magis premitur tanto sit leuior aestu.
 Sic inconcussum firmato robore pectus:
 Fortunae quascunq; minas: quoscunq; labores
 Enīnaq; tulit: paciens terit omnia virtus.

His super addiderat. Plenitudinē gratiē ostendit a Deo Virgini collatam, contēptumq; mundi huius: pacienciam & constantiam. Cum compacione immoti saxi.

Aegyptus pluuiam nescit: sed lata quotannis
 Cū premit æquorei Sol humida brachia Cancri
 Arua rigat Nilus: verū his foecundior annis
 Exiit: & campos melioribus imbuīt undis:
 Largius & segetes illis: & poma diebus
 Protulit omnis ager: presētia Numina tellus
 Sensit: & illius radijs foelicibus æther
 Intima maiori compleuit viscera partu.

Aegyptus: Aegyptus pl. nescit. Proxima Africę incolitur Aegyptus: introrsus ad meridiē tendens: donec a tergo prætantur Aethiopes. Inferiorem eius partem Nilus dextra leuaq; diuisus amplexi suo determinat Canopico ostio: ab Africa: ab Asia Pelusia. co. c. lxx. m. pas. in tuallo. Quā ob causam inter insulas quidā Aegyptum retulere: ita se findēte Nilo ut triquatā terrę figuram efficiat. Ideo multi gręce litterę vocabulo Deltam appellauerunt Aegyptum Plini. autor. in Aegypto non pluere Plato auctor est.

Plinius
 Plato

Nilus Cum premit æquori. ad naturā aialis respexit. Sol humida brachia Cancri. Nilus incipit crescere Luna noua quacunq; post solsticiam est: sensim modiceque Cancrum Sole transeunte: habundatissime autem Leonem. Et residet in Virgine huiusmodi quibus accreuit modis. In totum autem reuocatur

Herodot

intra ripas in Lybra (ut tradit, Herodotus) centesimo die Aus-
ctus eos p puteos mensurę notis deprehenduntur. Iustū incre-
mentū est cubitorū .xvi. Minores aquę nō omnia rigant: Am-
pliores detinent tardius recedendo. In .xij. cubitis famē sentit:
In .xij. Eciannū esurit. xiiij. cubita hilaritatē afferunt. xv. secu-
ritatē. xvi. delicias. Maximū incrementū ad hoc æui fuit cubi-
torū .xviiij. Plin. lib. v.

Plinius

Verum. h. f. an. qbus Maria cū Puerō fuit in Ægypto.
Iam ferus Herodes fato sublatus: ad undam
Raptus erat stygiam æterna cruciandus Erinne:

Iam se. Hero. Herodes bene ferus: crudelis: quia pprios fili-
os & innocētes pueros ferro peremit. Vñ Augustus cū audis-
set inter pueros: quos in Syria Herodes Rex Iudeorum intra
bimatū iussit interfici: filium quoq; eius occisum: ait Melius
est Herodis portū esse quā filium. Is fuit Herodes magnus cui
Archelaus filius successit: cui August. duas Tetrarchias regni
paterni contulit: reliquis inter Herodē Antipā & Philippū ei-
us fratē diuisis. Fato sublatus. Fatum ut Marcellus ait ut cō-
muniter intelligitur significanciam decreti habet. A doctis ta-
men positum inuenimus pro voluntate. Virg. in sexto. Heu
stirpe inuisam: & fatis contraria nostris Fata phrygum. verba
sunt Iunonis. Nec enī Iuno aut quisquā Deorū fatum habet
quod ipsi faciunt. Sed fata sunt a summo Deo.

Herodes:
ArchelausAntipas
Philippus
FatumMarcellus
Virgil.

Ad undā Raptus erat Stygiam: Herodes febrī intolerabili
& pruriginē in omni corpis parte vexatus: colli: tormentis: Pe-
dum tumore: tum testiculorū putredine vermes scaturiente:
foedoq; anhelitu diuicius tortus: Iordanis aquis calidis usus:
tandem cum placuisset medicis corpus eius oleo foueri: in so-
lium plenū oleo demersū: totū dissolutū est: quæ Dei ira (quę
tociens seue crudeliterq; leserat) euenisse quis abneget. Ex Io-
sepho nostrisq;.

Iosephus

Et post prima fugæ iam septima venerat æstas.
Tempora: Iamq; pedes Puer exercebat: & ora
Rectius: & formæ dulci florebat honore:
Quom Diuis iterum Galilea monentibus arua
Ocyus Ægypti laribus peciere relictis:
Nec Bethleem tetigere domos: nec rura Sionis:
Et post prima. fuge iā sept. v. æstas. id est septimus annus:

PARTHENCES

PRIMAE

quom Diuis. i. Angelis Galilea. Matheus scribit i somnis mo-
ntum ab Angelo. rura Sionis. Hierosolyma.

Archeleos nam tunc Solyma regnabat in ora
Natorum primi Herodis sæuissimus. Illo

archelaus Archeleos nat. p. Herodis se. nam nō solum in accusatores
suos qui eum Cesari post mortem patris accusauerant: sed & i
subditos patre crudelius deseruit.

Post lustrum expulso dulci cū pignore Mater

Longæuusq; Senex ad primi maxima veris

Orgia: quom typico faciunt solenniter agno

Conuenere. Puer subitæ sese abdidit umbra

Nubis: ab aspectu Matris sublatus in alta

Templa sacerdotes inter legisq; magistros:

Mirantem vario tenuit problemate turbam.

Tres illum gemebunda dies: tres anxia noctes

Agnatos notosq; inter per rura: per urbem

Cū tremulo Cōsorte Parens quesuit: & auras

Quæstibus impleuit: lachrymisq; tepētibus ora

Lustrum.

Post lu. expulso. Lustrū spacii quinq; annoꝝ a Romanis di-
citur: solebāt eim tum Vi bē quibusdā sacrificijs lustrare. Sep-
tem annis in Aegypto suere. Deinde post lustrū. i. quinq; an-
nos: iam Iesus. xij. annoꝝ fuit. fuit autē Archelaus in exilium
missus Viennā Galliæ urbē: auctore Iosepo Orgia τὰ ὄργια Iosepus
sunt Bacchi festa. Ad primi max. veris. Pasche festū dicit: qd.
xiiij. luna Marcij celebrant Hebrēi: dicuntq; Pesach: unde eccle-
siastici Pascha deduxerunt. Est ergo littere ordo illo Arche-
lao. i. post lustrum. i. quinq; annos reuersionē Ioseph expulso:
& cum iā septem annis fuissent in Aegypto: quibus quinq; an-
nis imputatis sient anni Iesu duodecim: Mater Parthenice lō-
geuusq; senex: dulci cum pignore. i. Filio Conuenere ad maxi-
ma orgia primi veris. i. ad diē Pasche cū faciunt orgia solenni-
ter festiue: typico figurali agno. Agnus enī a nniculus decima
quarta luna in singulis domibus ad vesperam esui apponeba-
tur cum lactucis: agrestibus & panibus azimis. i. non firmen-
tatis ut in Exodo mādarum fuit. Quintadecima autē festiua
fuit Hebris. Puer su. sese ab. Cum factus esset annoꝝ duo-
decim: ascēdentibus illis in Hierosolymā secundū consuetudi-

Iosepus

Exodus

rem diei festi: remāsit puer Iesus in Hierusalē & non cognouit

Hierohy. runt Pareñ eius Hieronymus in Luca.

Lucas: Tenuit proble. Problemata quæstiones circulares appellāt Problema
est autem πρόβλημα propositio latine

Sæpius hæc iterans: magni mi Nate Tonantis
Progenies: si terram habitas / te ostende Parēti.
An potes ardorem hūc afflictæ spernere mētis?
Si cœlos / æterna Patris si regna petisti:
Me quoq; depositis in sidera collige membris:
Vel viuā me tolle precor: quo veneris æquū est
Me quoq; Nate sequi tuus ē ex sanguine sāguis
Ex membris tua mēbra meis: ex corpore corpus:
Quod tociens alimenta dedit tibi lactea pectus
Ferre potes tantis curarū molibus angi?
Tercia lux aderat: quom se quærentibus ultro
Obtulit: & media sese monstrauit in Aede.
Tūc illū formosa Parēs amplexa: quid inquit
Nate tot in lachrymas tanta in suspiria mittis
Me miserā: tristēmq; Virum: tū lumina tollēs
In matrem Genitus dulcēs se misit in ulnas.

Sæpius. h. ite. Oratio Pathetica est: mouet enī affectus: ἄσ
grēci παθοσ dicūt ab officio Mris & filij pietate erga Matre:

Et post ter senas hyemes: quom sydera Capri
Liqueret Hydrophoro iuueni vicinus Appollo
Cœligenam sobolē placito sermone precata est:

Et. p. ter senas Hyē. i. decē & octo annos: qbus si iputes diuo
decim i solidū cōstituētur anni. xxx. Ordo ē cū Apollo. i. Sol
vicinus iuueni Hydrophoro. i. Aqrio: liqueret sydera Capri.
mutacionē aq i vinū quā Iesus fecit i nupcqs: ut ē in diuo Ioā
ne scriptū factā cōstat āno. xxx. nitatis eius. Capricorni effigi
es ē similis Aegipani: quē Iupiter: quod cū eo nutritus esset in
cœlum retulit: ut Capram nutricem.
Aquatū alij Ganimedē dixerūt: alij Deucalionē: alij Cecropē:

Ioannes

Capricor
nus.

PARTHENICES

PRIMAE

qui ante sacrificiū vini aqua uisus est: quia ante uinū iuentum

Cecrops regnauit auctor Eubolus Hyginio referente

Eubolus?

Tethyos ut latices dulci mutaret laccho:

Hyginus

Albacq; purpureos assumeret unda colores:

Ornaretq; nouo conuiuia sancta liquore.

Tethys

Tethyos ut latices. i. aquas Tethys filia caeli & Telluris & Oceani soror & cōiunx equo flumina genuisse traditur ab Hesiodo: qui & scribit Thetidē Nerei & Doridos filiā Peleo nup-

Hesiodus

Iacchus

sisse: Achillēq; genuisse. Iacchus. Bacchi nomē ab ἰαχέω quod est damo: & sumitur pro uino.

Tum primū veteri Deus innotescere mundo

Cœpit: & antiqui nebulas excludere seclī:

Propterea stygio feruens ludæa furore

Terribiles illi pœnas: commentaq; fraudis

Struxit inauditæ: sub iniquo iudice tandem

Damnatum fixere cruci: quē pallida Mater

Contemplata diu stetit: & suspiria ducens

Cum uellet clamare sonus non affuit ori.

Ploranti lachrymæ deerant: cū tangere corpus

Tentat: & ad tristes extēdere brachia plantas:

Tum primū veteri Deus. Primū istud miraculū Iesu fuit ut Ioanū scribit Propterea stygio infernali feruens incensa. f. Terribiles illi pœnas sub iniquo iudice. Poncio Pilato.

Phidiacæ similis statuæ sine sensibus hæsit.

Corda sopor gelidus clausit: caua lumina nubes

Textit: & amisso ceciderunt robore membra.

Ast ubi collapsam famulæ comitesq; leuarunt:

Atq; fatigatos sensim vigor imbuit artus:

Conuerso ad Natum tales dedit ore querelas.

Phidiace. f. sta. Marmoreæ ab artifice Phidia. de quo diximus Adde quod & alius fuit Phidias Pictor.

O decus: o placidum diuinæ frontis honorem:

O faciem: o mitis clemenciā lumina uultus:

O sine fraude manus: o nesciā criminis ora

Ora meo tociens gremio inclinata : meaq;
 Contrectata manu tociens : primisq; sub annis
 Hoc misero nutrita sinu : gestata læertis
 Membra meis tociens : sumoq; ex ethere miris
 Lapsa modis : quæ me facitis sine Cōiuge M̄rem
 Non ego vos / & si Simeon crudelia fata
 Precinuit : tanto credebam nata dolori :
 Nec paritura mihi tantum mœroris : & ausus
 Est quisq; scelus hoc ingens : nō horruit ergo
 Mens humana nefas tantū : quid criminis in te
 Nate : quid & tantæ potuit quis fingere culpæ :

O decus. Oratio Patherica est mouēs affectus ab ipsius mor-
 tui persona & moribus: tum ab ipsa Matre.

Tanta ne lætheos Manes audacia mouit :
 Tanta ne terrigenas homines demencia pressit :
 Hoc liuoris opus : tantas amor improbus auri
 Parturit insidias : hæc sunt dulcissima Proles
 Quæ te meq; necat : sceleri scelus arma ministrat
 Iusticiæq; ratis duplici perit obruta vento.
 Flete viri : sanctæq; nurus : nulla audijt ætas
 Par facinus : perit humana sub imagine mundi
 Conditor : ipse cauum cœli qui sustinet axem.
 Terra quid auctorum sceleris vestigia portas :
 Auctorem cognosce tuū : date signa doloris
 Sidera : damnatus luuenis sub iudice falso
 Adiutore carens / inter furibunda relictus
 Agmina : solus iops plātas caput ora manusq;
 Saucius : & duro traiectus pectora ferro.

Tanta ne letheos Manes. id est demones quos instinctu pri-
 cipes Iudeorū mortē saluatori intulerunt. Manes Aurelius ait
 significare honos. Vnde Dij manes pro boni Dij dicuntur a
 suppliciter eos venerātibus. ppter metum mortis. Immanes

R i

PARTHENICES PRIMAE

Festus

quoque pro valde non bonis dicuntur. Festus auctor.

Tanta ne terrig. in Inferis temeritas: in hominibus demencia fuit: sic & in principibus sacerdotum praesumpcio: in populo Iudaico stulticia fuit Regem glorie crucifigi.

Hoc liuoris inuidiae. tantas improbus. par in si. Auaricia cum inuidia. Hae sunt. d. proles παθος a causis.

Flete vir: si. q. n. nulla audijt aetas par facinus παθος a magnitudine delicti.

Damnatus iuuenis sub iud. falso. παθος ab aetate. & amodo. Adiutore carens. inter furibunda relictus ag. Pathos a causa. solus: inops. Ab omnibus membris commiserationem mouet. & dicitur παθος ab Habitu corporis. & duro traectus pectora ferro: a materia: & parte lesa corporis.

Vnica desertae soboles: spes unica Matri
 Heu mori: virtuti honor hic / haec praemia dant
 Moribus innocuis: prohibe lumina Titan
 Abde caput nebulis: aer precor indue noctem:
 Omnia / quae celi gremio capiuntur: & ipsi
 Si Deus hic vobis: Mariam miserescite coeli:
 Et plorate mei mecum crudelia Nati
 Funera: lugubrem Domini cognoscite casum.
 Veh populo: patribusque tuis sanctissima quondam
 Nunc scelerum sentina Sion: tua crimina quatis
 Te implicuere malis: unum quot funera funus
 Parturiet: lux una omnes perfundedit annos.
 Nate Dei / qui fers humana piacula solus:
 Me affligi simul: atque tuos sentire dolores
 Cogit amor: natura iubet: mihi ferrea plantas
 Spicula mortiferae penetrant mea pectora sentes:
 Cordaque dilaniant: miseros vix sustinet artus
 Spiritus: atque utinam tecum mihi Nate liceret
 Afflictos finire dies: & caedere vita.
 Omnia te nobis melius presente ferebam:
 Sed postquam te liuor edax / & auara cupido

Oppressere: nihil superest nisi triste & amarum.
 Nulla meis sine te solacia: nulla voluptas
 Rebus erit: tecū pereunt mea gaudia: tecum
 Omne meum solamen obit: suspiria tantum/
 Singul tusq; mihi sine te: & lamenta supersunt.
 Ah q̄ dulce foret Matri: si viribus usus
 Nate tuis porpiriæ fugeres dispendia vitæ.
 At postq; pietas & inenarrabilis ardor
 Tanta pati: tantoq; premi te pondere cogunt:
 Esto mei saltem memor: & miserere tuorum:
 Quos moriens inter tam sæuos deseris hostes.
 Postq; tuos Matrem reditus mi Nate reuise:
 Et ne adeo magni teneat te cura Parentis /
 Vt tibi desertæ subeant obliuia Matris /
 Aduentus sperare tuos concede Parenti:
 Atq; tuos iterum vultus / atq; ora tueri.
 Hæc mihi spes lenimen erit: curasq; leuabit
 Ista fides: oro ne post tua funera linquas
 Suspensam me Nate diu: sed te ocyus ipsum
 Redde tuis: hoc materno da munus amori.
 Spes est longa dolor: promissaq; munera amãti
 Expectare diu labor est & pondus iniquum.
 Hactenus & si me casus timor iste futuri
 Ambiguum premeret: tua q̄d tamen oralicebat
 Cernere me vitæ nuncq; tedeat: & omnem
 Tollebat tua sola salus mihi cognita curam,
 Vita mihi semper post hac inuisa futura est.
 Nulla dies lachrymis unq; / gemituq; carebit:
 Et viuam moriens: erit & vita ipsa sepulchrum
 Sola domo incerta lucem pertesa latebo:
 Propterea prohibe istius me Nate teneri

PARTHENICES

PRIMAE

Exilio vitæ: finemq; impone dolori:
 Atq; dies precide meos: neu desere Matrem
 Hostiles inter turbas plebemq; cruentam.
 Ad nostros ubi victor Auos sub nocte latentes
 Veneris: oro meū iubeas saluere Nepotem:
 Illum ad me duc Nate precor: tecūq; resurgat.
 Interea ipsa tuos comites solabor: & istos
 Ne nimium casus timeant studiosa rogabo.
 Talibus ægra Parens ad Natū vocibus usa est.
 Hæc lamentata solū mouere: tremoribus Alpes
 Expressere metū: collisq; saxa per auras
 Terrifico strepuere sono: Titania lampas
 Occidit extemplo: medioq; expalluit axe:
 Astra simul Solemq; dies amisit: Olympum
 Aequora tellurem subita nox abstulit umbra.
 Ipsa repentinos rerum natura tumultus
 Admirata caput circumuertebat: & orbem
 Perlustrans / tantorū operū discernere causas
 Non valuit: sacrosq; leuans in sidera vultus
 Numina mutato dixit mea regna laceffunt
 Ordine: grande aliquid tantis elementa fatētur
 Motibus: aut Superos itē discordia vexat:
 Aut opus imensum coelo Deus euocat: ingens
 Insolitumq; aliquid certe hæc portenta loquunt
 Vnica deserte soboles ab ætate cōmiseratio & a fortuna.
 Heu moritur? πῶθ' οὐσ' a loco qui præter spem dicitur.
 Prohibe tua lu. Titan. per exclamacionē legendū est: ut ma-
 gis afficiamur cōpassione & misericordia. Veli populo. p.
 Ad nostros ubi victor: a. sub. n. l. Veneris or. m. iub. f. nepo-
 tem Ioannem Baptistam.
 Talibus ægra. i. mœta. Hæc lamēta solū. i. terrā mouere. mō-
 tu temrre qui factus in passione legitur designat.
 Alpes. p. mōtibus ponit: proprie autē Alpes mōtes sūt Ita /

Strabo
Plinius

Iam a Germanis & Gallis sepantes: ut est apud Strabonē Plī.
& alios geographos. Terrifico strep. sono Babilonij motus
terre hiatusq; & cetera omnia Vi syderū existimant fieri: Sed
illorum trium quibus fulmina assignāt Iouis Saturni & Mar
tis. Plī. auctore Aristoteles alias assignat causas.

Plinius

Tirania lampas Occidit. defectiōē solis dicit miraculosam
quoniā sol tum lunę e regione stetit: fit autem eclipsis natura /
lis solis tantū in coitu luminū: hoc est in interlunio: quā vul
gus coniunctiōē dicit. Astra solem, omnia elementa cōpaly
sionem cum creatore habuerunt.

Ipsa repentinos Naturam miratam scribit. Historia id attri
buit Dionysio Areopagite.

Signa dedit tellus: utinā bene vertat: & astra.

Hęc ait: attonitę cęca caligine gentes

Merfa sub æternam timuerunt secula noctem.

Signa dedit tellus. Portentiū non solum quod portēdat: sed

Portentiū.
Prodigium

quod iam apporet & faciat. Prodigium autē semp pessimum

Virgil

est: dictū quasi porro adigendū Virg. in secūdo. Sola nouum

dictūq; uephas Harpyia Celeno Prodigium canit & tristes denū
ciat iras. Omen: votum est mētis & vocis. Vnde sacrificiis

Omen.

Marcellus

dicitur bona habere omina: id est ut circumstantes & bona mē
te velint: & recta oribus proferant auctor Marcellus.

Signa. d. t. (utinā bene vertat) & astra: id est stelle signa de
dere: utinam sint prospera.

Fletibus his aderat Iuuenis: qui sponte relicta

Coniuge dilecto voluit comes ire Magistro:

Hunc igitur cum iam traheret suspiria Christus

Ultima: & urgeret supremus anhelitus ora:

Singultire videns fleuit: paulumq; leuatis

Luminibus / Comitū dixit charissime salue:

Quem neq; blandicijs potuit mollire voluptas

Non terrere minę: non inclinare labores.

Nunc habeo grates: referamq; fideliter olim:

Quod mea prætuleris viridi conforcia vitę

Solus: & in casū comes es mihi solus acerbo.

Morte premor: dare postremis mādata loquelis

R ij

PARTHENICES PRIMAE

Pauca sinor : fuit hæc : licuit dum viuere nobis
 Sed posthac tibi Mater erit tibi namq; relinquo
 Et curam & nomen Nati : seruabis amorem
 In matrem Sobrine meum : possessor & hæres
 Ipse meæ pietatis eris : per faucia testor
 Brachia : per plantas : capitiscq; asperrima ferta
 Huic miseræ fer opẽ Viduæ, mox frõte parũper
 In Mariam versa : tua sint hæc pignora dixit :
 Hic Mulier tibi Natus erit : solabitur ægram :
 Atq; operam rebus dabit officiosus agendis.
 Viue : nec aduersos inter te desere casus :

Nec fugias mala nec quæras : veniẽcia ferto

Fletibus his ad. Iuuenis qui sponte relicta Cõiuge. Dicunt
 Ioannẽ hunc fuisse spõsum: in cuius nupcijs Iesus aquã vertit
 in vinũ: ad hoc alludit Poeta: cui Matrẽ cõmendauit Dñs i cru
 ce. Nec fugias ma. nec quæras. veniẽcia ferto. Horacius. Tu
 ne quæseris scire nephas quẽ mihi quẽ tibi finem Dij dederint
 Leucothoe nec Babylonios Tentaris numeros.

Horacius

Sic fatus posuit faciem de fronte loquentis :
 Pallida confusus lachrymis cruor ibat in ora.
 Talibus admonuit Matrẽ sine nomine Matris:
 Ne materna pium laniaret viscera nomen.

Sic fatus posuit fa. de frõte loq. Pallida confusus lachrymis
 cr. ibat in ora Talibus admo. m. sine no. mat. Alludit ad hoc
 qd dixit Iesus Matrẽ. Mulier ecce filius tuus: & nõ dixit Ma:
 ne p nomẽ maternũ viscera nõperentur virginis Marię.

Suscepit Iuuenis grate : Matremq; Amitamq; :
 Et satis officio fecit Nati atq; Nepotis:
 Donec perfidiæ crescens audacia passim
 Castra Dei genus electum peregrina coegit
 Littora : & ignoti noua regna inuisere mundi :
 Tũc omnes Patriã & Solymos liquere Penates
 Morte : vel exilio pulsi, robusta diserti

Tum Stephani pietas inter volitancia saxa
Emicuit: templi præceps Iacobus ab alto
Culmine deiectus fractis ad marmora membris
Testis / & exemplum fidei immortale reluxit.

Suscepit Iuuenis grate benigne: Matræq; testamento Iesu.
Amitæq; natura fuit eni sororis Marię filius: vnde supra So-
brinum dixit: id est Consobrinum: quasi Conforinum: gra-
dus enim agnacionis sic se habent ut Matris sororem Mater-
teram vocemus: quasi alteram Matrem: Sororem vero patrię
Amitam. Ponit igitur Amitam pro Matertera.

Amita.
Sobrinus
Matertera

Et satis officio virtuti fecit Nati filij: atq; Nepotis. ex foro
re enim nepos fuit Marię.

Donec perfidię crescens audacia. id est temeritas perfidosq;
Iudeorum Christi Discipulos persequendum. Castra Dei: id
est exercitum dei coegit inuisere peregrina Littora & noua re-
gna ignoti mundi. Tunc oēs Discipuli. Diuisionē Apосто-
lor; significat. p. & so. liq. Pena. Morte vel ex. Iacobū fratrem Io-
annis Herodes gladio percussit. Fuit uultū hic Herodes Agrippa
cognominatus filius Aristoboli: filij magni & nequissimi He-
rodas: de quo supra retulimus: fuit autē familiaritate & amici-
cia deuinctus Druso Tiberij Cæsa. filio: quo mortuo Tyberius
eū carceri mācipauit. a quo carcere liberatur p Caium Ger-
manici filium: qui & ei tetrarchiā Philippi: q̄ erat Iturę & Tra-
chonitidis regionis: & tetrarchiam Lyſanię qui erat tetrarcha
Abilene cōtulit: Regēq; designauit diademate ei imposito. Iose-
phus auctor. Meminit filij huius Agrippę. Iuuenal. Dedit hūc
Agrippa sorori. Obseruāt ubi festa mero pede sabbata Reges.
Et vetus indulget lenibus clemēcia porcis. Robusta disertū
Stephani pietas. primus Martir p Christi noīe Iacobus cog-
nomento minor.

Herodes
Agrippa

Iturę

Abilena

Iosephus
Iuuenalis

Post longos tandē gemitus post funera Natū
Prima resurgētē vidit: nam conscius ipse
Materni mœroris: Auos ubi traxit ab orco:

Post lon. tan. ge. Parthenicen primū vidisse Filiū a morte re-
surgētē designat: quāuis historia euāgelica id nō habeat: ve-
ro in simillimū est: pietatisq; singulare officiū. Auos ubi tra-
xit ab orco id est inferis Orcus huius dicitur esse apud infe-
ros dictus ab urgendo ut Pompeius uult. Alij ab ὄρκο id est

Orcus.

Pompeius

R iij

PARTHENICES

PRIMAE

iuramento dicunt: eo quod per illum hoc est stygem paludem
a q̄ defluit Dij iurare solebāt: ut est apd' Ho. nec peierare licebat Homertus

Resurrectio
onis dom
icæ appic
to: primū
facta Mar
ri Mariæ.

Mane sub Auroram ingenti cum luce Parentis
Tecta subingrediens: quid tot singulibus inqt
Chara Parens: quid te fletu consumis acerbo?
En tua Progenies adsum: mecumq; Nepotis
Vmbra tui: cognosce manus veterēq; figuram
Oris: & ista tuis mea membra simillima mēbris.
Cur tantos nostro sparsisti in funere planctus?
Ipse tuas grauius voces animiq; dolorem
Quā tormenta tuli: sed iam aspera cūcta pegi:
Nil superest mortale in me: nil triste relictum.
Vicimus infernos: gentemq; subegimus atram
Pone metus curasq; Parens: hilariq; beatum
Fronte diem celebra: paruo post tempore mecū
Immortalis eris: sceptrumq; tenebis Olympi:
Mane sub aurorā. ing. c. l. p. Te. subing. Alloquitur matrē. qd
tot singulibus inqt Chara parēs: qd. r. fl. cō. acerbo. i. tristi.
En tua pro. ad. m. q. ne. um. tui. Ioānis Baptiste dicit autem
vmbra: qm̄ corpus eius aīe vnitū nōd ū erat.
Cognosce manus: veterēq; figurā. Ad Iesum refer qui cum
corpe & anima surrexit.
Sic fatus subito tenues discessit in auras.
Hoc viso rediere animi: viresq; resumpsit
Parthenice amissis: per eburnea mēbra cucurrit
Purpureus color: & formæ reuocauit honorem
Sic fatus subito: te dis. in auras. Hoc visu red. ani. viresq; re/
sumpsit Parth. p. eburnea id est alba. Purpureus color sangui
neus: & for. re. honorē. pristinū decus formę: quod ob merorē
& lachrymas palluerat.
Sicut cum rapido noua gramina perculit æstu
Phebus: & egregium calor abstulit oris honorē
Si nouus humenti labatur ab aere nimbus:
Et scatebris riget omne solū vetus intrat i herbas

LIBER III FO. CXIII.
Robur: & agrorum redit instaurata venustas:

Sicut cum ra. per compacionē sicut Phœbus. i. sol cum rapido æstu perculit: percussit urēdo no. gra. & calor abstulit egre. honorem oris: aspectus. Si nouus nimbus: Imber: labatur ab humenti aere: & omne solum riget scatebris. pro fontibus: ga scatent: vetus Robur intrat in herbas: & venustas pulchritudo ag. instaurata redit. i. reuertitur.

Narcissi caput extollunt: Peneia ridet
Laurus: & exultant hilares per rura Napeæ.

- Plinius Narcissi caput extollunt. Narcissi meminit Pli lib. xxi. in ter lilia dicens. Sunt & purpurea lilia: aliquādo gemino caule: carnosiflore tm radice: maiorisq; bulbi sed unius Narcissum vocant huius alterū genus: flore candido calice purpureo. Differeñcia lilijs est & hæc quod Narcissis folia in radice sunt probatissimi in Lyciē montibus. Tercio generi cetera eadem Calix herbaceus. In hunc florē Qui. in secūdo metha. mutatū scribit Ouidius. Narcissum Cephisi fluminis & Lyriope nymphe filium. Fuit & Narcissus ex libertis Claudij impatoris ditissimus cuius minerunt. Tranquillus. Tacitus & Iuuenalis. illo auctore in Tacitus. perfecta est Messalina Claudij uxor: ut Cornelius scribit. Iuuenalis Peneia ridet Laurus. Alludit ad fabulā qua Daphne filia Penei Thessalici fluij amata a Phœbo in Laurū mutata fuisse perhibetur. exultant hilares per rura Napeæ. Nymphę quę floribus & virgultis presunt. intelligit igitur Virgulta & flores per Napeas. Dryades quercubus. Oreades montibus delectantur Lactancius Lactancius grāmaticus in quarto Thebaidos.

Ipsa aderat cum nube Deus circūdatu alba /
luit in ætheriam Socijs mirantibus arcem:

- Lucas: Ipsa aderat: quom nub. d. circūdatu alba luit in aeth. Ascensionem Dñi in cœlum dicit ipsa presente factā socijs. id est discipulis mirantibus: Vnde Lucas scribit. Viri Galilei quid aspicitis in cœlum: hic Iesus qui a vobis assumptus est sic venit: tanquā admirān introducens Apostolos suspicientes in cœlum post Dñi Ascensionē.

Et cum flammiferæ venit sub imagine linguae
Spiritus: ingenti resonans per tecta fragore:

- Lucas Et cum flāmi ferę venit sub imag. lingue Spi. ingē. per. t. fragore Lucas factus est repente de cœlo sonus: tanquā adueniēti

Narcissus

Daphne
Ascensio
Domini

Spūs sancti m. sio

PARTHENCES

PRIMAE

spiritus vehementis: & repleuit tota domū ubi erant seden. & apparuerunt illis dispartitę lingue tanquā ignis. Vnde Poeta dicit Flammi ferę lingue.

Diuisio a postolor

Tum noua pacifere fidei mandata ferentes

Discipuli / Solymis orbem inualere relictis

Tum noua pacifere fidei mandata feren. Discipuli soly. orbē iua. relict. Duodecimo anno post Dñi passionē: Discipuli Hierosolymis relictis Iudaicę Gente ad Gencū populos transf. migrarunt ut Eusebius testatur.

Eusebius

Tempore nāq; illo vires atq; arma Quiritum

Humanum vicere genus: sed inermia Christi

Castra Deos: veteres ausus imitata Gigantum,

Tēpore nāq; illo vir atq; ar. Quiritū. i. Roma. Quirites dicti sunt Romani a Quirino: Romulus dictus ē Quirinus ab hasta: quā Sabini Curim dicūt: Quidā a Curibus urbe sabi / norū. auctor Festus. Humanū vicere ge. sed iner. Ca. Christi vicere deos: imitata ve. au. i. tentatus. Gigantū. Hoc est: sicut olim Gigañ voluerunt expugnare cœlum & pellere Deos: Sic nūc Discipuli Christi cultū Idolorū inermi manu: expellere an nisi sunt. Gigantū fabula est apud Ouid.

Festus

Gigantes
Iliis

Diodorus scribit Iliis tēpore vasto fuisse corpore homines quos Gigātes Græci dixerunt sacerdotes Aegyptij monstra quedā: ab Osiride postmodū deuictos. Sunt q hos existiment de terra genitos: recēti adhuc prima generatione animantium Alij robore corpis validiores: cū multa p̄clara edidissent opa: Gigantū nomē casu sortitos affirmāt. Multi existimāt: cū Ioui Osiridq; Dīs bellū intulissent pemptos fuisse. Alij ob hanc cām a Ioue in Gigātes animaduersum dicūt: quod magnitudi ne ac robore corpis cōfisi: aduersq; legibus & multa egerint i hoies iniusta: & ppinquas gētes in seruitutē redegerit: bellū q; his intulerint: q ob singularia in hoēs beneficia Dei sint exstimati: Sed & alios quoq; Dīs p̄sidiū belli tulisse aduersus Gigātes cōstat: Macedones quidē circa Palenē: Italos in cāpo quē olim a loci conflagratione Phlegreū: postmodū Cymeū cognominarūt. Diodorus auctor. Hæc ideo retuli: quoniam apud Poetas varijs in locis bella Gigantū gesta referuntur.

diodorus

In uidua deserta domo rerum indiga Virgo
Coniuge defuncto: Natoq; in regna recepto:

Ducebat tristi vitam mœrore iacentem.

Inuidua deser. do. re. indi. Vir. Sacratissime Virgîs humi-
lè iopèq; vitâ post aploz migrationē: naticq; ascensionē designat
lam charas olim comites Martham atq; Sororē
Eurus ad occiduū tulerat sine remige littus.

Iam cha. olim co. Mar. atq; foro. Magdalenā. Eurus ad oc-
tulerat sine remige littus. Dicunt Ecclesiasticè Lazari Martham
& Magdalenā a Iudeis nauî inclusos sine remige: & in mare ex-
positos: auxilio diuino venisse in Gallias ad Massiliā ciuitatē:
ibiq; diuini verbi femina Gallicę genti sparsisse. Recte igitur
Poeta Euro v̄eto orientali a p̄tibus Syrię eos venisse sine remi-
ge ad occiduū littus: Massilię. Phocensiu vero edificiu est Mas-
silia: petroso in loco sita. Cui quidē portus subiacet saxū vide-
licet in theatri forma: ad austrū spectās. auctor Strabo.

Massilia

Strabo

Propterea amissi quærens solacia Nati:
Palladiæ collem dederant cui nomina syluæ
Et loca: quæ curare magis quondā ille solebat:
Assidue tamq; Prolem visura petebat.

Propterea amissi. q. so. Nati Palladię col. i. montē Oliueti.
dederant cui no. syluę. Palladię. i. Oliuę. Olea enim Palladi sa-
era est. Assidue petebat: & loca: quæ ille. Natus. sole. q. magis
curare in quibus diuersari solitus fuit.

Impaciens amor est: maioraq; viribus audet,
Seq; reperiturum credit quæ ardencius optat.
Inter Cæsareas arces: Tiriosq; colonos:

Impaciens amor est: causam cur ea loca inuiseret amorem di-
cit. maio. q. viribus audet. Seque reperiturum credit quæ ar-
oprat. Inter cæteros locos montem Carmelū a Parthenice visi-
tatum describit: occasione cuius & montis situm tum religio-
nis in eo monte ortum meminit: a qua religiōe ceteros sua in-
stituta mutuasse designat. Dicit itaq; Seq; reperiturum cre-
dit quæ ar. oprat. Et noli legere repturā fœminino genere. nā
ita dictū est: ut illud Ciceronis. Hæc sibi rē presidio sperat futu-
rū. Nā futurū: nō referrur ad rem: sicut legētib; temere & in-
curiose videtur: neq; pro participio positum est: sed verbū est
indefinitum: quod græci appellant ἀπορέμφοτον neq; nu-
meris: neq; generibus p̄seruiēs: sed liberę v̄ndiq; & ipromiscuū

Cicero.

PARTHENICES PRIMAE

Quali. C. Gracchus verbo usus est in oratione cuius titulus est. de. Q. Popilio circū conciliabula. Credo ego inimicos meos hoc dicturū Aulus Gellius auctor.

Aca.
Carmelus

Inter Cæsareas arces. Strabo dicit post Acaem est Stratonis turris: quæ stationē habet: inter has est Carmelus mons: & præter oppidorū nomina nihil aliud: ut Sycaminoꝝ ciuitas & bulcorum & Crocodeloꝝ ciuitas & hmōi alia. Ptolemeus turrim Stratonis Cæsareā Stratonis dicit. Aca autem Ptolemais dicitur Claudij Cæsaris colonia. vnde Poeta dicit. Tyrios colonos: non intelligo igitur Tyrū dici: sed Ptolemaidē. Plin. i mōte quondā Echarana oppidū: riuus Pagida siue Belus vitri feritiles harenas paruo littori miscens: ipse e palude Cendeuia a radicibus Carmeli profluit. Iuxta colonia Claudij Cæsaris Ptolemais quæ quondā Aca.

Gellius
Strabo
Ptoleme:
Plinius

Echarana.

Et vada Iordanis frontem Carmelus in auras
Tollit: & assiduos latices in vertice sumō

Iordanis.

Et vada Iordanis. Iordanis amnis oritur e fonte Paneade cognomē dedit Cæsareꝝ: amnis amoenus: & quatinus locos situs patitur ambiciosus accolisq; se prebens velut iuitus. Asphaltidē lacū dis: natura petit: a quo postremo ebibit: aquasq; laudatas perdit pestilentibus mixtas. Plin.

Idem:

Frontē Carme. in auras. Versus Iordanē in orientem: habet etenim ab occasu Syriacū mare.

Et assiduos latices: id est aquas in vert. s. pturiens. Sylvas salientibus irrigat undis. Poeta nō solū sylvas Carmeli intelligere videtur: sed & respicere ad Strabonē. Post Carmelū esse ingentem syluā. Postea Iope scribit.

Strabo

Parturiens Sylvas salientibus irrigat undis:

Atq; supercilio sensim demissus ab alto

Vltima Carpathium vestigia mittit in æquor:

Abluiturq; fretis Paphic: quibus insula diues

Cingitur: & Pharios videt alto a culmie fluctus

Atq; supercilio qui sensim demissus ab alto. Vltima vestigia mittit in Carpathiū æquor. Strabo. Icario mari Carpathiū cōiungitur ex pte Austri. Huic at Aegyptiū: Ab occasu at Creticū & Africanū. Ab. q. s. P. Cypri. Mar cōprehensum ex Aegypto & Phœnicia & Syria & reliq; ora: usq; i tñsmarinā rhodi rēgionē cōpositū ē ex Aegypcio pelago & Paphylia: & eo quod Issico

Strabo

sinui proximū est in hoc Cyprus iacet: e regione in Syria Car- Cyprus
melus mons: abluitur itaq; his fretis qbus Cyprus insula Cin-
gitur quæ a Papho ciuitate Paphia dicitur.

Et Pha. videat al. a cul. fluctus. Pharios. i. Aegyptios a Phao.

Mons Patræ pietate sacer: lateq; priorum.

Indytus hospicio Vatum: nam dicitur illinc

Discipulo ambustam iaciens ex aere vestem

Helias ardenti cœlum percussisse volatu.

Illinc perpetuis / ceu missi e fontibus amnes

Relligio: & sacri fluxit reuerencia cultus.

Quicquid habent alij montes pietatis ab isto

Ducitur: hac una plures e vite racemi

Diffusi late terras: atq; æquora complent

Hinc Cartusiæcis æterna silencia claustris:

Hinc varias Benedictus oues collegit: ab isto

Canabe nodosa tunicas arcere fluentes

Lignipedes didicere Viri: quicq; arua colebant

Inuia: & assiduo terras ardore calentes:

Mons. P. p. sacer propter Helizeū & Heliā corūq; discipulos.

Illinc perpetuis. Vult religionē ab his ortum habere.

Hinc Car. æterna silen. clau. utinā in foris silerent: ubi mag-
no strepitu ac clamore iudicū tribunalia vexant.

Hinc va. Bene. oues. Infœlix o semp ouis pectus.

Ab isto Canabe nodosa tunicas arcere fluentes Lignipedes
didi viri id est fratres. S. Francisci. Vtilissima funibus Cana-
bis seritur a Fauonio. Quo densior est eo tenerior. Ipsa cana-
bis vellitur post vindemiā: ac lucubratiōibus decorticata pur-
gatur Pli libro. xx.

Canabis.

Plinius

Quicq; ar. co. Inuia: & assiduo terras ar. calēt. ego intelligo
Paulū primū Eremitam: & Diuū Antonū reliquos Anacho-
ritas qui Scithin & Nitriam incoluerūt. Sunt autē hæ regio-
nes in Aegypto vicinæ Libyæ & Mœridis lacui. auctore Ptole-
meo. Ibi habitasse Patres scribit Io. Cassianus in suis Collatio-
nibus: stilo elegātissimo. Et assiduo t. ardo. propter vicinā
tem perusti cinguli.

Scithis
Nitria.

Ptoleme-
Io. Cassia-
nus.

Et quos Cyriacus de littore vexit Ibero:

PARTHENCES

PRIMAE

Hinc orti: sanctum & summo genus ethere dignum

Hinc nostri venere Patres: habitacula montis

Culmen adhuc seruat toto apparencia ponto.

al' mundo

Et quos Cyriacus. d. Ordine intelligo quem Cruciferorum dicunt. habuit enim institutorem Cyriacum Hierosolymorum Episcopum quem Iulianus Caesar cum fratribus occidit: defecit tunc religio usque ad tempus Innocentij quarti Pontificis: qui eundem ordinem quasi quodam postliminio reduxit.

Hinc nostri venere Patres: Carmelita a monte dicti. ha. mo/ tis Culmen. i. vertex adh. ser. to. ap. mun. Hyperbole.

Quae nostri posuere atavi modo possidet hostis

Barbarus: expulsae Solem peciere cadentem:

Arctosque domos: & gentis regna Latinae

Reliquiae antiqui generis / Vatuque propago:

Barbari

Quae nostri p. Atavi. mo. poss. ho. Bar. Saracenus. Amici Alexandri eum comonefaciebant: ut Graecis quidem sicut Amicis Barbaris autem sicut hostibus uteretur. Sacius haec virtute atque malicia diuidi. Copleus enim Graecos malos esse: & Barbaros urbanos auctore Strabone Latini propter Graecos & Latinos omnes homines Barbaros appellarunt. Christiani eos qui extra eam religionem sunt. Adde quod Strabo alio loco Barbaros dicit appellatos: qui difficulter aspere ac duriter loquerentur ut blesos Balbosque dicimus.

Strabo

Expulsa re. an. g. q. i. & ppago Vatu. pgenies pphetarum: expulsa a Carmelo monte. solē. p. c. id est occideris regionem: & regna Latinae gentis. Venerunt in Gallias Anno salutis. M. cc. lv. p. S. Ludovicum Francorum regem traducti. Arctosque. d. id est ad septentrionis regionem ὀρκτος Vrsa: inde Arctous deriuacio.

Arctous.

Quae ferrugineos humeris circumdat amictus

Veste subalbenti: nec sumit ab arte colorem.

Huc igitur si quando quies: vacuumque negoci

Tempus erat/ueniens curas lenibat: & ipsa

Maiestate loci large oblectata redibat.

Ferrugo

Quae ferrugineos. Virg. Et ferruginea subuectat corpora cymba. Color est subniger ferrugo Et tum caput obscura nitidum ferrugine textit. Marcellus; Ferrugineum colorem Ceruleum esse dicit. Virg. in tercio georg. Et ferrugineos Hyacinthos.

Virgil

Marcellus

Virgil

Veste subalbenti. i. chlamide. nec su. ab ar. colorē. cōtenti na
tuo colore.

Huc igitur si. q. quies. Vult Parthenicē sepius oblectatam
fuisse & loci amenitate. & cultu religionis.

Propterea montana Viri spelea colentes/
Audito illius fato sublime sacellum

Apricis posuere iugis primi: atq; quotannis
Sacra instaurātes. hymnos & thura ferebant.

Namq; ipsi sese. mox ut vulgata salutis
Fama fuit: Christi magis iunxere ministris
Fautores operis sancti: sociosq; laborum.

Propterea. dicit btissime ygini: audito eius fato. i. excessu:
Viros q; spelūcas Carmeli habitabant: tetricā ac sanctā illie vi
tam ducent. primū sacellū in Carmelo Virgini posuisse: quotan
nis sacra Hymnis & thure factitasse.

Apricis po. iu. id est cacuminibus iugū mōtis cacumē grece

Apricus componitur ab a & φριξ frigus: quali sine. **Apricus**

Festus.
Virgil

frigore. auctor Festus Virg. Mitis in apricis coquitur vinde/
mia faxis. Nāq; ipsi sese. Hoc ē Patres q; Carmelū incolebant
iunxerūt sese statim ministris magnis. i. Apostolis.

Propterea istorum longos seruata per annos
Posteritas iungit Mariæ cum nomine montis
Nomina Carmeli: iuueoq; insignis amictu
p̄petuū seruat priscae pietatis honorem.

Hos quoq; Virginei penes est reuerencia cultus
Precipua seruata fide: velut Herculis olim

Sacra Poticigenæ custodiuerunt nepotes.

Hoc Deus: hoc magnæ Petri qui præsidet aule

Pastor: & æternis orbem moderatur habenis

Sæpius accitis Patribus sacroq; senatu

Sanxit: & æra notis signata bifrontibus extant.

Propterea. ideo dicuntur fratres sancte Mariæ: Carmelitani.

Hos q. Vir. p. ve. Her. olim Potici. cust. o. sa. More Poeti
co cōfundit historiā: nā nō Potici custodiuerunt sacra hercul (d
domus Pinaria. Vir. Et domus Herculei custos Pinaria sacri.

Virgil

Pinarij
Poticij.

PARTHENICES PRIMAE

Veracius Pontificalis in libro quem fecit de supplicacōibus ait Pinarijs qui nouissimi cōmelo prādio venissent: tum iam manus praniores lauarent: praecepisse Herculē: ne quid postea ipsi aut progenies ipsorum ex decima gustarent sacrandā sibi: sed ministrandi tantūmodo causa non ad epulas conuenirent. au.ctor Macro. Satur. libro tercio. Poticia autem gens familia re sacerdotium habuit ad aram maximā Herculis ut est apud Liuium libro nono. Sicut igitur Poticijs praecepit sacerdotiū est Herculis: ita Parthenices obseruancia Carmelitis: ex mēte Poete.

Macrobi:

T. Liuius

Hoc deus hoc. Sancitū dicit hoc a Deo: & Pontificibus Romanis ut docent aera .i. plumbae bullae. sig. bifront. p. & p. Pastor in Antiochi celebres Ignacius agros Venerat: & sacros Petri sortitus honores Sancta per Assyrios pascebat ouilia campos: Ille super mira nascentis origine Christi: Et teneri studijs aui: vitæq; prioris Moribus ad Matrem dedit: accepitq; tabellas His adeo incaluit Patriae celestis amore / Obuius ut fatis ultro progressus in ipsos Se tulerit Traiani enses: & in ora leonum: Quin & defuncti scrutatus corda satelles: Auratis inscriptis notis inuenit Iesu Nomina: sic grauibus dictis / sua suq; potenti Intima Discipuli penetrarat pectora Virgo. Ac si quis Partho missurus spicula cornu Cuspidis aerae trahat: impellatq; sagittam.

Ignacius. Pastor in Antiochi Ignacius Episcopus Antiochie in Syria: quae olim Reblata: litteras ad Mariā dedisse rursusq; ab ipsa recepisse perhibetur. hunc Petro successisse legimus. Tabellas epistolas super mira or. nascent. Christi.

Antiochia celebres agros: non intellige conditam Anthiochiam ab Antiocho Nam Strabone Appianoq; testibus a Seleuco Nicatorē condita fuit. Insigniores enī urbes Syriae enūmerans: & si plures sint: maximē tamen quatuor sunt. Antiochia apud Daphnem: & Seleucia in Pieria: & Apamia: & Lao-

antiochia
Seleucia
Apamia
Laodocia

Strabo
Apianus:

LIBER . III FOL. CXVII

dicia. Eas Seleucus Nicator condidit. Maxima ab eius patre dicta est. Munitissima ab eo: Apamia ab eius uxore: Laodicia a matre. Sancta per Assyrios: id est Syrios. promiscue dicitur a Poeta.

Iste sup. m. n. or. ch. De infancia Saluatoris uult eum tabellas id est epistolas accepisse.

Obuius ut fatis. Sub Traiano Impatore martirium patitur Ignacius: cuius in corde eius dulci simum nomen Iesu aureis elementis scriptum repertum fuisse. Notis Litteris: Iesu. Tres syllabe per Dieresis. Nomina plurale pro singulari.

Ac si quis Partho. Sic inhesisse dicit uerba Martæ cordi Ignacii ac si quis arcu Parthico spicula impulisset.

Iamque propinquabant cani: rugæque uenustam
 Crispabant faciem: formæque inimica senectus
 Venerat: at pulchros atas ne frangeret artus
 Lumina ne longo iam caligancia fetu
 Induerent tenebras: fierentque obnoxia nocti:
 Dicitur æternum Matris pro funere Natus
 Talibus alloquens interpellasse Parentem.

Iamque propinquabant cani rugique uenusta. Poeta operi finem impositurus ad Parthenices mortem Assumptionemque procedit. Inducitque Filium Patrem alloquentem: ut immortalitatem præstet: non solum anime quæ sua natura immortalis est: sed & corpori: quod nec uitæ labem: nec originis culpam nouit.

Marcellus pro ca. Marcellus Canum uetus antiquum. Virg. Ca. Canum na fides & uerba Remo cum f. Quirinus.

Magne Pater qui me terræ ne regna perirent
 Corpus & humanos iussisti assumere vultus:
 Aspicias annoso Genitrix ut frigeat æuo:
 Deformisque situ senij tabescat: & annis
 Curuetur grauibus: spacium vitale peregit:
 Iam satis erunas: inopisque incomoda uitæ
 Pertulit: assiduo satis est attrita labore:
 Matris & eximie ratio virtutis habenda est.
 Da sceptrum cœleste meæ promissaque Matri

S i

PARTHENICES PRIMAE

Regna Pater: longæq; diem succedere nocti
Iam videat: mutetq; suos in gaudia luctus.

Mag. p. Captat beniuolentiã a personę proprie obedienciã: mo
uet deide παθος ab ætate: & erumnis vitę mortali: hoc ē hoim

Et quia nec vitæ labem nec originis ullam
Nouit: & antiquū retinet syncera pudorem:
Maiestate tua dignum non arbitror istud
Tam sanctū tellure pati putrescere corpus.
Sic ait. at placito postq; Pater annuit ore:
In diuersa leues præmisit regna Ministros:
Qui Comites olim vitæ mortalis in unum
Colligerent: Matrisq; illos ad limina ferrent
Obsequiū Domine: tumuloq; extrema daturus
Officia: & celebri ducturos funera ritu.

Et quia nec vitæ labem. Ab honesto persuadet. nec originis
ullam Nouit. beatissimã Virginem sine originali peccato con
ceptam dicit: ut supra etiam in primo cecinit: quãuis multi cõ
trarium temere astruant: multos inducẽ suę opinionis inep
tos imperitosq; doctores. Sed eam originalis culpę imunem
fuisse testatur Poeta hic: & elegãti carmie scripsit Iacobus Slet
stadius conterraneus meus amicissimus ex historijs: typis:
Mythicisq; id approbans: tum diuine maiestatis: decoro: ut &
Poeta hic infert in Filij dei verbis.

Iacobus
Sletaten.

Maiestate tua dignum non arbitror istud Tam. san. tell. pati
putref. corpus. Sic ait. at placido postq. P. annuit ore. In diuer
sa leues præmisit. r. ministros. Angelos.

Qui comites olim vite. id est. Discipulos. Tumuloq; ex
trema daturus Officia. i. ducturos funera celebri ritu.

Ipsē ferens textam Phœbi de lumine vestem:
Claraq; bisseis Matri diademata flammis
Nazareth ex alto pecij non solus Olympo:
Nam Regem comitata suū / cœlestia passim
Agmina solennes fecere per aera pompas:
Et festam duxere diem: veterisq; nouaq;

LIBER III FOL. CXVIII

Legis & ex omni volitabant ordine turmæ.

Ipsē ferens tex. phœbi de lumine. De lumine solis vestē splēdidam designat. De flumine lectio non quadrat.

Clarq; bill. ma. diade. flā. id est stellis ΝΙΟΣΜΜ& corona.

Ante alios Dauid & murice clarus & auro /

Argutam plectro citharam pulsabat eburno :

Et veteres ducebat Auos : cupidusq; videndi

Virgineos obitus celeri per inania lapsu

Ibat : & ætherio mulcebat nubila cantu.

Ceu cū fata gemens Cygnus vicina canoro

Gutture & extrema canit ad sua funera voce.

Pone sequebantur Vates : coma fusa per auras

Nabat : & in tenui ventus ludebat amictu.

Parthenice angusto recubabat fessa cubili :

Et lachrymans requiem orabat : finemq; laborū

Progenies igitur Diuorum astante corona

Sedit : & ægrotam sic est affata Parentem.

Alma parens mecū diuturna pericula quondā /

Ante al. Da. & m. cl. & a. Murex & purpura ex cōchiliis ge

nere sūt. vñ vestes inficiūtur. Plī. li. ix. Ar. p. sonorā cytharā.

Ceu cū fa. mortē gemēs. Cygnus græce : latine Olor. Cygno.

nū uulgo narratur i mortē flēbil' cātus : sed Plī. id falsum existi

mar. lib. x. Oui. Sic ubi fata vocāt. udis abiectus in herbis / Ad

vada Meādri cōcinit albus olor. prioris sententię. Poetęq; nri

testimoniū. Pone se. Va. co. f. per au. Na. recte Prophetę Da /

uid sequūtur p̄cipē. Prog. Filius. Astan. coro. diuorum.

Alma parens. Verba filij ad Matrē. & seruat pietatis decoꝝ.

Et sine me perpeffa tribus mala plurima lustris :

Credideras forsan cicius me nostra daturum

Regna tibi : quia Mater eras : humana volebat

Hoc pietas : & amor preceps : lex al tera cœlo est.

Eccl. m. p. t. m. p. xv. an. post passionē dñi Parth. cœlos petiuit.

Nos eteni lento pœnas & præmia semper

Cogimus ire gradu : meritū ut præmia crescāt :

Plinius

Ouidius.

Murex
Purpura
Cygnus

PARTHENICES PRIMAE

Et vitare grauem nedum solercia possit
 Verum & segnicies poenam: clemencia summi
 Tanta Patris tali humanū genus arte gubernat.

Nos etenim lento poenas. Iuuenalis Lenta ira Deorū est. Lē
 tus deus in remunerando: ut p̄mia crescant, tardus in puniēdo
 ut neq; solercia: neq; segnicies poenam euadere possit. Iuuenalis

Hæc mora longa fuit pietas & gracia maior:
 Semper enī tibi creuit honor: tua gloria semper
 Aucta magis: iam prima sibi loca vendicat inter
 Spirituum sanctos coetus in vertice mundi.
 Nam quo quisq; magis sortem paciēter acerbā
 pertulerit viuens: tanto sublimius ibit
 Orbe alio: Patriq; magis vicina tenebit
 Tecta meo, scelix igitur cui victa voluptas
 Terga dedit: longi quem nō fregere labores.

Hæc mora longa. f. p. Maiorem enim gratiam meruit paciē
 ens tolerancia.

Humane spacium vitæ componere phas est
 Hippodromo: celeres p̄ quē rota feruida currus
 Voluit: & assiduo concretus puluere sudor
 Membra virum tepido reddit deformia limo.

Hypodr
 omus. Humane spacium vitæ compo. ph. Hippodromo: id est cur/
 su. ἵπποδρομος cursus equi interpretatur: & p̄ loco poni
 tur quem latini stadium dicunt

Ambigui rerum euentus: suspiria longo
 Cum gemitu: lachrymis turgēcia lumina: pallor
 Plumbeus: exangui tristes formidine vultus:
 Cura vigil: labor ossa domans: dolor āxius om̄s
 Sollicitant hominū vitā: terraq; mariq; nem
 Obijciunt sese passim: prudencia frenis
 Talibus humanos ausus diuina coerces:
 Tranquillamq; negat pacem mortalibus agris.

☞ Eneruare solent securas ocia mentes:

Et vicijs umbrare animas: ut puluis aquoso
Imbre coit: leuibusq; rapi iam nescit ab Euris:

Ambigui rerum euētus. Perturbaciones enumerat: quę mentē
obfuscant. Prudencia diuina coerct talibus frenis humanos
ausus: id est conatus & temeritates hoīm. Tranquillamq; ne/
gat pacem: id est animum foelicem nō permittit in hac vita: ve/
rum qui pacjenter hec tolerant: perpetuam scienciam tranquillī
tatem. Nā ocia eneruare solēt securas mentes. pulcherrimā sen/
tencia. Syllius. omnia contra Experienda manent: quam spon/
det blanda voluptas: Stramine proiectus duro paciere sub a/
stris Infomes noctes: frigusq; famēq; domabis. Idem iustis/
cię cultor: quęcūq; capesses Testes factorū arbitrabere Diuos.

Sic aduersa premit sensus fortuna rebelles:

Et cogit parere Deo: morbosq; labentes
Pellit: & ardentē in pectore mitigat æstus.

Sic aduersa fortuna premit rebelles sensus. Et cogit parere
Deo. Paciēcia scilicet morbosq; labentē Pellit: & ardentē. in. p. mi/
tigat æstus: iracundiam scilicet.

Vt sale consperso longos seruantur in usus
Viscera: nec ledi sanie nec tempore possunt:

Sic duris animi rebus firmantur: & omnem

Abijciunt pestis causam: fors aspera tutum

Præbet iter: via sidereas hæc ducit in arces.

Hac rate seruentes pelagi superenatat undas

Qui petit æterni portus & littora regni.

Vidisti qui me casus voluere meosq; ?

Communi exilio pulsi varijsq; per orbem

Supplicijs acti. sorte exercentur iniqua.

Et nunc extremis Gallorū finibus exul

Martha Sororq; latent: q̄s implacata malignis

Gens odijs vento exposuit pelagoq; minaci.

Ipse dedi faciles cursus Euroq; secundo

Vt sale consperso. per comparacionem: & mox per similitu
§ iij

Syllius

PARTHENICES III PRIMAE

dinem ostendit.

Per Rhodon & Cretæ fines : & Neriton altam
 Scylleumq; fretū Tyrhena per æuora vectas
 Littore longinquo exposui: qua Gallicus altum
 Illabens Rhodanus Cyrneas diuidit undas.
 Hactenus hæc iam tempus adest ut inertia vitæ
 Pondera deiciens cœlum supremacq; mundi
 Regna petas; & promisso pociaris Olympo.
 Hæc Genitus, læto Genitrix hæc reddidit ore.

Issicum
 mare.

Per Rhodon & Cretæ fines. Nauigantes enī e Syria excipit
 primo Issicū & Pamphylum mare: in quo Cyprus tum idem
 Pamphylum usq; in Rhodum: tum Carpathium usq; in Cre-
 tam cui Myrtoum: Icarium & Aegeum coniunguntur. Dein
 de a promontorijs Cretæ Siculū: quod & Corinthiacū implet
 sinum: in quo Cephaleniæ Insulæ & Echinades: tum a Siculo
 Tyrhenū: tum Ligusticum a quo Gallicus sinus: in quo Nar-
 bon: & Massilia. Dicit ergo Poeta per Rhodon: & Cretæ fines,
 id est pmonteria insulæ Cretæ: & Neriton altam. Virg. & Ne-
 riton ardua saxis. Neritus mons est in Ithaca insula Echinadū
 una quæ ad hostium Acheloi locantur. Auctore Strabone &
 est Neritos Epiri ciuitas Pli. teste. Scylleumq; fretum
 id est Siculum a scylla.

Virgil

Neritus
 Echinades

Strabo
 Plinius

Corfica
 Rhodos

Tyrhenā per æq. mare Tyrhenum quod est Tuscum. Lit-
 tore longinquo exposui: ea parte qua Rhodanus Gallicus am-
 nes Gallia diuidit. Cyrneas undas. id est Corficas nā Græce
 Κυπρος hoc est Cymus dicitur. Insulæ: ante Asiā pulcher-
 rima & libera Rhodos est circuitu. cxxv. mil. pas. Aut si potius
 Isidoro credimus. ciiij. habitata urbibus. Lindo Camyro Iely-
 so nunc Rhodo. Pli. auctore.

Plinius

Græcia

Creta: inter Cyreneam & Græciā eam dico quæ a Sunio us-
 q; ad Laonicam locata est: in longitudinem hinc ab oris æq;
 liter disiunctam ab occasu in ortum. A septentrione Aegeo p-
 funditur pelago simul & Cretico. ab Austro autē Africano al-
 luitur Aegyptum attingente. Strabo auctore. de alijs nomi-
 bus illar. inf. dicam alibi.

Strabo

Scylla.
 Carybdis

In freto Siculo est scopulus scylla: item Carybdis mare vor-
 ticosum Plinius. fabulosa de scylla Nisi prosequitur Ouidi. in
 nono Metamorph. De scylla Sicula in decimo quarto Home-

Plinius

Ouidius.

Homerus

rus in. xij. Odyſſeę ſcribit monſtrum fuiſſe ſcyllam duodecim
pedibus: ſex ceruicibus totidemq; capitibus. Matrem eius tra-
dit Crathim. Alij Phorci & Hecates filiam: Alij Phorbantis &
Hecares. Pli. Chratis fluuij Ouid. Crathis nymphę. Rhoda-
nus Rhoda Rhodiorum colonia fuit. Vñ dictus multo Gallia Rhodanus
rũ fertiliffimus Rhodanus fluuius ex Alpibus ſe rapiens per Le-
mãũ lacũ: ſegnẽq; deferens Ararim: nec minus ſeiſpo torren-
tem Iſarã & Truenciã. Libyca appellatur duo eius ora modi-
ca. Ex his alterę Hispaniẽ. Alterę Metapinũ. Terciũ idẽq; am-
pliſſimũ Maſſilioti cũ. auctor Pli. li. iij. Dictũ at prius Marthã:
Magdalenãq; Maſſiliã pueniſſe poſtq; mari expoſitę fuerunt:
una cũ Lazaro fratre. Cym. diuid. und. In Ligufico mari
eſt Corſica: quã Gręci Cynnon appellauere: ſed Thuſco ppior
a ſeptrione in meridiẽ. piecta Pli. auctor. Quidã plus nũma-
tus quã doctus ex noſtris Corcyrã appellauit Corſicam: cum
Corcyra in Adriatico: hæc autẽ Tyrreno ppior ſita eſt.

Hactenus hæc. Concluſio oracionis.

Nate diu expectate mihi multiq; vocate
Supplicij tandem exilio ſinem atq; labori
Pone meo: cur tantum oro mea gaudia differs?
Sed tamen ante tuos iſto q; e corpore migrem
Da videam fratres: ſtygioſq; hinc eijce Manes:
Ne mihi tartarei vultus triſteſue figura
Horrorem incuciant mortis gelidumq; timorẽ.

Nate diu expectate. ſ. deſiderate. Niſio Matris duo petentis.
Vñ ut Diſcipulos prius videat. Alterę ut malignos eiciat ſpi-
ritus: ne timorem aut horrorem ei incuciant. Supplicij
Supplicationibus:

Nec dum finierat: cum iam duo dena per auras
Leta cohors aderat: Cilicum reuocatus ab oris
Hic erat: a Græcis alius trans Pelion atq;
Tethios Euboiçæ fluctus Minoiaq; arua
Et mare Carpathium: ſicientibus al ter ab Indis:

Nec dum finierat: cũ iã duod. per auras: Leta cohors ad Cilic-
iam reuo. Cilicia olim uſq; ad Peluſium Aegypti pertinebat: Cilicia.
Lydis Medis: Armenijs: Pamphylia Cappadocia ſub imperio

Plinius

Plinius

PARTHENICES PRIMAE

Cilicā constitutis. Mox ab Assyrijs subacta in breuiorē modū scripta est: plurima iacet campo: sinu lato recipiens mare Issicū a tergo mōcium Tauri & Armani iugis clausa Soli. auctor. A Græcis alius. Discipulos ex varijs mūdi ptibus aduēisse describit. trās Pelion: ultra Pelū. Thessalię montē. i. ex Macedonia. Atq; fluctus Tethios Euboice. maris insulę Euboicę. Minosq; arua Cretensia a Minoe rege Crete insulę. & mare Carpathiū. Iter designat a Macedonia ad Syriam per mare.

Solinus

Euboea

Euboea tā modico aestu diuidua est a Boecię cōtinēte: ut dubitandum sit an numerari inter Insulas debeat: nā terre ponte cōiungit. Tria sunt eius pmōtoria: Ceno in septētrionē vadit. Duobus alijs ī meridie extēditur. Quoꝝ Gerastos spectat Atticā. Caphareus pminet in Hellepontū. Strabo. Soli. auctor. Sicię. alt. ab Indis. Indos sicię. dicit ppter calorē regionis.

S. rabo Solinus

Alter ab Aethiopum siccis translatus harenis Transq; domos Arabū: rubri trās littora ponti.

Alter ab Aethi. siccis trās. ar. rub. t. littora pōti maris rubri. Rubꝝ Mare ī duos sinus diuidit. qꝝ; alt Perficus: alt Arabicus. Ille per Europæ populos a gente Latīna

Transierat veniens Siculos: Pelopisq; penates: Phoebeamq; Rhodiū: sparsasq; p equora terras.

Ille per Europę po. a gēte latina. Veniēs siculos. i. per mare Siculum. Pelopisq; penates. i. per Pelopōnesum. Phoebeamq; Rhodon. nunquā ita cōelum nubilū est: ut in sole Rhodos non sit. Solino teste. unde apte Phoebeā dicit: Sparsasq; per eq. t. id est insulas Cyclades & Sporades Cyclades dicuntur quia quā si in orbem circa Delū sparsę sunt auctore Solio σποραδες Idem quod in mari sparsę sint. Designauit autem Poeta iter ab Italia in Syriam.

Rhodos

Cyclades. Sporades

Peloponnesus.

Peloponnesi forma platani folio simillima est: Longitudine ac latitudine ferme par ab occasu in ortum: stad. mille & cccc. Longitudo est e Chelonata per Olympiam: Agrumq; Megalopolitanum ad Isthmum. Latitudo ab austro in septentrionem e Malea per Arcadiam ad Aegium hodie Moream dicunt.

Mox animos Erebi q̄t erant per tecta per auras In cæcum Deus ire chaos mandauit: & altis Immergi tenebris: atq; intra tartara claudi.

LIBER III FO. CXXI

Mox animos erebi. Spiritus inferorum mandavit ire in cœ
cum chaos: precibus Matris satisfaciens: ne immundos cerneret
redemones.

Tum niueã mentē domibus dissoluit opacis:

Et super iniecit tulerat quæ dona Parenti:

Assūpcio
Parthenices

At gelidum tepido iacuit sine sanguine corpus:

Splenduit ætherio mens immortalis amictu:

Cui Superum mirata cohors arridet: & altis

Gaudia scintillant animis: Dominãq; salutāt.

Tum niueam mentem. Splendidam animam Parthenices.
Et super iniecit. t. quæ dona quæ supra dixit yestem de lumina
ne Phoebi.

Insonuere poli: longeq; auditus ab alto

Concentus: mixtūq; melos: pars ocyus acta

Clarius & cantu late resonabat acuto:

Tarda ibat grauiore sono: qui sidera voluunt

Nūc gelidum versus Boream pigrumq; Bootē:

Nunc Austros contra cœlicq; latentis ad Axem

Cursibus assiduis orbes: qui lucida paruo

Circuitu versant in summis orbibus astra:

Hic quoq; concordī vocum discrimine carmen

Immortale dabant: tellus mare risit & aer.

Ipsa sinu Matrem Proles complexa per altos

Aëris ascendit tractus: iuxtaq; Paternum

Ad leuam solium sublimi in sede locauit.

Interea Missi strato imposuere feretro

Solliciti exanimū corpus gremioq; dederunt

Vallis: ubi magnū mudi & generale futurū est

Iudicium: & tali signarunt carmine marmor.

Parthenicæ diuū Dominq; Matricq; Tonantis.

Insonuere poli. Longeq; auditus ab alto Concentus: id est
Harmonia. mixtūq; melos cantus. Pars ocyus velocius: acta p

PARTHENCES

PRIMAE

Nete
Hypate

tussa. Clarius & cantu. la. re. acuto. p. neten ΠΑΤΗ fidis acuti soni. Tarda ibat gra. sono. per Hypaten ὑπὸ τῆς chorda inferioris tenoris grauisq; soni auctor Aristoteles in Problematis.

Aristotel.

Qui sidera voluunt. Ordo Hij quoq; qui voluunt sidera: id est motores orbium caelestium: Hunc versus gelidum Boream: pigrumq; Bootē: id est versus septentrionem: nunc contra Aufros quae ad Axem latentis caeli: id est versus Antarticum in meridiem: & qui voluunt orbis assiduis Curfibus: & qui versant lucida astra: Planetas scilicet: paruo circuitu. id est epicyclis in summis orbibus hoc est in ecentricis. Hi quoq; dicuntur carmen immortale vario discrimine vocum.

Pythagoras sonum Harmonicum speris caelestibus tribuit. Vnde Cicero in somno Scipionis. Quis hic inquam & quis est qui complet aures tantus & tam dulcis sonus? Hic est inquit ille: qui intervallis distinctus imparibus: sed tamen pro rata parte ratione distinctus: impulsu & motu ipsorum orbium efficitur: & acuta cum grauib; temperans: varios equabiliter contentus efficit.

Cicero.

Interea missi. i. Apostoli ἀπόστολοσ id est missi. strato imp. feretro. Vbi magnum mundi: & g. f. est iudicium. vallis Iosaphat.

Terga fere Titan Nemeae extrema tenebat
Fulgentem Cratera inter; claramq; Coronam.

Nemea

Terga fere Titan. Solem in Leonis extremis partibus suis se designat. Sylua Nemea surgit inter Cleonas & Philuntem: in qua Argiui sacra celebrare consueverunt Nemea: ibi quoq; quae de Nemeo leone gesta: fabulis prodita sunt. Strabo. vnde de leonem quem Hercules interfecit: Iupiter in astris locauit: Nemeum dicimus:

Strabo

Crater.
Hydra

Fulgentem Cratera inter. Crater positus est supra primam hydrae curuaturam: habet in labris stellas duas: infra ansas duas obscuras in medio craterē duas: ad fundum duas oīno sunt octo. Hydra trium signorum longitudinem occupat: Cancrī Leonis & Virginis Hyginus auctor. Vnde apte Poeta dicit fulgentem Leonem inter Craterem claramq; coronam. Nam ut Hyginus auctor est Leone exoriente Corona occidere & cum Scorpione exoriri perspicitur.

Hyginus

Verum illud Nati imperio post tempore paruo
Ablutum Iordanis aquis terraeq; reflecto

LIBER III. FOL. CXXII

Pondere : & ardenti vestitum luce nihilq;
lam mortale tenens celeres in sidera Diui
Tollentes iterum menti imposuere beatæ.

Verum illud. Dicit corpus postero tempore in cœlum as-
sumptum: & beatissimę menti coniunctum.

Ipsa tenens sceptrū & nitido diademate fulgens
Cincta caput ; terras amat : atq; vocata fauorē
Impluit : & cœli lucentibus imperat astris.

Ipsa tenens sceptrum : Regina cœli: terras amat: id est terre-
stres homines scilicet. atq; vocata: id est inuocata. Impluit fa-
uorem. & cœli lucentibus imperat astris. Siderum habet Im-
perium.

τελὸς σου θάω αγία.
Χερε κεχαρηθμενη μαρτῖα.

Dystychon in Sebastianū
Murrhonem.

Sæcula tot Cornix tot viuit sæcula Ceruus:
Murrho obit ante diē Theutona terra gemat

